

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดราชบุรี

๒.๑ ประวัติความเป็นมา

"จังหวัดราชบุรี" มีชื่ออันเป็นมงคลยิ่ง หมายถึง "เมืองพระราชา" เป็นเมืองเก่าแก่ เมืองหนึ่งของประเทศไทย จากการศึกษาและขุดค้นของนักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี พบว่า ดินแดนแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลองแห่งนี้เป็นที่ตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของคนหลายยุคหลายสมัย และมีความรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต จากหลักฐานทางโบราณสถานและโบราณวัตถุจำนวนมาก ทำให้เชื่อได้ว่ามีผู้คนตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ตั้งแต่ยุคหินกลาง ตลอดจนถึงค้นพบเมืองโบราณสมัยทวารวดีที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ได้เคยดำรงตำแหน่งหลวงยกกระบัตรเมืองราชบุรีในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ซึ่งในช่วงปลายสมัย กรุงศรีอยุธยาและตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่าเมืองราชบุรี เป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญเป็นสมรภูมิการรบหลายสมัย โดยเฉพาะในสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้ยกทัพมาตั้งรับศึกพม่าในเขตราชบุรีหลายครั้ง ครั้งที่สำคัญที่สุด คือ สงครามเก้าทัพ



ต่อมา พ.ศ. ๒๓๖๐ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างกำแพงเมืองใหม่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำแม่กลองตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใน พ.ศ. ๒๔๓๗ ได้ทรงเปลี่ยนการปกครองส่วนภูมิภาค โดยรวมหัวเมืองต่างๆ ที่อยู่ใกล้ชิดกันตั้งขึ้นเป็นมณฑล และได้รวมเมืองราชบุรี เมืองกาญจนบุรี เมืองสมุทรสงคราม เมืองเพชรบุรี เมืองปราณบุรี เมืองประจวบคีรีขันธ์ รวม ๖ เมือง ตั้งขึ้นเป็นมณฑลราชบุรี โดยตั้งที่บัญชาการมณฑล ณ เมืองราชบุรี ทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง (ต่อมาเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดราชบุรีหลังเก่าและในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี) และในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ได้ย้ายที่บัญชาการจากฝั่งซ้ายกลับมาตั้งรวมอยู่แห่งเดียวกับศาลาว่าการมณฑลราชบุรีทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๖ เมื่อได้มีการยกเลิกการปกครองแบบมณฑลทั้งหมด มณฑลราชบุรีจึงถูกยกเลิกและคงฐานะเป็น "จังหวัดราชบุรี" จนถึงปัจจุบัน

สัญลักษณ์ประจำจังหวัดราชบุรี



▷ **ตราประจำจังหวัด** คือ เครื่องราชกกุธภัณฑ์ของพระมหากษัตริย์ ๒ สิ่ง ได้แก่ พระแสงขรรค์ชัยศรีประดิษฐานอยู่บนบันไดแก้ว และฉลองพระบาทคู่ประดิษฐานอยู่บนพานทอง หมายถึง เครื่องแสดงถึงความเป็นพระเจ้าแผ่นดิน



▷ **ดอกไม้ประจำจังหวัด** คือ ดอกกัลปพฤกษ์เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง ๕-๑๕ เมตร ผลัดใบ เรือนยอดกลมหรือรูปรีแผ่กว้างใบประกอบขนนกออกดอกเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน



▷ **ต้นไม้ประจำจังหวัด** คือ ต้นโมกมัน ลักษณะทั่วไป สูง ๘-๒๐ เมตร เปลือกต้นสีเทาอ่อนถึงสีน้ำตาล มีขนสั้นนุ่ม ออกดอกระหว่างเดือน มกราคม ถึง มีนาคม

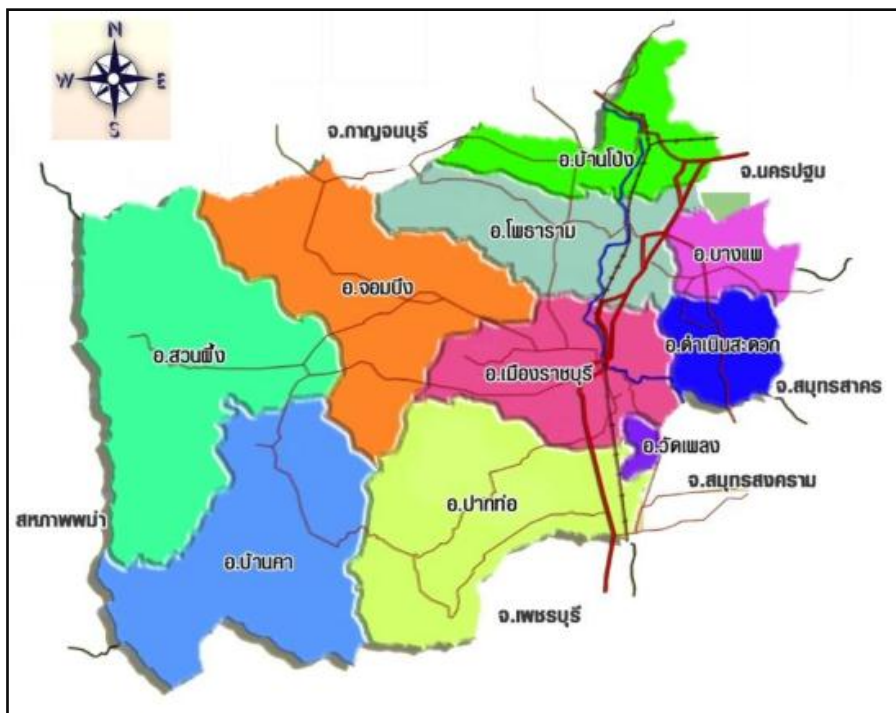
๒.๒ ลักษณะทางกายภาพ

➤ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดในภาคกลางด้านตะวันตกที่มีภูมิประเทศหลากหลาย จากพื้นที่ราบราบลุ่มแม่น้ำแม่กลองสู่ภูเขาสูง มีเทือกเขาตะนาวศรีทอดตัวยาวเป็นแนวพรมแดนไทย-เมียนมาร์ ตั้งอยู่ละติจูดที่ ๑๓ องศา ๐๙ ลิปดาเหนือ ถึง ๑๓ องศา ๕๗ ลิปดาเหนือ และลองจิจูด ๙๙ องศา ๑๐ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๐ องศา ๐๓ ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ทั้งหมด ๕,๑๙๖.๔๖๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๒๔๗,๗๘๙ ไร่ เป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของประเทศ และอันดับที่ ๔๒ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลขที่ ๔ ประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอท่าม่วง และอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอเขาย้อย และอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอกำแพงแสน อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอบางคนที อำเภอมัทพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

แผนภูมิ ๒-๑ : ที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดราชบุรี



๒.๓ สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรีแบ่งตามระดับความสูงของพื้นที่ โดยพื้นที่ของจังหวัดส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๐ เป็นพื้นที่ราบและราบลุ่ม ระดับความสูงต่ำกว่า ๑๐๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง พบมากทางด้านตะวันออกบริเวณสองฝั่งแม่น้ำแม่กลองในเขตอำเภอเมืองราชบุรี อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอปากท่อ และอำเภอวัดเพลง

ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางลาดมาทางตะวันตกเป็นที่ลาดเชิงเนินและที่ลาดเชิงเขาในระดับความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง ๑๐๐ - ๗๕๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง มีแม่น้ำภาชีและลำห้วยสาขาเป็นสายน้ำหลักพบในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอจอมบึง และด้านตะวันตกของอำเภอปากท่อ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม และอำเภอบ้านโป่ง

สำหรับพื้นที่ภูเขาสูง ระดับความสูงตั้งแต่ ๗๕๐ เมตรขึ้นไป พบกระจายเป็นกลุ่มทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณชายแดนมีเทือกเขาตะนาวศรีที่สูงชันด้านตะวันตกติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์และเขตแดนด้านใต้ติดกับจังหวัดเพชรบุรีมีสภาพเป็นเทือกเขาสูงอุดมด้วย ป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่พบในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอปากท่อด้านตะวันตก

ซึ่งเมื่อพิจารณาในมุมมองของยุทธศาสตร์พบว่าความสำคัญของภูมิประเทศสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในทางยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะในด้านกรมีแม่น้ำหลักของจังหวัด ทำให้เป็นพื้นที่ราบ และราบลุ่มซึ่งเหมาะต่อการส่งเสริมการเกษตร และในตะวันตกเฉียงใต้ที่เป็นพื้นที่ป่าเขา ซึ่งจะเชื่อมโยงกับการพัฒนาในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และการจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำ เพื่อเป็นหลักประกันการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดต่อไป

๒.๔ สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดราชบุรี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย แต่เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่ทำให้พื้นที่ที่ติดกับเทือกเขามีฝนตกน้อย โดยฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน และมักทิ้งช่วงในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ทำให้สภาพอากาศของราชบุรีมี ๓ ฤดู คือ

ฤดูฝน มี ๒ ช่วง **ช่วงแรก** เริ่มเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม **ช่วงที่สอง** เดือนกันยายนถึงกลางเดือนพฤศจิกายน ช่วงนี้ได้รับอิทธิพลจากร่องมรสุมที่เลื่อนลงมาจากทางภาคเหนือมาปะทะแนวเทือกเขาตะนาวศรี ทำให้มีฝนตกชุกและตกหนักแถบอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอจอมบึง และอำเภอโพธารามทำให้เกิดอุทกภัยและน้ำป่าไหลหลากจากเทือกเขาเป็นประจำทุกปี

จากข้อมูลปริมาณน้ำฝนของสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดราชบุรี พบว่า ปริมาณฝนมากที่สุดต่อเดือนวัดได้ ๔๔๑.๕ มิลลิเมตร เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ปริมาณฝนมากที่สุดต่อปี วัดได้ ๑,๕๑๓.๑ มิลลิเมตร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ และปริมาณฝนน้อยที่สุดต่อปี วัดได้ ๙๐๒.๗ มิลลิเมตร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์จากข้อมูลอุณหภูมิของสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดราชบุรีอุณหภูมิต่ำที่สุดวัดได้ ๙.๘ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๒

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน จากข้อมูลอุณหภูมิของสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดราชบุรี อุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ ๔๑.๕ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ยุทธศาสตร์ของจังหวัดใช้เป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาคือการวางมาตรการในการจัดการกับพื้นที่ที่ติดกับเทือกเขา ซึ่งมีฝนตกน้อย โดยฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน และมักทิ้งช่วงในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม โดยการจัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งน้ำ พร้อมทั้งการรักษาพื้นที่ต้นน้ำของจังหวัดไว้

และในขณะเดียวกัน ได้พิจารณาถึงการมีพื้นที่กักเก็บน้ำที่เชื่อมโยงตลอดลำน้ำหลักในรูปแบบของแก้มลิงตลอดลำน้ำ มีที่กักเก็บน้ำในพื้นที่การเกษตร เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ ที่จะไม่เกิดผลกระทบเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร

๒.๕ ข้อมูลการปกครอง/ประชากรและชาติพันธุ์

➤ เขตการปกครอง

จังหวัดราชบุรี แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๐ อำเภอ ๑๐๑ ตำบล ๙๗๗ หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๔ แห่ง เทศบาลตำบล ๓๐ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๗๗ แห่ง

ตาราง ๒-๑ : แสดงเขตการปกครองจังหวัดราชบุรี

ลำดับที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตั้งเมื่อ	จำนวน		การปกครองส่วนท้องถิ่น		
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
๑	เมืองราชบุรี	๔๓๐.๒๙๘	ร.ศ. ๑๑๘	๒๑	๑๘๗	๑	๔	๑๗
๒	บ้านโป่ง	๓๖๖.๕๕๙	ร.ศ. ๑๑๔	๑๔	๑๘๓	๒	๔	๑๑
๓	โพธาราม	๔๑๗.๐๐๙	พ.ศ. ๒๔๓๖	๑๘	๑๕๖	๑	๘	๑๑
๔	ดำเนินสะดวก	๒๑๐.๒๗๑	พ.ศ. ๒๔๕๔	๑๓	๑๐๕		๕	๘
๕	ปากท่อ	๗๕๗.๘๓๕	ร.ศ. ๑๑๘	๑๒	๘๕		๒	๑๐
๖	จอมบึง	๗๗๒.๐๕๔	พ.ศ. ๒๔๓๘	๖	๙๐		๒	๖
๗	บางแพ	๑๗๒.๕๙๗	พ.ศ. ๒๔๕๗	๗	๖๕		๒	๔
๘	วัดเพลง	๓๗.๘๙๒	พ.ศ. ๒๔๙๙	๓	๒๘		๑	๓
๙	สวนผึ้ง	๑,๐๐๕.๐๘	พ.ศ. ๒๕๒๖	๔	๓๗		๒	๔
๑๐	บ้านคา	๑,๐๒๖.๘๗	พ.ศ. ๒๕๕๐	๓	๔๑		-	๓
รวม				๑๐๑	๙๗๗	๔	๓๐	๗๗

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดราชบุรี)

แนวคิดของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่เชื่อมอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน พร้อมทั้งบูรณาการการพัฒนาของจังหวัดกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการหนุนเสริมประสิทธิภาพการพัฒนาในพื้นที่ที่เข้าถึงประชาชน และทำให้มีพลังของยุทธศาสตร์การพัฒนามากขึ้น โดยสิ่งที่สำคัญและเร่งด่วนคือการบูรณาการทรัพยากรทั้งคน งบประมาณ ของระดับพื้นที่ในการขับเคลื่อนวาระการพัฒนาร่วมของจังหวัดที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ

➤ จำนวนประชากรแยกเพศและครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๑

จังหวัดราชบุรีมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๘๗๓,๕๑๘ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๔๔๗,๓๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๒๒ เพศชาย จำนวน ๔๒๖,๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๙

ตาราง ๒-๒ : แสดงจำนวนประชากรและครัวเรือน รายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

อำเภอ	ประชากร		จำนวน	
	ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน
เมืองราชบุรี	๑๐๐,๒๘๕	๑๐๓,๕๖๔	๒๐๓,๘๔๙	๗๗,๑๑๘
บ้านโป่ง	๘๒,๖๐๖	๙๐,๒๒๐	๑๗๒,๘๒๖	๖๕,๓๔๓
โพธาราม	๖๕,๘๕๗	๗๐,๙๒๑	๑๓๖,๗๗๘	๔๙,๗๙๐
ดำเนินสะดวก	๔๔,๘๐๐	๔๘,๒๘๖	๙๓,๐๘๖	๒๘,๘๓๖
ปากท่อ	๓๓,๒๔๐	๓๔,๕๗๑	๖๗,๘๑๑	๒๓,๓๒๕
จอมบึง	๓๑,๕๔๓	๓๒,๕๐๖	๖๔,๐๔๙	๒๒,๘๗๙
บางแพ	๒๑,๕๒๗	๒๓,๒๕๘	๔๔,๗๘๕	๑๖,๐๓๐
วัดเพลง	๕,๘๔๑	๖,๓๕๐	๑๒,๑๙๑	๔,๐๖๔
สวนผึ้ง	๒๗,๕๓๒	๒๕,๔๗๒	๕๓,๐๐๔	๑๗,๖๑๖
บ้านคา	๑๒,๙๐๑	๑๒,๓๓๘	๒๕,๒๓๙	๙,๓๖๔
รวม	๔๒๖,๑๓๒	๔๔๗,๓๘๖	๘๗๓,๕๑๘	๓๑๔,๓๖๕

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดราชบุรี ณ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

จังหวัดราชบุรีมีประชากรในช่วงอายุ ๒๖ - ๔๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๑ มากที่สุด รองลงมาช่วงอายุ ๕๐ - ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๓ และ ๑๘ - ๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๑ ส่วนประชากรน้อยที่สุดในช่วงอายุ ๑๐๐ ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่า จังหวัดราชบุรีมีจุดแข็งในด้านที่มีประชากรในวัยแรงงานมากที่สุด ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๒-๓ : ตารางแสดงช่วงอายุของประชากรในจังหวัดราชบุรี (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย)

ช่วงอายุ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%
อายุน้อยกว่า ๑ ปี เต็ม	๓,๙๔๔	๐.๙๖	๓,๔๙๑	๐.๘๑	๗,๔๓๕	๐.๘๘
๑ ปีเต็ม - ๒ ปี	๘,๔๑๐	๒.๐๔	๗,๖๓๗	๑.๗๖	๑๖,๐๔๗	๑.๙๐
๓ ปีเต็ม - ๕ ปี	๑๓,๐๘๖	๓.๑๘	๑๒,๔๙๖	๒.๘๗	๒๕,๕๘๒	๓.๐๒
๖ ปีเต็ม - ๑๑ ปี	๒๙,๗๗๔	๗.๒๒	๒๘,๓๖๙	๖.๕๒	๕๘,๑๔๓	๖.๘๖
๑๒ ปีเต็ม - ๑๔ ปี	๑๕,๘๕๐	๓.๘๕	๑๔,๙๗๐	๓.๔๔	๓๐,๘๒๐	๓.๖๔
๑๕ ปีเต็ม - ๑๗ ปี	๑๕,๑๕๙	๓.๖๘	๑๔,๕๓๕	๓.๓๔	๒๙,๖๙๔	๓.๕๑
๑๘ ปีเต็ม - ๒๕ ปี	๔๙,๕๒๑	๑๒.๐๑	๔๕,๔๙๒	๑๐.๔๕	๙๕,๐๑๓	๑๑.๒๑
๒๖ ปีเต็ม - ๔๙ ปี	๑๕๑,๒๖๐	๓๖.๖๘	๑๕๑,๔๙๗	๓๔.๗๙	๓๐๒,๗๕๗	๓๕.๗๑
๕๐ ปีเต็ม - ๖๐ ปี	๖๓,๐๕๕	๑๕.๒๙	๗๓,๖๕๒	๑๖.๙๒	๑๓๖,๗๐๗	๑๖.๑๓
๖๑ ปีเต็ม - ๖๙ ปี	๓๓,๔๗๘	๘.๑๒	๔๑,๔๘๗	๙.๕๓	๗๔,๙๖๕	๘.๘๕
๗๐ ปีเต็ม - ๘๙ ปี	๒๗,๓๕๓	๖.๖๔	๓๘,๙๖๕	๘.๙๕	๖๖,๓๑๘	๗.๘๓
๙๐ ปีเต็ม - ๑๐๐ ปี	๑,๔๘๒	๐.๓๖	๒,๗๒๔	๐.๖๓	๔,๒๐๖	๐.๕๐
มากกว่า ๑๐๐ ปี	๗๙	๐.๐๒	๑๕๑	๐.๐๔	๒๓๐	๐.๐๓

รวม	๔๑๒,๔๕๑	๔๓๔,๙๕๙	๘๔๗,๙๑๗
-----	---------	---------	---------

ที่มา : ที่ทำการการปกครองจังหวัดราชบุรี ณ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

จากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จังหวัดราชบุรีจะเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น แนวโน้มดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อปัญหาการขาดแคลนแรงงานของจังหวัด โดยเฉพาะในภาคเกษตรและภาคบริการของประเทศและจังหวัด ซึ่งจะเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากขึ้น ปัจจุบันเริ่มมีแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทำงานในจังหวัด เป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นคนในวัยแรงงานของจังหวัดราชบุรีจะต้องรับภาระในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุมากขึ้น เนื่องจากสัดส่วนคนในวัยแรงงานมีน้อยลงและผู้สูงอายุมีอายุเฉลี่ยยืนยาวขึ้น ดังนั้น จังหวัดราชบุรีจึงต้องเตรียมการรองรับกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งด้านการสร้างระบบสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีการออมที่พอเพียงหลังเกษียณ การให้บริการสาธารณสุขที่ดี และการสร้างโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ทำงานหรือทำประโยชน์แก่สังคมได้มากขึ้น

➤ ศาสนา

ประชากรในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙.๑๖ นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๗๙ นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ ๐.๐๓ โดยมีวัดในพระพุทธศาสนา ๓๙๒ วัด โบสถ์ในคริสต์ศาสนา ๑๙ แห่งและมัสยิด ๔ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๔๒๘ แห่งแยกตามอำเภอ ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๒-๔ : แสดงจำนวนวัด ที่พักสงฆ์ โบสถ์ มัสยิด ศูนย์อบรมจริยธรรมฯ และศูนย์พระพุทธศาสนา

อำเภอ	จำนวน				โบสถ์ คริสต์ จำนวน (แห่ง)	มัสยิด จำนวน (แห่ง)
	มหานิกาย จำนวน (แห่ง)	ธรรมยุต จำนวน (แห่ง)	ที่พักสงฆ์ (แห่ง)	อนัมนิกาย จำนวน (แห่ง)		
เมืองราชบุรี	๘๒	๑๖	๕	-	๓	๑
บ้านโป่ง	๕๖	๓	-	๑	๗	๑
โพธาราม	๗๔	๑	๑๐	-	-	๒
ดำเนินสะดวก	๒๗	-	-	-	๒	-
ปากท่อ	๕๘	๖	๑๙	-	๑	-
จอมบึง	๓๓	๓	๑๙	-	๓	-
บางแพ	๒๖	๕	๑	-	-	-
วัดเพลง	๗	-	-	-	๑	-
อำเภอ	จำนวน				โบสถ์ คริสต์ จำนวน (แห่ง)	มัสยิด จำนวน (แห่ง)
	มหานิกาย จำนวน (แห่ง)	ธรรมยุต จำนวน (แห่ง)	ที่พักสงฆ์ (แห่ง)	อนัมนิกาย จำนวน (แห่ง)		
สวนผึ้ง	๑๗	๔	๒๘	-	๒	-
บ้านคา	๑๔	๕	๑๖	-	-	-

รวม	๓๙๔	๔๓	๙๘	๑	๑๙	๔
-----	-----	----	----	---	----	---

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี และ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒)

สิ่งที่จังหวัดจะมุ่งเน้นอย่างสำคัญ คือการส่งเสริมความเท่าเทียมกันในสิทธิการนับถือศาสนา และการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งมีความโดดเด่นในด้านการมีวัดวาอารามที่สวยงาม และมีชื่อเสียง การบูรณาการหลักธรรมทางศาสนา สู่การพัฒนาชุมชน การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของพหุวัฒนธรรมโดยสามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ พร้อมทั้งการนำหลักธรรมทางศาสนาไปใช้ในการสร้างสรรค์สังคมที่ดีงาม

➤ **ชาติพันธุ์**

จังหวัดราชบุรีมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม และประเพณีอันเป็นลักษณะเด่นของจังหวัดที่สืบทอดมาแต่โบราณกาล เพราะสภาพภูมิประเทศที่เสริมให้เมืองราชบุรีเป็นศูนย์รวมทางวัฒนธรรม เป็นเมืองที่ผู้คนจากดินแดนโพ้นทะเลและชาวพื้นเมืองหลายกลุ่มที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนระหว่างไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์อพยพเข้ามาตั้งรกราก ทำให้เมืองราชบุรีประกอบด้วยชนหลายเชื้อชาติรวม ๘ ชาติพันธุ์ ดังนี้

๑) **ชาวไทยพื้นถิ่นราชบุรี** อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอบางแพ ได้แก่ ตำบลโพหัก ตำบลวังเย็น และอำเภอวัดเพลง ได้แก่ ตำบลวัดเพลง และตำบลจอมประทัด

๒) **ชาวไทยเชื้อสายจีนราชบุรี** มักอาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเมืองหรือตลาด คือย่านที่การคมนาคมสะดวกในอดีต ได้ยึดทำเลที่อยู่ริมแม่น้ำอยู่คละปะปนกับชาวท้องถิ่นอื่นๆ ชุมชนของชาวจีนที่อาจเทียบได้ว่าเป็น “ไชน่าทาวน์แห่งราชบุรี” ได้แก่ ในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี เขตเทศบาลอำเภอบ้านโป่ง และเขตเทศบาลอำเภอโพธาราม

๓) **ชาวไทยเชื้อสายเขมรราชบุรี** อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองราชบุรี ได้แก่ ตำบลหน้าเมือง ห้วยไผ่ คู้กระถิ่น คู้งิ้ว และตำบลพงสวาย อำเภอปากท่อ ได้แก่ ตำบลปากท่อ ยางงาม ดอนทราย บ่อกระดาน และตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอโพธาราม ได้แก่ ตำบลบางโตนด และตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอบางแพ ได้แก่ ตำบลบางแพ วัดแก้ว วังเย็น และตำบลหัวโพ อำเภอวัดเพลง ได้แก่ ตำบลวัดเพลง และตำบลเกาะศาลพระ

๔) **ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงราชบุรี** ชาวกะเหรี่ยงราชบุรีก็คือประชากรประจำท้องที่ที่มีบรรพบุรุษเคยเคลื่อนย้ายไปมา มีความสัมพันธ์กับชนกลุ่มอื่นๆ เช่น นำของป่ามาแลกเปลี่ยนกับชาวเมืองราชบุรีมีวิถีการดำรงชีพด้วยการทำไร่ ทำนา และหาของป่า มีภาษาพูดเป็นของกลุ่มตนเอง อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง ได้แก่ ตำบลสวนผึ้ง และตำบลตะนาวศรี อำเภอบ้านคา ได้แก่ ตำบลบ้านคา และตำบลบ้านบึง อำเภอปากท่อ ได้แก่ ตำบลยางหัก

๕) **ชาวไทยเชื้อสายมอญราชบุรี** อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง ได้แก่ ตำบลบ้านม่วง คู้งิ้ว และตำบลนครชุมน์ อำเภอโพธาราม ได้แก่ ตำบลคลองตากุด สร้อยฟ้า ดอนกระเบื้อง และตำบลโพธาราม

๖) **ชาวไทยเชื้อสายลาวโสัง (โซ่ง) ราชบุรี** ส่วนใหญ่เคลื่อนย้ายมาจากจังหวัดเพชรบุรีและบางส่วนมาจากจังหวัดนครปฐม อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังนี้ อำเภอดำเนินสะดวก ได้แก่ ตำบลดอนคลัง และตำบลบัวงาม อำเภอปากท่อ ตำบลห้วยยางโทน อำเภอจอมบึง ตำบลจอมบึง และอำเภอบางแพ ตำบลดอนคา

๓) ชาวไทยเชื้อสายไทยยวนราชบุรี กระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอต่างๆ คือ อำเภอเมืองราชบุรี ได้แก่ ตำบลคูบัว ห้วยไผ่ ดอนตะโก อ่างทอง เจดีย์หัก หินกอง และตำบลดอนแร่ อำเภอโพธาราม ได้แก่ ตำบลหนองโพ อำเภอบ้านโป่ง ได้แก่ ตำบลหนองปลาหมอ และตำบลหนองอ้อ อำเภอปากท่อ ได้แก่ ตำบลอ่างหิน ทุ่งหลวง และตำบลบ่อกระดาน อำเภอจอมบึง ได้แก่ ตำบลรางบัว อำเภอบางแพ ได้แก่ ตำบลวัดแก้ว อำเภอสวนผึ้ง ได้แก่ ตำบลป่าหวาย และตำบลท่าเคย

๔) ชาวไทยเชื้อสายลาวเวียงราชบุรี อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองราชบุรี ได้แก่ ตำบลเขาแร้ง อำเภอโพธาราม ได้แก่ ตำบลบ้านสิงห์ บ้านซ้อง บ้านเล็อก และตำบลดอนทราย อำเภอบ้านโป่ง ได้แก่ ตำบลกรับใหญ่ หนองกบ ปากแรต หนองอ้อ และตำบลท่าผา อำเภอจอมบึง ได้แก่ ตำบลจอมบึง และตำบลปากช่อง

ในการจัดทำยุทธศาสตร์ของจังหวัดเน้นการพัฒนาความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เกิดคุณค่าและมูลค่า โดยการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวทางประเพณี และวัฒนธรรม พร้อมทั้งการนำความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรมมาเพิ่มค่าผ่านการพัฒนาภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกิจกรรมประเพณี เพื่อการสืบสานการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน และการสร้างการรับรู้ในจังหวัด และวงกว้างเพื่อการสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นแก่ประชาชน และการปลูกฝังการรักษาสิ่งที่ดั้งเดิมแก่เด็ก เยาวชน พร้อมทั้งควรพิจารณาถึงการพัฒนาความหลากหลายทางวัฒนธรรม และชาติพันธุ์ สู่กระบวนการวิวัฒนาการชุมชนอย่างเหมาะสม สมดุล และไม่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียทางวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม

๒.๖ สภาพเศรษฐกิจ

➤ ภาคเกษตร

จังหวัดราชบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๑๗๒,๕๙๑ ล้านบาท มีมูลค่าลดลงจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๒,๐๕๑ ล้านบาท โดยมีสาขาการผลิตที่สำคัญอันดับที่ ๑ คือ สาขาอุตสาหกรรม มูลค่า ๔๑,๔๗๖ ล้านบาท โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดราชบุรี ขึ้นอยู่กับการผลิตนอกภาคเกษตรมีมูลค่า ๑๔๗,๑๑๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๒๔ และการผลิตภาคการเกษตร มีมูลค่า ๒๕,๔๗๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๗ การผลิตทั้ง ๒ ภาค จำแนกออกเป็น ๑๖ สาขา ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง มูลค่า ๒๕,๔๗๗ ล้านบาท ร้อยละ ๑๔.๗๗
๒. สาขาอุตสาหกรรม มูลค่า ๔๑,๔๗๖ ล้านบาท ร้อยละ ๒๔.๐๔
๓. สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา มูลค่า ๓๘,๔๐๓ ล้านบาท ร้อยละ ๒๒.๒๕
๔. สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ มูลค่า ๑๕,๙๘๒ ล้านบาท ร้อยละ ๙.๒๖
- ๕.* สาขาอื่นๆ (๑๒ สาขา) มูลค่า ๕๑,๒๕๐ ล้านบาท ร้อยละ ๒๙.๗๐

๑) พื้นที่การเกษตรจังหวัดราชบุรี

ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดราชบุรี ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการปลูกข้าวในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีการปลูกพืชไร่ชนิดต่างๆ เช่น มีการปลูกข้าวมากในพื้นที่ อ.ปากท่อ, อ.เมืองราชบุรี, อ.โพธาราม พื้นที่ ๕๓,๐๓๕ ไร่ ๔๘,๔๑๑.๗๗ ไร่ และ ๔๗,๙๙๖.๗๗ ตามลำดับ มีการปลูกพืชไร่ในพื้นที่ อ.จอมบึง, อ.บ้านคา, อ.โพธาราม พื้นที่ ๑๒๑,๒๔๓.๒๕ ไร่, ๙๐,๕๖๐ ไร่ และ ๖๓,๘๕๑.๙๐ ไร่

ตามลำดับ การปลูกไม้ผล ปลูกมากในพื้นที่ อ.ดำเนินสะดวก, อ.เมืองราชบุรี, อ.บางแพ พื้นที่ปลูก ๔๗,๙๓๙ไร่, ๑๒,๘๒๓ ไร่ และ ๑๐,๔๑๘ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนั้นเป็นการปลูกมะม่วง ชมพู่ทับทิมจันทร์ อุ่น และเป็น การปลูกพืชผัก ซึ่งสิ่งที่จังหวัดจะให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์คือการพัฒนาระบบการบริหาร จัดการน้ำ และดิน ที่มีคุณภาพ และมีความเพียงพอต่อการส่งเสริมการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรปลอดภัยที่ เป็นมิตรกับสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการส่งเสริมการเกษตรนาข้าว พืชผัก ผลไม้ ไม้ยืนต้น และไม้ดอกไม้ ประดับของจังหวัด ซึ่งเป็นผลผลิตหลักสำคัญ ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๒-๕ : แสดงพื้นที่ทำการเกษตรในจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)					
	ทำนา	ทำไร่	พืชผัก	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	ไม้ดอกไม้ประดับ
ปี ๒๕๕๗						
เมืองราชบุรี	๕๘,๐๐๗	๑๙,๙๗๔	๗,๕๔๐	๑๒,๘๓๕	๑๔,๖๒๑	๕๖๕
บางแพ	๑๕,๓๘๕	๒,๓๙๒	๑,๘๓๑	๑๒,๐๔๖	๒,๓๐๓	๘๓๑
บ้านโป่ง	๖๒,๑๑๙	๔๒,๔๐๒	๖,๙๐๘	๔,๕๑๙	๑,๒๕๗	๓๙๗
จอมบึง	๓๙,๘๕๘	๑๕๑,๐๑๖	๑๑,๕๓๕	๔,๓๒๒	๑๘,๗๙๕	๖๙๒
ดำเนินสะดวก	๑,๔๑๗	๕๗๒	๑๑,๘๕๘	๕๕,๑๙๙	๒๕,๒๒๙	๗๗๗
ปากท่อ	๗๐,๗๒๙	๓๒,๒๒๖	๑๔,๘๘๖	๑๐,๘๕๒	๒๒,๙๘๘	๒๙๒
โพธาราม	๕๖,๘๙๑	๖๑,๑๘๒	๓,๒๗๓	๔,๑๒๐	๓,๓๐๑	๑,๔๙๑
วัดเพลง	๖,๕๓๘	๐	๑,๓๕๒	๙๑๓	๕,๔๗๙	๐
สวนผึ้ง	๗๘๓	๔๑,๓๖๔	๓,๕๘๗	๗,๗๕๑	๒๒,๒๙๙	๗๑
บ้านคา	๗๖	๑๐๕,๐๙๐	๔,๖๗๘	๓,๒๓๕	๑๕,๖๘๑	๑๘
รวม	๓๑๑,๘๐๓	๔๕๖,๒๑๘	๖๗,๔๔๘	๑๑๕,๗๙๒	๑๓๐,๙๕๓	๕,๑๓๔
ปี ๒๕๕๘						
เมืองราชบุรี	๔๙,๖๑๗	๑๙,๙๗๔	๗,๕๔๐	๑๒,๘๓๕	๑๔,๖๒๑	๕๖๕
บางแพ	๑๕,๓๔๓	๒,๓๙๒	๑,๘๓๑	๑๒,๐๔๖	๒,๓๔๕	๘๓๑
บ้านโป่ง	๖๐,๖๓๔.๗๕	๔๓,๐๗๕	๖,๘๑๐.๗๕	๔,๕๑๒.๒๕	๑,๓๘๙.๕๐	๓๖๔
จอมบึง	๓๕,๒๒๔	๑๒๐,๕๗๐	๑๑,๙๙๘	๔,๑๙๔	๑,๗๓๕.๘๙	๖๒๗
ดำเนินสะดวก	๑,๔๑๕	๕๗๒	๑๑,๒๑๓	๕๕,๔๒๘	๒๖,๑๔๕	๖๖๐
ปากท่อ	๖๓,๒๘๒	๓๒,๒๒๖	๑๔,๘๖๖	๑๐,๘๕๒	๒๒,๙๘๘	๒๙๒
โพธาราม	๕๖,๘๙๑.๐๐	๖๑๗๐๖.๒๕	๓,๔๑๖	๔,๒๓๖	๓,๓๒๗.๕๐	๑,๔๙๙
วัดเพลง	๖,๕๓๘	๐	๑,๓๕๒	๙๑๓	๕,๔๗๙	๐
สวนผึ้ง	๔๔๗	๓๘,๓๘๘	๓,๔๙๐	๗,๗๙๒	๒๒,๖๗๐	๗๘
บ้านคา	๒๐	๑๐๔,๒๙๐	๔,๖๗๘	๓,๒๘๕	๑๕,๖๘๑	๑๓
รวม	๒๘๙,๔๐๑.๗๕	๔๒๓,๑๙๓	๖๗,๑๙๔.๗๕	๑๑๖,๐๙๓.๒๕	๑๑๕,๓๘๑.๘๙	๔,๙๒๙
ปี ๒๕๕๙						
เมืองราชบุรี	๕๕,๕๐๖	๑๗,๘๑๐	๗,๘๗๘	๑๒,๙๑๒	๑๔,๖๑๒	๕๐๓
บางแพ	๑๓,๖๐๔	๒,๓๕๗	๒,๑๐๗	๑๒,๖๘๑	๓,๖๐๕	๑,๐๗๗
บ้านโป่ง	๕๕,๑๓๐	๔๕,๑๒๗	๖,๘๒๖	๔,๕๕๖.๒๕	๑,๓๘๙.๕๐	๓๖๔

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)					
	ทำนา	ทำไร่	พืชผัก	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	ไม้ดอกไม้ประดับ
จอมบึง	๓๔,๕๓๗	๑๒๑,๓๑๘.๒๕	๑๑,๐๕๙.๕๐	๔,๒๔๗	๑๘,๑๗๑.๑๔	๖๒๗
ดำเนินสะดวก	๒๕๓	๕๓๒	๑๐,๓๙๖	๔๗,๙๑๙	๓๕,๐๖๒	๖๔๕
ปากท่อ	๕๖,๒๑๑	๓๔,๗๗๐	๑๔,๘๖๖	๑๐,๘๗๘	๒๑,๙๖๔	๒๙๒
โพธาราม	๕๐,๗๗๘.๒๖	๖๓,๗๘๑.๙๐	๓,๖๖๗.๕๐	๔,๔๗๕	๒,๒๔๕	๑,๔๙๐
วัดเพลง	๖,๕๓๘	๐	๑,๓๕๒	๙๓๑	๕,๔๗๙	๐
สวนผึ้ง	๓๖๔	๒๙,๙๗๔	๔,๒๒๕	๗,๘๒๕	๒๐,๒๑๒	๘๖.๕
บ้านคา	๒๐	๑๐๔,๒๙๐	๔,๖๗๘	๓,๒๘๕	๑๕,๖๘๑	๑๓
รวม	๒๗๒,๙๔๑	๔๑๙,๙๖๐	๖๗,๐๕๕	๑๐๙,๗๐๖	๑๓๘,๔๒๑	๕,๐๙๘
ปี ๒๕๖๐						
เมืองราชบุรี	๓๗,๖๑๖	๑๙,๙๗๔	๗,๔๖๓	๑๒,๘๒๔	๑๔,๓๐๒	๔๘๒
บางแพ	๓,๘๙๐	๒,๓๕๗	๑,๘๗๒	๑๐,๔๑๘	๕,๙๕๓	๗๔๗
บ้านโป่ง	๔๒,๖๐๖	๔๕,๑๒๗	๖,๘๒๓	๔,๕๕๖	๑,๓๘๙	๓๔๓
จอมบึง	๒๔,๐๒๗	๑๒๑,๒๔๓	๑๒,๒๒๓	๔,๒๔๗	๑๘,๑๗๑	๖๒๗
ดำเนินสะดวก	๓๔๑	๕๓๒	๑๐,๓๙๗	๔๗,๙๑๙	๓๕,๐๖๒	๖๔๕
ปากท่อ	๕๒,๕๓๐	๓๒,๒๒๖	๑๔,๘๖๕	๑๐,๙๕๒	๒๒,๙๘๘	๒๙๒
โพธาราม	๔๒,๒๗๙	๖๒,๕๓๔	๓,๘๐๗.๕	๔,๔๗๕	๔,๑๔๕	๑,๕๑๗
วัดเพลง	๕,๑๘๓	๐	๑,๓๕๒	๙๑๓	๕,๔๗๙	๐
สวนผึ้ง	๓๐๙	๓๐,๐๕๗	๔,๒๒๒	๗,๖๘๒	๒๐,๒๑๒	๘๘
บ้านคา	๙	๘๙,๗๗๙	๔,๔๓๓	๕,๔๔๑	๑๖,๒๒๐	๒๓
รวม	๒๐๘,๗๙๐	๔๐๓,๘๒๙.๒๕	๖๗,๔๕๙.๕๐	๑๐๙,๓๒๗.๒๕	๑๔๒,๙๒๑.๕๐	๔,๗๖๕.๗๕
ปี ๒๕๖๑						
เมืองราชบุรี	๔๘,๔๑๑.๗๗	๑๘,๐๖๗	๗,๓๗๐	๑๒,๘๒๓	๑๒,๐๒๖	๓๑๙
บางแพ	๓,๕๕๒	๒,๑๘๔	๑,๘๗๔	๑๐,๔๑๘	๕,๙๕๓	๗๖๘
บ้านโป่ง	๔๗,๖๗๙.๕๐	๔๖,๑๙๓.๕๐	๔,๓๖๙.๒๕	๔,๓๒๔.๒๕	๒,๑๗๘.๕๐	๓๕๐
จอมบึง	๓๔,๗๓๘	๑๒๑,๒๔๓.๒๕	๑๒,๒๒๓.๗๕	๔,๒๔๗	๑๘,๐๘๑	๖๒๗
ดำเนินสะดวก	๒๖๔	๕๓๒	๑๐,๒๘๗	๔๗,๙๓๙	๓๕,๒๕๒	๖๔๕
ปากท่อ	๕๓,๐๓๕	๓๕,๖๔๑	๑๕,๙๕๕.๕๐	๙,๕๗๔	๒๒,๖๘๐	๒๙๓
โพธาราม	๔๗,๙๙๖.๗๗	๖๓,๘๕๑.๙๐	๓,๘๒๙.๕๐	๔,๖๑๕	๔,๒๘๔.๕๐	๑,๕๑๐.๗๕
วัดเพลง	๕,๙๑๒	๐	๑,๓๕๒	๙๑๓	๕,๔๗๙	๐
สวนผึ้ง	๓๘๙	๓๑,๖๘๔	๔,๑๒๙	๗,๗๐๗	๒๐,๓๗๕	๘๗
บ้านคา	๖๑	๙๐,๕๖๐	๔,๔๖๘	๓,๒๑๙	๑๕,๒๔๐	๙
รวม	๒๔๒,๐๓๙.๐๔	๔๐๙,๙๕๖.๖๕	๖๕,๘๕๗.๗๕	๑๐๕,๗๗๙.๒๕	๑๔๑,๖๔๙	๔,๖๐๘.๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

๒) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ที่มีการเพาะปลูกมาก ๕ ชนิด คือ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง มะพร้าว น้ำหอม สับปะรด(โรงงาน) และมันสำปะหลัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

◆ **ข้าว**

จากสถิติข้อมูลการเกษตร ปี ๒๕๕๙ ข้าวนาปี มีพื้นที่ปลูก ๒๗๘,๓๑๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๖๗๕ กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม ๑๘๖,๔๗๑ ตัน ข้าวนาปรัง พื้นที่ปลูก ๑๑,๓๗๒ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๖๙๓ กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม ๗,๘๒๑ ตัน เนื่องจากการวิเคราะห์สภาพน้ำต้นทุนจากสถานการณ์พบว่าปริมาณน้ำต้นทุนในลุ่มน้ำแม่กลอง มีอยู่ประมาณ ๔,๗๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งน้อยกว่าในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ปริมาณน้ำที่มีไม่เพียงพอต่อการทำนาปรังเป้าหมายการพัฒนาทางยุทธศาสตร์ของจังหวัด จึงเน้นที่การบริหารจัดการน้ำ การเพิ่มพื้นที่ชลประทาน การเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำในพื้นที่การเกษตร พร้อมทั้งพิจารณาถึงความเหมาะสม และเป็นไปได้ในการจัดสร้างแก้มลิงตลอดลำน้ำหลักของจังหวัด เพื่อรองรับการเกษตรและลดปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง โดยมีเป้าหมายคือการเพิ่มศักยภาพในการทำนาปรังของจังหวัด

◆ **มะพร้าวน้ำหอม**

จังหวัดราชบุรี มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอมมากที่สุดในประเทศไทย เนื่องจากดินมีคุณลักษณะที่เหมาะสม ทำให้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมได้คุณภาพดี เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ประกอบกับความต้องการของตลาดต่างประเทศมีปริมาณสูงขึ้น ผู้ส่งออกต้องการผลผลิตจำนวนมากขึ้น มีผู้รับซื้อ โรงงานแปรรูปตั้งใหม่มากขึ้น มีผลทำให้ราคาสูงขึ้น จึงมีการขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มมากขึ้นในช่วง ๒ - ๓ ปีนี้ โดยเป้าหมายในทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดคือการพัฒนากระบวนการปลูกโดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการปลูกที่สามารถเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และการจัดการศัตรูพืช นอกจากนี้ยังเน้นการเพิ่มค่าของการปลูกมะพร้าวน้ำหอมทั้งการพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การพัฒนาการแปรรูปในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน เพื่อการหนุนเสริมเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ พร้อมทั้งการสร้างความแตกต่างโดยการปลูกมะพร้าวน้ำหอมอินทรีย์ เพื่อเจาะกลุ่มลูกค้าพรีเมียม

◆ **สับปะรดโรงงาน**

สับปะรดโรงงานของจังหวัดราชบุรี พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบ้านคา ปากท่อ จอมบึง และสวนผึ้ง สับปะรด “ราชบุรี” เป็นอีกหนึ่งผลผลิตทางการเกษตรขึ้นชื่อของจังหวัดราชบุรี มีพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด เป้าหมายทางยุทธศาสตร์คือการพัฒนากระบวนการจัดการแปลงสับปะรด โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในการโลจิสติกส์ผลผลิตทางการเกษตรสู่โรงงาน รวมทั้งการพัฒนาผลผลิตให้เพียงพอ และมีคุณภาพเพื่อการพัฒนาสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพ

◆ **มันสำปะหลัง**

มันสำปะหลังเป็นพืชที่ปลูกเฉพาะพื้นที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้น้ำฝนเป็นหลัก ทำให้พื้นที่ปลูกคงที่ มีการเพิ่มหรือลดลงในปริมาณที่ไม่สูงนัก เนื่องจากพื้นที่เปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นได้ยาก รูปแบบการพัฒนาของยุทธศาสตร์จึงเน้นที่การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และการลดต้นทุนในการทำเกษตรของเกษตรกร

๓) การปศุสัตว์

จังหวัดราชบุรี ได้ส่งเสริมด้านปศุสัตว์ เน้นการพัฒนาเกษตรกรรายย่อยให้ผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ ลดและเลิกใช้สารเคมีเลี้ยงสัตว์ให้ปลอดภัยและมีความสุข เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เลี้ยงและ

ผู้บริโภครอดต้นทุนการผลิต ใช้วัตถุดิบตามธรรมชาติ เพิ่มผลผลิตด้านปศุสัตว์เพื่อให้เกษตรกรมีกินมีใช้ภายในครัวเรือน เหลือจึงจำหน่ายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนเกษตรกรรายใหญ่ เน้นพัฒนาปรับระบบการเลี้ยงให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม ควบคุมระบบการเลี้ยงให้มีระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ (Bio security) เน้นการผลิตปลอดภัยต่อผู้บริโภคตั้งแต่ฟาร์มถึงโต๊ะอาหาร และปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมมุ่งสู่ราชบุรี เป็นเมืองเกษตรสีเขียว หรือ Green City ดังแสดงการเลี้ยงสัตว์ในตาราง ดังนี้

ตาราง ๒-๖ : แสดงการเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

อำเภอ	ชนิดสัตว์ (ตัว)							
	โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ
ปี ๒๕๕๗								
เมืองราชบุรี	๑๒,๔๒๕	๓๕๓	-	๓๔๘,๑๔๒	๑,๔๒๑,๖๗๐	๑๕,๕๑๒	๑,๗๖๐	-
จอมบึง	๑๕,๗๗๑	๑,๗๑๕	๑๑๓	๓๒๔,๖๒๑	๓,๐๑๒,๗๗๘	๑๒,๘๕๕	๒,๕๘๘	๕๑
สวนผึ้ง	๓,๕๑๐	๐	๓๑	๗,๔๓๖	๖๙๓,๔๖๐	๒,๑๕๒	๖,๖๑๗	๖๘๙
ดำเนินสะดวก	๑,๕๓๘	๑,๙๓๘	-	๖,๗๓๕	๒๙,๒๓๑	๑,๖๗๑	๓๓๘	๑
บ้านโป่ง	๑๔,๐๖๐	๒๐,๖๗๗	๑๒๗	๑๒๕,๘๘๘	๙๔๖,๓๕๗	๒๗๗,๗๕๓	๑,๕๘๐	-
บางแพ	๕,๖๖๔	๓,๑๑๓	-	๑๖๓,๗๖๕	๑๗๔,๙๔๗	๘๑,๐๘๕	๑๓๘	๕๐
โพธาราม	๑๙,๓๓๖	๒๑,๒๑๗	๑๔๖	๒๕๓,๘๐๐	๓,๐๒๑,๓๑๙	๑๔๐,๔๐๑	๑,๐๖๐	๗
ปากท่อ	๒๔,๖๕๑	๒	๓๗	๕๐๕,๙๒๑	๑,๓๖๓,๖๐๒	๓,๔๕๘	๗๗๖	๑๑๘
วัดเพลง	๑,๑๔๐	-	-	๙	๗,๒๐๗	๒๐๘	-	-
บ้านคา	๓,๖๖๓	-	-	๒,๒๐๑	๗๕๔,๖๗๘	๗,๓๘๔	๖,๒๘๖	๑๐๓
รวม	๑๐๑,๗๕๘	๔๙,๐๑๕	๔๕๔	๑,๗๓๘,๔๔๘	๑๑,๔๒๕,๒๔๙	๕๔๒,๔๗๙	๒๑,๑๔๓	๑,๐๑๙
ปี ๒๕๕๘								
เมืองราชบุรี	๑๒,๕๘๐	๓๓๓	-	๓๒๕,๐๙๑	๑,๓๖๗,๓๗๐	๒๐,๖๐๘	๒,๑๖๘	-
จอมบึง	๑๕,๕๓๖	๘๑๐	๑๔๔	๒๗๔,๘๘๐	๒,๗๘๐,๔๖๒	๒๑๔,๓๔๔	๒,๘๖๗	๕๘
สวนผึ้ง	๓,๓๕๑	-	๘๒	๕,๖๘๘	๖๖๗,๖๐๘	๑,๙๑๖	๖,๗๐๘	๕๙๕
ดำเนินสะดวก	๑,๗๔๖	๒,๓๙๗	-	๗,๕๐๘	๒๘,๑๑๗	๑,๖๓๒	๒๑๒	๑
บ้านโป่ง	๑,๓๙๔๑	๒๑,๔๘๙	๑๔๙	๑๒๔,๖๕๔	๙๔๙,๒๙๙	๒๗๗,๖๒๕	๑,๕๐๒	-
บางแพ	๔,๘๐๐	๓,๐๘๙	-	๒๔๓,๗๗๘	๑๖๑,๓๖๔	๑๔,๕๙๖	๒๔๖	๔๘
โพธาราม	๑๗,๗๐๑	๑๙,๗๓๔	๑๐๐	๒๕๕,๗๙๓	๔,๐๔๙,๕๒๙	๑๔๓,๔๖๗	๑,๑๔๐	๘
ปากท่อ	๒๕,๐๗๗	-	๓	๕๑๐,๔๗๑	๑,๓๐๓,๓๗๐	๒,๘๒๘	๘๓๘	-
วัดเพลง	๙๗๓	๓	-	-	๕,๓๔๑	๑๒๙	-	-
บ้านคา	๘๔๑	-	๕	๒,๑๔๒	๓๘๗,๐๗๒	๑,๓๙๗	๒,๖๒๔	-
รวม	๙๖,๕๔๖	๔๗,๘๕๕	๔๘๓	๑,๗๕๐,๐๐๕	๑๑,๖๙๙,๕๓๒	๖๗๘,๕๔๒	๑๘,๓๐๕	๗๑๐
ปี ๒๕๕๙								
เมืองราชบุรี	๖,๒๖๒	๒๕๘	-	๓๘๘,๒๘๔	๑,๓๙๘,๐๒๙	๖,๐๒๗	๒,๐๒๙	-
จอมบึง	๑๔,๐๓๗	๑,๒๑๖	๑๑๑	๓๘๐,๐๘๙	๓,๕๓๙,๕๘๒	๑๓๓,๒๗๒	๑,๔๘๒	๓๖
สวนผึ้ง	๑,๖๕๓	๑๗	๕๗	๔,๗๖๓	๗๐๓,๘๕๓	๔,๑๗๙	๕,๔๗๕	
ดำเนินสะดวก	๘๗๔	๑,๕๘๗	-	๑๒,๓๑๗	๗๒,๒๙๘	๒,๗๙๐	๖๖	-

อำเภอ	ชนิดสัตว์ (ตัว)							
	โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ
บ้านโป่ง	๑๓,๘๙๖	๑๓,๐๒๒	๑๐๕	๑๐๖,๕๓๕	๘๕๐,๐๗๘	๙๓,๒๑๗	๔,๔๐๔	-
บางแพ	๔,๑๕๑	๒,๓๗๕	๒	๑๒๕,๘๑๑	๑๕๗,๗๕๘	๖๗,๔๔๙	๒๖๑	๑๕
โพธาราม	๑๒,๘๕๑	๑๗,๒๐๒	๗๙	๑๗๘,๐๘๗	๖,๑๗๒,๗๔๔	๖๒,๒๘๔	๑,๙๗๖	-
ปากท่อ	๒๓,๗๘๙	-	-	๕๖๓,๘๓๗	๑,๖๖๒,๙๓๕	๑,๙๖๘	๗๙๐	๖
วัดเพลง	๑,๙๑๙	-	๙	๔๖	๑๑,๘๒๐	๘๕	-	-
บ้านคา	๓,๗๘๒	-	-	๓๓๒	๑๘๔,๕๕๔	๕๒,๗๘๕	๑,๙๖๖	-
รวม	๘๓,๒๑๔	๓๕,๖๗๗	๓๖๓	๑,๗๖๐,๑๐๑	๑๔,๗๕๓,๖๕๑	๔๒๔,๐๕๖	๑๘,๔๔๙	๗๐๓
ปี ๒๕๖๐								
เมืองราชบุรี	๖,๙๘๗	๔๗๗	-	๓๘๓,๔๕๔	๑,๓๙๙,๒๒๓	๒๗	๒,๐๘๖	-
จอมบึง	๑๔,๐๔๓	๑,๑๗๙	๑๒๐	๓๗๙,๘๙๗	๓,๕๓๙,๑๐๖	๒๐,๗๗๗	๑,๖๖๗	๓๖
สวนผึ้ง	๑,๙๖๖	๑๗	๙๑	๔,๗๕๒	๗๐๖,๙๐๖	๔,๓๒๔	๖,๖๔๙	๖๕๕
ดำเนินสะดวก	๑,๐๖๕	๒,๒๘๓	-	๑๒,๓๑๗	๗๓,๐๗๗	๒,๘๒๖	๖๘	-
บ้านโป่ง	๑๓,๘๗๒	๑๐,๑๘๑	๑๐๕	๑๐๕,๐๓๕	๘๕๐,๐๗๘	๙๓,๒๑๗	๑,๗๙๒	-
บางแพ	๔,๕๐๒	๒,๙๘๖	-	๑๓๕,๑๗๗	๑๕๙,๖๙๕	๖๗,๔๙๔	๒๖๑	๑๕
โพธาราม	๑๒,๘๕๑	๑๗,๒๔๔	๖๑	๑๗๘,๐๘๗	๗๖๗,๙๔๔	๖๒,๒๘๔	๑,๙๗๖	๓๖
ปากท่อ	๒๘,๕๐๑	-	-	๕๖๗,๐๒๗	๑,๖๘๐,๔๖๗	๒,๖๕๓	๑,๑๑๕	๖
วัดเพลง	๑,๙๒๘	-	๙	๔๖	๑๑,๘๙๙	๙๘	-	-
บ้านคา	๓,๘๓๒	-	-	๓๓๒	๑๘๔,๗๙๓	๕๒,๗๘๕	๑,๙๘๐	-
รวม	๘๙,๕๔๗	๓๔,๓๖๗	๓๘๖	๑,๗๖๖,๑๒๔	๙,๓๗๓,๑๘๘	๓๐๖,๔๘๕	๑๗,๕๙๔	๗๔๘
ปี ๒๕๖๑								
เมืองราชบุรี	๘,๑๖๑	๔๗๓	-	๒๓๗,๓๔๒	๑,๔๗๖,๙๔๖	๒๘,๐๘๓	๒,๕๖๕	-
จอมบึง	๑๕,๒๖๗	๑,๑๒๐	๑๙๑	๕๐๔,๑๓๖	๓,๘๓๘,๕๗๙	๑๕๐,๖๒๙	๑,๗๐๔	๔๓
สวนผึ้ง	๑,๗๑๐	๔๒	๙๐	๔,๙๗๗	๗๑๑,๕๖๗	๑,๗๒๖	๕,๓๑๖	๗๑๕
ดำเนินสะดวก	๑,๐๗๒	๒,๓๑๖	-	๑๒,๓๑๗	๘๖,๙๔๔	๒,๙๘๙	๘๒	-
บ้านโป่ง	๑๓,๙๖๔	๑๓,๑๕๗	๑๐๕	๑๐๖,๕๔๑	๘๕๑,๓๒๘	๙๓,๒๓๕	๔,๔๗๒	-
บางแพ	๔,๒๑๒	๒,๕๖๕	-	๑๕๖,๑๑๓	๒๐๙,๘๕๒	๕๖,๕๗๖	๒๐๑	๓
โพธาราม	๑๒,๘๖๕	๑๗,๒๘๓	๗๙	๑๕๙,๒๔๒	๖,๑๗๓,๒๓๑	๖๒,๒๙๖	๑,๙๗๖	๓๖
ปากท่อ	๓๑,๒๙๘	-	-	๖๙๔,๔๐๐	๑,๗๐๓,๕๓๑	๒,๕๓๔	๑,๐๙๕	๕
วัดเพลง	๑,๘๐๙	-	-	๒๑	๑๒,๗๖๑	๓๗๘	-	-
บ้านคา	๓,๘๔๐	-	-	๕๓๖	๑๙๐,๒๘๖	๒๒๙	๕,๓๑๖	-
รวม	๙๔,๑๙๘	๓๖,๙๕๖	๔๖๙	๑,๙๑๑,๖๒๕	๑๕,๒๕๕,๐๒๕	๓๙๘,๖๗๕	๒๐,๗๐๔	๘๐๒

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

จังหวัดราชบุรีมีผู้ขออนุญาตขายอาหารสัตว์ จำนวน ๒๙๖ ร้าน แบ่งเป็น ประเภทขายปลีก จำนวน ๒๒๑ ร้าน และประเภทขายปลีก - ส่ง จำนวน ๗๕ ร้าน มีโรงงานผลิตอาหารสัตว์ในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๒๒ แห่ง ดังนี้

- อำเภอเมืองราชบุรี ๑ แห่ง (นำเข้า ๑ แห่ง)

- อำเภอบ้านโป่ง ๓ แห่ง (นำเข้า ๑ แห่ง และผลิต ๒ แห่ง)
- อำเภอปากท่อ ๘ แห่ง (นำเข้า ๕ แห่ง และผลิต ๓ แห่ง)
- อำเภอโพธาราม ๘ แห่ง (ผลิต ๘ แห่ง)
- อำเภอจอมบึง ๒ แห่ง (ผลิต ๒ แห่ง)

ในจำนวน ๒๒ แห่งนี้ มีโรงงานผลิตอาหารสัตว์ได้รับมาตรฐานระบบ GMP และ HACCP จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

๑. บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
๒. บริษัท เอส.พี.เอ็ม. อาหารสัตว์ จำกัด
๓. บริษัท ไมโครอินโนเวต จำกัด
๔. บริษัท เอฟ.อี.ฟาร์ม จำกัด

และนอกจากนั้นจังหวัดราชบุรียังมีฟาร์มมาตรฐาน และจำนวนปศุสัตว์ที่มีการเลี้ยงทั่วทั้งจังหวัด โดยส่วนใหญ่เป็นฟาร์มสุกร โคนม และไก่เนื้อ ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๒-๗ : แสดงจำนวนฟาร์มสัตว์เลี้ยงที่ผ่านการรับรองมาตรฐานฟาร์มของจังหวัดราชบุรี
ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

ลำดับ	ฟาร์มมาตรฐาน	ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑	
		จำนวน (ฟาร์ม)	จำนวนสัตว์ (โดยประมาณ)	จำนวน (ฟาร์ม)	จำนวนสัตว์ (โดยประมาณ)
๑	สุกร	๑๐๗	๑.๕ ล้านตัว	๑๐๖	๑๐๙ ล้านตัว
๒	โคนม	๑๓๑	๕,๙๐๐ ตัว	๑๖๗	๗,๕๐๐ ล้านตัว
๓	โคเนื้อ			๓	๘๕๐ ล้านตัว
๔	ไก่เนื้อ	๑๖๙	๑๕.๔ ล้านตัว	๑๕๖	๑๕.๗ ล้านตัว
๕	ไก่ไข่	๖	๗๓๓,๐๐๐ ตัว	๓	๖๘๐,๐๐๐ ล้านตัว
๖	ไก่พันธุ์	๓	๕๑๙,๐๐๐ ตัว	๓	๕๑๙,๐๐๐ ล้านตัว
๗	เป็ดเนื้อ	๙	๑.๐๒ ล้านตัว	๙	๑.๑ ล้านตัว
๘	เป็ดพันธุ์	๑	๓๖,๐๐๐ ตัว	๑	๓๖,๐๐๐ ตัว
๙	สถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก	๔	๙๖๓,๐๐๐ ฟอง/สัปดาห์	๔	๘๖๐,๐๐๐ ฟอง/สัปดาห์
๑๐	นกกระทา	๕	๒๑๘,๐๐๐ ตัว	๓	๑๙๑,๐๐๐ ตัว
๑๑	แพะนม	๒	๒๐๐ ตัว	๓	๒๖๐ ตัว

ลำดับ	ฟาร์มมาตรฐาน	ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑	
		จำนวน (ฟาร์ม)	จำนวนสัตว์ (โดยประมาณ)	จำนวน (ฟาร์ม)	จำนวนสัตว์ (โดยประมาณ)
๑๒	แพะเนื้อ	๒๔	๑,๙๐๐ ตัว	๒๔	๑,๙๐๐ ตัว

จังหวัดราชบุรีมีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการและได้รับใบอนุญาต (กข.๑) จำนวน ๗๘ แห่ง และดำเนินการในปัจจุบัน จำนวน ๖๒ แห่ง ดังนี้

- โรงฆ่าสุกร ๓๓ แห่ง กำลังการผลิต/วัน ประมาณ ๓,๐๐๐ ตัว/วัน
 - โรงฆ่าโค ๑๔ แห่ง กำลังการผลิต/วัน ประมาณ ๑๒๐ ตัว/วัน
 - โรงฆ่าสัตว์ปีก ๑๖ แห่ง กำลังการผลิต/วัน ประมาณ ๔๔,๐๐๐ ตัว/วัน
 - โรงฆ่าแพะ ๑ แห่ง กำลังการผลิต/วัน ประมาณ ๕-๑๐ ตัว/วัน

ในจำนวนโรงฆ่าที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๖๔ แห่ง มีโรงฆ่าที่ได้มาตรฐานการส่งออกจากกรมปศุสัตว์ แบ่งเป็นโรงฆ่าสุกร ๒ แห่ง โรงฆ่าโค ๒ แห่ง และส่วนโรงฆ่าที่ได้รับการรับรอง GMP เป็นโรงฆ่าโค ๑ แห่ง มาตรฐานการส่งออกจากกรมปศุสัตว์ ได้แก่

- บริษัท กาญจนาเฟรชพอร์ค จำกัด กำลังการผลิตสุกร สูงสุด ๑,๐๐๐ ตัว/วัน
- บริษัท วี.ซี.มีท โปรเซสซิง จำกัด กำลังการผลิตสุกร สูงสุด ๓,๐๐๐ ตัว/วัน
- บริษัท ประกอบบีฟโปรดักส์ จำกัด กำลังการผลิตโค สูงสุด ๑๕๐ ตัว/วัน
- บริษัท อีบรอฮีมแอนด์บีฟ จำกัด กำลังการผลิตโค สูงสุด ๑๕๐ ตัว/วัน

ทั้งนี้ จังหวัดราชบุรีมีโรงฆ่าโค ๑ แห่ง ที่ได้รับการรับรอง GAP จำนวน ๑ แห่ง กำลังการผลิตโค สูงสุด ๕๐ ตัว/วันและยังมีโรงฆ่าสัตว์ ซึ่งโรงฆ่าสัตว์ที่ดำเนินการทั้ง ๖๔ แห่งนี้ เป็นโรงฆ่าสัตว์ที่เข้าสู่ระบบการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งยุทธศาสตร์ของจังหวัดจะส่งเสริมการพัฒนาให้เข้าสู่ระบบ GMP และ HACCP ต่อไป

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒)

๔) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

จังหวัดราชบุรี มีผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งสิ้นจำนวน ๒,๘๓๐ ราย เนื้อที่เลี้ยงรวม ๓๑,๖๒๕.๐๑ ไร่ ฟาร์มเลี้ยงรวม ๒,๙๐๐ ฟาร์ม (๔๓,๔๗๒.๕๒ ไร่) บ่อเลี้ยง (บ่อดิน/บ่อพลาสติก/ร่องสวน) รวม ๕๔,๖๖๓ บ่อ ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ ๒-๘ : ทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

อำเภอ	จำนวนฟาร์ม	จำนวนหน่วยเลี้ยง (บ่อ)	เนื้อที่ฟาร์ม (ไร่)	เนื้อที่เลี้ยงรวม ทั้งหมด (ไร่)
เมืองราชบุรี	๘๕	๔๖๒	๑,๒๖๔.๒๖	๖๕๑.๔๘
จอมบึง	๑๔๖	๒๐๖	๑,๘๑๘.๔๐	๒๖๑.๒๕

สวนผึ้ง	๑๕๕	๒๒๗	๒,๑๒๒.๓๑	๑๔๐.๐๓
ดำเนินสะดวก	๒๓๖	๒,๔๕๙	๓,๘๖๙.๕๐	๒,๓๙๖.๑๖
บ้านโป่ง	๒๑๗	๓๙,๗๕๘	๑,๔๓๔.๓๕	๘๐๒.๓๖
บางแพ	๑,๑๔๔	๔,๗๕๓	๒๓,๖๔๘.๑๙	๒๑,๘๑๘.๑๒
โพธาราม	๓๙๖	๓,๔๑๘	๓,๘๑๐.๗๖	๒,๗๕๖.๗๕
ปากท่อ	๒๑๒	๔๗๔	๒,๖๓๗.๘๓	๕๖๖.๓๒
วัดเพลง	๒๑๖	๒,๗๙๖	๒,๑๖๘.๓๕	๒,๑๒๑.๔๒
บ้านคา	๙๓	๑๑๐	๖๙๘.๕๗	๑๑๑.๑๒
รวม	๒,๙๐๐	๕๔,๖๖๓	๔๓,๔๗๒.๕๒	๓๑,๖๒๕.๐๑

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๒)

สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลาสวยงาม กุ้งทะเล สัตว์น้ำจืด กุ้งก้ามกราม ตามลำดับ ดังแสดงมูลค่าการผลิตสัตว์น้ำในตาราง

ตาราง ๒-๙ : แสดงมูลค่าการผลิตสัตว์น้ำที่สำคัญ จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

พ.ศ.	การเลี้ยงกุ้งทะเล		การเลี้ยงกุ้งก้ามกราม		การเลี้ยงปลาสวยงาม		การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	
	ปริมาณการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่าการผลิต (บาท)	ปริมาณการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่าการผลิต (บาท)	ปริมาณการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่าการผลิต (บาท)	ปริมาณการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่าการผลิต (บาท)
๒๕๕๗	๑๑,๗๔๐,๓๕๕	๒,๑๔๔,๘๗๑,๑๔๕	๖๔๖,๕๕๒	๑๕๘,๘๓๑,๖๓๒	๔๓,๔๘๐,๗๔๗	๑๖๖,๘๘๓,๘๔๐	๙,๒๔๖,๐๖๗	๔๑๗,๐๓๓,๘๔๕
๒๕๕๘	๑๒,๔๗๐,๘๙๐	๑,๖๑๖,๓๙๘,๓๙๐	๒,๘๘๐,๐๑๙	๘๖๔,๐๐๕,๘๑๖	๔๖,๒๐๗,๓๐๖	๑๓๘,๖๒๑,๙๒๐	๘,๓๗๓,๓๘๗	๓๓๔,๙๓๕,๔๘๙
๒๕๕๙	๑๑,๐๑๑,๙๗๕	๑,๕๐๙,๙๕๕,๑๒๕	๒,๕๘๘,๐๐๐	๕๕๘,๑๒๘,๐๘๐	๑๑๖,๐๘๑,๐๕๔	๓๔๘,๒๔๔,๙๖๒	๖,๑๓๙,๐๐๐	๒๗๗,๙๗๓,๙๒๐
๒๕๖๐	๑๓,๒๖๙,๓๗๖	๑,๗๗๖,๔๐๒,๗๒๐	๒,๘๖๐,๐๐๐	๖๕๗,๘๐๐,๐๐๐	๑๒๖,๖๖๑,๒๔๐	๔๐๒,๒๐๒,๑๒๐	๗,๑๔๙,๕๐๐	๓๒๑,๗๒๗,๕๐๐
๒๕๖๑	๑๘,๕๗๖,๐๐๐	๒,๔๘๖,๐๐๐,๐๐๐	๒,๘๖๐,๐๐๐	๖๕๗,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๖,๐๐๐,๐๐๐	๔๐๒,๐๐๐,๐๐๐	๗,๑๔๙,๐๐๐	๓๒๑,๐๐๐,๐๐๐

(ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๒)

ตาราง ๒-๑๐ : แสดงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ของจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

อำเภอ	ชนิดสัตว์น้ำ / พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ							
	กุ้งขาว แวนนาไม พื้นที่ (ไร่)	กุ้ง ก้ามกราม พื้นที่ (ไร่)	สัตว์น้ำ สวยงาม พื้นที่ (ไร่)	ปลาดุก พื้นที่ (ไร่)	ปลาสลิด พื้นที่ (ไร่)	ปลานิล พื้นที่ (ไร่)	ปลา ตะเพียน พื้นที่ (ไร่)	จระเข้ พื้นที่ (ไร่)
เมืองราชบุรี	-	๘๔.๐	๔๘.๒๕	-	-	-	-	-
จอมบึง	-	๔๐.๐	-	-	-	-	-	-
สวนผึ้ง	-	-	๑๔.๐๐	-	-	-	-	-
ดำเนินสะดวก	๑๔๕.๐	๔๘๑.๐	๑๒๕.๙๕	-	-	๓๐.๐	-	-

บ้านโป่ง	-	๓๐.๐	๑๒๔.๙๘	-	-	-	-	๕๕.๐
บางแพ	๕,๔๐๑.๙	๙,๗๒๙.๒	๐.๘๙	-	-	๑๘๑.๐	๓๗.๐	-
โพธาราม	๔๐๘.๐	๒๓๘.๕	๘๙.๐๐	๑๒.๐	๘๖.๐	-	๑๔๑.๐	-
ปากท่อ	-	๑๓๕.๐	๔.๕๐	-	-	-	-	-
วัดเพลง	-	-	-	-	-	-	-	-
บ้านคา	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕,๙๕๔.๙	๑๐,๗๓๗.๗	๔๐๗.๕๗	๑๒.๐	๘๖.๐	๒๑๑.๐	๑๗๘.๐	๕๕.๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี ๒๕๖๑

เป้าหมายสำคัญของยุทธศาสตร์จังหวัด คือการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำ เพื่อรองรับการจัดการฟาร์มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนามาตรฐานเพื่อรองรับการเป็นแหล่งส่งออกสัตว์น้ำที่สำคัญของประเทศ พร้อมทั้งขยายโอกาสการพัฒนาฟาร์มสัตว์น้ำสวยงาม เพื่อยกระดับจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางการเลี้ยงและการตลาดแบบครบวงจร

➤ ภาคอุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ จังหวัดราชบุรี มีโรงงานจำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๖๒ แห่ง โดยส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ๑,๖๐๐ โรงงาน (เงินลงทุนต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๘๐ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง ๑๑๑ โรงงาน (เงินลงทุนมากกว่า ๕๐ - ๒๐๐ ล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๐ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ๕๑ คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๙ ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๒-๑๑ : แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแยกตามขนาดในจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

อำเภอ	จำนวนโรงงานจำแนกตามขนาด (แห่ง)				ร้อยละ
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	
ปี ๒๕๕๗					
เมืองราชบุรี	๓๑๑	๙๖	๑๙	๔๒๖	๒๔.๒๓
จอมบึง	๔๙	๒๑	๓	๗๓	๔.๑๕
สวนผึ้ง	๑๗	๒	๑	๒๐	๑.๑๔
ดำเนินสะดวก	๕๗	๑๑	๒	๗๐	๓.๙๘
บ้านโป่ง	๔๑๒	๑๓๓	๓๐	๕๗๕	๓๒.๗๑
บางแพ	๕๕	๑๕	๗	๗๗	๔.๓๘

อำเภอ	จำนวนโรงงานจำแนกตามขนาด (แห่ง)				ร้อยละ
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	
โพธาราม	๒๓๘	๖๖	๑๐	๓๑๔	๑๗.๘๖
ปากท่อ	๑๐๙	๕๔	๗	๑๗๐	๙.๖๗
วัดเพลง	๑๑	-	-	๑๑	๐.๖๓
บ้านคา	๔	๒	๑	๗	๐.๔๐
นิคมอุตสาหกรรม	๓	๔	๘	๑๕	๐.๘๕
รวม	๑,๒๖๖	๔๐๔	๘๘	๑,๗๕๘	๑๐๐
ปี ๒๕๕๘					
เมืองราชบุรี	๓๐๘	๙๔	๑๗	๔๑๙	๒๔.๐๔
จอมบึง	๔๘	๑๒	๕	๖๕	๓.๗๔
สวนผึ้ง	๑๗	๑	๑	๑๙	๐.๙๘
ดำเนินสะดวก	๕๙	๑๐	๒	๗๑	๔.๑๐
บ้านโป่ง	๔๐๖	๑๔๐	๓๑	๕๗๗	๓๓.๑๐
บางแพ	๕๔	๑๔	๖	๗๔	๔.๓๐
โพธาราม	๒๓๗	๖๔	๑๑	๓๑๒	๑๗.๙
ปากท่อ	๑๐๒	๕๖	๖	๑๖๔	๙.๔๑
วัดเพลง	๑๑	๐	๐	๑๑	๐.๖๓
บ้านคา	๔	๒	๑	๗	๐.๔๐
นิคมอุตสาหกรรม	๑๑	๕	๘	๒๔	๑.๔๐
รวม	๑,๒๕๗	๓๙๘	๘๘	๑,๗๔๓	๑๐๐
ปี ๒๕๕๙					
เมืองราชบุรี	๓๐๗	๙๒	๑๗	๔๑๖	๒๔.๑๗
จอมบึง	๔๘	๑๒	๕	๖๕	๓.๗๘
สวนผึ้ง	๑๗	๑	๑	๑๙	๑.๑๐
ดำเนินสะดวก	๕๘	๑๑	๓	๗๒	๔.๑๘
บ้านโป่ง	๓๘๘	๑๔๐	๓๕	๕๖๓	๓๒.๗๑
บางแพ	๕๔	๑๖	๖	๗๖	๔.๔๒
โพธาราม	๒๒๗	๖๔	๑๒	๓๐๓	๑๗.๖๑
ปากท่อ	๑๐๑	๕๘	๖	๑๖๕	๙.๕๙
วัดเพลง	๑๑	๐	๐	๑๑	๐.๖๔
บ้านคา	๔	๒	๑	๗	๐.๔๑
นิคมอุตสาหกรรม	๑๑	๕	๘	๒๔	๑.๔๐
รวม	๑,๒๒๖	๔๐๑	๙๔	๑,๗๒๑	๑๐๐
ปี ๒๕๖๐					
เมืองราชบุรี	๓๖๗	๒๕	๑๑	๔๐๓	๒๒.๘๗
จอมบึง	๕๘	๕	๓	๖๖	๓.๗๕
สวนผึ้ง	๑๙	๑	-	๒๐	๑.๑๔
ดำเนินสะดวก	๗๖	๕	๑	๘๒	๔.๖๕
บ้านโป่ง	๕๐๐	๕๒	๑๙	๕๗๑	๓๒.๔๐

อำเภอ	จำนวนโรงงานจำแนกตามขนาด (แห่ง)				ร้อยละ
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	
บางแพ	๗๔	๓	๔	๘๑	๔.๖๐
โพธาราม	๓๑๓	๑๖	๘	๓๓๗	๑๙.๑๓
ปากท่อ	๑๗๗	๔	๕	๑๘๖	๑๐.๕๖
วัดเพลง	๑๑	-	-	๑๑	๐.๖๒
บ้านคา	๕	-	-	๕	๐.๒๘
รวม	๑,๖๐๐	๑๑๑	๕๑	๑,๗๖๒	๑๐๐
ปี ๒๕๖๑					
เมืองราชบุรี	๓๗๒	๒๔	๑๐	๔๐๖	๒๒.๔๒
จอมบึง	๕๘	๖	๓	๖๗	๓.๗๐
สวนผึ้ง	๑๙	-	๑	๒๐	๑.๑๑
ดำเนินสะดวก	๘๑	๖	๓	๙๐	๕.๑๗
บ้านโป่ง	๕๑๐	๕๓	๑๘	๕๘๑	๓๒.๐๘
บางแพ	๗๘	๕	๔	๘๗	๔.๘๐
โพธาราม	๓๑๙	๑๖	๘	๓๔๓	๑๘.๙๔
ปากท่อ	๑๘๐	๑๔	๖	๒๐๐	๑๑.๐๔
วัดเพลง	๑๒	-	-	๑๒	๐.๖๖
บ้านคา	๕	-	-	๕	๐.๒๘
รวม	๑,๖๓๔	๑๒๔	๕๓	๑,๘๑๑	๑๐๐

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี กันยายน ๒๕๖๐)

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๑,๗๖๒ โรง เงินลงทุนรวม ๙๖,๓๓๒,๒๕๐ บาท โดยรวมมีการจ้างงาน ๖๕,๓๒๕ คน ลดลงจากปีพ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งสิ้น จากจำนวน ๑,๖๘๔ คน ลดลงจากปีพ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑,๘๐๘ คน หรือคิดเป็น ร้อยละ ๒.๖๒ มีโรงงานขอเลิกกิจการ ๖๖ โรงงาน แรงงานถูกเลิกจ้าง จำนวน ๑,๐๙๖ ราย ที่มีจำนวนมาก เนื่องจากสถานการณ์โรงงานอุตสาหกรรมได้ขาดการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ ทั้งนี้สามารถแยกหมวดหมู่ ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัด ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๒-๑๓ : จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี แยกหมวด ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน	แรงม้า
ปี ๒๕๖๐					
๑	อุตสาหกรรมกระดาษ	๑๒๑	๒,๒๓๘.๑๒	๑,๙๖๑	๒๒,๓๒๙.๗๓
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๒๒๗	๙,๒๐๗.๓๕	๑๐,๙๒๓	๘๑๔,๐๔๐.๙๑
๓	อุตสาหกรรมเครื่องตี	๑๓	๑,๖๖๕.๕๓	๖๓๗	๓๒,๓๐๔.๘๐
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๖๙	๗,๔๘๔.๐๖	๙,๙๖๕	๓๑๕,๓๙๕.๖๓
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑๑	๑๔๐.๗๔	๑,๕๔๒	๙๐๖.๙๕

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวน คนงาน	แรงม้า
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๒	๒๑.๖๐	๔๐	๗๓.๓๓
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์ จากไม้	๑๓๔	๑,๒๓๔.๒๙	๒,๐๘๔	๑๖,๘๑๕.๑๒
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และ เครื่องเรือน	๒๔	๑๐๖.๙๑	๖๒๕	๒,๔๓๔.๑๗
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและ ผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	๒๑	๘,๓๐๖.๕๕	๑,๑๕๘	๔๗๙,๐๐๕.๑๘
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๓	๖๑.๗๘	๗๙	๗๐๑.๘๙
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๖๒	๒,๐๓๗.๐๕	๑,๘๙๓	๘๒,๐๒๑.๙๒
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและ ผลิตภัณฑ์	๑๖	๔๖๗.๙๐	๒๖๕	๑๖,๖๔๘.๙๓
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๑๙	๕๒๑.๑๓	๑,๑๒๐	๑๕,๘๔๓.๖๕
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๕๗	๕๙๑.๐๔	๑,๑๗๐	๒๕,๘๔๔.๓๓
๑๕	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๖๘	๓,๙๔๔.๒๖	๘,๑๙๐	๕๓,๔๑๓.๔๒
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๓	๒๘๓.๙๕	๕๗๓	๗,๙๕๗.๓๘
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ ซ่อมแซมโลหะ	๑๒๒	๑,๔๕๖.๕๖	๒,๑๖๙	๒๘,๒๕๐.๙๓
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๘๗	๑,๙๔๗.๘๔	๙,๙๕๐	๒๓,๕๗๐.๒๒
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๑๙	๔๖๕.๙๔	๑,๙๑๓	๖,๔๕๘.๘๙
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๑๙๓	๒,๖๐๒.๐๐	๓,๙๖๙	๕๕,๕๓๘.๔๔
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๓๘๑	๕๑,๕๓๗.๖๘	๕,๐๙๙	๒๑,๓๒๘,๗๑๘.๖๘
รวม		๑,๗๖๒	๙๖,๓๒๒,๒๕๐,๐๐๐	๖๕,๓๒๕	๒๓,๓๒๘,๒๗๔,๕๐๐,๐๐๐
ปี ๒๕๖๑					
๑	อุตสาหกรรมเกษตร	๑๒๒	๒,๒๕๖.๘๒	๒,๐๑๒	๒๒,๔๖๐.๕๗
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๒๕๑	๑๐,๙๐๓.๑๗	๑๒,๔๘๖	๘๔๗,๓๑๘.๖๒
๓	อุตสาหกรรมเครื่องตีพิมพ์	๑๔	๑,๖๖๘.๒๓	๖๔๗	๓๒,๔๑๘.๐๖
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๖๗	๕,๗๕๑.๓๒	๘,๙๔๓	๓๐๙,๗๓๘.๗๘
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑๐	๖๐.๗๔	๕๗๒	๑๘๖.๘๕
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๒	๒๑.๖	๔๐	๗๓.๓๓
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์ จากไม้	๑๓๒	๑,๒๓๒.๕๙	๒,๐๖๗	๑๖,๗๒๓.๔๗
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และ เครื่องเรือน	๒๔	๑๐๖.๙๑	๖๒๕	๒,๔๓๔.๑๗
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและ ผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	๒๑	๘,๓๐๖.๕๕	๑,๑๕๘	๔๘๔,๒๘๕.๗๘
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๓	๖๑.๗๘	๗๙	๗๐๑.๘๙

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวน คนงาน	แรงม้า
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๖๗	๒,๑๒๑.๕๕	๑,๙๒๖	๘๓,๔๘๙.๓๒
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและ ผลิตภัณฑ์	๑๖	๔๖๗.๙	๒๖๕	๑๖,๖๔๘.๙๓
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๑๙	๕๒๑.๑๓	๑,๑๒๐	๑๕,๘๔๓.๖๕
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๕๘	๕๙๕.๐๔	๑,๒๐๑	๒๙,๖๑๘.๒๑
๑๕	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๗๒	๔,๐๑๖.๑๔	๘,๑๗๖	๕๖,๒๔๑.๙๙
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๓	๒๘๓.๙๕	๕๗๓	๗,๙๕๗.๓๘
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ ซ่อมแซมโลหะ	๑๒๖	๑,๖๒๒.๓๑	๒,๒๓๙	๒๙,๔๑๕.๑๓
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๘๗	๑,๙๕๗.๔๔	๙,๙๕๐	๒๓,๕๙๕.๘๙
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๑๙	๔๖๕.๙๔	๑,๙๑๓	๖,๔๕๘.๘๙
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๑๙๖	๒,๖๓๓.๖๘	๔,๐๐๐	๕๖,๐๗๑.๑๓
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๓๙๒	๕๑,๙๓๗.๖๑	๕,๑๖๔	๒๑,๓๖๒,๙๖๐.๕๗
รวม		๑,๘๑๑	๙๖,๙๙๒.๓๙	๖๕,๑๕๖	๒๓,๔๐๔,๖๔๒.๖๑

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

การมุ่งเน้นของจังหวัดในการจัดทำแผนพัฒนา คือการส่งเสริมการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาขีดความสามารถของแรงงาน และส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมโรงงาน ตามแนวทางโมเดล เศรษฐกิจไทยแลนด์ ๔.๐

➤ ข้อมูลด้านแรงงาน

ข้อมูลทั่วไป

๑) สถานประกอบกิจการและลูกจ้าง ข้อมูลจากสำนักงานจัดหางานจังหวัดราชบุรี เดือน มิถุนายน ๒๕๖๐ ราชบุรี มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม จำนวน ๔,๓๔๗ แห่ง มีผู้ประกันตนทั้งสิ้น ๑๔๕,๑๓๖ คน แยกเป็น ผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ จำนวน ๙๙,๕๔๕ คน (ร้อยละ ๖๘.๕๘) มาตรา ๓๙ จำนวน ๑๖,๒๗๑ คน (ร้อยละ ๑๑.๒๒) และมาตรา ๔๐ จำนวน ๒๙,๓๒๐ คน (ร้อยละ ๒๐.๒๐) และมีสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมที่เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาล จำนวน ๔ แห่ง และสถานพยาบาลเอกชน จำนวน ๑ แห่ง เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๙ พบว่าสถานประกอบการ ลดลงร้อยละ ๐.๒๗ ส่วนผู้ประกันตนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕๕

๒) ภาวะการมีงานทำ/ภาวะการว่างงาน ข้อมูลการทำงานของประชากรจังหวัดราชบุรี โดยการสำรวจของสำนักงานสถิติจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๐ พบว่าจังหวัดราชบุรี เป็นผู้ที่มีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไปรวมทั้งสิ้น ๖๕๗,๗๒๓ ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๒-๑๔ : แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

สถานภาพแรงงาน	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
	ม.ค. - ธ.ค.	ม.ค. - ธ.ค.	ม.ค. - ธ.ค.	ม.ค. - ธ.ค.	ม.ค. - ธ.ค.
ประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป					
๑. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๖๕๗,๗๒๓	๖๖๐,๓๖๖	๖๖๑,๙๓๐	๖๖๔,๒๔๕	๖๖๖,๕๕๐
๑.๑. ผู้มีงานทำ	๔๖๕,๘๓๒	๔๖๒,๘๐๗	๔๗๖,๕๕๔	๔๖๕,๘๙๓	๔๕๐,๙๗๐
๑.๒. ผู้ว่างงาน	๔๕๘,๐๕๑	๔๕๗,๙๙๙	๔๖๘,๑๐๐	๔๕๘,๔๒๑	๔๕๔,๔๖๗
๑.๓. กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๓,๕๘๙	๔,๖๐๓	๕,๗๑๐	๕,๒๙๖	๕,๖๒๒
๒. ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	๑๙๑,๘๙๑	๑๙๗,๕๕๙	๑๘๕,๓๗๕	๑๘๘,๓๕๒	๒๑๕,๕๘๐
๒.๑. ทำงานบ้าน	๕๔,๑๔๓	๕๖,๘๗๖	๕๘,๕๑๐	๕๘,๘๒๖	๕๓,๖๑๔
๒.๒. เรียนหนังสือ	๔๖,๙๗๓	๕๓,๙๕๗	๕๔,๕๙๙	๕๕,๖๘๕	๕๖,๔๗๐
๒.๓. อื่นๆ	๙๐,๗๗๕	๘๖,๗๒๗	๗๒,๒๖๖	๑๐๓,๘๔๑	๑๐๕,๔๙๖
* อัตราการว่างงาน	๐	๐.๗	๐.๙	๑.๑	๑.๒

(ที่มา : สำนักงานแรงงาน จังหวัดราชบุรี ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒)

๓) ตำแหน่งงาน ผู้สมัครงาน และการบรรจุนงาน ในปี ๒๕๕๙ พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๗๙๔ คน เป็นเพศชาย ๑,๒๔๐ คน (ร้อยละ ๔๔.๓๘) และเป็นเพศหญิง ๑,๕๕๔ คน (ร้อยละ ๕๕.๖๑) และการบรรจุนงานมีผู้ได้รับการบรรจุนงานทั้งสิ้น ๓,๑๒๙ คน

ด้านอาชีพพบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ อาชีพที่มีตำแหน่งว่างมากที่สุด ๕ อันดับ คือ

- ๑) อาชีพพื้นฐาน ได้แก่ อาชีพด้านการขายและการให้บริการ เช่น ผู้จำหน่ายสินค้าอาหาร ผู้ส่งเอกสาร เป็นต้น ร้อยละ ๔๒.๒๐ (๒,๐๙๕ อัตรา)
- ๒) เสมียน และเจ้าหน้าที่ ร้อยละ ๑๗.๑๒ (๘๕๐ อัตรา)
- ๓) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ ๑๑.๘๖ (๕๘๙ อัตรา)
- ๔) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๑๑.๗๘ (๕๘๕ อัตรา)
- ๕) ผู้ปฏิบัติโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ ร้อยละ ๖.๘๗ (๓๔๑ อัตรา)

ตาราง ๒-๑๕ : แสดงจำนวนตำแหน่งงาน ผู้สมัครงาน และการบรรจุนงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑

ปี พ.ศ.	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุนงาน (คน)		
	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ปี ๒๕๕๗	๖๒๓	๔๓๔	๓,๖๙๔	๔,๗๕๑	๒,๒๐๑	๓,๐๗๘	๕,๒๗๙	๑,๖๔๗	๒,๕๖๒	๔,๒๐๙
ปี ๒๕๕๘	๓๕๕	๑๑๘	๔,๗๐๘	๕,๑๘๑	๒,๓๕๖	๓,๑๕๑	๕,๕๐๗	๑,๙๒๕	๒,๗๓๘	๔,๖๖๓
ปี ๒๕๕๙	๕๙๙	๓๒๖	๔,๐๔๐	๔,๙๖๕	๑,๒๔๐	๑,๕๕๔	๒,๗๙๔	๑,๒๔๓	๑,๘๘๖	๓,๑๒๙

ปี ๒๕๖๐	๔๑๐	๒๐๘	๒,๒๔๗	๒,๘๖๕	๓๗๔	๖๕๕	๑,๐๒๙	๕๖๒	๙๕๘	๑,๕๒๐
ปี ๒๕๖๑	๑๐๙	๔๔	๕๐๐	๖๕๓	๙๖	๔๒๒	๕๑๘	๑๔๕	๑๗๓	๓๑๘

ที่มา :สำนักงานแรงงาน จังหวัดราชบุรี ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒

๔) การจ้างงาน ข้อมูลจากสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีการจ้างงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมการผลิต ร้อยละ ๕๙.๙๕ อุตสาหกรรมการขายส่ง/การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ร้อยละ ๑๔.๒๘ และอุตสาหกรรมเกษตรกรรม การล่าสัตว์ การป่าไม้ ร้อยละ ๗.๕๗ และเกิดการจ้างงาน ๔๑ คน จากกิจการผลิตเครื่องดื่มจากธัญพืช ซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) มีเงินลงทุน ๒๓๗ ล้านบาท

๕) การเดินทางไปทำงานต่างประเทศ ปีพ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวน ๓๑ คน เดินทางโดยนายจ้าง พาลูกจ้างไปทำงาน จำนวน ๗ คน เดินทางด้วยตนเอง จำนวน ๓ คน บริษัทจัดหางานจัดส่ง จำนวน ๑ คน และ Re-entry visa จำนวน ๒๐ คน

๖) แรงงานต่างด้าว ข้อมูลจากสำนักงานจัดหางานจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๙ มีจำนวนแรงงานต่างด้าวคงเหลือทั้งสิ้น ๓๐,๙๐๗ คน เพิ่มขึ้นประมาณ ๓.๘๕ พันคน หรือร้อยละ ๑๔.๒๓ เป็นแรงงานต่างด้าวมาตรา ๙ จำนวน ๑๖,๒๘๒คน {ประเภทชั่วคราว (ทั่วไป) มีจำนวน ๗๕๔ คน (ร้อยละ ๔.๖๓) ประเภทพิสูจน์สัญชาติ มีจำนวน ๑๕,๕๒๘ คน (ร้อยละ ๙๕.๓๗)} มาตรา ๑๑ ประเภทนำเข้า มีจำนวน ๑,๙๗๓ คน มาตรา ๑๒ ประเภทส่งเสริมการลงทุน (BOI) มีจำนวน ๙๙ คน และแรงงานที่ได้รับการผ่อนผันให้ทำงานตามมาตรา ๑๓ จำนวน ๑๒,๕๕๓คน

ซึ่งความท้าทายด้านแรงงานนอกจากการบริหารจัดการแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน รองรับการเติบโตของภาคอุตสาหกรรม และการบริการแล้ว จังหวัดต้องให้ความสำคัญกับการจัดการปัญหาจากแรงงานที่หลบหนีเข้าเมืองควบกู้กันไป

➤ ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

จังหวัดราชบุรี ได้ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ ด้วยการนำเอาภูมิปัญญาและทรัพยากรท้องถิ่นที่มีอยู่ มาพัฒนาต่อยอดสร้างสรรค์ และเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่มีอัตลักษณ์สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค นับเป็นการพัฒนาให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ซึ่งภาครัฐโดยเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge Based OTOP : KBO) จังหวัดราชบุรี ให้การสนับสนุนองค์ความรู้ทางวิชาการและงบประมาณในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การพัฒนากระบวนการผลิต (ต้นน้ำ) ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (กลางน้ำ) ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล มีระบบการบริหารจัดการที่ดี สามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการพัฒนารูปแบบและบรรจุภัณฑ์ ให้มีความหลากหลาย สามารถแข่งขันในตลาดได้รวมถึงการพัฒนาช่องทางทางการตลาด (ปลายน้ำ) ให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีช่องทางการจำหน่ายเพิ่มมากขึ้นในทุกระดับ เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งตลาดในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค ระดับประเทศและต่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้จังหวัดราชบุรี มียอดรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP อยู่ในระดับต้นๆ ของประเทศเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัดให้มีการเติบโตสูงขึ้น โดยในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดราชบุรีกำหนดเป้าหมายในการสร้างรายได้

จากการจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มขึ้น ๑๒% จากยอดเฉลี่ย ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ ๖,๙๐๔,๘๒๖,๑๐๐.๔๘ ล้านบาท

โดยมีผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ และผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่ขึ้นทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จำนวนทั้งสิ้น ๓๖๙ ราย มีผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น จำนวน ๒,๕๘๐ ผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนผู้ผลิตทั้งสิ้นจำนวน ๓๖๙ ราย สามารถจำแนกได้ ๓ ประเภท คือ

- (๑) ประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน ๑๖๔ ราย
- (๒) ประเภทผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว จำนวน ๑๙๔ ราย
- (๓) ประเภทผู้ผลิตวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน ๑๑ ราย

และมีประเภทผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ทั้งสิ้น จำนวน ๒,๕๘๐ ผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร ๓๘๐ ผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่ม ๓๗ ผลิตภัณฑ์ ผ้าและเครื่องแต่งกาย ๑๐๗ ผลิตภัณฑ์ ของใช้ ๒๑๑ ผลิตภัณฑ์ และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ๒๐๓ ผลิตภัณฑ์ รายได้ที่เกิดจากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ ร้อยละ ๑๖ และสามารถจำแนกได้ ๕ ประเภท คือ

- (๑) ประเภทอาหาร จำนวน ๓๘๐ ผลิตภัณฑ์
- (๒) ประเภทเครื่องดื่ม จำนวน ๓๗ ผลิตภัณฑ์
- (๓) ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย จำนวน ๑๐๗ ผลิตภัณฑ์
- (๔) ประเภทของใช้ จำนวน ๒๑๑ ผลิตภัณฑ์
- (๕) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน ๒๐๓ ผลิตภัณฑ์ และสามารถแบ่งเป็นกลุ่ม

ผลิตภัณฑ์ ๔ กลุ่ม (A B C และ D) ประกอบด้วย กลุ่มดาวเด่นสู่สากล (A) จำนวน ๑๘๐ ผลิตภัณฑ์ กลุ่มอนุรักษ์ สร้างคุณค่า (B) จำนวน ๖๔ ผลิตภัณฑ์ กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน (C) จำนวน ๑๗๗ ผลิตภัณฑ์ และกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (D) จำนวน ๕๑๗ ผลิตภัณฑ์

ตาราง ๒-๑๖ : แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP จำแนกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ ๔ กลุ่ม (A , B ,C และ D)

ลำดับที่	กลุ่มผลิตภัณฑ์	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑
๑	กลุ่มดาวเด่นสู่สากล	๑๓๒	๑๗๙	๑๘๖	๒๒๕	๒๖๐
๒	กลุ่มอนุรักษ์ สร้างคุณค่า	๑๓๖	๖๔	๖๖	๗๗	๙๑
๓	กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน	๓๓๗	๑๗๗	๑๘๙	๒๘๙	๓๕๖
๔	กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา	๑๕๒	๔๑๖	๕๑๘	๙๐๔	๑,๘๗๓
รวมทั้งสิ้น		๗๕๗	๘๓๖	๙๕๙	๑,๔๙๕	๒,๕๘๐

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒)

มูลค่ารายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ถึง ๑๐,๒๑๖,๘๔๘,๖๙๐ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ตาราง ๒-๑๗ : แสดงมูลค่ารายได้ที่เกิดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP

มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP (พันล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.					ร้อยละที่เพิ่มขึ้น				
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
	๕.๗	๖.๑	๖.๙	๘.๕	๑๐.๒	๑๔.๑๒	๒๒.๐๙	๑๓.๑๑	๒๓.๑๙	๒๐

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒)

ความท้าทายของการพัฒนายุทธศาสตร์ของจังหวัดราชบุรีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP คือ การเชื่อมโยงการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญากับการสร้างงาน อาชีพ รายได้ และเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างแบรนด์ที่มีความเข้มแข็ง และให้ความสำคัญกับการพัฒนาตลาดในระบบดิจิทัล การสร้างสรรค์แพลตฟอร์มกลางของจังหวัดเพื่อรองรับผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่อยู่ในระดับดาวเด่นสู่สากล เพื่อการสร้างประสบการณ์ทางการตลาดให้วิสาหกิจชุมชนเปิดโลกทัศน์การพัฒนาทางการตลาดของตนเอง พร้อมทั้งการให้การส่งเสริมการเชื่อมโยง OTOP กับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจร เพื่อการเที่ยวชมกระบวนการผลิต เน้นการสร้างตลาดสินค้า ณ แหล่งผลิตในพื้นที่จริง เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน และลดต้นทุนการทำการตลาด และที่สำคัญคือการจัดการความรู้ของการผลิตสินค้าจากภูมิปัญญาที่ยั่งยืน และเพิ่มคุณค่ามูลค่าอย่างต่อเนื่อง

๒.๗ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

การเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีในภาพรวมมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวไทยอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๘ ขึ้นไป และอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๕ ขึ้นไป (ข้อมูลสถิติจากกรมการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. ๒๕๕๙) ด้วยจังหวัดราชบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และเชิงนันทนาการ เป็นต้น อีกทั้งมีความโดดเด่นทางด้านวัฒนธรรม กล่าวคือจังหวัดราชบุรีประกอบด้วยประชาชน ๘ ชาติพันธุ์ คือ ชาวไทยพื้นถิ่น ราชบุรีชาวไทย จีนราชบุรีชาวไทย เขมรราชบุรีชาวไทย กะเหรี่ยงราชบุรี ชาวไทยมอญราชบุรี ชาวไทยทรงดำราชบุรี ชาวไท-ยวนราชบุรี และชาวไทยลาวเวียงราชบุรี โดยแต่ละชาติพันธุ์ล้วนแล้วแต่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า จังหวัดราชบุรีเป็นอีกจังหวัดที่ถูกเลือกให้เป็น ๑ ใน ๑๒ เมือง ภายใต้แนวคิด “๑๒ เมืองต้องห้าม...พลาด” ในหัวข้อภูมิภาคประชาสัมพันธ์ “ราชบุรีชุมชนคนอาร์ต” ซึ่งจังหวัดราชบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี ตามสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ ดังนี้

๑) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญจังหวัดราชบุรี

- ◆ **อำเภอเมืองราชบุรี** ได้แก่ พระปฐมเจดีย์มหาธาตุวรวิหาร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี เมืองโบราณคูบัว ค่ายภานุรังสี ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง พิพิธภัณฑสถานทหารช่าง เทือกเขาสูง ถ้ำระฆัง เขาแก่นจันทน์ สวนสาธารณะจักรีอนุสรณ์สถาน เขาวัง วัดหนองหอย วัดอรัญญิกาวาส ถ้ำเขาบิน สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง วัดช่องลม ศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าตีนจก จิปาถะภัณฑสถานบ้านคูบัว โรงงานเจ้าฮองไถ่ และโรงงานรัตนโกสินทร์เชรามิก ๔

- ◆ **อำเภอบ้านโป่ง** ได้แก่ สระน้ำโกสินารายณ์วัดม่วง และพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านวัดม่วง บึงกระจับหนองอ้อวอเตอร์เวิลด์

- ◆ **อำเภอโพธาราม** ได้แก่ วัดขนอนหนังใหญ่ ค่ายหลวงบ้านไร่ วัดคงคาราม และจิตรกรรมฝาผนัง วัดคงคาราม วัดเขาช่องพราน และค้างคาว/เขาช่องพรานสหกรณ์โคนม วัดถ้ำน้ำ วนอุทยานเขาน้อย ถ้ำสาธิตตลาดเก่า ๑๑๙ ปี เจ็ดเสมียน เขาปากกว้าง สวนศิลป์บ้านดิน และสุนทรีย์แลนด์แดนตุ๊กตา

◆ **อำเภอดำเนินสะดวก** ได้แก่ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก ตลาดน้ำดำเนินฯเก่า (คลองลัดพลี) หมู่บ้านช้างและดำเนินสะดวกสวนน้ำตาลบังและ สวนงูเด็กไทย(สุขโขศรีสอร์ท) ศาลวิหารหลวงพ่อบ้านแหลม – หลวงพ่อเขาตะเคราศูนย์วัฒนธรรม ๘ คนเฝ้า วัดหลวงพ่อสวดธรรมกายาราม วัดราษฎร์เจริญธรรม วัดปราสาทสิทธิ์ วัดโชติทายการาม รอยัลไทยแลนด์ดิคราฟเซนเตอร์ บ้านไทยทรงดำ ตลาดน้ำวัดปราสาทสิทธิ์ และดำเนินสปาย

◆ **อำเภอวัดเพลง** ได้แก่ วัดเกาะศาลพระ โบราณสถานโคกวิหาร โบราณสถานโคกนายผาด ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง โบสถ์คริสต์พระฤทัย วัดเพลง วัดแจ้งเจริญ ฟาร์มชวนชม และไพสิฐฟาร์ม

◆ **อำเภอปากท่อ** ได้แก่ อุทยานเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน วัดเขาถ้ำทะลุ ศูนย์การเรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านบ้านเหล่ามะละกอ และมาลัยออสทริชฟาร์มราชบุรี

◆ **อำเภอบางแพะ** ได้แก่ อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว วัดหัวโพ วัดท่าราบ ไร่ปลูกรักฟลาวเวอร์แลนด์

◆ **อำเภอจอมบึง** ได้แก่ ถ้ำจอมพล และสวนสัตว์เปิดเขาประทับช้าง สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีวัดวาปีสุทธาราม(ตลาดควาย) และวัดทุ่งกระถิน

◆ **อำเภอสวนผึ้ง** ได้แก่ เขาระจิมโป่งยุบ น้ำตกบ่อหวี ศูนย์ศึกษาพรรณไม้ป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์(สวนป่าสิริกิติ์) สวนผึ้งออร์คิด น้ำตกผาชนแดง น้ำตกห้วยผาก ธารน้ำร้อนบ่อคลึง อุทยานธรรมชาติวิทยาตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี น้ำตกเก้าโจนหรือน้ำตกเก้าชั้น น้ำตกห้วยสวนพลูสวนธรรมรส วัดห้วยผากเทพประทานพร ไร่กุหลาบอุษาวดี ธนาคารควาย จุดชมวิวยุคทองคอกหมู แก่งส้มแมว พิพิธภัณฑสถานบ้านภโวทัย บ้านหอมเทียน และเดอะซินเนอร์รี่วินเทจฟาร์ม

◆ **อำเภอบ้านคา** ได้แก่ ศูนย์ทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านคา วัดป่าพระธาตุเขาน้อย วัดป่าตะแบกไร่ อุ่นปลับปลา น้ำพุร้อนบ้านบึง(โป่งกระทิง) น้ำตกซับเตย และกลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้

สถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละอำเภอยังมีความจำเป็นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว การปรับปรุงภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ให้บริการ (เจ้าของกิจการ) และบุคลากร ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัด พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของการท่องเที่ยวชุมชนให้มีศักยภาพสูง เพื่อรองรับการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวนานาชาติมากขึ้น และยกระดับการท่องเที่ยวของจังหวัด เป็นการท่องเที่ยวคุณภาพและอบอุ่นด้วยมิตรไมตรีแห่งการบริการของชุมชน และวัฒนธรรมท่องเที่ยวที่เข้มแข็ง

๒) แหล่งท่องเที่ยวหลักที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว



❖ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามและฟาร์มแกะ
อำเภอสวนผึ้ง



❖ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก



❖ วัดxonหนังสือใหญ่ อำเภอโพธาราม



❖ โรงงานทำโอ่งและเซรามิก อำเภอเมืองราชบุรี



❖ อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม อำเภอบางแพ



❖ ถ้ำเขาบิน อำเภอเมืองราชบุรี



❖ บ้านหอมเทียน อำเภอสวนผึ้ง

จุดเน้นของแผนยุทธศาสตร์มุ่งที่จะเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว (Travel Route) ให้เป็นแบรนด์ทางการท่องเที่ยว โดยแบ่งเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิต และเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในทุกเดือน เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว และให้ความสำคัญกับการยกระดับการท่องเที่ยวอำเภอสวนผึ้งรองรับการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ เชื่อมโยงกับหัวหิน กาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร

จังหวัดราชบุรี ยังโดดเด่นในเรื่องของ “เมืองแห่งศิลปะร่วมสมัย” ที่สามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เชื่อมโยงกับท่องเที่ยวต่างๆ อาทิเช่น

โอ่งมังกร ที่ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาารูปแบบเป็นผลิตภัณฑ์เซรามิกสมัยใหม่ที่มีความสวยงามแปลกตา และสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง

ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือและผ้าจกที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น ของบ้านคูบัว และบ้านดอนแร่ อำเภอมืองราชบุรี

หนังใหญ่วัดขนอน อำเภอโพธารามงานศิลป์ที่รวมเอาศิลปะหลากหลายแขนงเข้าไว้ด้วยกันทั้ง ลวดลายตัวหนังใหญ่เชิงจิตรกรรม ศิลปะการแสดงทางนาฏศิลป์ ประกอบกับดนตรีปี่พาทย์ แหล่งผลิตและจำหน่ายตุ๊กตาผ้าที่มีชื่อเสียงของอำเภอโพธาราม



จุดเน้นในการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด จึงมุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีให้เกิดคุณค่าและมูลค่า โดยการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวตามโมเดลเศรษฐกิจไทยแลนด์ ๔.๐ พร้อมทั้งการพัฒนากิจการการค้าผลิตภัณฑ์ที่เชื่อมโยงกับการค้าขายในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด

๒.๘ สภาพสังคมและความมั่นคง

➤ การศึกษา/โอกาสทางการศึกษา

จังหวัดราชบุรี มีความพร้อมสำหรับให้บริการทางการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยพื้นที่เขตการศึกษา ๓ เขต ดังนี้

◆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๑ รับผิดชอบดูแลสถานศึกษาในพื้นที่อำเภอมืองราชบุรี อำเภอจอมบึง อำเภอสวนผึ้ง อำเภอปากท่อ อำเภอวัดเพลง และอำเภอบ้านคา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีสถานศึกษารวมจำนวน ๑๗๗ แห่ง มีครูทั้งสิ้น ๑,๘๒๖ คน จำนวนนักเรียนเฉลี่ยทุกระดับชั้น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๓๕,๓๔๓ คน

◆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๒ รับผิดชอบดูแลสถานศึกษาในพื้นที่สถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบ้านโป่ง อำเภอบางแพ และอำเภอโพธาราม ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีสถานศึกษารวมจำนวน ๑๔๗ แห่ง มีครูทั้งสิ้น ๑,๑๓๖ คน จำนวนนักเรียนเฉลี่ยทุกระดับชั้น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๒๒,๖๑๒ คน

◆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ ในจังหวัดราชบุรีมีสถานศึกษา ระดับมัธยม จำนวน ๒๖ แห่ง มีรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ๑๘ คน และครูผู้สอน จำนวน ๑,๔๒๘ คน และในปีการศึกษา ๒๕๕๙ พบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๔,๓๗๒ คน มีโอกาสในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๓,๗๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๓ ศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐบาล ๒๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๘ ศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๙ และศึกษาต่อสถาบันอื่น ๆ จำนวน ๓๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๒

ตาราง ๒-๑๘ : คะแนนเฉลี่ยการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้น ม.๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาหลัก
ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐ จังหวัดราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘

สาระการ เรียนรู้	ปีการศึกษา ๒๕๕๗		ปีการศึกษา ๒๕๕๘		ปีการศึกษา ๒๕๕๙		ปีการศึกษา ๒๕๖๐	
	คะแนน เฉลี่ย จังหวัด ราชบุรี	คะแนน เฉลี่ย ระดับ ประเทศ	คะแนน เฉลี่ย จังหวัด ราชบุรี	คะแนน เฉลี่ย ระดับ ประเทศ	คะแนน เฉลี่ย จังหวัด ราชบุรี	คะแนน เฉลี่ย ระดับ ประเทศ	คะแนน เฉลี่ย จังหวัด ราชบุรี	คะแนน เฉลี่ย ระดับ ประเทศ
ภาษาไทย	๓๖.๒๗	๓๕.๒๐	๔๓.๔๐	๔๒.๖๔	๔๗.๙๗	๔๖.๓๖		๔๖.๓๖
คณิตศาสตร์	๓๑.๙๓	๒๙.๖๕	๓๓.๓๙	๓๒.๔๐	๓๐.๗๑	๒๙.๓๑		๒๙.๓๑
วิทยาศาสตร์	๔๐.๒๙	๓๘.๖๒	๓๗.๙๖	๓๗.๖๓	๓๕.๓๑	๓๔.๙๙		๓๓๔.๙๙
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๔๘.๖๔	๔๖.๗๙	๔๗.๒๑	๔๖.๒๔	๕๐.๖๓	๔๙.๐๐		๔๙
ภาษาอังกฤษ	๒๗.๐๓	๒๗.๔๖	๓๐.๕๙	๓๐.๖๒	๓๑.๘๙	๓๑.๘๐		๓๑.๘๘

(ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘ ณ มีนาคม ๒๕๖๐)

➤ สัตว์ส่วนคนจน

ตาราง ๒-๑๙ : แสดงเส้นความยากจน และจำนวน และสัตว์ส่วนคนจนจังหวัดราชบุรี เมื่อวัดด้าน
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ปีพ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๖๐

ปี/รายการ	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
เส้นความยากจน	๒,๗๐๐	๒,๗๙๓	๒,๗๙๗	๒,๗๓๔	๒,๗๔๐
สัตว์ส่วนคนจน	๑๔.๗๙	๙.๒๗	๑๓.๖๒	๙.๐๓	๘.๕๑
จำนวนคนจน(พันคน)	๑๑๘	๗๔.๓	๑๐๙.๔	๗๒.๕	๖๘.๔

- หมายเหตุ ๑. ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ,
๒. สัตว์ส่วนคนจน คำนวณจากจำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจนหารด้วย
จำนวนประชากรทั้งหมด คูณด้วย ๑๐๐
๓. จำนวนคนจน หมายถึง จำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนต่ำกว่าเส้น
ความยากจน

ความท้าทายทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดคือการเพิ่มขีดความสามารถของคนจนรายบุคคล เพื่อให้
หลุดพ้นจากความยากจน เน้นการสร้างมุมมองในการใช้ชีวิตใหม่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การ
ให้โอกาสและให้อาชีพ ทั้งนี้เน้นการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ พร้อมทั้งการระดมพลังประชารัฐในการหนุนเสริมการ
หลุดพ้นความจนของคนจนอย่างยั่งยืน

➤ คุณภาพชีวิตของคนราชบุรี จำแนกตามตัวชี้วัดข้อมูล จปฐ.

ผลการจัดเก็บข้อมูลภาพรวม ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดราชบุรี ตามตัวชี้วัด ๕ หมวด ได้แก่
หมวดสุขภาพ หมวดมีบ้านอาศัย หมวดฝึกฝนการศึกษา หมวดรายได้ก้าวหน้า และหมวดปลูกฝังค่านิยมไทย

พบว่าคนจังหวัดราชบุรี มีสุขภาพดี มีบ้านอาศัย รักการศึกษา มีงานทำ มีรายได้ และมีความประพฤติดีมีคุณธรรม แต่ยังคงมีคนที่ยากจน และสุขภาพหรืออยู่ร้อยละ ๔.๑๙ และ ๕.๑๕ ตามลำดับ

ความท้าทายของยุทธศาสตร์จึงเน้นที่การสร้างนิสัยแห่งชีวิตใหม่ โดยเฉพาะพฤติกรรมสุขภาพ เน้นการดูแลรายบุคคล การควบคุมผู้บริโภคกลุ่มเยาวชนอย่างใกล้ชิด และการดูแลสุขภาพแวดล้อมทางสุขภาพในระดับหมู่บ้าน เน้นการเฝ้าระวังภัยที่จะกระทบต่อคุณภาพชีวิต พร้อมส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกหมู่บ้านพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

➤ การสาธารณสุข

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดราชบุรีมีสถานบริการสุขภาพทั้งหมด ๔๗๖ แห่ง แยกเป็นโรงพยาบาลของรัฐสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑๒ แห่ง จำนวนเตียง รวม ๒,๒๐๐ เตียง โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงอื่น จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๑๕๘ แห่ง สาธารณสุขอำเภอ (สอ.) จำนวน ๔ แห่ง ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสม.) จำนวน ๖ แห่ง โรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๖ แห่ง คลินิก จำนวน ๒๓๑ แห่ง และคลินิกทันตกรรม จำนวน ๕๘ แห่ง ดังแสดงรายละเอียดในตาราง

ตาราง ๒-๒๐ : แสดงจำนวนสถานบริการของรัฐและเอกชนรายอำเภอ จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

อำเภอ	โรงพยาบาล						จำนวน เตียง/ ปกก.	รพ. สต. (แห่ง)	สอ. (แห่ง)	ศสม. (แห่ง)	คลินิก (แห่ง)	คลินิก ทันตกรรม (แห่ง)
	กระทรวง สธ.		กระทรวงอื่นๆ		เอกชน							
	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง						
เมืองราชบุรี	๒	๘๕๕: ๖๐	๑	๓๐	๓	๑๐๐: ๕๐: ๑๐	๐.๐๐๖	๒๕	๑	๒	๙๕	๒๗
บ้านโป่ง	๑	๓๕๐	-	-	๒	๑๐๐: ๓๐	๐.๐๐๑	๒๘	๐	๑	๕๓	๑๙
โพธาราม	๒	๓๐: ๓๔๐	-	-	-	-	๐.๐๐๓	๒๓	๒	๑	๒๗	๖
ดำเนินสะดวก	๑	๒๗๒	-	-	๑	๑๐	๐.๐๐๓	๑๙	๐	๑	๒๖	๔
ปากท่อ	๑	๖๐	-	-	-	-	๐.๐๐๑	๑๘	๐	๐	๙	๐
จอมบึง	๑	๖๐	-	-	-	-	๐.๐๐๑	๑๔	๑	๑	๑๐	๑
สวนผึ้ง	๑	๖๕	-	-	-	-	๐.๐๐๒	๙	๐	๐	๓	๐
บางแพ	๑	๔๘	-	-	-	-	๐.๐๐๑	๙	๐	๐	๕	๑
วัดเพลง	๑	๓๐	-	-	-	-	๐.๐๐๒	๔	๐	๐	๒	๐
บ้านคา	๑	๓๐	-	-	-	-	๐.๐๐๑	๙	๐	๐	๑	๐
รวม	๑๒	๒,๒๐๐	๑	๓๐	๖	๓๐๐	๐.๐๐๓	๑๕๘	๔	๖	๒๓๑	๕๘

(ที่มา : ข้อมูลการได้รับอนุญาตประกอบกิจการสถานพยาบาล ณ มกราคม ๒๕๖๐)

ลำดับ	โรงพยาบาล	ประเภท รพ.ตาม Service plan	จำนวนเตียงคิดตามกรอบ (เตียง)	จำนวนเตียงของ รพ. ที่เปิดบริการจริง (เตียง)	จำนวน รพ.สต. (แห่ง)
๑	ราชบุรี	A	๘๕๕	๘๕๕	๒๕
๒	บ้านโป่ง	S	๔๒๐	๓๕๐	๒๔
๓	โพธาราม	M๑	๓๔๐	๓๔๐	๒๓
๔	ดำเนินสะดวก	M๑	๓๐๔	๒๗๒	๑๙
๕	ปากท่อ	F๒	๖๐	๖๐	๑๘
๖	จอมบึง	F๑	๖๐	๖๐	๑๔
๗	สวนผึ้ง	F๒	๖๐	๖๕	๙
๘	บางแพ	F๒	๖๐	๔๘	๙
๙	เจ็ดเสมียน	F๒	๓๐	๓๐	๔
๑๐	วัดเพลง	F๒	๓๐	๓๐	๔
๑๑	บ้านคา	F๓	๓๐	๑๐	๙
รวม			๒,๒๔๙	๒,๑๒๐	๑๕๘

(ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ณ มิถุนายน ๒๕๖๒)

จังหวัดราชบุรีมีบุคลากรด้านสาธารณสุขสังกัดภาครัฐและเอกชน (ซึ่งบันทึกข้อมูลผ่านระบบ GISHEALTH) จังหวัดราชบุรี แยกเป็น แพทย์ รวม ๓๘๕ คน ทันตแพทย์ รวม ๑๐๓ คน เภสัชกร รวม ๑๕๙ คน พยาบาลวิชาชีพ รวม ๒,๐๒๗ คน และบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ ตามตารางแสดงจำนวนบุคลากรด้านสาธารณสุขภาครัฐและเอกชนของจังหวัดราชบุรี ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๒-๒๑ : แสดงจำนวนและอัตราส่วนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ลำดับที่	ประเภท	รัฐบาล	เอกชน	กระทรวงอื่น ๆ	รวม	อัตราส่วนมาตรฐานต่อประชากร	อัตราส่วนต่อประชากรตามสิทธิ์ในระบบหลักประกันสุขภาพ	อัตราส่วนต่อประชากรทะเบียนราษฎร
๑	แพทย์	๓๔๙	๓๒	๔	๓๘๕	๑ : ๕,๐๐๐	๑ : ๑,๙๕๙	๑ : ๒,๒๖๙
๒	ทันตแพทย์	๑๐๒	๐	๑	๑๐๓	๑ : ๘,๐๐๐	๑ : ๗,๔๗๑	๑ : ๘,๔๘๑
๓	เภสัชกร	๑๔๙	๙	๑	๑๕๙	๑ : ๑๐,๐๐๐	๑ : ๕,๑๗๖	๑ : ๖,๐๔๕

ลำดับที่	ประเภท	รัฐบาล	เอกชน	กระทรวง อื่น ๆ	รวม	อัตราส่วน มาตรฐานต่อ ประชากร	อัตราส่วนต่อ ประชากร ตามสิทธิ์ใน ระบบ หลักประกัน สุขภาพ	อัตราส่วนต่อ ประชากร ทะเบียน ราษฎร
๔	พยาบาลวิชาชีพ/ พยาบาลเทคนิค	๑,๙๒๙	๘๕	๑๓	๒,๐๒๗	๑ : ๒,๕๐๐	๑ : ๓๗๙	๑ : ๔๓๑
๕	นักวิชาการ สาธารณสุข/ เจ้าพนักงาน สาธารณสุข	๕๑๑	๑	๐	๕๑๒	๑ : ๘,๐๐๐	๑ : ๑,๓๗๙	๑ : ๑,๗๐๗
๖	เจ้าพนักงาน ทันตสาธารณสุข	๘๘	๐	๐	๘๘	๑ : ๘,๐๐๐	๑ : ๘,๓๒๙	๑ : ๙,๙๒๖

(ที่มา : กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ระบบ PIS MOPH ระบบสารสนเทศ GIS HEALTH)

๑) สถานการณ์การเจ็บป่วยด้วยกลุ่มโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

การเจ็บป่วยด้วยกลุ่มโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาของประชาชนจังหวัดราชบุรี ๑๐ ลำดับของปี พ.ศ.๒๕๖๒ ได้แก่ Acute diarrhoea, PUO, Influenza, Pneumonia, D.H.F.-total, Food poisoning, Chickenpox, Haemorrhagic conjunctivitis, Sexual transmitted infection และ Hand,foot and mouth disease ตามลำดับ จากการพิจารณา ๑๐ ลำดับโรคทางระบาดวิทยาพบว่าโรคอุจจาระร่วง มีอัตราป่วยต่อแสนประชากรสูงสุดอย่างต่อเนื่อง

ตาราง ๒-๒๒ : จำนวนและอัตราป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ๑๐ ลำดับแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

ลำดับ	โรคเฝ้าระวังทาง ระบาดวิทยา	๒๕๖๑		ลำดับ	โรคเฝ้าระวังทาง ระบาดวิทยา จำนวนป่วย(ราย)	๒๕๖๒	
		จำนวน ป่วย (ราย)	อัตราป่วย/ แสน			จำนวน ป่วย (ราย)	อัตรา ป่วย/แสน
๑	Diarrhoea	๑๕,๘๓๘	๑,๘๗๑.๕๒	๑	Acute diarrhoea	๕,๗๓๓	๖๗๖.๕๒
๒	D.H.F.Total	๑,๖๖๖	๑๙๖.๘๖	๒	PUO	๒,๐๓๔	๒๔๐.๐๒
๓	Pneumonia	๑,๖๒๕	๑๙๒.๐๒	๓	Influenza	๑,๗๗๖	๒๐๙.๕๘
ลำดับ	โรคเฝ้าระวังทาง ระบาดวิทยา	๒๕๖๑		ลำดับ	โรคเฝ้าระวังทาง ระบาดวิทยา จำนวนป่วย(ราย)	๒๕๖๒	
		จำนวน ป่วย	อัตราป่วย/ แสน			จำนวน ป่วย	อัตรา ป่วย/แสน

		(ราย)				(ราย)	
๔	Influenza	๑,๓๒๗	๑๕๖.๘๑	๔	Pneumonia	๖๔๘	๗๖.๔๗
๕	Pyrexia	๑,๑๙๗	๑๔๑.๔๔	๕	D.H.F.-total	๕๖๓	๖๖.๔๔
๖	Food Poisoning	๘๖๔	๑๐๒.๑๐	๖	Food poisoning	๓๙๘	๔๖.๙๗
๗	H.conjunctivitis	๗๐๐	๘๒.๗๒	๗	Chickenpox	๓๓๗	๓๙.๗๗
๘	Hand foot and mouth disease	๕๖๗	๖๗.๐๐	๘	Haemorrhagic conjunctivitis	๓๐๖	๓๖.๑๑
๙	Chickenpox	๕๕๒	๖๕.๒๓	๙	Sexual transmitted infection	๒๒๐	๒๕.๙๖
๑๐	S.T.D.total	๓๓๐	๓๘.๙๙	๑๐	Hand,foot and mouth disease	๑๖๓	๑๙.๒๓

(ที่มา : กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในภาวะความเจ็บป่วยทางระบาดวิทยา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีภาวะความเจ็บป่วยในอูจจาระร่วง ปอดบวม อาหารเป็นพิษ ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๒-๒๓ : แสดงจำนวนและอัตราป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ๑๐ อันดับแรก ต่อ ประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

อันดับ	โรค	ปี ๒๕๖๐	
		จำนวนป่วย(ราย)	อัตราป่วย/แสน
๑.	อุจจาระร่วง	๑๒,๑๘๐	๑,๔๐๓.๓๗
๒.	ปอดบวม	๑,๖๖๖	๑๙๑.๙๖
๓	ไข้หวัดใหญ่	๑,๖๐๕	๑๘๔.๙๓
๔	อาหารเป็นพิษ	๑,๐๔๖	๑๒๐.๕๒
๕	ตาแดง	๑๘๕๓	๙๘.๒๘
๖	มือ เท้า ปาก	๗๐๐	๘๐.๖๕
๗	ไข้เลือดออก	๖๔๘	๗๔.๖๖
๘	ไข้ไม่ทราบสาเหตุ	๕๑๖	๕๙.๔๕
๙	สุกใส	๕๑๓	๕๙.๑๑
๑๐	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	๔๕๙	๕๒.๘๙

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี)

๒) สาเหตุการตาย

เมื่อจำแนกตามบัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศ (ICD๑๐) จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๒ พบสาเหตุการเสียชีวิตจากกลุ่มโรคเนื้องอก(รวมมะเร็ง) มากที่สุด รองลงมาได้แก่กลุ่มโรคระบบไหลเวียนเลือด, กลุ่มโรคติดเชื้อและปรสิต, โรคระบบทางเดินหายใจ, และสาเหตุภายนอกของการป่วยและการตาย

ตาราง ๒-๒๔ : จำนวนและอัตราการตายต่อประชากรแสนคน จำแนกตามกลุ่มสาเหตุการตาย (ICD๑๐) จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๑			กลุ่มโรค	โรค กลุ่ม	ปี ๒๕๖๒		
ลำดับ	จำนวน	อัตรา			ลำดับ	จำนวน	อัตรา
๑	๙๐๘	๑๐๗.๑๕	เนื้องอก (รวมมะเร็ง) (C๐๐-D๔๘)	๒	๒	๕๓๐	๖๒.๕๔
๒	๘๘๖	๑๐๔.๕๕	โรคระบบไหลเวียนโลหิต (I๐๐-I๙๙)	๙	๑	๕๕๐	๖๔.๙๐
๓	๕๙๙	๗๐.๖๘	โรคระบบหายใจ (J๐๐-J๙๙)	๑	๔	๒๘๗	๓๓.๘๗
๔	๕๔๖	๖๔.๔๓	กลุ่มโรคติดเชื้อและปรสิต (A๐๐-B๙๙)	๑๐	๓	๓๐๑	๓๕.๕๒
๕	๔๑๙	๔๙.๔๔	สาเหตุภายนอกของการป่วยและการตาย (V๐๑-Y๘๙)	๒๐	๕	๒๕๐	๒๙.๕๐
๖	๒๙๐	๓๐.๓๗	โรคระบบประสาท (G๐๐-G๙๙)	๑๔	๖	๑๘๒	๒๑.๔๘
๗	๒๒๐	๓๒.๐๒	โรคระบบสืบพันธุ์และปัสสาวะ (N๐๐-N๙๙)	๖	๗	๑๔๔	๑๖.๙๙
๘	๒๐๗	๒๔.๔๓	โรคระบบย่อยอาหาร (K๐๐-K๙๙)	๑๑	๘	๑๓๖	๑๖.๐๕
๙	๑๔๒	๑๖.๗๖	โรคต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึม (E๐๐-E๙๐)	๔	๙	๘๕	๑๐.๐๓
๑๐	๒๐	๒.๓๖	ภาวะบางอย่างที่เกิดในระยะปริกำเนิด (P๐๐-P๙๖)	๑๖	๑๐	๕	๐.๕๙

หมายเหตุ : ข้อมูลการตาย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ วิเคราะห์โดย : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

เมื่อพิจารณาสาเหตุการตายแต่ละกลุ่มสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรก พบสาเหตุการตายด้วยโรคต่าง ๆ ดังนี้

๑. โรคระบบไหลเวียนโลหิต

จำนวนและอัตราการตายต่อประชากรแสนคน จำแนกตามประเภท จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๒

โรค	ลำดับ	จำนวน	อัตรา
โรคหลอดเลือดในสมอง (I๖๐-I๖๙)	๑	๒๓๕	๒๗.๗๓
โรคหัวใจขาดเลือด (I๒๐-I๒๕)	๒	๑๘๐	๒๑.๒๔
ความดันโลหิตสูง (I๑๐-I๑๕)	๓	๙๒	๑๐.๘๖
โรคหัวใจอื่น ๆ (I๓๐-I๕๒)	๔	๑๘	๒.๑๒
โรคหลอดเลือดแดงและหลอดเลือดฝอย (I๗๐-I๗๙)	๕	๑๔	๑.๖๕

๒. โรคเนื้องอก (รวมมะเร็ง)

จำนวนและอัตราการตายต่อประชากรแสนคน จำแนกตามประเภท จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๒

โรค	ลำดับ	จำนวน	อัตรา
เนื้องอกร้ายที่หลอดลมหรือปอด (C๓๔๙)	๑	๑๐๕	๑๒.๓๙
เนื้องอกร้ายที่ตับและท่อน้ำดีในตับ (C๒๒๙)	๒	๕๘	๖.๘๔
เนื้องอกร้ายที่ลำไส้เล็ก (C๒๖๐)	๔	๒๙	๓.๔๒
เนื้องอกร้ายของเต้านม (C๕๐๙)	๓	๒๙	๓.๔๒
เนื้องอกร้ายที่ลำไส้ใหญ่ (C๑๘๙)	๕	๒๘	๓.๓๐

๓. โรคกลุ่มติดเชื้อและปรสิต

จำนวนและอัตราตายต่อประชากรแสนคน จำแนกตามประเภท จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๒

โรค	ลำดับ	จำนวน	อัตรา
ติดเชื้อในกระแสโลหิต (A๔๑๙)	๑	๒๑๖	๒๕.๔๙
วัณโรค (A๑๕-A๑๙)	๒	๓๖	๔.๒๕
โรคภูมิคุ้มกันบกพร่องเนื่องจากไวรัส HIV (B๒๐-B๒๔)	๓	๒๐	๒.๓๖
โรคตับอักเสบจากเชื้อไวรัส (B๑๕-B๑๙)	๔	๕	๐.๕๙
โรคติดเชื้อของลำไส้ (A๐๐-A๐๙)	๕	๑๒	๑.๔๒

๔. โรกระบบทางเดินหายใจ

จำนวนและอัตราตายต่อประชากรแสนคน จำแนกตามประเภท จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๒

โรค	ลำดับ	จำนวน	อัตรา
ปอดบวม (J๑๐-J๑๘)	๑	๒๕๕	๓๐.๐๙
โรคเรื้อรังของระบบทางเดินหายใจ (J๔๐-J๔๗)	๒	๕๐	๕.๙๐
โรคอื่น ๆ ของเยื่อหุ้มปอด (J๙๐-J๙๔)	๓	๑๑	๑.๓๐
โรคปอดมีสาเหตุจากภายนอก (J๖๐-J๗๐)	๔	๖	๐.๗๑
โรคอื่น ๆ ของระบบทางเดินหายใจ (J๙๕-J๙๙)	๕	๔	๐.๔๗

๕. โรกระบบประสาท

จำนวนและอัตราตายต่อประชากรแสนคน จำแนกตามประเภท จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๒

โรค	ลำดับ	จำนวน	อัตรา
โรคความเสื่อมของระบบประสาท (G๓๐-G๓๒)	๑	๑๕๔	๑๘.๑๗
สมองพิการและกลุ่มอาการอัมพาต (G๘๐-G๘๓)	๒	๑๐	๒.๒๔
การอักเสบของระบบประสาทส่วนกลาง (G๐๐-G๐๙)	๓	๕	๐.๕๙

➤ ๒.๘.๕ ข้อมูลความมั่นคง

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคกลางด้านทิศตะวันตก เป็นจังหวัดชายแดนที่มีพื้นที่ติดกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เขตรอยต่อชายแดนมีลักษณะเป็นเทือกเขาสูงและพื้นที่ป่า ได้แก่ เทือกเขา ตะนาวศรี เป็นแนวพรมแดนสันปันน้ำ ระยะความยาว ๗๓ กิโลเมตร โดยแนวเขตชายแดนดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา ซึ่งมีช่องทางตามแนวชายแดนทั้งหมด ๑๓ ช่องทาง ได้แก่

- | | |
|-----------------------|-----------------------|
| (๑) ช่องทางตะโกบน | (๘) ช่องทางห้วยโกท่า |
| (๒) ช่องทางตะโกปิดทอง | (๙) ช่องทางห้วยคอกหมู |
| (๓) ช่องทางตะโกกลาง | (๑๐) ช่องทางโป่งแห้ง |
| (๔) ช่องทางห้วยสุด | (๑๑) ช่องทางพระกำ |
| (๕) ช่องทางเขากระโจม | (๑๒) ช่องทางกระซู่ |
| (๖) ช่องทางห้วยมิ | (๑๓) ช่องทางจะเอว |
| (๗) ช่องทางบ่อหวี | |

ช่องทางที่สามารถสัญจรได้ด้วยยานพาหนะมี ๕ ช่องทาง คือ ช่องทางตะโกบน ตะโกปิดทอง ตะโกกลาง เขากระโจม และช่องทางห้วยคอกหมู สิ่งที่จังหวัดเน้นในการส่งเสริมการพัฒนาคือการพัฒนาช่องทางดังกล่าว โดยการจัดการความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ชายแดนรอยต่อ การพัฒนาให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนในอนาคต และการเสริมสร้างการเชื่อมโยงการพัฒนาคมนาคม การขนส่ง และโลจิสติกส์ของจังหวัดที่เชื่อมโยงไปยังพื้นที่ช่องทางการค้าชายแดน พร้อมทั้งการศึกษาความเป็นไปได้ในการผลักดันให้เป็นด่านถาวรต่อไป

๑) ภัยคุกคามที่ปรากฏในพื้นที่

(๑) ยาเสพติด ปัญหาระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ยังคงมีอยู่ เส้นทาง การเข้ามาของยาเสพติดจากภายนอกประเทศตามแนวชายแดนไม่ปรากฏข่าวสาร แต่มีการนำเข้ามาเสพติดเข้ามาในพื้นที่จากภาคกลางประเทศ

(๒) แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย เนื่องจากชุมชนฝั่งประเทศเพื่อนบ้าน มีจำนวนไม่มาก รวมทั้งระยะทางไกลและสภาพพื้นที่ที่ยากลำบาก ในการเดินทางจึงไม่มีการเข้ามาของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายในพื้นที่ แต่อาจมีเพียงส่วนน้อยที่ใช้เส้นทางช่องทางพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี และทางด้านเหนือของอำเภอสวนผึ้ง ในการเดินทางผ่านเพื่อเข้าสู่พื้นที่ตอนในของจังหวัด ทั้งนี้ มีความพยายามในการเข้ามาเพื่อขายแรงงานอันเกิดจากภาวะเศรษฐกิจไม่ดีและความยากจนของประชาชนประเทศเพื่อนบ้าน

ซึ่งสิ่งที่จังหวัดควรพิจารณาคือการเสริมสร้างความร่วมมือจากผู้ประกอบการในด้านการลดการจ้างแรงงานต่างชาติไร้ฝีมือและหันมาทดแทนด้วยเทคโนโลยี เน้นการใช้แรงงานฝีมือในจังหวัดพร้อมทั้ง การขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนาของประเทศที่เน้นการใช้ระบบภาษี การใช้แรงงานต่างชาติและกำหนดมาตรฐานการใช้แรงงานต่างชาติให้เป็นมาตรฐานสากล พร้อมทั้งการเสริมสร้างความเข้าใจในข้อปฏิบัติที่แรงงานพึงปฏิบัติอย่างถูกต้อง ไม่ทำร้ายสิ่งที่ตั้งมาตรการแบบมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ ชุมชน ในการจัดการปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติดซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนและสังคมชุมชน ปัญหาทะเลาะวิวาท ต้มสุรา ก่ออาชญากรรม ปล้นจี้ ทำร้ายร่างกาย นายจ้างหรือคนในชุมชนใกล้เคียง ซึ่งที่ผ่านมาแรงงานเหล่านี้ เมื่อกระทำความผิดจะหลบหนี ไปทำงานที่อื่นต่อไป โดยไม่ต้องออกนอกประเทศ และยังมีกรลักลอบค้าและเสพยาเสพติด อีกด้วย

นอกจากนี้ยังเกิดขบวนการค้ามนุษย์ด้านแรงงานขึ้นจนทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศ

ต้นทาง ปลายทาง และทางผ่านของการเคลื่อนย้ายแรงงาน ทั้งผู้ชายผู้หญิงและเด็กเพื่อการค้าและการบังคับใช้แรงงาน เกิดเป็นกระบวนการนำพาจัดหางานส่งคนเข้ามาทำงานโดยผ่านทางนายหน้าซึ่งมีหลายรูปแบบ

๒) มิติน้ำมันคง

ในภาวะปกติ คือภัยคุกคามรูปแบบเก่า ได้แก่ การสู้รบด้วยกำลังอย่างเปิดเผยเพื่อป้องกันเอกราชอธิปไตยเหนือดินแดน หรือการใช้อาวุธและความรุนแรงเอาชนะกันจากความแตกต่างทางความคิดเห็นทางการเมืองเช่นกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย (ผรท.) ในอดีต ซึ่งไม่ปรากฏภัยคุกคามรูปแบบเก่าในเขตจังหวัดราชบุรี แต่ก็มีเตรียมกำลังรองรับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ตามสมมติฐานในแผนป้องกันชายแดน มีการกิจตามพันธกิจของกองทัพบกมุ่งสู่การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย โดยหน่วยทหาร ตชด. ทหารพราน

ในภาวะไม่ปกติ คือภาวะที่มีการประกาศใช้กฎหมาย หรือประกาศหรือคำสั่งพิเศษเพิ่มเติมมาจากการใช้กฎหมายปกติ เพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อย มิให้เกิดผลกระทบกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย อันเกิดจากปัญหาทางการเมืองที่ขยายตัวออกไป มีการใช้ความรุนแรง สร้างความสูญเสีย สังคมไทยถูกแบ่งแยก มีการยุยงปลุกปั่นให้เกิดความเกลียดชังแตกความสามัคคี สถาบันหลักของชาติถูกจ้วงและบ่อนทำลาย

๒.๙ โครงสร้างพื้นฐาน

➤ ๒.๙.๑ การไฟฟ้า

จังหวัดราชบุรี มีหน่วยงานดำเนินการจัดหา จัดจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้กับประชาชนภาคที่อยู่อาศัย ภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม ขยายเขตครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๑๐ อำเภอ โดยมีผู้ใช้ไฟฟ้ารวมทั้งหมดจำนวน ๒๕๕,๐๓๑ คริวเรือน และมีคริวเรือนที่อยู่ระหว่างขอใช้ไฟฟ้าจำนวน ๑,๙๑๘ คริวเรือน ดังนี้

๒.๙.๑.๑ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๑ (ภาคใต้) จังหวัดเพชรบุรี กำกับดูแลและรับผิดชอบพื้นที่จังหวัดราชบุรี จำนวน ๙ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง อำเภอบางแพ อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอวัดเพลง โดยมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา ประกอบด้วย

(๑) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดราชบุรี เป็นสาขาที่ ๒๖๐ มีสำนักงานการไฟฟ้าในสังกัด ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอปากท่อ และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอวัดเพลง มีผู้ใช้ไฟฟ้ารวมจำนวน ๗๑,๑๙๘ คริวเรือน และมีคริวเรือนที่อยู่ระหว่างขอใช้ไฟฟ้า จำนวน ๔๓ คริวเรือน

(๒) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอจอมบึง เป็นสาขาที่ ๒๖๑ มีสำนักงานการไฟฟ้าในสังกัด ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอสวนผึ้ง มีผู้ใช้ไฟฟ้ารวมจำนวน ๓๙,๐๔๖ คริวเรือนและมีคริวเรือนที่อยู่ระหว่างขอใช้ไฟฟ้าจำนวน ๑,๓๔๙ คริวเรือน

(๓) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโพธาราม เป็นสาขาที่ ๒๗๔ มีสำนักงานการไฟฟ้าในสังกัด ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอดำเนินสะดวก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอบางแพ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาดอนไผ่ และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยนางแก้วมีผู้ใช้ไฟฟ้ารวมจำนวน ๘๘,๔๕๕ คริวเรือน และมีคริวเรือนที่อยู่ระหว่างขอใช้ไฟฟ้าจำนวน ๙๙ คริวเรือน

๒.๙.๑.๒ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๓ (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม กำกับดูแลและรับผิดชอบพื้นที่จังหวัดราชบุรี จำนวน ๑ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านโป่ง โดยมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอบ้าน

โป่งเป็นสาขาที่ ๒๕๐ มีสำนักงานการไฟฟ้าในสังกัด ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยหนองปลาหมอ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยมีผู้ใช้ไฟฟ้ารวมจำนวน ๕๖,๓๓๒ ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่อยู่ระหว่างขอใช้ไฟฟ้าจำนวน ๓๒ ครัวเรือน

สถานีไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีจำนวน ๑๑ แห่ง ได้แก่

- | | |
|-----------------------------|--------------------------------------|
| (๑) สถานีราชบุรี ๒ (ลานไโก) | (๗) สถานีไฟฟ้าดำเนินสะดวก |
| (๒) สถานีไฟฟ้าราชบุรี ๑ | (๘) สถานีไฟฟ้านิคมราชบุรี (ชั่วคราว) |
| (๓) สถานีไฟฟ้าราชบุรี ๒ | (๙) สถานีไฟฟ้าปากท่อ |
| (๔) สถานีไฟฟ้าราชบุรี ๓ | (๑๐) สถานีบ้านโป่ง ๒ |
| (๕) สถานีไฟฟ้าจอมบึง | (๑๑) สถานีหนองปลาหมอ (ลานไโก) |
| (๖) สถานีไฟฟ้าโพธาราม | |

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดราชบุรี การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอจอมบึง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโพธาราม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอบ้านโป่ง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอดำเนินสะดวก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอบางแพ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาคอนไผ่ข้อมูล ณ ๘ เมษายน ๒๕๕๘

➤ พลังงานทดแทน

เมื่อพิจารณาในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่าภายในจังหวัดราชบุรีมีศักยภาพพลังงานทดแทนมากที่สุด คือ ชีวมวลแข็ง มีค่า ๓๙๗.๘๒ ktoe รองลงมา คือขยะเผาไหม้ มีค่า ๖๐.๐๓ ktoe ปัจจุบันมีบริษัทผลิตพลังงานจากก๊าซชีวภาพ รวม ๖ แห่ง กำลังการผลิตติดตั้ง ๔.๒๙๒ MW บริษัทผลิตพลังงานจากพลังงานแสงอาทิตย์ รวม ๑๑ แห่ง กำลังการผลิตติดตั้ง ๑๕.๒๔ MW มีบริษัทผลิตพลังงานชีวมวลรวม ๔ แห่ง กำลังการผลิตติดตั้ง ๘๑.๖๕ MW

ตาราง ๒-๒๕ : พลังงานทดแทนของจังหวัดราชบุรี ย้อนหลัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๑

ปี พ.ศ.	ศักยภาพเชิงพลังงานของพลังงานทดแทนในหน่วยพันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe)							
	ชีวมวล แข็ง	ก๊าซชีวภาพ		ขยะ		น้ำ	ลม	แสงอาทิตย์
		มูลสัตว์	น้ำเสีย อุตสาหกรรม	เผาไหม้	ฝังกลบ			
๒๕๕๑	๒๘๓.๐๐	๑๘.๐๓	๕.๑๙	๓๗.๘๗	๗.๗๙	๐.๐๐	๐.๐๐๑	๕,๓๙๒.๗๗
๒๕๕๒	๒๘๐.๖๐	๑๖.๘๙	๕.๑๙	๓๒.๖๒	๖.๗๑	๐.๐๐	๐.๐๐๑	๕,๓๙๒.๗๗
๒๕๕๓	๒๘๒.๖๐	๒๐.๐๘	๖.๒๖	๓๕.๒๐	๗.๒๔	๐.๐๐	๐.๐๐๐	๕,๕๑๘.๑๘
๒๕๕๔	๓๖๕.๖๒	๑๙.๓๒	๖.๒๖	๓๕.๔๑	๗.๒๘	๐.๐๐	๐.๐๐๐	๕,๕๑๘.๑๘
๒๕๕๕	๓๕๗.๗๘	๑๘.๗๓	๖.๒๖	๓๐.๓๒	๖.๒๔	๐.๐๐	๐.๐๐๐	๕,๕๐๕.๙๔
๒๕๕๖	๓๕๔.๗๖	๑๘.๗๙	๑๑.๒๐	๖๐.๓๐	๑๒.๔๐	๐.๐๐	๐.๐๐๐	๕,๒๗๗.๘๐
๒๕๕๗	๓๖๕.๕๕	๑๘.๘๘	๑๑.๒๙	๕๘.๕๘	๑๒.๐๕	๐.๐๐	๐.๐๐๐	๕,๒๗๗.๘๐
๒๕๕๘	๒๖๒.๗๘	๑๐.๖๘	๑๗.๔๘	๕๖.๑๒	๑๑.๕๔	๐.๐๐	๐.๐๐๐	๕,๒๗๗.๘๐
๒๕๕๙	๓๙๗.๘๒	๑๘.๖๘	๑๗.๔๘	๖๐.๐๓	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๐๐	๕,๒๗๗.๘๐
๒๕๖๐	๓๔๙.๒	๑๙.๙๗	๑๗.๔๘	๘๖.๕๗	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๐๐	๕,๒๗๗.๘๐
๒๕๖๑	๓๙๗.๘๒	๕๐.๖๘	๑๗.๔๘	๖๐.๐๓	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๐๐	๕,๒๗๗.๘๐

(ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดราชบุรี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒)

➤ ๒.๙.๓ การประปา

จังหวัดราชบุรีมีการประปาส่วนภูมิภาคให้บริการน้ำประปา จำนวน ๔ แห่งประกอบด้วย การประปาส่วนภูมิภาคสาขาราชบุรี การประปาส่วนภูมิภาคสาขาบ้านโป่ง การประปาส่วนภูมิภาคสาขาปากท่อ และการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสวนผึ้ง ครอบคลุมพื้นที่ ๙ อำเภอ ยกเว้นอำเภอบ้านคา ที่ยังไม่มีระบบการประปาส่วนภูมิภาค รายละเอียดดังนี้

(๑) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาราชบุรี มีแม่ข่ายและหน่วยบริการรวม ๕ แห่งให้บริการในพื้นที่อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก และอำเภอบางแพ มีจำนวนผู้ใช้น้ำรวม ๑๙,๘๕๓ ราย กำลังการผลิต ๓,๖๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน นอกจากนั้นเป็นการรับซื้อน้ำ จากบริษัท เอ็คคอมธรา จำกัด ประมาณ ๑,๔๐๐ - ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง

(๒) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาบ้านโป่ง มีแม่ข่าย ๑ แห่ง ให้บริการในพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง มีจำนวนผู้ใช้น้ำรวม ๑๐,๔๗๔ ราย กำลังการผลิต ๑๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน

(๓) การประปาส่วนภูมิภาคปากท่อ มีแม่ข่ายและหน่วยบริการ รวม ๒ แห่ง ให้บริการในพื้นที่อำเภอปากท่อ อำเภอวัดเพลง (บางส่วน) จังหวัดราชบุรี อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมมีจำนวนผู้ใช้น้ำรวม ๑๑,๔๔๘ ราย กำลังการผลิต ๑๙,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน

(๔) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสวนผึ้ง มีแม่ข่ายและหน่วยบริการ รวม ๓ แห่ง ให้บริการในพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอจอมบึง มีจำนวนผู้ใช้น้ำรวม ๔,๑๕๑ ราย กำลังการผลิต ๔,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคเขต ๓ การประปาส่วนภูมิภาคสาขาราชบุรี การประปาส่วนภูมิภาคสาขาปากท่อ (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๕๘)

ในด้านการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานยุทธศาสตร์ของจังหวัดจะเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการค้า รวมทั้งมีกลไก กำกับ ดูแล การประกอบกิจการขนส่งที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใสให้สามารถสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดและยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน

พร้อมทั้งการสร้างความมั่นคงทางพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด ตลอดจนขยายโอกาสทางธุรกิจในระดับประเทศ และภูมิภาคอาเซียน และการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอย่างทั่วถึง ทั้งจังหวัด ตามแนวทางการพัฒนาของประเทศ และส่งเสริมธุรกิจดิจิทัลใหม่ และนวัตกรรม รวมทั้งพัฒนาระบบความปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มีความมั่นคง และคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลให้แก่ผู้ใช้บริการ การพัฒนาประสิทธิภาพและขยายการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำประปาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพให้ครอบคลุมทั่วจังหวัด ลดอัตราการสูญเสียในระบบประปา และสร้างกลไกการบริหาร จัดการการประกอบกิจการน้ำประปาในภาพรวมของจังหวัดและที่สำคัญคือการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อหนุนเสริมการพัฒนาของประเทศโดยลดการนำเข้าจากต่างประเทศ และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ พร้อมทั้งพิจารณาการเชื่อมโยงตามแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพและอุตสาหกรรมใหม่ตามแนวทางการพัฒนาของประเทศ

► การคมนาคม

จังหวัดราชบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร การคมนาคม มีความสะดวกรวดเร็วทั้งรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง และรถไฟ ดังนี้

๑) การเดินทางจากกรุงเทพมหานคร

(๑) รถยนต์ส่วนตัว

(๑.๑) เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) จากบางแค - อ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ - นครชัยศรี - นครปฐม - ราชบุรี ระยะทางทั้งหมดประมาณ ๑๐๔ กิโลเมตร

(๑.๒) เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๘ (ถนนบรมราชชนนี) จากกรุงเทพฯ - พุทธมณฑล - นครชัยศรี มาบรรจบเข้าเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) บริเวณอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จากนั้นใช้ถนนเพชรเกษมตรงไปตัวเมืองราชบุรี ระยะทางทั้งหมดประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร

(๑.๓) เส้นทางหลวงเอเชียสาย ๒ (AH๒) หรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๕ สาย ธนบุรี - ปากท่อ (ถนนพระราม ๒) มาบรรจบเข้าเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) บริเวณแยกวังมะนาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จากนั้นใช้ถนนเพชรเกษมเข้าตัวเมืองราชบุรีระยะทางทั้งหมดประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร

(๒) รถโดยสารประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการเดินรถจากสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ (แห่งที่ ๒) ไป - กลับ จังหวัดราชบุรีทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ ชั่วโมง โดยมีหลายเส้นทาง ได้แก่

กรุงเทพฯ - ราชบุรี ระยะทาง ๑๐๙ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - พุทธมณฑล - ราชบุรี (ม.๑ข) ระยะทาง ๙๙ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - พุทธมณฑล - ราชบุรี (ม.๒) ระยะทาง ๙๙ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - โพธาราม ระยะทาง ๘๕ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - บ้านโป่ง (ม.๑ข) ระยะทาง ๗๘ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - บ้านโป่ง (ม.๒) ระยะทาง ๖๘ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - ดำเนินสะดวก ระยะทาง ๙๖ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - จอมบึง ระยะทาง ๑๒๖ กิโลเมตร

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

(๓) รถไฟ

การรถไฟแห่งประเทศไทย มีบริการรถไฟสายใต้ ออกจากกรุงเทพมหานคร สถานีรถไฟหัวลำโพง และสถานีรถไฟธนบุรี (บางกอกน้อย) ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ ชั่วโมง โดยผ่านอำเภอบ้านโป่ง โพธาราม เมืองราชบุรี และอำเภอปากท่อโดยมีระยะทางดังนี้

กรุงเทพฯ - บ้านโป่ง ระยะทาง ๘๔ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - โพธาราม ระยะทาง ๙๘ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - เมืองราชบุรี ระยะทาง ๑๑๗ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - ปากท่อ ระยะทาง ๑๓๕ กิโลเมตร

และมีรถไฟแยกจากอำเภอบ้านโป่งไปจังหวัดกาญจนบุรี ระยะทาง ๔๙ กิโลเมตร

ที่มา : สถานีรถไฟราชบุรี

๒) การเดินทางระหว่างจังหวัดราชบุรีไปยังจังหวัดใกล้เคียง

นอกจากนี้ จากสถานีขนส่งราชบุรีมีรถโดยสารไป – กลับยังจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

ราชบุรี – สมุทรสงคราม ระยะทาง ๔๙ กิโลเมตร

ราชบุรี – สมุทรสงคราม (ข) ระยะทาง ๔๕ กิโลเมตร

ราชบุรี – สมุทรสงคราม (ค) ระยะทาง ๓๘ กิโลเมตร

ราชบุรี – กาญจนบุรี (ม.๒) ระยะทาง ๙๔ กิโลเมตร

ราชบุรี – กาญจนบุรี (ม.๓) ระยะทาง ๙๔ กิโลเมตร

(๑) ระยะทางจากอำเภอเมืองราชบุรีไปยังอำเภอต่างๆ ของจังหวัดราชบุรี

อำเภอบ้านโป่ง ระยะทาง ๔๑ กิโลเมตร

อำเภอโพธาราม ระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร

อำเภอดำเนินสะดวก ระยะทาง ๒๓ กิโลเมตร

อำเภอปากท่อ ระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร

อำเภอจอมบึง ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร

อำเภอบางแพ ระยะทาง ๒๘ กิโลเมตร

อำเภอสวนผึ้ง ระยะทาง ๕๕ กิโลเมตร

อำเภอบ้านคา ระยะทาง ๕๘ กิโลเมตร

อำเภอวัดเพลง ระยะทาง ๑๗ กิโลเมตร

ที่มา : แขวงทางหลวงราชบุรี ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๕๙

จุดเน้นของแผนพัฒนาจังหวัด คือ การเชื่อมโยงการคมนาคมภายในจังหวัดและการเชื่อมโยงกับกลุ่มจังหวัด และประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมทั้งเร่งเสริมสร้างความปลอดภัยในการจราจร เพื่อการลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อเชื่อมโยงกับกรุงเทพมหานครที่มีความสะดวก ปลอดภัย และการพัฒนาคมนาคม เพื่อรองรับการเป็นเมืองที่อยู่อาศัยในอนาคต

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สภาพการณ์ และศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของจังหวัดราชบุรี

๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในพื้นที่ระดับอำเภอ

จังหวัดราชบุรี มีพื้นที่การปกครองเป็น ๑๐ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบางแพ อำเภอวัดเพลง อำเภอบ้านคา จากการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ สามารถสรุปศักยภาพของแต่ละอำเภอได้ดังนี้

๑) อำเภอเมืองราชบุรี

โดยภาพรวมฐานะทางเศรษฐกิจของชาวอำเภอเมืองราชบุรีไม่มีผู้ยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของประชากรอยู่ที่ ๑๕๑,๖๓๑ บาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมส่วนใหญ่มาจากภาคการผลิตต่างๆ และบริการ ได้แก่ ด้านการเกษตรกรรมจากการเพาะปลูกข้าว-พืชไร่-พืชผัก-พืชสวนและผลไม้ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักประมาณร้อยละ ๘๐ มีการทำนาเป็นหลัก พื้นที่ทั้งสิ้น ๑๒๖,๗๙๙ ไร่ ประกอบด้วย ทำนาข้าว ๖๖,๘๗๙ ไร่ ทำไร่ (อ้อย, มันสำปะหลัง) ๑๑,๖๐๙ ไร่ พืชผัก - ไม้ดอกไม้ประดับ - ไม้ผลไม้ยืนต้น ๔๘,๓๑๑ ไร่ ด้านประมง ส่วนหนึ่งมาจากแหล่งน้ำธรรมชาติคือ หาดจากแม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง ที่มีอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีอยู่จำนวนมาก ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง คลองบางสองร้อย คลองขุดลัด คลองบางกระ แควอ้อม ห้วยทับใต้ ห้วยเขาแร้ง ห้วยตะแคง ฯลฯ อีกส่วนหนึ่งมาจากการเพาะเลี้ยงที่กระจายในท้องที่ต่างๆ หลายตำบล เช่น สามเรือน ท่าราบ พิกุลทอง ฯลฯ พื้นที่ประมง ๑,๑๖๘ ไร่ กุ้งขาว ๓๕๒ ไร่ ปลาสวยงาม ๑๙๔ ไร่ และปลาน้ำจืด ๖๒๒ ไร่ ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก และมีลักษณะเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ หลายแห่ง ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลห้วยไผ่ ตำบลน้ำพุ ตำบลหินกอง และกระจายทั่วไปในท้องที่ตำบลเจดีย์หัก อ่างทอง คูบัว ดอนตะโก พงสวาย พิกุลทอง บางป่า และสามเรือน รวมแล้วอำเภอเมืองราชบุรีเป็นถิ่นที่มีการเลี้ยงสุกรมาก จากจำนวนปริมาณ แล้วจัดว่าเป็นอำเภอระดับต้นๆ ของประเทศ รองลงมาได้แก่ ไก่ โคเนื้อ และเป็ด ที่เลี้ยงเป็นรายย่อยๆ ในท้องที่ เกือบทุกตำบล พื้นที่ปศุสัตว์ ๘,๕๓๖ ไร่

ด้านอุตสาหกรรม โรงงาน จำนวน ๓๓๖ แห่ง แยกเป็นขนาดเล็ก ๒๓๒ แห่ง ขนาดกลาง ๗๓ แห่ง ขนาดใหญ่ ๑๓ แห่ง โรงสีข้าว ๑๘ แห่ง ได้รับการส่งเสริมการลงทุน (บัตร) ๒๓ แห่ง แรงงาน ชาย ๖,๐๖๔ คน หญิง ๓,๕๓๓ คน รวม ๙,๕๙๗ คน ที่มา : สنج. อุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี (๔) ด้านบริการรับจ้าง ประชากรจำนวนมากมีอาชีพรับจ้างเป็นคณงาน ในสถานประกอบการ เช่น โรงโม่ โรงงานทอผ้า โรงงานคอนกรีต และสถานประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ไปจนถึงขนาดใหญ่อื่นๆ อีกกว่า ๑๕๐ แห่ง ในท้องที่อำเภอเมืองราชบุรี นอกจากนี้ยังประกอบอาชีพเป็นพนักงาน คณงาน สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว โรงแรม และอื่นๆ อีกจำนวนหนึ่ง

ด้านเศรษฐกิจ : ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้น รายได้ของประชากร เพิ่มขึ้น ในภาพรวมได้ก้าวพ้นความขาดแคลนและล้าหลัง เข้าสู่ความเป็นสังคมเศรษฐกิจที่มีอยู่มีกิน อุดมสมบูรณ์ สะดวกสบายกว่าประเทศอื่นๆ ในระนาบเดียวกันแล้ว แต่กลับมีรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นมากกว่าเส้นพอดีของความพอเพียงอย่างไร้เหตุผล โดยเฉพาะรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย และเกิดจากกระแสบริโภคนิยม วัตถุนิยม ตามยุค ตามสมัย ทำให้เกิดภาวะติดลบและหนี้สินภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้น การว่างงานอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๒ โครงสร้าง พื้นฐานรองรับ การผลิต อยู่ใน

สมบูรณ์ดี แต่การบริหารจัดการด้านการผลิตยังมีปัญหา ต้นทุนในการผลิตสูงเกือบทุกภาคการผลิต มีกำไรน้อย หรือไม่คุ้มค่า โดยเฉพาะด้านเกษตรกรรมประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้สำหรับการดำรงชีพ จากผลผลิตทางการเกษตร (ทำนา ทำไร่ การปลูกผัก และสวนผลไม้) เป็นหลัก อีกส่วนหนึ่งมีรายได้มาจากการรับจ้างในสถานประกอบการ รองลงมา และสุดท้ายคือรายได้จากภาคบริการและ พาณิชยกรรม (การค้าขายรายย่อย) ซึ่งล้วนแต่จะต้องได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจภายนอก แต่มีความเดือดร้อน จากภาวะผันผวนทางเศรษฐกิจค่อนข้างน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่ เป็นผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อย

อำเภอเมืองราชบุรีประกอบไปด้วยประชากรหลายเชื้อชาติ และต่างศาสนา แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา ร้อยละ ๙๘.๕๗ ทั้งหมั่นกาย และธรรมยุติ มีวัดรวม ๙๓ วัด นอกจากนี้ยังมีศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๘๒ ทั้งนิกายคาทอลิก และโปรเตสแตนต์ รวมทั้ง ศาสนาอิสลาม ซึ่งมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๐.๑๕ ด้านการบริการสังคม อำเภอเมืองราชบุรีอยู่ในเกณฑ์สูงทั้งด้านการศึกษา ด้านการสาธารณสุข มีสถานศึกษาที่สามารถให้บริการได้ครบถ้วน ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงปริญญาโท มีสถานอนามัยตำบลครอบคลุมทั้งพื้นที่ การคมนาคมติดต่อสื่อสารสะดวกรวดเร็วทุกระบบ มีโรงพยาบาลราชบุรี เป็นโรงพยาบาลศูนย์ขนาดใหญ่ สถิติการเกิดคดีอาญามีน้อย จึงจัดว่าเป็นเมืองที่สงบและอยู่สบายไม่มีความขัดแย้งในสังคมพื้นที่

ด้านสังคมศักยภาพด้านการศึกษาสูงขึ้น แต่น่าเป็นห่วงด้านคุณภาพ/สุขภาวะดีขึ้น ๙๖.๓๐ % มีหลักประกันสุขภาพ การคุ้มครองทางสังคมครอบคลุมมากขึ้น แต่ยังมีแรงงานนอกระบบและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส จำนวนไม่น้อยที่เข้าไม่ถึงระบบประกันสังคม/ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ยังอยู่ในเกณฑ์สูง โดยเฉพาะการโจรกรรม และยาเสพติดผลกระทบจากภาวะความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่มาจาก การโจรกรรม และปัญหา ยาเสพติดอยู่ในเกณฑ์สูง ยังมีกลุ่มผู้ยากจน และ ด้อยโอกาสบางส่วนที่เข้าไม่ถึงบริการสังคม และระบบประกันสังคม วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตถูกเปลี่ยนแปลงไปตาม กระแสสังคมอย่างกว้างขวาง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเริ่มสูญหาย เยาวชนคนรุ่นใหม่ขาดโอกาสสืบสานวัฒนธรรม และภูมิปัญญาดั้งเดิม

ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การที่เมืองราชบุรีประกอบไปด้วยชุมชนหลายเชื้อชาติ ทำให้มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ประเพณีที่แตกต่างหลากหลาย แต่ส่วนใหญ่เชื่อมโยง อยู่ความเชื่อทางพุทธศาสนาเป็นหลัก การละเล่น หรือกิจกรรมในท้องถิ่น เช่น การแห่นาค ประกอบแตงวง กลองยาว การทอดกฐิน การตักบาตรเทโว ทำบุญเข้าพรรษา ออกพรรษา การแห่ขันหมาก การแต่งงาน ฯลฯ หลายอย่างในปัจจุบันเริ่มเลือนหายจางลงไป รวมทั้งการละเล่นพื้นบ้านที่เกี่ยวกับวิถีการผลิตและวิถีชีวิต เช่น การแข่งขันวัวลานหลังฤดูเก็บเกี่ยววนวดข้าว ประเพณีลงแขกทำนาเกี่ยวข้าว และอื่นๆ ถูกกลืนหายขาดการสืบสานจากคนรุ่นหลัง ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน จืดจางลง อันเป็นเหตุทำให้เกิดสภาพครอบครัว ชุมชน ที่อ่อนแอ

แม่น้ำแม่กลอง เป็นแหล่งน้ำสำคัญอันยิ่งใหญ่ของเมืองราชบุรี ปัจจุบันสภาพของแม่น้ำและคุณภาพน้ำ จัดว่ายังอยู่ในสภาพดีปกติ แต่อยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องเฝ้าระวัง ห้วย หนอง คลองธรรมชาติ และคลองขุด ในท้องที่ อำเภอเมืองราชบุรีมีจำนวนมาก โดยเฉพาะในพื้นที่ราบสองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง ได้แก่ ตำบลหนองกลางนา เขาแร้ง เกาะพลับพลา ท่าราบ สามเรือน พิกุลทอง บางป่า คิ่งน้ำวน คิ่งกระถิน และบ้านไร่ ปัจจุบันส่วนใหญ่มีสภาพกรำงขาดการดูแลรักษา ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ และหมิ่นเหม่ต่อการถูกบุกรุกทำลาย บางแห่งต้นเขินหมดสภาพ สภาพพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ ป่าเขากรวด เขาพลองในท้องที่ ตำบลหินกอง-ตำบลน้ำพุ ปัจจุบันมีสภาพป่าเฉพาะส่วนที่เป็นภูเขาและบริเวณโดยรอบรัศมีภูเขา นอกนั้นมีสภาพเป็นที่ดิน ที่มีการทำประโยชน์เป็นที่ไร่ ป่อลูกรัง ที่ดินเอกสารสิทธิ์หลายแปลงถูกขุดหน้าดินเป็นหลุมลึก ซึ่งจะเป็นปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ในอนาคต สภาพดิน จากกระแสการเพาะปลูกตามแนวทางเกษตรแผนใหม่ ได้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิตดั้งเดิม มาสู่การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ควบคู่กับปัจจัยการผลิตที่เป็นโทษต่อธรรมชาติ เช่น

ปุ๋ยเคมี สารพิษ น้ำมันเชื้อเพลิง และอื่นๆ ประกอบกับขาดการจัดการที่ถูกต้อง ทำให้ดินเสื่อมสภาพลงอย่างต่อเนื่อง เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการเกษตรในอนาคต

ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม : พื้นที่ป่าไม้ลดลงต่ำกว่าระดับรักษาสสมดุลของระบบนิเวศ สภาพการขาดแคลนน้ำและน้ำจืดเริ่มเป็นปัญหา แหล่งน้ำลดลง และขาดคุณภาพ ดินเสื่อมโทรมมากขึ้น ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ปริมาณของเสียและมลภาวะจากสถานประกอบการเริ่มเป็นปัญหารุนแรง มีจุดอ่อนด้านการบริหารจัดการที่แยกส่วน

ด้านทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ : พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ที่มีน้ำหล่อเลี้ยง ได้ทั่วถึง ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ต่างๆ น้อยมาก ไม่เคยเกิดน้ำท่วมใหญ่ ไม่เคยมีฝนแล้งหนัก พื้นที่โดยรอบอำเภอข้างเคียง หรือจังหวัดข้างเคียงอยู่ในสภาพใกล้เคียงกัน คือ มีความสงบและปลอดภัยพิบัติจากธรรมชาติ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : เมืองราชบุรีเป็นที่ราบ จัดว่าส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำ สภาพดั้งเดิมแต่โบราณ ๔๐ - ๒๐๐ ปีขึ้นไป เหมาะแก่การเกษตรกรรม ทุกสาขา ฝนตกต้องตามฤดูกาล ทางน้ำไหลเวียนขึ้นลงตามเป็นธรรมชาติ และตามฤดูกาล พื้นดิน รวมทั้งท้องน้ำปลอดสารพิษและมลภาวะใดๆ ดินดี น้ำดี ผลผลิตดี สัตว์น้ำอุดมสมบูรณ์ (ในน้ำมีปลา ในนา มีข้าว ในสวนมีผลไม้ ฯลฯ) สภาพปัจจุบัน ที่ดินถูกใช้ประโยชน์โดยขาดการวางแผนและควบคุม พื้นที่ถูกปรับเปลี่ยนเป็นที่อยู่อาศัย เป็นสถานประกอบการ กระจายกระจายอยู่ทั่วไป ไม่เป็นหมวดหมู่ ไม่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ เกษตรกรถูกชักจูงให้เชื่อ และปรับเปลี่ยนวิถีจากเกษตรอินทรีย์ดั้งเดิม ไปใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่พร้อมสารพิษ สารเคมี ทางน้ำถูกปิดกั้นโดยถนนและสิ่งก่อสร้าง สภาพปัจจุบัน ในแหล่งน้ำธรรมชาติ (แม่น้ำ คลอง) คุณภาพน้ำใกล้วิกฤต ในท้องนาดินเสื่อมสภาพ และปนเปื้อนไปด้วยสารพิษ สัตว์น้ำสูญพันธุ์ เนื่องจากสารพิษ สารเคมี ที่สะสมอยู่เป็นตัวทำลาย เกิดแหล่งน้ำท่วมขังอันไม่พึงประสงค์ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ที่ดินจำนวนมากถูกทอดทิ้ง ปล่อยร้างไม่ได้ทำประโยชน์ และไม่มีแผนการจัดการใดๆ

๒) อำเภอบ้านโป่ง

ภาวะเศรษฐกิจของอำเภอบ้านโป่งมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เนื่องจากอำเภอบ้านโป่งมีประชากรเป็นจำนวนมากและมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดนครปฐม จึงมีการติดต่อค้าขายและการเดินทางผ่านเข้าออกระหว่างจังหวัด อำเภอบ้านโป่งมีภาวะเศรษฐกิจที่ดีจึงมีห้างใหญ่จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ห้างบิ๊กซี และห้างโลตัส ตลอดจนธนาคารเป็นจำนวนมาก บริษัทหลักทรัพย์ สถาบันการเงิน มีอยู่ตลอดโดยสารขนาดใหญ่ ระดับประเทศ โรงงานอุตสาหกรรมผลิตน้ำตาล โรงงานผลิตกระดาษ โรงงาน SCG โรงงานเชรามิก และโรงงานเหล็ก ซึ่งเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สร้างรายได้เป็นจำนวนมาก ทำให้ประชาชนในอำเภอบ้านโป่งได้มีงานทำไม่ต้องไปทำงานที่อื่น นอกจากนี้อำเภอบ้านโป่งยังมีผลิตภัณฑ์ OTOP ที่สร้างชื่อเสียงและสร้างรายได้ให้กับอำเภอบ้านโป่งอีกหลายชนิด ได้แก่ ไก่ย่างบางตาล (ตำบลหนองกบ) การผลิตกล้วยแปรรูป (ตำบลลาดบัวขาว) การเลี้ยงปลาทางนกกยุงเพื่อการส่งออก (ตำบลปากแรต ตำบลหนองกบ) การเลี้ยงปลาทอง การปลูกอ้อย ข้าวโพด และข้าว

อำเภอบ้านโป่งถือว่าเป็นเมืองแห่งการทำเกษตรเช่นกัน เนื่องจากอาชีพส่วนใหญ่ของราษฎรในพื้นที่ นอกจากจะทำงานในภาคอุตสาหกรรมแล้วยังมีพื้นที่สำหรับทำการเกษตรอีกเป็นจำนวนมาก การปลูกพืชทางการเกษตร ได้แก่ การทำนา (ตำบลหนองปลาหมอ ตำบลบ้านม่วง ตำบลคิ่งพยอม ตำบลท่าผา ตำบลสวนกล้วย) การปลูกข้าวโพด ปลูกอ้อย เป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีการปลูกไม้ดอก พืชผักสวนครัว เช่น พริก มะนาว มะกรูด ตะไคร้ เป็นต้น การทำการเกษตรส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากระบบชลประทานเป็นส่วนใหญ่ และมีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจสำคัญ เช่น สุกร โคเนื้อ โคนม ไก่เนื้อ ซึ่งมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยระดับราคาของสินค้าปศุสัตว์โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี

ด้านสังคม โครงสร้างประชากรของอำเภอบ้านโป่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีสัดส่วนประชากรในกลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้น ประชาชนมีงานทำและมีรายได้เพียงพอ

ด้านสาธารณสุข อำเภอบ้านโป่งมีการเจ็บป่วยของประชาชน โดยมีผู้ป่วยโรคต่างๆ ๕ อันดับแรก คือ โรคระบบหายใจ โรคระบบไหลเวียนเลือด โรคระบบกล้ามเนื้อโครงร่าง และเนื้องอกเสริม โรคระบบย่อยอาหาร โรคในช่องปาก และโรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อโรคเนื้องอกและการเมตาบอลิซึม โดยมีโรคที่มีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คือ โรคระบบหายใจ โรคระบบไหลเวียนเลือด และโรคระบบกล้ามเนื้อ โดยอำเภอบ้านโป่งมีโรงพยาบาลบ้านโป่ง โรงพยาบาลชานคามิลโล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๒๔ แห่งไว้รับรองผู้ป่วย

ด้านการศึกษา อำเภอบ้านโป่งมีสถานศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับชั้น ม.๖ และ ปวช. ปวส. เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนนักศึกษาในพื้นที่ การศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและมีวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีจักรีรัช วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง และวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ๒ (ที่รองรับนักศึกษาจากนอกพื้นที่ด้วย)

ด้านอุตสาหกรรม อำเภอบ้านโป่งมีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้น ๕๔๑ แห่ง ซึ่งเป็นจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ อำเภอบ้านโป่งมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงงานน้ำตาล โรงงาน SCG โรงงานผลิตกระดาษ โรงงานเซรามิก และโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอิเล็กทรอนิกส์ อาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนเครื่องใช้ต่างๆ ซึ่งภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น

ด้านพาณิชย์กรรม มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นธุรกิจที่มีการขยายตัวส่วนใหญ่ ได้แก่ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวและบริการที่ขยายตัวตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากกระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติและวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นยังมีอิทธิพลสูง ประกอบกับความสะดวกในเรื่องเส้นทางคมนาคมและค่าครองชีพที่ไม่สูงเกินไป จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามายังอำเภอบ้านโป่ง

ด้านแรงงาน อำเภอบ้านโป่งมีประชากรเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นแรงงานทางด้านเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ด้านบริการ และแรงงานในภาคธุรกิจต่างๆ แต่ก็ยังมีแรงงานนอกระบบที่มาอยู่ในภาคอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ภาคธุรกิจต่างๆ เช่น การค้าส่ง ค้าปลีก การใช้แรงงานภาคการก่อสร้างในธุรกิจประเภทอสังหาริมทรัพย์ โดยเฉพาะโครงการบ้านจัดสรร

แหล่งน้ำหรือระบบชลประทาน อำเภอบ้านโป่งมีแหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำแม่กลองที่ไหลผ่านพื้นที่ตำบลลาดบัวขาว ท่าผา เป็กไพร บ้านโป่ง บ้านม่วง สวนกล้วย นครชุมน์ ซึ่งราษฎรสามารถใช้น้ำจากแม่น้ำ แม่กลองในการทำเกษตรและประมงได้ ส่วนระบบชลประทานก็มีคลองชลประทานที่ราษฎรสามารถใช้น้ำในการเกษตรได้ในพื้นที่ ยกเว้นตำบลเขาขลุ่ยที่ค่อนข้างจะห่างไกลจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เนื่องจากสภาพพื้นที่สูง จึงมีปัญหาภัยแล้งเป็นประจำทุกปี

ปัญหาสิ่งแวดล้อม อำเภอบ้านโป่งพบปัญหาจากขยะในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีปริมาณมากขึ้น เนื่องจากประชาชนไม่รู้วิธีกำจัดขยะที่ถูกต้องและไม่แยกขยะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงวิธีกำจัดขยะและไม่สร้างขยะให้เพิ่มขึ้น ปัญหาน้ำเสียและมลพิษทางอากาศจากภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมมักจะลักลอบปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ และสร้างมลพิษทางอากาศจากกระบวนการผลิตส่งกลิ่นเหม็นสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องตรวจสอบและเข้มงวดกวดขันให้โรงงานอุตสาหกรรมใส่ใจสิ่งแวดล้อมและปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงงาน และปัญหาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ขาดแคลนน้ำ ขาดแคลนน้ำ ออกรุกปรกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องนำน้ำไปแจกจ่ายให้กับประชาชนในพื้นที่ในช่วงเวลาเกิดภัยเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าว

อำเภอบ้านโป่งมีประชากรเป็นจำนวนมากดังนั้นปัญหาที่ตามมา ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ตลอดจนปัญหาภัยธรรมชาติ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยังจำเป็นต้องมีการบูรณาการงานและต้องเข้มงวดกวดขันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนและส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่ และมีการร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาภัยธรรมชาติ นอกจากนี้ยังต้องมีการควบคุมตรวจสอบแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้สร้างปัญหาในพื้นที่

๓) อำเภอโพธาราม

ในพื้นที่อำเภอโพธารามประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่มีอาชีพด้านการเกษตร เช่น การทำนา ทำสวน และทำไร่ คิดเป็น ๕๗% ของพื้นที่ อาชีพด้านการประมง ด้านการเลี้ยงสัตว์ เช่น โคเนื้อ โคนม ไก่ เป็ด สุกร แพะ กระบือ และแกะ การใช้ประโยชน์อื่นจากพื้นที่คิดเป็น ๔๓% ของพื้นที่

อำเภอโพธารามมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญหลายแห่ง ได้แก่ ค่ายหลวงบ้านไร่ วัดคงคาราม วัดขนอน วัดเขาช่องพราน ถ้ำพระนอน ถ้ำสาธิตา รวมไปถึงการมีเส้นทางคมนาคมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนสายเพชรเกษม) เป็นเส้นทางสายหลักติดต่อระหว่างจังหวัดในภาคกลางไปภาคใต้ผ่านอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ระยะทางกรุงเทพฯ – โพธาราม ประมาณ ๘๔ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๓๓๕๗ สายโพธาราม – ท่ามะกา สำหรับทางรถไฟจะมีทางรถไฟสายใต้จากกรุงเทพมหานคร ผ่านอำเภอโพธาราม ไปยังจังหวัดเพชรบุรี และภาคใต้ของประเทศทางหลวงชนบท จำนวน ๘ สาย ระยะทาง ๙๗.๑๓๔ กิโลเมตร และทางหลวงท้องถิ่น จำนวน ๘๐๘ สาย ระยะทาง ๗๐๖.๑๙๕ กิโลเมตร ในพื้นที่อำเภอโพธารามมีโรงแรมไว้ออร์รับนักท่องเที่ยวถึง ๙ แห่ง และนอกจากนั้นยังมีผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น OTOP อีกมากมาย มีโรงงานอุตสาหกรรม ขนาดเล็ก ๒๓๘ แห่ง ขนาดกลาง ๖๖ แห่ง ขนาดใหญ่ ๑๐ แห่ง และโรงสีข้าว ๑๕ แห่ง รวม ๓๑๔ แห่ง ๖ แห่ง

อำเภอโพธารามมีสถานศึกษากรถมอาชีวศึกษา จำนวน ๒ แห่ง สนง. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒ จำนวน ๕๑ แห่ง สนง. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘ จำนวน ๔ แห่ง สนง. คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๗ แห่ง ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์ และการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๒๓ แห่ง มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำนวน ๔๐ แห่ง และห้องสมุดประชาชน จำนวน ๑ แห่ง อำเภอโพธารามด้านการสาธารณสุข อำเภอโพธารามมีสถานบริการด้านสาธารณสุขทั้งของรัฐและเอกชน ประกอบด้วย รพ.สต. ๒๙ แห่ง สอ. ๑ แห่ง ศสม. ๑ แห่ง คลินิก ๓๐ แห่ง และมีอาสาสมัครสาธารณสุข (สสส./อสม.) จำนวน ๒,๑๘๖ คน

ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้านในพื้นที่อำเภอโพธาราม มีชนชาติหลายเชื้อสาย นอกจากเชื้อสายไทยแท้แล้ว ยังมีชนชาติไทยเชื้อสาย ลาว มอญ เขมร และจีน คนไทยเชื้อสายมอญมีขนบธรรมเนียม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ ได้แก่ มีความศรัทธาและเคร่งครัดในพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

ประเพณีฝีมอญ ประเพณีตักบาตรข้าวตอก กระจยาสารทประเพณีการแห่ดอกไม้ของชาวลาวเวียงบ้านสิงห์

ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยได้รับผลกระทบจากภาวะความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่มาจากการโจรกรรม และปัญหาเสพติดอยู่ในเกณฑ์สูง ยังมีกลุ่มผู้ยากจน และด้อยโอกาสบางส่วนที่เข้าไม่ถึงบริการสังคม และระบบประกันสังคม วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตถูกเปลี่ยนแปลงไปตาม กระแสสังคมอย่างกว้างขวาง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเริ่มสูญหาย เยาวชนคนรุ่นใหม่ขาดโอกาสสืบสานวัฒนธรรม และภูมิปัญญาดั้งเดิม

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง เป็นแหล่งน้ำสำคัญเพียงสายเดียวที่หล่อเลี้ยง ประชาชนอำเภอโพธาราม แหล่งน้ำชลประทาน มีหน่วยงานของกรมชลประทานรับผิดชอบอยู่ ๓ หน่วยงาน ได้แก่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามะกา เป็นโครงการส่งน้ำขนาดใหญ่ ส่งน้ำผ่านพื้นที่ ตำบลเตาปูน ตำบลนางแก้ว ตำบลเขาชะงุ้ม ตำบลธรรมเสน ตำบลบางโตนด ตำบลชำระ ตำบลท่าชุมพล มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๒๖,๐๙๙ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งซ้าย ส่งน้ำผ่านที่ตำบลคลองตากด ตำบลบ้านเล็ก ตำบลบ้านซ้อง ตำบลบ้านสิงห์ ตำบลดอนทราย ตำบลคลองข่อย ตำบลเจ็ดเสมียน มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๗๒,๔๒๐ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุมน์ ส่งน้ำผ่านตำบลดอนกระเบื้อง ตำบลหนองโพ มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๗,๓๕๒ ไร่

อำเภอมีพื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ป่าเขาตะครอง ปัจจุบันเป็นพื้นที่เตรียมการสงวน มีอาณาเขตบริเวณเนื้อที่ ประมาณ ๔.๔ ตารางกิโลเมตร (๒,๗๕๐ ไร่) อยู่ในพื้นที่อำเภอโพธาราม และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขาช่องพราน ตำบลเตาปูน นอกจากนี้ยังมีวนอุทยานถ้ำเขาน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองขวาง มีเนื้อที่ ประมาณ ๔.๕ ตารางกิโลเมตร (๓,๐๐๐ ไร่)

๔) อำเภอดำเนินสะดวก

อำเภอดำเนินสะดวก ประชากรมีอาชีพทำสวนผัก ผลไม้ เช่น มะพร้าว อุ่น ส้มตรา ฝรั่ง มะม่วง ถั่วฝักยาว ข้าวโพด ฝักชี่ ฯลฯ โดยชาวบ้านจะทำการเปิดร่องในสวนเพื่อสะดวกในการรดน้ำ (รดน้ำ) แล้วทำคันล้อมรอบสวนใช้ปลูกพืชหมุนเวียนกัน การทำนาส่วนใหญ่เป็นนาหว่าน การปักดำมีน้อย ทำปศุสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงสุกร และเลี้ยงกึ่งก้ามกราม อำเภอดำเนินสะดวกมีสถานที่ท่องเที่ยวที่โดดเด่นอยู่หลายแห่ง โดยแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอที่สำคัญ คือ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก ตลาดน้ำเหล่าตั๊กลัก RTC แกะสลัก เตาตาลบังและ ฟาร์มกล้วยไม้ไทย ปางช้างเผือก ปางช้างเผือกแคมป์ สวนสูง สวนเสือ มาลัยฟาร์ม รวมไปถึงการมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกสบายใกล้กรุงเทพฯจึงทำให้ด้านพาณิชย์เติบโตด้วยเช่นกัน อำเภอดำเนินสะดวกมีห้างสรรพสินค้าเทสโก้ โลตัส ๑ แห่ง ร้านสะดวกซื้อเซเว่น-อีเลฟเว่น ๖ แห่ง ร้านซีเจมินิมาร์ท ๓ แห่ง และยังมีโรงแรมไว้รองรับนักท่องเที่ยวถึง ๖ แห่ง รวมถึงมีท่าเรือบริการนำเที่ยวซึ่งมีอยู่มากกว่า ๒๐ ท่าเรือ และนอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น OTOP อีกมากมาย โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอมีถึง ๖ แห่ง โรงงานซีอิ๊ว/ซอส โรงงานเฟอร์นิเจอร์หรือผลิตภัณฑ์ของใช้ที่ทำด้วยไม้ โรงงานมะพร้าว โรงงานผลิตน้ำดื่มเอสดี โรงพิมพ์นิยมกิจ และโรงงานผลิตวุ้นมะพร้าว และมีแหล่งโบราณสถานที่สำคัญๆ ในอำเภอ ด้วยการที่อำเภอดำเนินสะดวกเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ชาวต่างชาติและชาวไทยรู้จักกันอย่างดีจึงควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อไม่ให้วัฒนธรรมดั้งเดิมนี้อันเลือนหายไป ไม่กระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชน รวมถึงเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนได้อีกด้วย

อำเภอดำเนินสะดวกมีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำตลอดทั้งปี มีคลอง ๒๐๐ กว่าคลอง เหมาะสำหรับการทำการเกษตรและประมง จากข้อมูลการเกษตรประจำตำบลนั้นแสดงถึงพื้นที่ที่ทำเกษตรซึ่งมีมากถึง ๑๓๑,๑๔๘ ไร่ แบ่งเป็น ข้าว พืชผัก ไม้ผล พืชไร่ ไม้ยืนต้น พืชสมุนไพร ไม้ดอกไม้ประดับ และเห็ด

อำเภอดำเนินสะดวกนั้นเป็นที่รู้จักกันดี เพราะเป็นที่ตั้งของตลาดน้ำที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลกนอกจากนั้น อำเภอดำเนินสะดวกยังมีพื้นที่ปลูกผลไม้ได้ดีอีกด้วย โดยเฉพาะองุ่นซึ่งส่วนใหญ่นิยมปลูกพันธุ์ไวท์มาลิกกา ที่มีลูกสีเขียวอมเหลือง มีรสหวานอร่อย องุ่นจึงเป็นผลไม้ที่ทำเงินให้กับอำเภอดำเนินสะดวกปีละหลายสิบล้านบาท รวมไปถึงการปลูกฝรั่งที่ถูกพัฒนาการปลูกอย่างจริงจังของอำเภอดำเนินสะดวก พันธุ์ที่นิยมปลูก เช่น พันธุ์แป้นสีทอง ปัจจุบันปลูกพันธุ์เงินจูหรือกิมจู ซึ่งเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย และสามารถส่งออกไปขายต่างประเทศได้ ทำรายได้ปีละประมาณ ๑๘๐ ล้านบาท ชมพู่ การปลูกชมพู่ของอำเภอดำเนินสะดวกนิยมปลูกพันธุ์ทองสามสีซึ่งนำมาจากประเทศ

อินโดนีเซีย และปรับปรุงพันธุ์เป็นพันธุ์ทองสามสีซึ่งเป็นของชาวราชบุรีเป็นที่นิยมของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ มะพร้าวน้ำหอม (มะพร้าวอ่อน) เป็นพืชที่นิยมปลูกกันมากในอำเภอดำเนินสะดวกเนื่องจากน้ำในผลมีกลิ่นหอมคล้ายกลิ่นหอมของใบเตยซึ่งเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวที่มะพร้าวพันธุ์อื่นไม่มี ผลผลิตส่วนใหญ่ส่งขายต่างประเทศในรูปของมะพร้าวควั่น (เจียน) และมะพร้าวเจีย (กลึง) ซึ่งมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตไม่ผลส่งออก อำเภอดำเนินสะดวกเป็นผู้รวบรวมจากสมาชิกกลุ่มและส่งออกไปยังต่างประเทศ

อำเภอดำเนินสะดวกมีโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งที่สำคัญคือ โรงงานซีอิ๊ว/ซอส โรงงานเฟอร์นิเจอร์หรือผลิตภัณฑ์ของใช้ที่ทำด้วยไม้ โรงงานมะพร้าว โรงงานผลิตน้ำดื่มเอสดี โรงพิมพ์นิตยสาร และโรงงานผลิตวุ้นมะพร้าว ด้านโรงแรมสร้างการจ้างงานให้แก่คนในพื้นที่ ในส่วนภาคพาณิชยกรรมอำเภอดำเนินสะดวกนับเป็นอำเภอที่อยู่ใกล้ตัวจังหวัดราชบุรีและยังเชื่อมโยงไปถึงจังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม ทำให้ประชาชนในจังหวัด ราชบุรี สมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงครามติดต่อถึงกันโดยสะดวกทำให้เป็นอำเภอหนึ่งที่มีการขยายตัวของประชาชนและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในเขตตัวอำเภอทำให้มีกลุ่มทุน เช่น ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ และโรงแรมเข้ามาลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว นับว่าเป็นอำเภอที่น่าจับตามองอำเภอหนึ่งของจังหวัดราชบุรี

อำเภอดำเนินสะดวกมีคลอง ๒๐๐ กว่าคลอง เป็นคลองเชื่อมระหว่างแม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำแม่กลองเข้าด้วยกัน โดยในสมัยโบราณการคมนาคมขนส่งทั่วไปจะใช้ทางบก ใช้สัตว์หรือเกวียนคลองดำเนินสะดวกเป็นคลองขุดที่ค่อนข้างตรงเดิมกว้าง ๖ วา ต่อมาถูกน้ำกัดเซาะตลิ่ง ปัจจุบันจึงกว้าง ๑๐-๒๐ วา เป็นคลองที่มีคลองซอยเชื่อมต่อกันจำนวนมากกว่า ๒๐๐ คลองอันเกิดจากการเข้ามาจับจองที่ดิน หลังขุดคลองเสร็จแล้วของผู้คนจำนวนมาก รวมทั้งเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งหลังจากเข้ามาจับจองแล้ว ก็ทำการขุดคลองซอยเชื่อมต่อกองใหญ่ (คลองดำเนินสะดวก) และเชื่อมต่อกองซอยซึ่งกันและกัน เพื่อความสะดวกในการสัญจร นอกจากนี้คลองดำเนินสะดวกยังมีการแบ่งหลักเขตทั้งหมด ๙ หลัก โดยเริ่มหลักแรกเป็นหลักศูนย์ ที่บริเวณปากคลองบางยาง และสิ้นสุดหลักสุดท้ายที่ หลักแปด แต่ละหลักจะห่างกัน ๔ กม. หลักเขตทั้ง ๙ หลักยังปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน โดยหลักศูนย์ถึงหลักห้า อยู่ในเขต อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร หลักหก และหลักเจ็ดอยู่ในเขตอ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี และหลักแปดอยู่ที่ อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม

อำเภอดำเนินสะดวกมีสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๖ แห่ง โรงเรียนระดับอนุบาล - ประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒ แห่ง โรงเรียนระดับอนุบาล ๑ - ประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑ แห่ง สถานศึกษาเอกชน จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒ แห่งด้านการสาธารณสุข อำเภอดำเนินสะดวกมีสถานบริการด้านสาธารณสุขทั้งของรัฐและเอกชน ประกอบด้วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอดำเนินสะดวก ๑ แห่ง คลินิกเอกชน จำนวน ๑๒ แห่ง โรงพยาบาลเอกชน ขนาด ๔๐ เตียง ๑ แห่ง

ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน งานเทศกาลอุ้มหวานและตลาดน้ำดำเนินสะดวก เป็นงานที่อำเภอดำเนินสะดวกจัดขึ้นมาเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าทางการเกษตร โดยเฉพาะอุ้มหวานที่มีปลูกกันมากในอำเภอดำเนินสะดวกและเป็นอุ้มหวานที่มีรสหวานอร่อยที่สุดของประเทศ นอกจากอุ้มหวานที่มีคุณภาพแล้วยังมีสินค้าทาง เกษตรอื่นๆ ให้ได้ชมซื้อหาในราคาถูกอีกด้วย เช่น มะพร้าวน้ำหอม ส้มโอ ลิ้นจี่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการประกวดธิดาอุ้มหวาน การประกวดสินค้าทางการเกษตร งานนี้จะจัดในราวเดือนมีนาคม - เมษายน

๕) อำเภอปากท่อ

ในพื้นที่อำเภอปากท่อประชาชนส่วนใหญ่ประกอบการเกษตร โดยมีผลผลิตที่สำคัญ คือ ข้าว พืชผัก มะม่วง นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเลี้ยงสุกรที่สำคัญของประเทศ โดยมีฟาร์มสุกรทั้งหมด ๘๖ แห่ง ดังนั้น เศรษฐกิจของอำเภอปากท่อจึงขึ้นอยู่กับเกษตรและอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเกษตรเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในพื้นที่ และมีระบบน้ำชลประทานเกือบร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีสินค้า OTOP

ขึ้นชื่ออีกหลายอย่างอำเภอปากท่อมีระยะทางระบบการขนส่งที่สะดวก และระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ (๑๐๐ กิโลเมตร) มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตรและอาหารทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็กเป็นจำนวนมาก สามารถรองรับวัตถุดิบด้านการเกษตรในพื้นที่ได้ ผลผลิตทางการเกษตรที่โดดเด่นและหลากหลาย เช่น มะม่วง ผลไม้ตามฤดู สุกและพืชผัก มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นพื้นฐานการส่งเสริมการสร้างคุณค่าและมูลค่าด้านการท่องเที่ยว การบริการ และการผลิตโดยปัญหาสำคัญด้านเศรษฐกิจที่อำเภอปากท่อยังประสบอยู่ คือราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ ต้นทุนและปัจจัยการผลิตราคาสูง น้ำการเกษตรไม่เพียงพอขาดอาชีพเสริมที่เหมาะสมขาดที่ดินทำกินและหนี้สินของเกษตรกร

พื้นที่อำเภอปากท่อยุ่ส่วนใหญ่เป็นการเกษตร มีการรวมตัวช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะกลุ่มสตรีมีการรวมตัวอย่างเข้มแข็ง จำนวน ๒,๕๐๐ คน ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวมหรือกิจกรรมสาธารณะยังมีความร่วมมือดีจากทุกหมู่เหล่า ชุมชนมีความตระหนักรู้มากขึ้นในการแก้ไขปัญหาสังคมด้วยวิธีของชุมชนเอง และในพื้นที่ยังมีวัฒนธรรมของคนพื้นถิ่นอยู่อย่างหลากหลายถึง ๗ ชนเผ่า ซึ่งอาศัยทั่วทั้งพื้นที่ของอำเภอในส่วนของกลุ่มเด็กและเยาวชนแม้จะมีการมีส่วนร่วมแต่ในพื้นที่อำเภอไม่มีสถานบันเทิงหรือแหล่งมั่วสุมจึงอยู่ในระดับที่ควบคุมได้ ในกลุ่มของผู้สูงอายุในสังคมการเกษตรได้รับการดูแลและการยอมรับจากครอบครัวสูง ประชาชนเข้าถึงการบริการสาธารณสุขที่ดี ประชาชนมีฐานะที่เหมาะสม มีงานทำ และมีรายได้เพียงพอ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นที่ทุกชนเผ่าให้การยอมรับและส่งเสริมการสืบทอด ปัญหาสำคัญด้านสังคมที่อำเภอปากท่อยังประสบอยู่ คือ การรวมตัวของเยาวชนในทางไม่ถูกต้องและการอพยพไปทำงานต่างท้องที่

ด้านทรัพยากร พื้นที่ตำบลยางหัก ตำบลทุ่งหลวง ตำบลอ่างหิน ตำบลห้วยยางโทน ตำบลหนองกระทุ่ม ยังมีพื้นที่ป่าไม้อีกมาก และมีระบบชลประทานเกือบร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ รวมทั้งพื้นที่ไม่ประสบปัญหาน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก สภาพพื้นที่มีลุ่มน้ำเหมาะสมกับภาคเกษตร และมีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ทั้งพืชและสัตว์ สันับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ โดยมีทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาภัยธรรมชาติ นอกจากนี้ ภายในพื้นที่ยังมีอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบ เช่น โรงระเบิดและโม่หิน โรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มเลี้ยงสุกร เป็นต้น รวมทั้งการประกอบอาชีพเกษตรกรรมบางส่วนใช้สารเคมีจำนวนมาก ทำให้คุณภาพดินและแหล่งน้ำตลอดจนภัยแล้ง อัคคีภัย ไฟป่าฝนทิ้งช่วง เป็นสาธารณภัยที่สำคัญในพื้นที่ สร้างความเสียหายจำนวนมาก

พื้นที่อำเภอปากท่อยุ่มีเส้นทางคมนาคมสะดวก โดยมีถนนสายสำคัญระดับประเทศ จำนวน ๒ สาย คือ ถนนสายเพชรเกษม ช่วงราชบุรี – เพชรบุรี และถนนสายพระราม ๒ ช่วงแยกต่างระดับวังมะนาว ตลอดจนภายในพื้นที่ยังมีการเชื่อมโยงไปยังจังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดเพชรบุรี อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอวัดเพลง และอำเภอบ้านคา ทำให้มีคดียาและเกิดความไม่สงบ เช่น คดียาเสพติด ยังคงมีการจับกุมได้อย่างสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่เป็นผู้เสพและผู้ค้ารายย่อยมีการบูรณาการงานและมีความเข้มงวดในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด คดีลักทรัพย์ เกิดต่อเนื่องและจับกุมยากคดีจราจร โดยเฉพาะบริเวณ ๔ แยกปากท่อและการลักลอบเข้าเมืองของชาวต่างด้าว อำเภอปากท่อยุ่ส่งเสริมนโยบายการพัฒนาของประเทศและจังหวัด โดยภาครัฐมีการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ประชาชนในพื้นที่ และการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันสำคัญของชาติ

๖) อำเภอจอมบึง

อำเภอจอมบึงเป็นอำเภอหนึ่งที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในทิศทางที่ดี เนื่องจากเป็นอำเภอที่มีมหาวิทยาลัยในพื้นที่ถึง ๒ แห่ง อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบ เช่น วัด สำนักปฏิบัติธรรม ถ้าจอมพล อาชีพส่วนใหญ่ของชาวจอมบึงเน้นทำการเกษตร ปลูกพืชผัก ทำนา ทำไร่ รายได้ค่อนข้างดี และยังเป็นทางผ่านไปสู่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดข้างเคียง ทำให้มีผู้ใช้เส้นทางเป็นจำนวนมาก แต่ยังคงขาดการพัฒนาในด้านโครงสร้างถนนหนทางยังไม่มีความสะดวกอย่างเต็มที่ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาส่วนใหญ่ การสัญจรไปมาระหว่างที่ต่างๆ ค่อนข้างลำบาก ใช้เวลาในการเดินทางนาน ผลผลิตทางการเกษตรยังต้องพึ่งพิงแหล่งน้ำเป็นส่วนใหญ่ เมื่อถึงฤดูแล้งไม่มีน้ำในการทำเกษตร ขาดรายได้เลี้ยงดูครอบครัว ส่วนด้านสถานที่ท่องเที่ยวขาดการพัฒนา บำรุงรักษา ไม่ดึงดูดใจในการท่องเที่ยว หากวิเคราะห์เป็นด้านๆ ตามศักยภาพของอำเภอ

อำเภอจอมบึงเป็นพื้นที่เกษตรกรรมประชากรมีอาชีพทำไร่ โดยเฉพาะการปลูกอ้อย นาข้าว โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอมักมีการทำการเกษตรประมาณ ๓๖๐,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๔๔ ของพื้นที่ทั้งหมด อำเภอจอมบึงมีการเลี้ยงสัตว์ เช่น ฟาร์มไก่ จะมีหลายแห่งในตำบลเบิกไพร ฟาร์มหมูจะมีมากในตำบลแก้มอัน นอกจากนั้นก็จะเป็นการทำการเลี้ยงขนาดเล็กเลี้ยงเพื่อจำหน่ายหาเลี้ยงครอบครัว ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ประมาณ ๖๙,๘๒๕ บาท/ปี/หัว (อ้างอิง สنج.พช.จ.รบ) ซึ่งรายได้ไม่แน่นอน ขึ้นลงตามราคาพืชสวน และเป็นไปตามพ่อค้าคนกลางกำหนด ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน อีกทั้งอำเภอจอมบึงไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่โดดเด่นแต่เป็นอำเภอที่ติดกับอำเภอสวนผึ้ง โดยแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอที่สำคัญ ประกอบด้วย ถ้าจอมพล ถ้าเขาทะลุ สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง สวนสัตว์เปิดเขาประทับช้าง รอยพระพุทธรูปบาททองคำ วัดถ้ำสิงโตทอง วัดป่าภวนาวีเวก พิพิธภัณฑสถานชาวนา และทะเลสาบน้ำจืด รวมถึงมีการคมนาคมสะดวกสบายใกล้ตัวจังหวัดราชบุรี จึงเป็นทางผ่านสำหรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งมีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จึงทำให้ในตัวอำเภอมักมีการขยายตัวของชุมชนมากขึ้น โดยมีปั้มน้ำมัน ร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ต และรีสอร์ทที่พักเกิดขึ้น จึงทำให้อำเภอจอมบึงเป็นอำเภอหนึ่งที่น่าเข้ามาลงทุนธุรกิจหอพักนักศึกษา และนอกจากนั้นยังมีร้านค้าอื่นๆ ที่มีความโดดเด่นในแต่ละพื้นที่ ร้านจำหน่ายมอเตอร์ไซด์ จำนวน ๒ แห่ง ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น OTOP หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กล้วยตาก เห็ดสมุนไพร ผ้าขึ้นตีนจก ฐูปหอม เทียนหอม ลูกประคบหน้า ลูกประคบสมุนไพร ประคำดีควาย เป็นต้น มีแหล่งโบราณสถานในตำบลจอมบึง ซึ่งหากมีการปรับปรุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเที่ยวจะยกระดับขึ้นมาอีก จะทำให้อำเภอจอมบึงมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น รวมถึงเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนได้อีกด้วย

พื้นที่อำเภอจอมบึงเป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตรกรรม มีลำน้ำภาษีและลำน้ำห้วยท่าช้างไหลผ่านสภาพดินอยู่ในเกณฑ์ดี จึงเหมาะแก่การปลูกพืช โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะปลูกอ้อย ข้าว มันสำปะหลัง แต่ยังไม่มีการแปรรูปจึงไม่ได้มีการเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร ราคาส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับพ่อค้าคนกลาง สภาพอากาศเป็นตัวแปรสำคัญในการทำลายผลผลิตทางการเกษตรของชาวบ้าน เพราะในช่วงหน้าฝนน้ำจะท่วมไร่นาชาวบ้าน ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ทุกปี ดังนั้นจึงมีการผลักดันให้ประชาชนหันมาทำการเกษตรแบบใช้น้ำน้อยแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าหันมาใช้แนวคิดการประกอบอาชีพยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยอำเภอจอมบึงมีการดำเนินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบอำเภอจอมบึง รวม ๘ หมู่บ้าน (บ้านหนองน้ำใสบ้านหนองบัวค่าย บ้านทุ่งกระถินบ้านดงไผ่ บ้านเกาะมะชางบ้านหนองปรือ บ้านห้วยยางบ้านแก้มอัน) นอกจากนั้นยังมีการดำเนินการของสินค้าเกษตรภูมิปัญญาในบางตำบล รวม ๖ ตำบล (การทำซาไบหมอน ต.เบิกไพร, การประดิษฐ์เครื่องสี่ข้าวด้วยมือ ต.รางบัว, การ

ใช้พืชสมุนไพรไล่แมลง ต.ปากช่อง, การทำให้บวบมีผลตรง ต.จอมบึง, การใส่หมวกหน่อไม้ฝรั่ง ต.ด่านทับตะโก, การปลูกมันสำปะหลังข้ามฤดูแล้ง ต.แก้มอ้น)

อำเภอจอมบึง มีสถาบันการศึกษาของรัฐ ๔๔ แห่ง และสถานศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๑) ระดับอุดมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง ๒) ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง ๓) ระดับประถมศึกษา จำนวน ๔๐ แห่ง ๔) มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๕๐ แห่ง ห้องสมุดประชาชน ๑ แห่ง ๕) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนรวม ๑ แห่ง ๖) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ๑ แห่ง ๗) การศึกษาวิชาชีพ นอกโรงเรียนระยะสั้น ๒๐ กลุ่ม

ด้านการสาธารณสุข อำเภอจอมบึงมีสถานบริการด้านสาธารณสุขทั้งของรัฐและเอกชน ประกอบด้วย ๑) โรงพยาบาลขนาด ๖๐ เตียง จำนวน ๑ แห่ง ๒) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑๕ แห่ง ๓) สำนักงานควบคุมโรคติดต่อโดยแมลง จำนวน ๑ แห่ง ๔) สถานพยาบาลเอกชน จำนวน ๑ แห่ง ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน อำเภอมีประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง การทำบุญขึ้นปีใหม่ และการทำบุญกลางบ้าน งานประจำอำเภอ งานสักการะพระบรมรูป รัชกาลที่ ๕ สืบสานประเพณี ของดีจอมบึง ถือเป็นงานเก่าแก่ที่จัดต่อเนื่องมาเป็นทุกปี

อำเภอจอมบึงเป็นอำเภอหนึ่งที่เป็นแหล่งสร้างผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี โดยเฉพาะพืชไร่ ด้วยที่ตั้ง ศักยภาพ และความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ในปัจจุบัน และยังมีโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง เช่น โรงงานเจเล่ โรงงานผลิตดอกไม้พลาสติก โรงงานอุตสาหกรรมรีไซเคิลขยะ คือบริษัท แวกซ์ กาเบจ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ ในตำบลรางบัวธุรกิจ ด้านโรงแรม สร้างการจ้างงานให้แก่คนในพื้นที่ ในส่วนภาคพาณิชย์อำเภอจอมบึงนับเป็นทางผ่านไปยังอำเภอสวนผึ้ง และจังหวัดกาญจนบุรี และเป็นอำเภอที่อยู่ใกล้ตัวจังหวัดราชบุรีทำให้เป็นอำเภอหนึ่งที่มีการขยายตัวของประชาชน และเศรษฐกิจโดยเฉพาะในเขตตัวอำเภอ ทำให้มีกลุ่มทุน เช่น ร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ต และรีสอร์ทเข้ามาลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว นับว่าเป็นอำเภอที่น่าจับตามองอำเภอหนึ่งของจังหวัดราชบุรีในการสนับสนุนให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมเกษตรและที่พักที่ท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี

อำเภอจอมบึงมีแหล่งน้ำธรรมชาติ ที่สำคัญ ๒ สาย คือ ๑) ลำน้ำภาชี มีความยาวประมาณ ๗๕ กิโลเมตร ๒) ห้วยท่าช้าง มีความยาวประมาณ ๓๐ กิโลเมตรและมีระบบชลประทานที่สำคัญในพื้นที่ที่สามารถใช้ประโยชน์ทางด้านภาคการเกษตรและอุปโภค บริโภค แต่ยังไม่เพียงพอโดยเฉพาะหน้าแล้งจะขาดน้ำในการทำการเกษตร พื้นที่ที่เป็นปัญหาขาดน้ำคือ ตำบลรางบัว ตำบลแก้มอ้นในบางหมู่บ้าน มีพื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ๑) ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๓ แห่ง แบ่งเป็นป่าชายด้านทับตะโก เนื้อที่ ๑๑๕.๐๐ ตร.กม ป่าฝั่งซ้ายแม่น้ำภาชี ครอบคลุมพื้นที่ ๔ อำเภอ ได้แก่ จอมบึง ปากท่อ สวนผึ้ง บ้านคา เนื้อที่ ๑,๕๖๓.๒๐ ตร.กม.และป่าสงวนแห่งชาติเขาบิน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอจอมบึง และอำเภอเมืองราชบุรี เนื้อที่ ๓๔.๐๐ ตร.กม. ๒) ป่าถาวรของชาติ จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๒๔.๕๓ ตร.กม. ๓) สวนรุกขชาติ จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๐.๒๘ ตร.กม. ๔) สวนพฤกษศาสตร์ฯ จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๒.๐๒ ตร.กม. รวมเนื้อที่ป่าไม้ จำนวน ๓๑๑,๒๔๓ ไร่ และในส่วนของดิน สภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายค่อนข้างอุดมสมบูรณ์บางแห่งเป็นดินลูกรัง หรือหินจากภูเขา ในด้านของภัยพิบัติทางธรรมชาติ ที่พื้นที่อำเภอจอมบึงประสบปัญหาคือ วาตภัย อุทกภัย ซึ่งมีการเตรียมความพร้อมดำเนินการฝึกทบทวนซักซ้อมแผนการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติอยู่เป็นประจำ เพื่อรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ปัญหาของสิ่งแวดล้อม คือ มลภาวะทางน้ำ เนื่องจาก บริษัท แวกซ์กาเบจ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ ส่งกลิ่นเหม็นและได้ทำการปล่อยน้ำเสียลงคลองธรรมชาติ ซึ่งทำให้น้ำเน่าเสีย โดยทางอำเภอจอมบึงได้กำชับให้องค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีโรงงานในพื้นที่ดำเนินการแก้ไขจนถึงขณะนี้ได้มีส่วนราชการระดับจังหวัดลงมาแก้ไขแล้ว

อำเภอจอมบึงมีพื้นที่ขนาดกลาง ประชากรไม่แออัด สภาพสังคมยังเป็นแบบชนบทประชาชนอยู่กันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย มีความสามัคคีกัน แต่ยังมีปัญหาด้านความมั่นคงของอำเภอคือ ปัญหายาเสพติดของเยาวชนในอำเภอ เนื่องจากเป็นอำเภอหนึ่งที่มีแนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ดี มีการขยายตัวของประชากร

อีกทั้งมีประชากรภายนอกเข้ามาทำงาน และตั้งบ้านเรือนมากขึ้น ทำให้เกิดการระบาดของยาเสพติด ซึ่งเยาวชนส่วนใหญ่ในอำเภอจอมบึงมีครอบครัวยากจน ทำให้ถูกชักจูงได้ง่าย จึงนับเป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน จากการร่วมมือทั้งฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจในพื้นที่ ตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยการจัดตั้งชุดปฏิบัติการประจำตำบล ร่วมกับชุมชนในการเฝ้าระวังในการสอดส่องดูแลผู้เสพ ผู้ค้า ยาเสพติดในพื้นที่ครอบคลุมทุกพื้นที่พื้นที่อำเภอจอมบึง ไม่มีปัญหาด้านการจราจร สถานการณ์รุนแรง หรือการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงแต่อย่างใด เนื่องจากพื้นที่อำเภอจอมบึงไม่ได้เป็นพื้นที่ชุมชน/เมืองใหญ่ การจราจรไม่แออัด โดยฝ่ายปกครองในพื้นที่มีการรณรงค์ให้ผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ขับรถโดยไม่ประมาท เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ/เสียชีวิต

๗) อำเภอสวนผึ้ง

อำเภอสวนผึ้งสภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติ ป่าไม้ เทือกเขา จึงมีอาชีพหลักทำไร่ ทำสวน รับจ้างทั่วไป ในส่วนของอาชีพเสริมคือ ค้าขาย อำเภอสวนผึ้งมีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่ง ได้แก่ น้ำตกเก้าโจน (เก้าชั้น) ธารน้ำร้อนบ่อคลึง พิพิธภัณฑ์ภโวทัย น้ำตกมะนาวศรี (บ่อหวี) เขาคระโจม น้ำตกผาแดง ศูนย์ศึกษาพรรณไม้ป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ แก่งส้มแมว ฟาร์มตัวอย่าง โป่งยุบ พสุธารา เนื่องด้วยอำเภอเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ จึงเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักในอำเภอ จึงมีธุรกิจโรงแรมเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี หรือแม้แต่ธุรกิจร้านอาหารต่างๆผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ มันสำปะหลัง สับปะรด อ้อย ส้มโอ ข้าวโพด

ด้านสังคม อำเภอสวนผึ้งมีสถาบันการศึกษาระดับมัธยม ๑ แห่ง คือ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๑ แห่ง ด้านสาธารณสุขมีโรงพยาบาลเพียง ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลสวนผึ้ง เทศกาลที่สำคัญของอำเภอ ได้แก่ งานประเพณีสงกรานต์ (ตลาดบ้านซำภูป่าหวาย) งานประเพณีเข้าพรรษา (ตลาดบ้านซำภูป่าหวาย) งานประเพณีกินข้าวห่อ (สนามหน้าที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง) งานประเพณีออกพรรษาของชนเผ่ากะเหรี่ยง (สนามกีฬาชุมชนบ้านบ่อ) งานประเพณีลอยกระทง (อ่างเก็บน้ำซำภูป่าหวาย, วัดบ้านก่อ) และงานประเพณีไทยตะนาวศรี (สนามหน้าที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง) โรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดเล็ก โรงงานทำกรอบรูปขนาดเล็ก

ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอำเภอสวนผึ้ง มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๐๐๕.๐๘ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖๒๘,๑๗๕ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑๑,๐๒๗ ไร่ ที่ราชพัสดุ ๔๓๑,๔๐๓ ไร่ และป่าไม้ ๒๙,๑๕๐ ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดราชบุรี ระยะทางห่างจากจังหวัดราชบุรีโดยทางรถยนต์ประมาณ ๖๑ กิโลเมตร มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญคือ อำเภอสวนผึ้งอยู่นอกเขตชลประทาน อย่างไรก็ตามลักษณะภูมิประเทศของอำเภอสวนผึ้งเป็นที่ราบสูงและภูเขา มีป่าไม้แหล่งต้นน้ำลำธาร กรมชลประทานได้มีการพัฒนาแหล่งน้ำ โดยก่อสร้างแหล่งเก็บน้ำขนาดกลาง อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ฝายทดน้ำ สระน้ำเพื่อให้ราษฎรใช้อุปโภคบริโภค มีพื้นที่ป่าไม้ ประกอบด้วยไม้สำคัญ ได้แก่ ไม้เต็งรัง ไม้ยาง ไม้ตะเคียน ไม้มะค่า ไม้ไผ่ ไม้รวก เป็นต้น ดินและแร่ธาตุ พื้นดินเป็นดินร่วนและดินปนทราย เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชไร่บริเวณหุบเขาและริมลำห้วยเป็นดินชุ่มชื้นเหมาะแก่การทำสวนผลไม้และปลูกพืชผัก

ด้านความมั่นคงเป็นตำบลที่มีพื้นที่กว้างขวาง ทุรกันดาร เต็มไปด้วยภูเขา ป่าไม้ การคมนาคมไม่สะดวก ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง การปกครองดูแลเป็นไปด้วยความยากลำบาก การปกครองโดยหลักแล้วจะเป็นหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ที่ ๗๐ กรป.กลาง บก.ทหารสูงสุด ประกอบด้วยทหาร ๓ เหล่าทัพ และข้าราชการพลเรือน มีเขตการปกครอง ๔ ตำบล คือ ตำบลสวนผึ้ง ตำบลป่าหวาย ตำบลท่าเคย และตำบลตะนาวศรี

สภาพท้องถิ่นทุรกันดาร ภูมิภาคส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ มีภูเขาสลับซับซ้อนอยู่ทั่วไป ระยะทางจากอำเภอจอมบึง ๓๐ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดราชบุรี ๖๐ กิโลเมตร

๘) อำเภอบางแพ

พื้นที่อำเภอบางแพส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ประชากรประกอบอาชีพทำนา ทำสวน เลี้ยงกุ้งเลี้ยงปลา ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ราคาสินค้าเกษตรและประมงเป็นสำคัญ นอกจากนี้ด้านแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ยังมีจำนวนน้อยและไม่มีความโดดเด่นชัดในการส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนเท่าที่ควร เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งยังไม่มี การเชื่อมโยงกันและอยู่ห่างไกลกัน เป็นผลให้ชุมชนในบริเวณใกล้เคียงไม่มีการประกอบอาชีพหรือรายได้เสริมจากสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้

ข้อดีในด้านภูมิศาสตร์ อำเภอบางแพมีที่ตั้งติดกับอำเภอที่มีแหล่งท่องเที่ยวทุกระดับประเทศ อาทิเช่น ตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ตลาดน้ำอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นต้น ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอบางแพ เป็นอีกตัวเลือกหนึ่งในการแวะเข้าชม ซึ่งเห็นว่าควรมีการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งเข้าด้วยกัน โดยจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวภายในอำเภอบางแพ พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีอาณาเขตติดต่อกัน เพื่อส่งเสริมให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเกษตรสีเขียวของจังหวัดราชบุรี พร้อมทั้งเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และอาชีพพื้นฐานของชุมชนให้คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

อำเภอบางแพ เป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดราชบุรี ไม่ว่าจะเป็นพืชผักผลไม้ พืชไร่ สินค้าประมง กุ้งก้ามกราม ปลา เป็นต้น เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตรกรรม มีคลองชลประทานและคลองย่อยหลายสายไหลผ่านอย่างทั่วถึง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง (๓๒,๖๔๒ ไร่) โดยเฉพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกราม ในเขตตำบลโพหัก (๑๑,๕๒๕ ไร่) ตำบลดอนใหญ่ (๑๑,๐๗๒ ไร่) และตำบลดอนคา (๗,๑๖๐ ไร่) ตามลำดับ รองลงมาจากประมง คือ ทำนา (๑๕,๓๘๕ ไร่) และไม้ผล (๑๒,๐๔๖ ไร่) จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมนี้ทำให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ให้การส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมโดยเน้นให้ความสำคัญกับการเกษตรและผลผลิตทางการเกษตรเป็นสำคัญ รวมทั้งร่วมกันแก้ปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ในพื้นที่เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างต่อเนื่องปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่อำเภอบางแพควรปรับปรุงการจัดการด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพอย่างครบวงจร ตั้งแต่ปัจจัยการผลิตไปสู่ผู้ผลิต ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยเริ่มต้นจากการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำผิวดินซึ่งบางแห่งมีความเสื่อมโทรมจากสาเหตุต่างๆ ปัญหาคุณภาพน้ำบาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภค ปัญหาการใช้ที่ดินไม่เหมาะสม การคัดเลือกพันธุ์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานการจัดการช่วงเวลาและการบำรุงรักษาในการเพาะปลูก (ปุ๋ย/วิชพืช/แมลง) ความพอเพียงของแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร และประเด็นสำคัญขาดการจัดการเกี่ยวกับโครงสร้างตลาดและการแข่งขันกรรมวิธีการผลิตและเทคโนโลยี ลักษณะผลิตภัณฑ์ ช่องทางการจัดจำหน่ายอย่างมีประสิทธิภาพที่แพร่หลาย ซึ่งจังหวัดราชบุรีได้ให้การสนับสนุนศูนย์จำหน่ายสินค้า

ด้านสังคม ในภาพรวมอำเภอบางแพมีแนวโน้มในการพัฒนาไปสู่สังคมเมืองมากยิ่งขึ้น แต่ในพื้นที่ยังคงมีลักษณะของการเป็นสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท และยังคงให้เห็นปัญหาความเหลื่อมล้ำในด้านรายได้ที่แตกต่างกัน การให้ความสำคัญในด้านศาสนาและวัฒนธรรมมีบทบาทอย่างมากในการยึดโยงคนในชุมชนเข้าด้วยกัน ทั้งจากวัฒนธรรมประเพณีไทยทรงดำ ไทยพื้นถิ่น และการจัดงานวัดประจำปีตามหมู่บ้านในเทศกาลต่างๆ ซึ่งจะมีผู้ให้ความสนใจเข้าร่วมงานและกิจกรรมต่างๆ เป็นจำนวนมาก

ด้านสาธารณสุข อำเภอบางแพมีโรงพยาบาลประจำอำเภอ ๑ แห่ง และมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๙ แห่ง โดยโรงพยาบาลประจำอำเภอเป็นโรงพยาบาลขนาดเล็ก จำนวน ๖๐ เตียง ประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่จะคอยช่วยเหลือแนะนำในการดูแลรักษาผู้ป่วย พยาบาลรับผิดชอบงานไม่ตรงตามความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้เกิดปัญหาคุณภาพมาตรฐานสถานบริการที่ยังต้องได้รับการแก้ปัญหาต่อไป

ด้านการศึกษา อำเภอบางแพมีสถานศึกษาของรัฐ จำนวนทั้งสิ้น ๔๕ แห่ง ในที่นี้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กฯ จำนวน ๑๙ แห่ง ระดับชั้นอนุบาล ๑ - ประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๒ แห่ง ระดับชั้นอนุบาล ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๒ แห่ง และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ จำนวน ๒ แห่ง ซึ่งจะเห็นว่าสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา มีเพียง ๔ แห่ง ซึ่งขณะนี้ประสบปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการครูจำนวนหลายอัตรา และส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในอนาคต

ด้วยพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอบางแพเป็นพื้นที่เกษตรกรรม จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กมีอัตราลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งมีแนวโน้มจะลดลงในอีกต่อไป เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวส่งผลต่อการลงทุนด้านอุตสาหกรรม ประกอบกับประชาชนให้ความสนใจเรื่องผลกระทบของกิจการโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ มากยิ่งขึ้น เนื่องจากลักษณะของโรงงานอุตสาหกรรมแต่ละประเภทเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และสุขภาพของคนในพื้นที่ ทำให้ประเด็นนี้เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้การขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมลดลงอย่างต่อเนื่อง

ด้านพาณิชยกรรม ยังไม่มีความเติบโตเท่าที่ควร เนื่องจากแหล่งพาณิชยกรรมระดับชุมชนจะต้องมีบทบาทในการตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจในพื้นที่ผสมผสานกับการให้บริการประชาชนและผู้เยี่ยมเยียน ทำให้การพัฒนาในส่วนนี้ต้องเริ่มจากการวางแนวทางในระดับจังหวัดเพื่อกำหนดบทบาทแต่ละพื้นที่ให้เกิดความชัดเจนเสียก่อน จึงจะดำเนินการวางแผนให้เกิดแหล่งพาณิชยกรรมในระดับชุมชนได้

ด้านแหล่งน้ำและระบบชลประทาน มีครอบคลุมทั่วถึงทั้งพื้นที่ มีการใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตรเป็นหลัก และมีแนวโน้มความต้องการของผู้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำและระบบชลประทานมีอัตราสูงขึ้น เนื่องจากสภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศของอำเภอบางแพเหมาะแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้คนในพื้นที่และนอกพื้นที่เข้ามาใช้ประโยชน์จากที่ดินภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น มักมีปัญหาเรื่องวัชพืชและผักตบชวา มาก ทำให้เกิดการกีดขวางทางไหลของน้ำและกระทบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ซึ่งประสบปัญหามากในช่วงฤดูแล้ง ด้วยเหตุนี้ทำให้แต่ละปีหน่วยงานภาครัฐต้องเสียงบประมาณในการขุดลอกคลองและกำจัดวัชพืชเป็นจำนวนมาก

ด้านทรัพยากรธรรมชาติประเภทอื่นๆ อำเภอบางแพ ไม่มีทรัพยากรประเภทป่าไม้ ป่าชายเลน แร่ธาตุ ทรัพยากรชายฝั่ง บ่อน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ฯลฯ ในพื้นที่

ด้านสิ่งแวดล้อม อำเภอบางแพ ไม่มีปัญหาเรื่องขยะ และน้ำเสียในพื้นที่ แต่มีปัญหาเรื่องมลภาวะทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มหมู บ่อปลาตก และสถานประกอบการผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งพบปัญหามากในพื้นที่ตำบลวัดแก้ว ซึ่งเกิดจากสถานประกอบการประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ทำให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบไม่สามารถดูแล ตรวจสอบให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดได้ ซึ่งปัญหานี้มักพบหลังจากมีการร้องเรียนของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งหลังจากการลงพื้นที่ตรวจสอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะให้คำแนะนำและวิธีการแก้ไขปัญหาแก่ผู้ประกอบการ เพื่อให้สถานประกอบการนั้นๆ เข้าสู่ระบบของส่วนราชการในการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินกิจการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

สถิติการกระทำความผิดที่มีผลการจับกุมเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพนัน ยาเสพติด และอาวุธปืนตามลำดับ ซึ่งที่ผ่านมาฝ่ายปกครองร่วมกับทหารและตำรวจในเขตรับผิดชอบได้กวาดล้าง ฝึกระวัง และจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างสม่ำเสมอ โดยเหตุในพื้นที่ส่วนมากจะเป็นคดีรายย่อย และผู้ต้องหาที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง ประกอบกับอำเภอ

บางแพเป็นเส้นทางผ่านไปยังจังหวัดต่างๆ ได้ คือ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดนครปฐม จึงทำให้มีการใช้เส้นทางของอำเภอเป็นเส้นทางผ่านในการลักลอบกระทำความผิดอยู่บ่อยครั้ง

๙) อำเภอวัดเพลง

อำเภอวัดเพลงเป็นพื้นที่เกษตรกรรมประชากรมีอาชีพทำสวน โดยเฉพาะการปลูกมะพร้าว ดังนั้น ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ประมาณ ๘๓,๘๙๗ บาท/ปี/หัว ซึ่งรายได้ไม่แน่นอน ขึ้นลงตามราคามะพร้าว และเป็นไปตามพ่อค้าคนกลางกำหนด ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน อีกทั้งอำเภอวัดเพลงไม่มีสถานที่ท่องเที่ยว แต่เป็นอำเภอที่ติดกับอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมถึงมีการคมนาคมสะดวกสบาย ใกล้ตัวจังหวัดราชบุรี และกรุงเทพฯ จึงเป็นทางผ่านสำหรับนักท่องเที่ยว และผู้เดินทางไปกรุงเทพฯ จึงทำให้ในตัวอำเภอมีการขยายตัวของชุมชนมากขึ้น โดยมีปั๊มน้ำมัน ร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ต และรีสอร์ทที่พักเกิดขึ้น จึงทำให้อำเภอวัดเพลงเป็นอำเภอหนึ่งที่น่าเข้ามาลงทุนธุรกิจด้านโฮมสเตย์ และโรงงานแปรรูปการเกษตร ในส่วนสำคัญ คือ อำเภอวัดเพลงมีแหล่งโบราณสถานในตำบลเกาะศาลพระหลายแห่ง ซึ่งหากมีการปรับปรุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้จะทำให้อำเภอวัดเพลงมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น รวมถึงเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนได้อีกด้วย

พื้นที่อำเภอวัดเพลงเป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตรกรรม มีคลองและลำประโดงไหลผ่านทั่วพื้นที่ แต่สภาพของดิน และแหล่งน้ำใต้ดินกลับมีความเค็มเนื่องจากเป็นพื้นที่ทะเลเก่าจึงเหมาะแก่การปลูกพืชบางชนิดเท่านั้น โดยพื้นที่จะทำสวนมะพร้าวเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นอำเภอเดียวของจังหวัดราชบุรีที่มีพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกมะพร้าว โดยส่วนใหญ่เกษตรกรจะปลูกมะพร้าวน้ำหอม และมะพร้าวขาวแล้วเก็บผลส่งโรงงานแปรรูปเป็นกะทิ และโรงงานผลิตวุ้นมะพร้าว ซึ่งนับว่าเป็นจุดเด่นของอำเภอวัดเพลง แต่ต้นทุนการเพาะปลูกมีสูงทั้งด้านเวลา และด้านการบำรุงดูแลรักษา เนื่องจากมะพร้าวต้องใช้เวลาปลูก ๕ - ๖ ปี จึงให้ผลผลิต และการดูแลรักษามากมาย อีกทั้งราคายังอยู่ภายใต้การกำหนดของพ่อค้าคนกลางจึงทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ยังยากจน หากรัฐเข้ามาส่งเสริมด้านการพัฒนาพันธุ์ให้สามารถมีผลผลิตได้เร็วขึ้น และส่งเสริมความรู้ด้านการบำรุงดูแลจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

อำเภอวัดเพลงเป็นอำเภอที่มีประชากรไม่มากนัก แต่มีหลากหลายเชื้อชาติแต่ที่มากที่สุดคือเชื้อสายเขมร ปัจจุบันอำเภอวัดเพลงยังมีสภาพสังคมแบบชนบทอยู่ จึงมีความเป็นอยู่แบบถ้อยถ้อยอาศัยกัน ยกเว้นในตัวอำเภอซึ่งมีการขยายตัวของเขตชุมชน และมีประชากรหนาแน่นพอสมควรเนื่องจากมีประชากรจากถิ่นอื่นเข้ามาตั้งบ้านเรือน และทำงานในพื้นที่ซึ่งทำให้วัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามาแผ่หลายจนทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมเริ่มสูญหายไป

การสาธารณสุขอำเภอวัดเพลงมีโรงพยาบาลประจำอำเภอ ๑ แห่ง และมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลครบทั้ง ๓ ตำบล โดยโรงพยาบาลประจำอำเภอเป็นโรงพยาบาลขนาดเล็ก มีอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ไม่ครบ จึงทำให้ต้องส่งผู้ป่วยฉุกเฉินหรือร้ายแรงเข้าโรงพยาบาลประจำจังหวัดซึ่งบางครั้งไม่ทันการณ์ทำให้ผู้ป่วยต้องเสียชีวิต

ด้านการศึกษาอำเภอวัดเพลงมีโรงเรียนประจำอำเภอ ๑ แห่ง โรงเรียนเอกชน ๑ แห่ง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ๑ แห่ง และองค์กรปกครองท้องถิ่นมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครบทุกตำบล แต่เยาวชนส่วนใหญ่หลังจากจบการภาคบังคับจะไม่เข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจน นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งของอำเภอวัดเพลง

อำเภอวัดเพลงเป็นอำเภอหนึ่งที่เป็นแหล่งสร้างผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี โดยเฉพาะมะพร้าว ด้วยที่ตั้ง ศักยภาพ และความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ในปัจจุบัน อำเภอวัดเพลงได้มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวหลายโรงที่ตำบลจอมประทัด ซึ่งหากได้รับการสนับสนุนการพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้นจะทำให้ภาคขนส่งทำได้สะดวก เกิดการจ้างแรงงานทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่มากขึ้น ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นนับเป็นการแก้ไขปัญหาความยากจนทางหนึ่งด้วย

ในส่วนภาคพาณิชยกรรมอำเภอวัดเพลงนับเป็นทางผ่านไปยังอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และเป็นอำเภอที่อยู่ใกล้ตัวจังหวัดราชบุรีทำให้เป็นอำเภอหนึ่งที่มีการขยายตัวของประชาชน และเศรษฐกิจโดยเฉพาะในเขตตัวอำเภอ และตำบลเกาะศาลพระซึ่งเป็นตำบลที่ติดกับอำเภอเมืองราชบุรี ทำให้มีกลุ่มทุน เช่น ร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ต และรีสอร์ทเข้ามาลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว นับว่าเป็นอำเภอที่น่าจับตามองอำเภอหนึ่งของจังหวัดราชบุรีในการสนับสนุนให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมเกษตรและที่พักที่ท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี

อำเภอวัดเพลงเป็นอำเภอที่มีพื้นที่เล็กเป็นพื้นที่ทะเลเก่า สภาพดินและแหล่งน้ำใต้ดินจึงมีสภาพเค็ม แต่อำเภอวัดเพลงมีพื้นที่คู คลองไหลผ่านทั่วพื้นที่จึงมีแหล่งน้ำจากคู คลองธรรมชาติเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ดังนั้นพื้นที่อำเภอวัดเพลงจึงมีแหล่งน้ำในการอุปโภคตลอดทั้งปี แม้ในช่วงฤดูแล้งถึงน้ำจะไม่เพียงพอในการเกษตร แต่ประชาชนยังมีน้ำในการผลิตประปาหมู่บ้านใช้ในการอุปโภค แต่ในปัจจุบันมีการขยายตัวของชุมชนและการตั้งโรงงานแปรรูปการเกษตร ทำให้มีการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำซึ่งปัจจุบันโรงงานต่างๆยังไม่มีมาตรการกักตักน้ำ จึงพอแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง

ด้วยอำเภอวัดเพลงมีพื้นที่ขนาดเล็ก ประชากรมีจำนวนไม่มาก สภาพสังคมยังเป็นแบบชนบทประชาชนอยู่กันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย มีความสมานสามัคคีกัน แต่ปัญหาด้านความมั่นคงของอำเภอวัดเพลง คือ ปัญหายาเสพติดของเยาวชนในอำเภอ เนื่องจากอำเภอวัดเพลงเป็นอำเภอหนึ่งที่มีแนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ดี มีการขยายตัวของประชากร อีกทั้งมีประชากรภายนอกเข้ามาทำงาน และตั้งบ้านเรือนมากขึ้น ทำให้เกิดการระบาดของยาเสพติดซึ่งเยาวชนส่วนใหญ่ในอำเภอวัดเพลงมีครอบครัวยากจน ทำให้ถูกชักจูงได้ง่ายจึงนับเป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไข

๑๐) อำเภอบ้านคา

อำเภอบ้านคาเป็นอำเภอที่มีพื้นที่เพียง ๓ ตำบล ๔๑ หมู่บ้าน ถือว่าเป็นอำเภอขนาดเล็ก และมีพื้นฐานทางด้านการเกษตรโดยประชาชนส่วนใหญ่และพื้นที่ส่วนใหญ่ยังอยู่ในภาคเกษตรกรรม และยังมีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ จึงทำให้เกิดการจ้างแรงงานในภาคแรงงาน และการผลิต การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมีการพัฒนาที่ค่อนข้างต่ำเมื่อดูจากผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด จึงจำเป็นต้องเน้นและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจสร้างความมั่นคงให้กับครัวเรือน เน้นคุณภาพ ความปลอดภัย และได้มาตรฐาน ทุกภาคส่วนต้องช่วยกันพัฒนา โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรม แต่อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์จากภาวะเศรษฐกิจทางการเกษตรพบว่า ราคาพืชผลทางการเกษตรคาดว่าเป็นไปตามกลไกตลาดขึ้นอยู่กับอุปสงค์ อุปทานแต่แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกนั้นเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัวลง และความผันผวนด้านราคาสินค้าเกษตรของตลาดโลกส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตรในประเทศ

พื้นที่อำเภอบ้านคาส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนเพื่อทำการเกษตร ปริมาณน้ำฝนมีน้อย และการกระจายตัวของฝนไม่ดี ทำให้มีน้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง แม้ว่าในหลายพื้นที่จะมีระบบชลประทานจากอ่างเก็บน้ำก็ตาม สำหรับสภาพดินเป็นดินร่วนปนทรายเหมาะกับการปลูกสับปะรดเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในพื้นที่ตำบลหนองพันจันทร์แต่ก็มีข้อด้อยที่ไม่มีการพักดินทำให้ดินเสื่อมสภาพมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้น อำเภอบ้านคาขึ้นชื่อในเรื่องสับปะรด จะมีรสชาติหวานฉ่ำ ไม่กัดลิ้น มีกลิ่นหอม ที่นิยมปลูกมากในอำเภอจะเป็นพันธุ์ปัตตาเวีย สับปะรดบ้านคานับว่ามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ถือเป็นของดีจังหวัดราชบุรีที่มีชื่อเสียง และเป็นที่ต้องการของตลาด โดยอำเภอบ้านคาสามารถปลูกสับปะรดได้ตลอดทั้งปี และทำรายได้ให้เกษตรกรอย่างมั่นคงและยั่งยืน จึงได้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

ในพื้นที่ เพื่อให้เป็นพื้นที่แปลงใหญ่ตามนโยบายรัฐบาล โดยมีการวางระบบการผลิตและการบริหารจัดการในแนวทางเดียวกัน ซึ่งเป็นการประหยัดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ทั้งนี้ สับปะรดบ้านคาได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications : GI) ตามประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยเกษตรกรในกลุ่มอยู่ระหว่างการดำเนินการขอขึ้นทะเบียนสมาชิกเกษตรกรผู้เพาะปลูกต่อไป

ด้านสังคม ประชาชนมีความเข้มแข็ง เนื่องจากมีการรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มอาชีพ องค์กรภาคประชาชน และเครือข่ายองค์กรชุมชนในการขับเคลื่อนงานของภาคประชาชน มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนที่ยังคงอนุรักษ์ไว้ มีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน แต่อย่างไรก็ตามอำเภอบ้านคายังตกเกณฑ์ จปฐ ใน ๒ เรื่องคือ เรื่องของสุรา และบุหรี่ยี่

ด้านสาธารณสุข อำเภอบ้านคาเป็นอำเภอขนาดเล็ก มีโรงพยาบาลประจำอำเภอ ๑ แห่ง มีสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง และมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๙ แห่ง

ด้านการศึกษา อำเภอบ้านคา มีโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนปฐมศึกษาขยายโอกาส จำนวน ๑๗ แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง และยังมีสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอีกด้วย แต่เนื่องจากอำเภอบ้านคาเป็นอำเภอติดชายแดน ห่างไกลตัวเมือง ทำให้ยังมีโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นเรียนถึง ๗ โรงเรียน และแต่ละโรงเรียนยังขาดครูที่มีทักษะเฉพาะอีกหลายด้าน

ด้านประเพณี วัฒนธรรม อำเภอบ้านคาเป็นอำเภอชายแดนติดกับประเทศเมียนมาร์ มีชาติพันธุ์ปกากะญอ (โพล่ง) อาศัยอยู่ส่วนหนึ่ง ซึ่งจะมีประเพณี วัฒนธรรม เป็นอัตลักษณ์ แต่ด้วยสังคมปัจจุบันทำให้ประเพณีต่างๆ ค่อยเลือนหายไป หรือบางประเพณีก็ยืดหยุ่น ไม่เคร่งเหมือนในอดีต

เกษตรกรในอำเภอบ้านคาปลูกสับปะรดร้อยละ ๘๔ และในพื้นที่มีโรงงานอุตสาหกรรมผลิตสับปะรดกระป๋องด้วยเพื่อสะดวกต่อการผลิต แปรรูปสับปะรด และง่ายต่อการขนส่ง ทำให้มีอัตราการจ้างงานทั้งแรงงานไทย และแรงงานข้ามชาติเป็นจำนวนมาก แต่ในบางปีเศรษฐกิจตกต่ำ ราคาสับปะรดโรงงานขายไม่ได้ราคา ทำให้เกิดภาวะขาดทุน ลดอัตราการจ้างงาน และทำให้มีผลกระทบต่อเกษตรกรที่ขายสับปะรดไม่ได้เช่นกันด้วย

อำเภอบ้านคาเป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน ที่จัดตั้งขึ้นเนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จะทรงมีพระชนมพรรษา ๕ รอบ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อสนองพระราชปณิธานที่จะทรงอนุรักษ์ป่าไม้ โดยให้ราษฎรช่วยกันรักษาป่าอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของราษฎร ซึ่งได้ทรงมีพระราชดำริไว้เมื่อสิบกว่าปีก่อนที่จะให้มีป่าไม้หลายๆ แห่งที่อุดมสมบูรณ์ตามสภาพและประเภทของป่าไม้ที่เคยเห็น อีกทั้งเป็นแบบอย่างของการพัฒนาฟื้นฟูสภาพป่า และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าให้คงอยู่คู่แผ่นดินไทย ในอดีตพื้นที่แห่งนี้เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เคยอยู่ใต้อิทธิพลของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย มีการต่อสู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรง เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมากมาย จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเข้ามาควบคุมพื้นที่ได้จึงเกิดความสงบสุขขึ้น จากนั้นได้ดำเนินการวางแผนเร่งรัดพัฒนาฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในส่วนที่ถูกทำลายให้สอดคล้องกับพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่ราษฎรในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และยังเป็นที่ตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี เนื่องจากมีภูเขาสูงสลับซับซ้อนมียอดเขาที่สูงที่สุดคือ เขาพุน้ำร้อน สูงประมาณ ๑,๐๖๒ เมตร รองลงมาคือ ยอดเขาใหญ่ สูงประมาณ ๑,๐๕๕ เมตร เขาจุมูก สูงประมาณ ๙๕๕ เมตร มีพื้นที่ราบน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นที่ราบแคบๆ ตามลำห้วยใหญ่เป็นพื้นที่ป่าที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ และให้คุณค่าทางระบบนิเวศ เป็นแหล่งกำเนิดแม่น้ำภาชี มีห้วยต้องกินเจ้า ห้วยพระก่า แม่น้ำภาชีทางด้านตะวันตกของพื้นที่ยังเป็นแหล่งกำเนิดห้วยน้ำพุร้อน ห้วยสวนพลู ห้วยจารุณีย์ ห้วยลำบัวทอง ห้วยน้ำใส ไหลลงห้วยท่าเคย ในท้องที่ตำบลบ้านบึง ตำบลบ้านคา ตำบลท่าเคย ไหลลงรวมแม่น้ำภาชีที่ตำบลสวนผึ้ง ไหลออกสู่อ่างน้ำแควใหญ่ที่จังหวัดกาญจนบุรี ออกสู่อ่างน้ำ

คลองจังหวัดราชบุรี ในพื้นที่อำเภอบ้านคาในบางฤดูกาลจะมีน้ำเอ่อให้เห็นอยู่บ่อยๆ ด้วยอำเภอบ้านคาเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่ามากอันดับ ๑ ในจังหวัดราชบุรี ทำให้มีแร่ธาตุใต้พื้นดินมากตามไปด้วย เช่น แร่เฟลด์สปาร์ เป็นต้น

ปัญหายาเสพติด อำเภอบ้านคามีสถานการณ์ปัญหายาเสพติดคงอยู่ในระดับเบาบาง แต่ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีผู้เสพยาใหม่เพิ่มเข้ามาในวงจรรายอย่างต่อเนื่อง ผู้ผ่านการบำบัดบางรายยังไม่เลิกพฤติกรรม ผู้เสพ/ผู้ค้ารายเก่าเมื่อพ้นโทษออกมา หรืออยู่ระหว่างการประกันตัวยังไม่เลิกพฤติกรรมส่วนมากอยู่ในอาชีพผู้รับจ้าง โรงงาน ภาคการเกษตร และว่างงาน การจับกุมไม่ทำให้ปริมาณตัวยาลด หรือความต้องการผู้เสพลด สำหรับตัวยาที่ระบาดยังคงเป็นยาบ้าที่ระบาดในพื้นที่ อย่างไรก็ตามปัญหาต่างๆ ลดลงตามลำดับด้วยการทำงานฝ่ายตำรวจ และฝ่ายปกครอง ซึ่งมีการจัดชุดปฏิบัติการออกตรวจเพื่อป้องกันและปราบปรามเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และมีการมอบนโยบายให้แก่กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่รับผิดชอบของตนเป็นระยะ โดยการตั้งจุดตรวจชุมชนและสายตรวจชุมชน

๓.๒ ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ของจังหวัดราชบุรี

จากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการประชาชนในระดับอำเภอ โดยมีสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนที่สำคัญของอำเภอสามารถจำแนกรายอำเภอดังนี้

ตาราง ๓-๑ : สภาพปัญหาและความต้องการประชาชนในจังหวัดราชบุรี

อำเภอ	สภาพปัญหาและความต้องการประชาชนที่สำคัญ
อำเภอมืองราชบุรี	<ol style="list-style-type: none"> ปัญหาขยะมูลฝอยมีปริมาณขยะตกค้างในแต่ละวันจำนวนมากเนื่องจากมีการขยายโรงงานขนาดเล็กและขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นและขาดการจัดการไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เกษตรกรรกรขาดการรวมกลุ่มเพื่อจำหน่ายผลิตผลในตลาดกลาง ทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรอง ผลผลิตถูกกดราคาในช่วงที่ผลผลิตออกมาสู่ตลาด เกษตรกรใช้สารเคมีในการเกษตร ทำให้มีสารเคมีตกค้างในสิ่งแวดล้อม ขาดแคลนแรงงานมีฝีมือในภาคอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตร ไฟฟ้าส่องสว่างตามเส้นทางสาธารณะยังไม่เพียงพอ
อำเภอบ้านโป่ง	<ol style="list-style-type: none"> ปัญหาหมลภาวะและสิ่งแวดล้อม (การจัดหาถังขยะในพื้นที่ยังไม่เพียงพอ และการจัดการขยะมูลฝอยยังไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล) ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร ปัญหาทางด้านสังคมที่เกิดจากยาเสพติด ปัญหาวัชพืชในแหล่งน้ำ ปัญหาอาชญากรรม จี้ปล้น และเกิดเหตุร้ายในพื้นที่บ่อย กระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอต่อความต้องการ ภาวะตื่นเงินทองต่างๆ
อำเภอโพธาราม	<ol style="list-style-type: none"> ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร ปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝนไม่สามารถระบายน้ำได้ทันทั่วทั้ง

อำเภอ	สภาพปัญหาและความต้องการประชาชนที่สำคัญ
	๓. ปัญหาขยะมูลฝอยมีปริมาณขยะตกค้างในแต่ละวันจำนวนมากเนื่องจากการขยายโรงงานขนาดเล็กและขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นและขาดการจัดการไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ๔. ปัญหาผักตบชวาในแหล่งน้ำเพิ่มมากขึ้น ๕. ปัญหาด้านสังคม (ยาเสพติด ความยากจน หนี้สินนอกระบบ) ๖. ไฟฟ้าส่องสว่างตามเส้นทางสาธารณะยังไม่เพียงพอ ๗. ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
อำเภอดำเนินสะดวก	๑. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ประชากร ๒. ปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดในพื้นที่ ๓. เส้นทางคมนาคมในการสัญจรและการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรเป็นไปด้วยความยากลำบากควรมีการปรับปรุงให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ๔. พื้นที่ประสบปัญหาภัยและวาทภัยที่มีแนวโน้มจะรุนแรงมากขึ้น
อำเภอปากท่อ	๑. ปัญหาน้ำเสียจากฟาร์มสุกร มลพิษทางอากาศ ๒. พื้นที่ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ ทำให้น้ำไม่เพียงพอต่อการทำเกษตร ๓. ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร ๔. ปัญหาถนนชำรุดเสียหายบ่อย เนื่องจากมีรถบรรทุกสิบล้อวิ่งมาก ๕. ขาดแหล่งกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกวิธี ๖. การจัดการยาเสพติดในพื้นที่ยังไม่เข้มงวดเท่าที่ควร ๗. ปัญหาการจัดการแรงงานต่างด้าว ๘. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรที่ถูกต้อง
อำเภอจอมบึง	๑. ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร ๒. ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ คนพิการ คนยากไร้ ยังไม่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง ๓. เพิ่มแสงสว่างเพื่อความปลอดภัยในการสัญจรเวลากลางคืน ๔. กลุ่มอาชีพไม่มีความรู้ในการพัฒนาอาชีพ ๕. ขาดเส้นทางการสัญจรที่สะดวก
อำเภอสวนผึ้ง	๑. ปัญหาขาดแคลนเรื่องน้ำอุปโภค บริโภค และใช้ในการเกษตรไม่เพียงพอ ๒. พื้นที่ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ ทำให้น้ำไม่เพียงพอต่อการทำเกษตร ๓. พื้นที่เป็นที่แห้งแล้ง ๔. ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ทำกินและพื้นที่ภูเขา
อำเภอบางแพ	๑. ปัญหาน้ำแล้งในช่วงฤดูร้อน (ไม่มีน้ำสำหรับการทำการเกษตร) ๒. การคมนาคมทางถนนชำรุด เป็นหลุม เป็นบ่อทำให้การสัญจรไปมาลำบาก ๓. ปัญหาการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร ๔. ไฟฟ้าส่องสว่างตามเส้นทางสาธารณะยังไม่เพียงพอ ๕. การระบาดของโรคไข้เลือดออกในพื้นที่
อำเภอวัดเพลง	๑. ปัญหาขยะมูลฝอย มีปริมาณขยะตกค้างในแต่ละวันจำนวนมากการจัดการขยะไม่เพียงพอ

อำเภอ	สภาพปัญหาและความต้องการประชาชนที่สำคัญ
	๒. ปัญหาด้านสังคม (ยาเสพติด ความยากจน หนี้สินนอกระบบ) ๓. การขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
อำเภอบ้านคา	๑. ปัญหาขาดแคลนเรื่องน้ำอุปโภค บริโภคไม่เพียงพอ ๒. ปัญหาไฟป่าที่เกิดจากประชาชนที่ลักลอบเผาป่าในช่วงหน้าแล้ง ๓. เกษตรกรใช้สารเคมีในการเกษตร ทำให้มีสารเคมีตกค้างในสิ่งแวดล้อม

จากความต้องการของอำเภอจะเห็นได้ว่าปัญหาร่วมของอำเภอ คือ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจากขยะมูลฝอย และปัญหาความไม่เพียงพอของน้ำ และนอกจากนั้นยังมีปัญหาด้านสังคม โดยเฉพาะจากยาเสพติด ปัญหาความไม่ปลอดภัยจากอาชญากรรม ปัญหาทางรายได้ที่ยังมีความเหลื่อมล้ำ และปัญหาจากการใช้สารเคมีในการทำเกษตร ซึ่งเป็นปัญหาที่ยุทธศาสตร์จังหวัดจะเน้นให้ความสำคัญในการพัฒนา

๓.๓ ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพ

ข้อมูลเศรษฐกิจ

➔ **ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๐** พิจารณาจากสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ดังนี้

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดราชบุรี ในปี ๒๕๖๐ มีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๑๒๔,๑๔๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๑๖,๙๒๔ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๗,๒๒๕ ล้านบาท ส่วนมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ขยายตัวต่อเนื่องร้อยละ ๖.๒ จากร้อยละ ๒.๙ ในปี ๒๕๕๙ จากการขยายตัวของภาคเกษตร โดยสาขาเกษตรกรรมขยายตัวร้อยละ ๒๐.๙ มาจากการฟื้นตัวของการผลิตภาคเกษตร ในขณะที่การผลิตนอกภาคเกษตร ชะลอตัวร้อยละ ๓.๑จากการชะลอตัวของสาขาไฟฟ้า แก๊สและการประปา สาขาอุตสาหกรรม สาขาการศึกษา และสาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม รวมทั้ง สาขาการขนส่งชายปลึกฯ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญได้ที่หดตัวลง

การผลิตภาคเกษตร ในปี ๒๕๖๐ ขยายตัวร้อยละ ๒๐.๙ จากที่หดตัวลงร้อยละ ๙.๐ ในปี ๒๕๕๙ จากการขยายตัวของสาขาเกษตรกรรมฯ ที่ขยายตัวร้อยละ ๒๑.๘ ทั้งในหมวดการเลี้ยงปศุสัตว์ และหมวดพืช ที่ขยายตัว ร้อยละ ๓๔.๒ และ ๗.๑ตามลำดับ ซึ่งเกิดจากการปรับตัวดีขึ้นของระดับราคาสินค้าเกษตร ส่วนสาขาประมง หดตัวลง ร้อยละ ๑๖.๕ ปรับตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๕๙

การผลิตภาคนอกเกษตร ในปี ๒๕๖๐ ชะลอตัวร้อยละ ๓.๑ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๕.๙ ในปี ๒๕๕๙ จากการชะลอตัวของสาขาไฟฟ้า สาขาอุตสาหกรรม สาขาการศึกษา และสาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม รวมทั้ง สาขาการขนส่งชายปลึกฯ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญได้ที่หดตัวลงซึ่งเป็นไปตามการถดถอยของภาวะเศรษฐกิจประเทศ

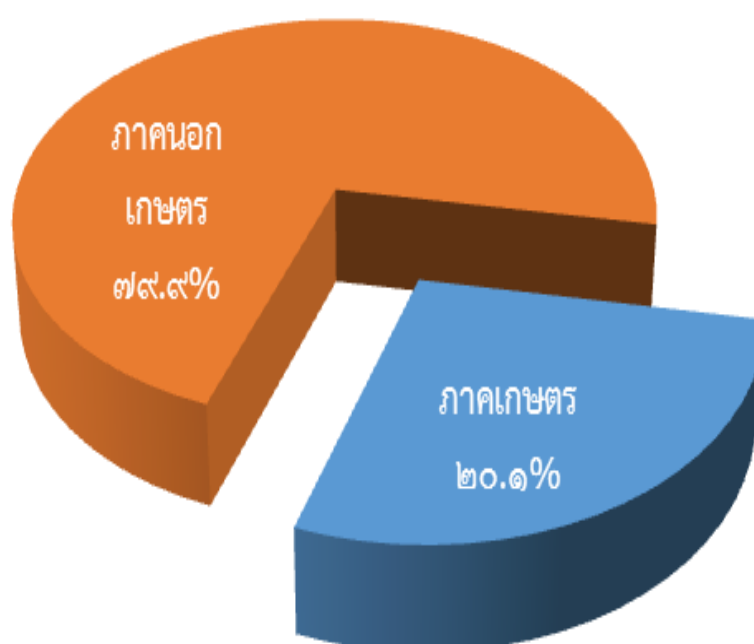
สำหรับการผลิตที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ได้แก่ สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม หมวดการขนส่งสินค้าทางถนนที่ร้อยละ ๑๗.๖ มาจากการขนส่งสินค้าการทำเหมืองแร่และเหมืองหินที่ขยายตัวร้อยละ ๑๓.๑ และหมวดบริการทางไปรษณีย์ของรัฐ การเปลี่ยนพฤติกรรมบริการบริโภคทางออนไลน์ โดยใช้บริการการขนส่งทางไปรษณีย์ เป็นช่องทางการขนส่งสินค้า สาขาตัวกลางทางการเงิน ขยายตัวจากหมวดสถาบัน

การเงิน (ธนาคาร) ร้อยละ ๒.๕ จากกิจกรรมธนาคารพาณิชย์ และธนาคารอาคารสงเคราะห์ ขยายตัวที่ร้อยละ ๒.๙ และ ๑.๖

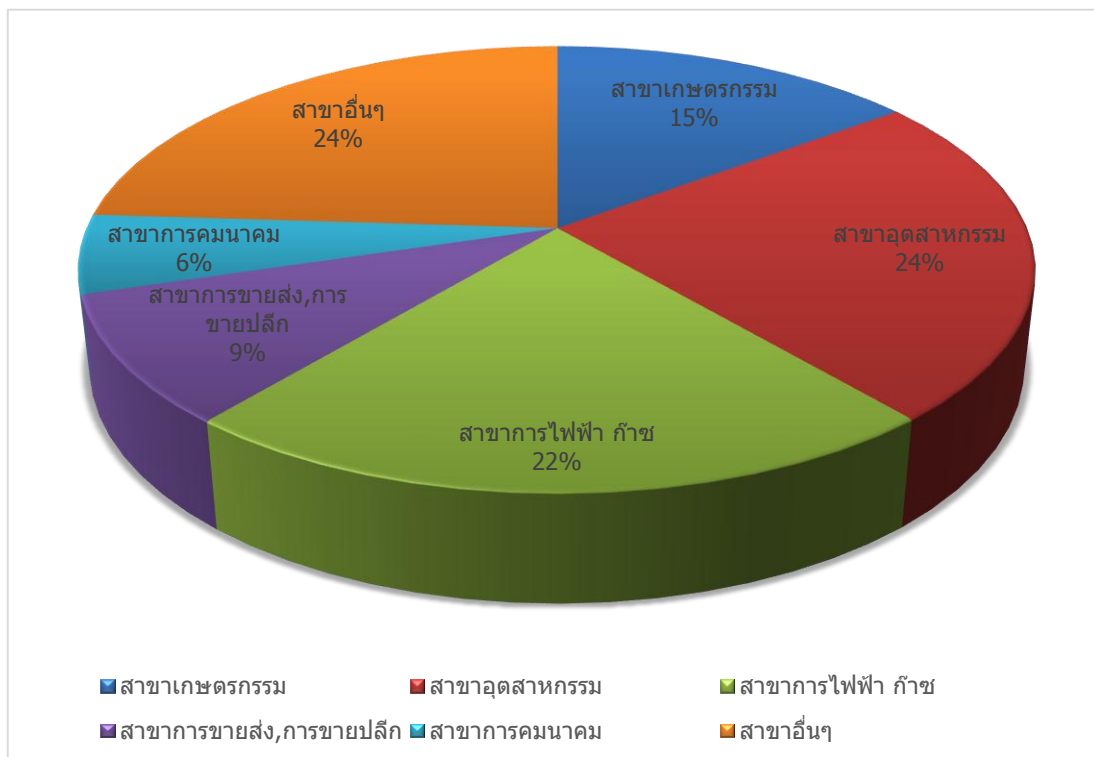
➔ **โครงสร้างการผลิตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดราชบุรี ในปี ๒๕๖๐**

พิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ของจังหวัดราชบุรี ประกอบด้วยภาคการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ การผลิตภาคนอกเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๗๙.๙ และการผลิตภาคเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๒๐.๑

โครงสร้างการผลิตผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดราชบุรีปี ๒๕๖๐

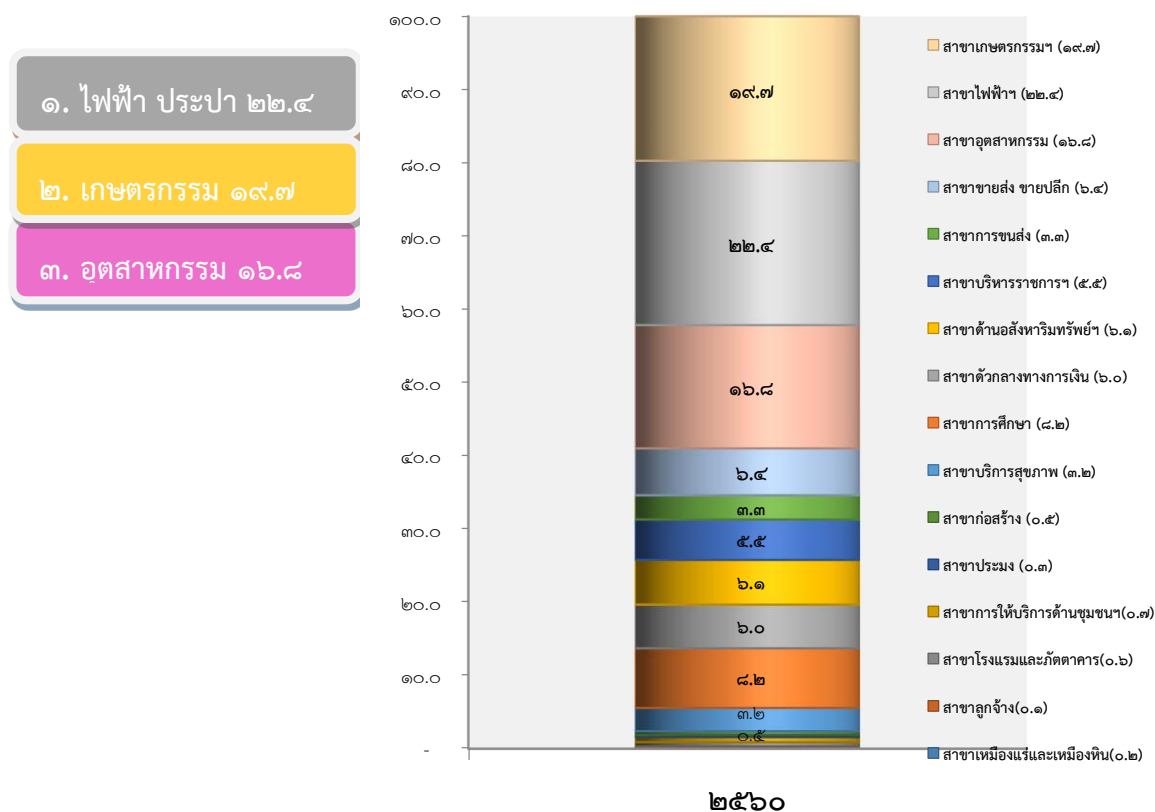


ข้อมูลภาพรวมรายสาขาที่มีมูลค่าสูงสุด ปี 2560



➔ **โครงสร้างการผลิต ๑๖ สาขาการผลิต ในปี ๒๕๖๐** พิจารณาจากสัดส่วนของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ประกอบด้วยสาขาการผลิตที่เป็นโครงสร้างหลัก ๓ ลำดับแรก ได้แก่ สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา สาขาเกษตรกรรมฯ และสาขาอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๔, ๑๙.๗ และ ๑๖.๘ ตามลำดับ

โครงสร้างการผลิต ๑๖ สาขาการผลิต



➔ **ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวจังหวัดราชบุรี** ในปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๑๕๘,๕๕๖ บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๖.๑๘ ตามการขยายตัวของมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ขณะที่จำนวนประชากรเท่ากับ ๗๘๓,๙๐๐ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๑

ตาราง ๓-๒ : ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

จังหวัดราชบุรี	ปี พ.ศ.			อัตราขยายตัว (ร้อยละ)		
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ผลิตภัณฑ์จังหวัด ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	๑๐๔,๘๒๘	๑๑๖,๙๒๔	๑๒๔,๑๔๙	๕.๖	๒.๙	๖.๒
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท)	๑๓๔,๐๕๑	๑๔๙,๓๒๘	๑๕๘,๕๕๖	๑๐.๘	๑๑.๔	๖.๒
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๗๘๒	๗๘๓	๗๘๓	๐.๑	๐.๑	๐.๑

➔ ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดราชบุรี (GPP Implicit Price Deflator) ในปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๑๕๓.๗ ทรงตัวเท่ากับปี ๒๕๕๙ ตามการลดลงของดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคเกษตร ในสาขาเกษตรกรรมฯ และสาขาประมง เป็นสำคัญ สำหรับดัชนีราคาภาคนอกเกษตรชะลอตัวร้อยละ ๕.๐ ตามการหดตัวของดัชนีราคาสาขาไฟฟ้าฯ ร้อยละ ๙.๗ และสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ร้อยละ ๕.๙ เป็นสำคัญ

รายละเอียดกิจกรรมการผลิต	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ภาคเกษตร	๒๔,๖๘๐	๒๗,๗๐๒	๒๕,๔๗๗
สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๒๔,๖๘๐	๒๗,๗๐๒	๒๕,๔๗๗
ภาคนอกเกษตร	๑๓๘,๐๓๒	๑๔๖,๙๔๐	๑๔๗,๑๑๔
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒,๐๖๗	๒,๓๑๕	๒,๔๙๗
สาขาอุตสาหกรรม	๔๐,๐๗๕	๓๘,๖๑๑	๔๑,๔๗๖
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	๓๗,๘๑๐	๔๒,๐๒๗	๓๘,๔๐๓
สาขาก่อสร้าง	๕,๑๔๕	๕,๗๕๙	๕,๕๑๐
สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ ฯ	๑๔,๗๐๓	๑๕,๖๒๗	๑๕,๙๘๒
สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	๘,๖๖๔	๑๐,๖๐๖	๙,๘๓๘
สาขาตัวกลางทางการเงิน	๕,๕๐๙	๖,๑๕๕	๖,๒๗๘
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	๓๑๘	๓๒๖	๓๕๖
สาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ	๗,๗๐๑	๘,๐๘๔	๘,๓๙๖
สาขาการศึกษา	๖,๙๐๐	๗,๐๐๑	๗,๑๖๓
สาขาการบริการด้านสุขภาพ และสังคม	๓,๒๘๑	๓,๔๕๗	๓,๗๑๖
สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	๙๒๗	๙๑๐	๙๓๓
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๗,๗๐๑	๘,๐๘๔	๘,๓๙๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	๑๖,๗๑๒	๑๗๔,๖๔๒	๑๗๒,๕๙๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๒๐๒,๗๒๙	๒๑๗,๔๐๓	๒๑๔,๗๔๒

ตารางแสดงดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	ปี พ.ศ.			อัตราขยายตัว (ร้อยละ)	
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ภาคเกษตร (๒๕๕๐=๑๐๐)	๑๘๑.๓	๑๘๔.๔	๑๕๐.๓	๑.๗	-๑๘.๕
ภาคนอกเกษตร (๒๕๕๐=๑๐๐)	๑๓๒.๐	๑๔๗.๑	๑๕๔.๕	๑๑.๔	๕.๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (๒๕๕๐=๑๐๐)	๑๔๑.๘	๑๕๓.๗	๑๕๓.๗	๘.๔	๐.๐

รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดราชบุรี

“เครื่องชี้เศรษฐกิจจังหวัดราชบุรีในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ โดยรวมมีสัญญาณชะลอตัวจากเดือนก่อน สะท้อนจากเครื่องชี้ **ด้านอุปสงค์ชะลอตัว** จากการบริโภคภาคเอกชนฟื้นตัว ตามภาษีมูลค่าเพิ่ม และการใช้จ่ายภาครัฐชะลอตัว ตามรายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน และการลงทุนภาคเอกชนหดตัว ตามปริมาณสินเชื่อเพื่อการลงทุน **ด้านอุปทานปรับตัวดีขึ้น** จากภาคบริการขยายตัวต่อเนื่อง ตามจำนวนรถยนต์ต่อทะเบียน และปริมาณการใช้ไฟฟ้าของธุรกิจโรงแรม ภาคอุตสาหกรรมปรับตัวดีขึ้น ตามจำนวนทุนจดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรมใหม่ และภาคเกษตรกรรมปรับตัวดีขึ้น ตามปริมาณผลผลิตสับปะรด ใคเนื้ออาชญาบัตร และปริมาณผลผลิตมะพร้าวอ่อน ขณะที่ **ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจจังหวัด** อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ ๑.๒ ด้านการจ้างงานในจังหวัดหดตัวต่อเนื่อง

เศรษฐกิจด้านอุปทาน (การผลิต) พบว่ามีสัญญาณปรับตัวดีขึ้นจากเดือนกันยายน ๒๕๖๑ สะท้อนจากเครื่องชี้การผลิตภาคบริการขยายตัวต่อเนื่องจากเดือนก่อน โดยดัชนีผลผลิตภาคบริการขยายตัวร้อยละ ๑๐.๔ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ขยายตัวต่อเนื่องจากเดือนก่อนที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๘ ตามจำนวนรถยนต์ต่อทะเบียนที่ขยายตัวร้อยละ ๑๖๐.๔ ตามข้อมูลของกรมการขนส่งทางบก และปริมาณการใช้ไฟฟ้าของธุรกิจการโรงแรมที่ขยายตัว ร้อยละ ๑๒.๗ เนื่องจากจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัดและชุมชน และเริ่มเข้าสู่ช่วง High season ภาคเกษตรกรรมปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อน โดยดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรมหดตัวร้อยละ -๙.๗ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อนที่หดตัวร้อยละ -๑๙.๘ ตามปริมาณผลผลิตสับปะรดที่ขยายตัวร้อยละ ๔๓.๑ เนื่องจากสับปะรดมีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่) เพิ่มขึ้น การปรับตัวดีขึ้นของใคเนื้ออาชญาบัตรและปริมาณผลผลิตมะพร้าวอ่อนที่หดตัวร้อยละ -๙.๓ และ -๑๘.๐ และผลผลิตภาคอุตสาหกรรมปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อน โดยดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ -๘.๑ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อนที่หดตัวร้อยละ -๑๓.๑ ตามและจำนวนทุนจดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรมใหม่ที่ขยายตัวร้อยละ ๖.๘

เศรษฐกิจด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) พบว่ามีสัญญาณขยายตัวต่อเนื่องจากเดือนก่อน เป็นผลจากการบริโภค ภาคเอกชนฟื้นตัวจากเดือนก่อน โดยดัชนีการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ ๕๖.๔ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ฟื้นตัวจากเดือนก่อนที่หดตัวร้อยละ -๙.๐ จากภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวนรถจักรยานยนต์ จดทะเบียนใหม่ และจำนวนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลจดทะเบียนใหม่ ที่ขยายตัวร้อยละ ๘๑.๔ ๑๒.๓ และ ๑.๑ ตามลำดับ ขณะที่การใช้จ่ายภาครัฐชะลอตัวจากเดือนก่อน โดยดัชนีการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวร้อยละ ๑๖.๑ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ชะลอตัวจากเดือนก่อนที่ขยายตัวร้อยละ ๒๔.๕ ตามผลการเบิกจ่ายรายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุนที่ร้อยละ -๕.๗ และ ๔๗.๔ การลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวจากเดือนก่อน โดยดัชนีการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ ๕.๕ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ชะลอตัวจากเดือนก่อน ที่ขยายตัวร้อยละ ๕.๘ ตามพื้นที่อนุญาตก่อสร้างทั้งหมดที่หดตัวร้อยละ -๕๔.๕ ตามพื้นที่อนุญาตก่อสร้างเพื่อที่อยู่อาศัยและพื้นที่อนุญาตก่อสร้างอื่นๆ

ศักยภาพด้านเกษตร

๑) การเกษตรกรรม

จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑,๐๑๒,๘๘๙ ไร่ มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี การปลูกพืชไร่ ชนิดต่างๆ เช่นมีการปลูกข้าว มากในพื้นที่ อ.ปากท่อ, อ.เมือง, อ.บ้านโป่ง พื้นที่ ๕๖,๒๑๑ ไร่ ๕๕,๕๐๖ ไร่ และ ๕๕,๑๓๐ ตามลำดับ มีการปลูกพืชไร่ การปลูกสับปะรดโรงงาน ปลูกมากในพื้นที่ อ.บ้านคา, อ.ปากท่อ, อ.สวนผึ้ง พื้นที่ ๘๒,๑๖๐ ไร่, ๑๖,๘๘๑ ไร่ และ ๑๐,๒๖๘ ไร่ ตามลำดับ และการปลูกอ้อยโรงงาน ปลูกมากในพื้นที่ อ.จอมบึง, อ.โพธาราม, อ.บ้านโป่ง พื้นที่ปลูก ๗๗,๐๓๗ ไร่ ๕๖,๗๙๐ ไร่ และ ๓๐,๙๖๑ ตามลำดับ การปลูกไม้ผลที่สำคัญได้แก่ การปลูกมะพร้าวน้ำหอม ปลูกมากในพื้นที่ อ.ดำเนินสะดวก, อ.เมือง, อ.วัดเพลง พื้นที่ปลูก ๑๘,๕๐๗ ไร่, ๖,๓๐๓ ไร่ และ ๕,๓๒๐ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนั้นเป็นการปลูกมะม่วง ชมพู ทับทิมจันทร์ องุ่น และเป็นการปลูกพืชผัก

๑.๑) ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๕ ชนิด จังหวัดราชบุรี

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง สับปะรด (โรงงาน) มันสำปะหลัง มะพร้าวน้ำหอมโดยพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี และข้าวนาปรังมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามลำดับเนื่องจากข้าวจะได้รับผลกระทบภัยแล้ง ปริมาณน้ำต้นทุนในลุ่มน้ำแม่กลอง มีปริมาณลดน้อยกว่าในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ปริมาณน้ำที่มีไม่เพียงพอส่วนพื้นที่การเพาะปลูกสับปะรด(โรงงาน) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จาก ๓๓,๒๗๘ ไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็น ๓๕,๕๕๙ ไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ๔๑,๘๙๘ ไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามลำดับ เนื่องจากสับปะรดราคาอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกและเพิ่มจำนวนต้นพันธุ์ต่อไร่ ส่งผลให้ผลผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้น พื้นที่การเพาะปลูกมันสำปะหลัง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากพื้นที่เปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นได้ยาก และพื้นที่การเพาะปลูกมะพร้าวน้ำหอม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จาก ๗,๙๒๖ ไร่ ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๗,๙๙๖ ไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่ผลผลิตลดลงเนื่องจากปัญหาภัยแล้ง ความแปรปรวนของสภาพอากาศที่กระทบต่อการเจริญเติบโต ปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืชเป็นปัจจัยที่สร้างความเสียหายให้แก่เกษตรกร ประกอบกับเกษตรกรบางส่วนปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกมะพร้าวไปปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่าความท้าทายของการจัดการผลผลิตคือ การสร้างและพัฒนารูปแบบเพื่อการบริหารจัดการให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานที่แข่งขันได้ การมีนวัตกรรมจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอก และการแข่งขัน

ตาราง ๓-๓ : แสดงที่พื้นที่การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี

ชนิดพืช	เนื้อที่ปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
ข้าวนาปี	๒๕๕,๒๒๕	๒๔๔,๓๔๐	๒๔๒,๑๑๓	๒๕๒,๖๖๙	๒๔๓,๖๖๙	๒๔๐,๕๓๒	๑๗๐,๑๒๕	๑๖๕,๐๗๖	๑๖๕,๐๖๓
ข้าวนาปรัง	๑๓,๔๐๑	๑๗๓,๔๕๒	๑๕๕,๙๖๐	๑๓,๓๔๕	๑๗๓,๒๗๗	๑๕๕,๘๐๒	๙,๕๑๐	๑๒๗,๔๖๑	๑๑๔,๙๘๐
สับปะรด(โรงงาน)	๔๑,๕๓๐	๔๗,๑๗๔	๔๘,๘๓๔	๔๑,๑๑๙	๔๗,๐๐๑	๔๘,๗๐๕	๑๓๐,๗๔๖	๑๕๕,๒๘๘	๑๗๔,๑๖๒
มันสำปะหลัง	๗๖,๑๒๐	๗๖,๘๐๓	๘๓,๔๐๕	๗๕,๗๒๓	๗๖,๓๑๗	๘๒,๐๙๔	๒๔๗,๗๙๓	๒๕๒,๔๐๖	๒๗๗,๐๖๗
มะพร้าว น้ำหอม	๗,๙๙๖	๘,๐๗๒	๗,๙๖๑	๗,๗๖๖	๗,๖๐๒	๗,๔๔๔	๖,๖๒๔	๗,๔๐๙	๗,๒๒๐

(ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๒) การปศุสัตว์

๒.๑) สัตว์เศรษฐกิจที่มีการเลี้ยงในจังหวัดราชบุรี

♦ **สุกร** ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดราชบุรียังเป็นอันดับ ๑ ในเลี้ยงสุกรมากที่สุดของประเทศ จำนวนทั้งหมด ๑,๗๖๖,๑๒๔ ตัว พบว่า พื้นที่ที่มีการเลี้ยงมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปากท่อ อำเภอเมือง และอำเภोजอมบึง และจากการส่งเสริมให้มีการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม ขณะนี้ฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ ร้อยละ ๙๐ ได้เข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม เกษตรผู้เลี้ยง ๘๓๘ ฟาร์มจากการคาดการณ์สถานการณ์ในปี ๒๕๖๐ คาดว่าขยายตัวเนื่องจากการขยายปริมาณการผลิต เพื่อรองรับความต้องการบริโภคของตลาดที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับปัญหาสภาพอากาศร้อนและแห้งแล้งเริ่มคลี่คลายลงทำให้สัตว์มีการเจริญเติบโตดีขึ้นอีกทั้งเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่มีมาตรฐานสามารถควบคุมโรคได้ดีจึงใจให้เกษตรกรขยายการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

♦ **ไก่เนื้อ** ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการเลี้ยงอยู่ประมาณ ๙,๓๗๓,๑๘๘ ตัว ซึ่งจังหวัดราชบุรีพบว่า พื้นที่ที่มีการเลี้ยงมากที่สุด ได้แก่ อำเภอจอมบึง อำเภอปากท่อ และอำเภอเมือง พบว่ามีจำนวนการเลี้ยงเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากเนื้อไก่เป็นเนื้อสัตว์ราคาถูกและมีแนวโน้มการบริโภคเป็นอาหารบำรุงสุขภาพ ประกอบกับความต้องการบริโภคในตลาดโลกเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งตลาดส่งออกไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทย ในปี ๒๕๖๐ คาดว่าขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภค และการส่งออกที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้การผลิตไก่เนื้อเพิ่มสูงขึ้นด้วย

♦ **โคนม** ในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ มีการเลี้ยงโคนม จำนวน ๓๔,๓๖๗ ตัว ปัจจุบันได้รับความร่วมมือจากสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี (ในพระบรมราชูปถัมภ์) ในการผลักดันฟาร์มโคนมเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม เนื่องจากรูปแบบการเลี้ยงโคนมในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่เป็นไปค่อนข้างยากกว่าฟาร์มเลี้ยงสัตว์ชนิดอื่น ปัจจุบันมีศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๖ แห่ง มีปริมาณน้ำนมดิบรวมประมาณ ๒๐๐ ตัน/วัน

♦ **โคเนื้อ** ในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ มีอยู่ประมาณ ๘๙,๕๔๗ ตัว เน้นการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม เร่งพัฒนาสายพันธุ์ โดยให้การผสมเทียมเพื่อให้มีสายพันธุ์โคเนื้อลูกผสมบราห์มัน ชาร์โรเลส์ และบอร์องอกี้แดง และจะพัฒนาฟาร์มเป็นฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีของกรมปศุสัตว์

♦ **แพะ** ในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวน ๑๗,๕๙๔ ตัว จังหวัดมีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงแพะ และได้กำหนดเป้าหมายมุ่งสู่การเป็นฮับแพะ โดยเน้นสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม มีชมรมผู้เลี้ยงแพะ และจะพัฒนาสายพันธุ์ โดยใช้งานผสมเทียมแพะ พัฒนาฟาร์มและระบบการเลี้ยงการจัดการให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม ดังแสดงในแผนภูมิ

จากการเก็บข้อมูลด้านมูลค่าตลาดของสัตว์เศรษฐกิจที่มีการเลี้ยงมากในจังหวัดราชบุรี เดือนตุลาคม ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า สุกรยังเป็นสัตว์เศรษฐกิจสำคัญอันดับหนึ่งของจังหวัด มีปริมาณเลี้ยง จำนวน ๑,๗๖๖,๑๒๔ ตัว และมีขยายฟาร์มเลี้ยงขึ้นทุกปีเนื่องจากปัจจุบันมีราคาสูง รองลงมา ไก่เนื้อ มีปริมาณเลี้ยงจำนวน ๘๙,๕๔๗ ตัว ไก่ มีปริมาณเลี้ยง จำนวน ๙,๓๗๓,๑๘๘ ตัว โคนม มีปริมาณเลี้ยง จำนวน ๓๔,๓๖๗ ตัว และแพะ มีปริมาณเลี้ยง จำนวน ๑๗,๕๙๔ ตัวตามลำดับ

ความท้าทายของจังหวัด คือ การจัดการผลผลิตให้มีคุณภาพ และผลักดันฟาร์มที่มีศักยภาพและสามารถพัฒนาไปสู่ระบบการเลี้ยงที่ได้มาตรฐาน และการสร้างนวัตกรรมเพื่อการแปรรูป และการสร้างตลาด

รองรับในระดับพรีเมียม พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในฟาร์ม เป้าหมายการพัฒนาทางยุทธศาสตร์ของจังหวัด จึงเน้นการยกระดับสู่เมืองปศุสัตว์ แบบครบวงจร เน้นการพัฒนาสายพันธุ์ รูปแบบการเลี้ยงที่มีมาตรฐานสากล การแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม การพัฒนาการตลาดและการสร้างแบรนด์ปศุสัตว์ของจังหวัดให้เข้มแข็ง ส่วนเกษตรกรรายใหญ่ เน้นพัฒนาปรับระบบการเลี้ยงให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม ควบคุมระบบการเลี้ยงให้มีระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ (Bio security) เน้นการผลิตปลอดภัยต่อผู้บริโภคตั้งแต่ฟาร์มถึงโต๊ะอาหาร และปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมมุ่งสู่ราชบุรี เป็นเมืองเกษตรสีเขียว หรือ Green City

๒.๒) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

จังหวัดราชบุรี มีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในปี ๒๕๕๙ ทั้งสิ้นจำนวน ๒,๙๐๐ ราย เนื้อที่เลี้ยงรวม ๓๒,๐๔๐.๒๙ ไร่ ฟาร์มเลี้ยง รวม ๒,๗๗๔ ฟาร์ม (๔๑,๔๒๔.๒๖ ไร่) บ่อเลี้ยง (บ่อดิน/บ่อพลาสติก/ร่องสวน รวม ๕๒,๗๓๕ บ่อ มีการเลี้ยงสัตว์น้ำส่วนมากอยู่ในพื้นที่ของอำเภอบางแพ ซึ่งเป็นเนื้อที่ฟาร์มมากที่สุด จำนวน ๑,๐๘๕ ฟาร์ม เนื้อที่ฟาร์มรองลงมา ได้แก่ อำเภอโพธาราม จำนวน ๓๗๐ ฟาร์ม อำเภอวัดเพลง จำนวน ๒๒๐ ฟาร์ม อำเภอดำเนินสะดวก จำนวน ๒๒๐ ฟาร์ม และอำเภอบ้านโป่ง จำนวน ๑๖๖ ฟาร์ม เนื้อที่ฟาร์มน้อยที่สุด คืออำเภอเมืองราชบุรี จำนวน ๗๘ ฟาร์ม สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ กุ้งก้ามกราม กุ้งขาว ปลาสวยงาม และปลาน้ำจืดตามลำดับ โดยการวิเคราะห์สาขาประมง ปี ๒๕๖๐ คาดว่าขยายตัวเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ขยายการผลิตเพิ่มขึ้นและมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี อาทิ การใช้พันธุ์กุ้งที่ต้านทานโรคและปรับเปลี่ยนระยะเวลาการเลี้ยงให้สั้นลงประกอบกับคู่แข่งสำคัญประสบปัญหาโรคระบาดโดยอินทรีย์ประสบปัญหาโรคระบาดในกุ้งและเวียดนามประสบกับปัญหากุ้งที่มีสารเคมีปนเปื้อน แสดงการเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี ดังแสดงในตาราง

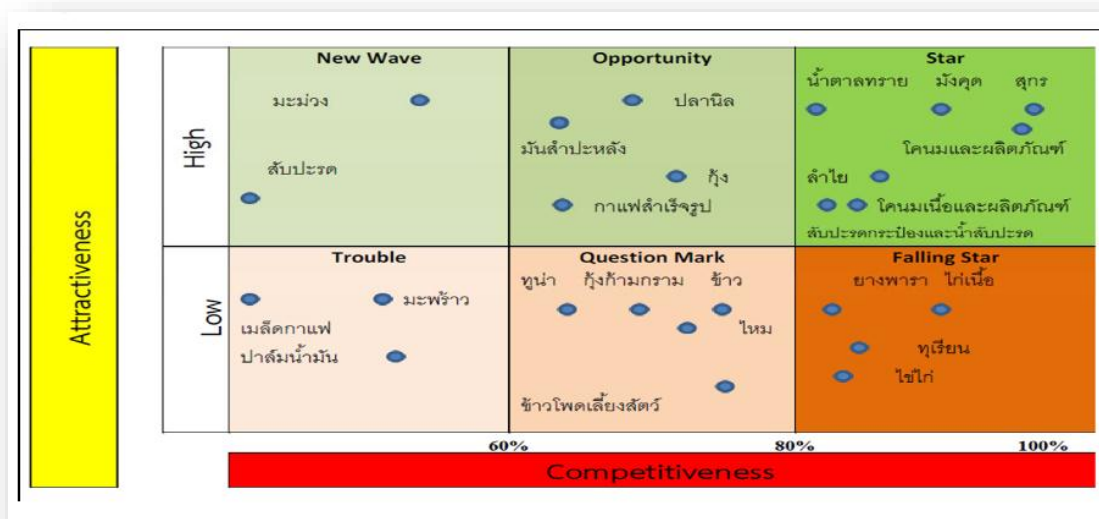
ตาราง ๓-๔ : แสดงมูลค่าการผลิตสัตว์น้ำที่สำคัญ จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

พ.ศ.	การเลี้ยงกุ้งทะเล		การเลี้ยงกุ้งก้ามกราม		การเลี้ยงปลาสวยงาม		การเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	
	ปริมาณการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่าการผลิต (บาท)	ปริมาณการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่าการผลิต (บาท)	ปริมาณการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่าการผลิต (บาท)	ปริมาณการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่าการผลิต (บาท)
๒๕๕๗	๑๑,๗๔๐,๓๕๕	๒,๒๔๔,๘๗๑,๑๔๕	๖๔๖,๕๕๒	๑๕๘,๘๓๑,๖๓๒	๔๓,๔๘๐,๗๔๗	๑๖๖,๘๘๓,๘๔๐	๙,๒๔๖,๐๖๗	๔๑๗,๐๓๓,๘๔๕
๒๕๕๘	๑๒,๔๗๐,๘๙๐	๑,๖๑๖,๓๙๘,๓๙๐	๒,๘๘๐,๐๑๙	๘๖๔,๐๐๕,๘๑๖	๔๖,๒๐๗,๓๐๖	๑๓๘,๖๒๑,๙๒๐	๘,๓๗๓,๓๘๗	๓๓๔,๙๓๕,๔๘๙
๒๕๕๙	๑๑,๐๑๑,๙๗๕	๑,๕๐๙,๙๕๕,๑๒๕	๒,๕๘๘,๐๐๐	๕๕๘,๑๒๘,๐๘๐	๑๑๖,๐๘๑,๐๕๔	๓๔๘,๒๔๔,๙๖๒	๖,๑๓๙,๐๐๐	๒๗๗,๙๗๓,๙๒๐
๒๕๖๐	๑๓,๒๖๙,๓๗๖	๑,๗๗๖,๔๐๒,๗๒๐	๒,๘๖๐,๐๐๐	๖๕๗,๘๐๐,๐๐๐	๑๒๖,๖๖๑,๒๔๐	๔๐๒,๒๐๒,๑๒๐	๗,๑๔๙,๕๐๐	๓๒๑,๗๒๗,๕๐๐
๒๕๖๑	๑๘,๕๗๖,๐๐๐	๒,๔๘๖,๐๐๐,๐๐๐	๒,๘๖๐,๐๐๐	๖๕๗,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๖,๐๐๐,๐๐๐	๔๐๒,๐๐๐,๐๐๐	๗,๑๔๙,๐๐๐	๓๒๑,๐๐๐,๐๐๐

(ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๒)

แนวทางในการขับเคลื่อนทางยุทธศาสตร์จะเน้นการพัฒนาการประมง เพื่อความมั่นคงทางอาหารและการพัฒนา เพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในกลุ่มสัตว์น้ำจืด กุ้งทะเล และกุ้งก้ามกราม พร้อมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เลี้ยงปลาสวยงาม การส่งเสริมการพัฒนาตลาดกลางสัตว์น้ำ และปลาสวยงามเพื่อให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางของตลาดปลาของภูมิภาคตะวันตกและนอกจากนั้นเมื่อได้วิเคราะห์สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดราชบุรีข้างต้น พบว่า สินค้าเกษตรในกลุ่ม Star ได้แก่ สุกกร, โคเนื้อ ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ศักยภาพสินค้าเกษตรของประเทศไทย ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๕: การวิเคราะห์ศักยภาพของสินค้าเกษตรของประเทศไทย



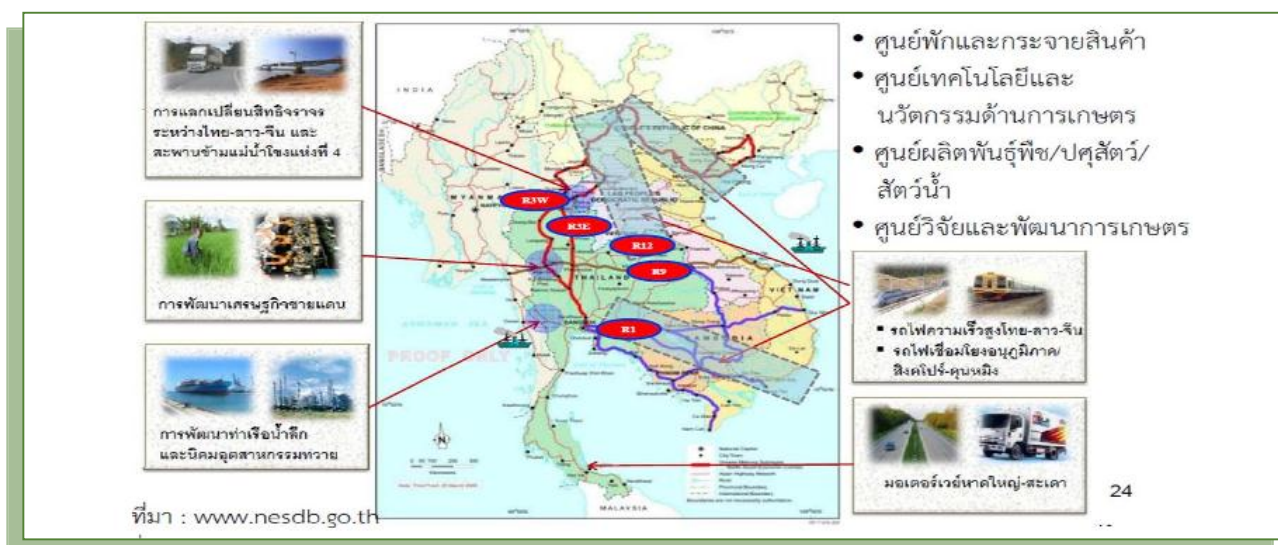
ที่มา: คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาอาเซียนและสำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จากตารางดังกล่าวข้างต้น สินค้า สินค้าเกษตรของประเทศไทยและของจังหวัดราชบุรีประสบปัญหาเนื่องจากสินค้าของประเทศคู่แข่งที่มีต้นทุนต่ำกว่าและคุณภาพดีกว่าเข้ามาแข่งขันในตลาดของไทยมากขึ้น นอกจากนี้ยังประสบปัญหาจากปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ◆ การแย่งส่วนแบ่งในตลาดการส่งออกสินค้าเกษตรบางชนิด เช่น น้ำมันปาล์ม เมล็ดกาแฟ และมะพร้าว(สินค้าของจังหวัดราชบุรี)
- ◆ การใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี (NTB) เป็นเครื่องมือในการปกป้องการนำเข้ามากขึ้น โดยเฉพาะมาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS)
- ◆ การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการเก็บรักษาสินค้าเกษตรที่มีข้อจำกัดเรื่องระยะเวลา ระบบโลจิสติกส์การเก็บสินค้า

และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะเห็นว่าโคเนื้อ สุกกร และสับปะรด ยังเป็นจุดแข็งที่สำคัญของจังหวัดราชบุรีที่ควรมีการส่งเสริม และการสร้างคุณค่า และมูลค่าอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เน้นการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขันได้ โดยเฉพาะเมื่อเชื่อมโยงกับเป้าหมายการเป็นศูนย์กลางทางการเกษตรของประเทศ จังหวัดควรพิจารณาการเชื่อมโยงกับอาเซียนด้วย ดังแสดงในแผนภาพ

แผนภูมิ ๓-๓ แนวทางการเป็น HUB สินค้าเกษตรของประเทศไทย



(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจเกษตรไทยยังมีปัจจัยเสี่ยงจากแนวโน้มเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัว นโยบายของประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มที่เน้นการปฏิรูปและไม่สนับสนุนการเปิดเสรีทางการค้า ทำให้การส่งออกสินค้าเกษตรมีความเสี่ยงมากขึ้นในสินค้าผลิตภัณฑ์ยางอาหารทะเลและผลไม้กระป๋องแปรรูป และแนวโน้มราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นทำให้ต้นทุนสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นในกิจกรรมการผลิตการขนส่งสินค้าเกษตร และค่าจ้างบริการทางการเกษตรรวมถึงภัยธรรมชาติที่อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตภาคเกษตรจึงต้องประเมินสถานการณ์สินค้าเกษตรล่วงหน้าเพื่อจะได้แก้ปัญหาได้ทันเหตุการณ์ต่อไป

ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ทางด้านการเกษตรเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดราชบุรี การพัฒนาจะเน้นในด้านการเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ โดยมุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ สร้างรายได้และกระจายรายได้สู่คนในชุมชนอย่างทั่วถึง อันจะนำมาซึ่งความเข้มแข็งของทั้งเศรษฐกิจในภาพรวมและเศรษฐกิจฐานรากตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาดังนี้

๑) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืนโดย (๑) พัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรรวมทั้งจัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำแหล่งน้ำในไร่นา อ่างน้ำขนาดเล็ก และขนาดกลางให้กระจายตัวตามศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำและมีการผันน้ำจากแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้ำเกินความต้องการเข้ามาเติมในเขื่อนหรือในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้ำน้อยให้เพียงพอกับการทำการเกษตร การจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในภาคเกษตรระดับลุ่มน้ำและการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร (๒) คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น โดยการรักษาพื้นที่ที่เหมาะสมกับเกษตรกรรมไว้ให้เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรที่มั่นคง รวมถึงการกำหนดเขตการใช้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม และการสนับสนุนให้ทำการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ ปริมาณน้ำและความต้องการของตลาดในพื้นที่ รวมทั้งการเร่งฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์

การฟื้นฟูพื้นที่นาร้าง และส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดีอย่างทั่วถึงและราคา ที่เป็นธรรม อาทิ พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ปุ๋ย และ (๓) ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วมเพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ (Bio Base) และการปรับระบบการผลิตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรมีความปลอดภัยและตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่หลากหลาย โดยไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการศึกษา ทางเลือกและกำหนดกระบวนการในการศึกษา วิจัย พัฒนา และกลไกการกำกับดูแลอย่างเคร่งครัด และเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับ (๑) ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตด้านพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์สัตว์น้ำ เทคโนโลยีการเพาะปลูก และการวิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลทางการเกษตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน (๒) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้าที่เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงได้ และ (๓) พัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศให้แก่เกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การจัดทำแปลงต้นแบบผ่านศูนย์เรียนรู้และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละพื้นที่

๓) ยกกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาวะโดย (๑) พัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลทั้งในกลุ่มสินค้าที่เป็นอาหารและไม่ใช่อาหาร อาทิ สมุนไพร ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ พลังงานทดแทน รวมถึงการพัฒนาระบบการตรวจรับรอง คุณภาพและระบบตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดภายในและต่างประเทศอย่างทั่วถึง และการกำกับดูแลให้มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง (๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาวะ โดยให้ความรู้ด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐาน อาทิ หลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี รวมถึงส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารสำหรับผู้บริโภคเฉพาะกลุ่มที่มีมาตรฐานเฉพาะ อาทิ สินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าฮาลาล (ทางเลือกใหม่ของจังหวัดราชบุรี) และสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจน การกำหนดมาตรการจูงใจในการปรับปรุงการผลิต และการส่งเสริมวางระบบการตรวจสอบย้อนกลับ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตอาหารที่มีคุณภาพและเพียงพอสำหรับเด็กในวัยเรียนเพื่อเพิ่มสุขภาวะและศักยภาพการเรียนรู้ และสร้างความตระหนักในการบริโภคอาหารและโภชนาการที่ส่งผลต่อสุขภาวะ และ (๓) ขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจังโดยการสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ผ่านกลไกของจังหวัด การส่งเสริมการผลิต การยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมี การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับกลุ่มผู้บริโภค การพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐาน และการพิสูจน์ตรวจสอบคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์การส่งเสริมกระบวนการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งการจัดทำโซนนิ่งระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสม และเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้

๔) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตรโดย (๑) เสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่มให้เป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการตลอด ห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมเกษตร โดยอาศัยแนวคิดและกระบวนการสหกรณ์เป็นพื้นฐานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบคลุมเกษตรกรและประชาชนในทุกพื้นที่และขยายผลเชื่อมโยงเครือข่ายระบบการผลิต การตลาดและการเงิน กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และคลัสเตอร์ที่เชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรม ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับจังหวัด และระดับชาติ ร่วมกับการขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจการเกษตรแบบประชารัฐ การลงทุนแบบความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน และการทำเกษตรพันธสัญญาที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีความเป็นธรรม (๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืชปศุสัตว์ให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต โดยเร่งส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่และเกษตรกรรมแม่นยำสูงในพื้นที่ที่เหมาะสม การร่วมจัดหาปัจจัยการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตร การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการปรับปรุงการผลิต และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจำเป็นด้านการเกษตร อาทิ ระบบโลจิสติกส์ และระบบภูมิสารสนเทศในการวางแผนการผลิตตลอดห่วงโซ่ ตลอดจนส่งเสริมการทำเกษตรแบบประณีตที่ต้องใช้องค์ความรู้ ควบคู่กับการวางแผน และการจัดการอย่างเป็นระบบ มีความเอาใจใส่ และใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด รวมทั้งคำนึงถึงระบบนิเวศ การพัฒนาสินค้าเกษตรที่ได้จดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การทำเกษตรทางเลือกอื่นๆ รวมถึงการส่งเสริมระบบและการเลี้ยงปศุสัตว์และการทำประมงอย่างยั่งยืน (๓) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิตทั้งก่อนการเก็บเกี่ยว หลังเก็บเกี่ยวและในกระบวนการแปรรูปเพื่อให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต ตลอดห่วงโซ่การผลิต (๔) สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงโดยนำผลการวิจัยและพัฒนามาใช้ประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในเชิงพาณิชย์ที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดบนพื้นฐานของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาคเกษตรกร ภาคเอกชน และภาครัฐของจังหวัด (๕) บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจรโดยมีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมของจังหวัด และพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อการแปรรูปสร้างมูลค่าและความต้องการของผู้บริโภคในตลาด เพื่อสร้างสมดุลการผลิตในทุกระดับตั้งแต่ท้องถิ่น จังหวัด เชื่อมโยงกับภูมิภาค และประเทศ ตลอดจนมีการเชื่อมโยงการผลิต ภาคเกษตรกับภาคการผลิตอื่น เช่น ภาคบริการและการท่องเที่ยวเพื่อลดการพึ่งพิงการส่งออกสินค้าเกษตร และเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร (๖) พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตรตามแนวทางการพัฒนาของประเทศที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดได้แก่ ตลาดซื้อ ขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า การจัดตั้งกองทุนประกันภัยพิบัติทางการเกษตร รวมทั้งสร้างระบบเตือนภัย ทางการเกษตรล่วงหน้า และ (๗) สร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้านในการเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบเพื่อการแปรรูปสร้างมูลค่าและโอกาสในด้านการตลาดจากการส่งออกทั้งในและนอกภูมิภาคอาเซียน

๕) ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดย (๑) ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตรมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำและเป็นเจ้าของในการพัฒนาการเกษตรของตนโดยภาครัฐสนับสนุนด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นและเชื่อมโยงการดำเนินการกับศูนย์เรียนรู้ต่างๆ ในพื้นที่ (๒) ส่งเสริมขยายผลและพัฒนารูปแบบการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสานวนเกษตร เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ รวมถึงการทำเกษตรกรรมตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยสนับสนุนบทบาทเครือข่าย ประชาชนชาวบ้านในการขับเคลื่อน และการ

ปรับกลไกและโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรที่จำเป็นในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ การพัฒนาระบบข้อมูลเกษตรกรรมยั่งยืน การสร้างองค์ความรู้การสนับสนุนเงินทุนในลักษณะสินเชื่อสีเขียวที่มุ่งเน้นการผลิตและการส่งเสริมการตลาดผ่านกลไกทุนของชุมชน สหกรณ์ในจังหวัดและ (๓) ควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดโดยเฉพาะสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพทดแทนสารเคมีการเกษตรให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งใช้สารเคมีการเกษตรอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการเพื่อลดผลกระทบต่อด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

๖) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่โดย (๑) พัฒนาระบบข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตรให้มีความถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนด้านการเกษตรโดยใช้การตลาดนำรวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลและเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง และการพัฒนาระบบเตือนภัยการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ (๒) สร้างบุคลากรด้านการเกษตรโดยการผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่ หรือดำเนินนโยบายบัณฑิตคืนถิ่น ตามนโยบายการพัฒนาของประเทศ การจัดทำหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้จากภาคปฏิบัติเพื่อสร้างเกษตรกรที่มีความรู้และมีความสามารถในการยกระดับการผลิต แปรรูป การตลาดและการบริหารจัดการ ที่สามารถปรับตัวได้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของโลก การสนับสนุนการสร้างและการรวมกลุ่มเกษตรกร ปรารถนาให้เป็นผู้บริหารจัดการธุรกิจการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำถึงการแปรรูปและการตลาด และเปิดโอกาสให้บุตรของเกษตรกรที่มีพื้นที่การเกษตร มีทัศนคติและความต้องการในการสานต่องานเกษตรกรรมเป็นลำดับแรก ตลอดจนการสร้างค่านิยมที่ดีและการสร้างความมั่นคงของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยเฉพาะการดูแลสวัสดิการชาวนา ควบคุมกับการสนับสนุนการเพิ่มรายได้จากอาชีพนอกภาคเกษตร รวมถึงการสร้างองค์ความรู้และเข้าถึงเครือข่ายพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและวางระบบบริหารจัดการความรู้เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยี

๑.๔ ศักยภาพด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ ซึ่งส่งผลให้การคมนาคมเป็นไปอย่างสะดวกมีนักลงทุนด้านอุตสาหกรรมมากมาย โดยสามารถนับจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดได้ถึง ๑,๗๖๑ โรงงานแบ่งเป็นโรงงานขนาดเล็ก จำนวน ๑,๒๒๖ แห่ง โรงงานขนาดกลาง จำนวน ๔๐๑ แห่ง และโรงงานขนาดใหญ่ จำนวน ๙๔ แห่ง มีเงินลงทุนรวม ๘๔,๑๗๙,๗๔๔,๑๔๔ บาท แรงงานรวม ๖๗,๐๙๙ คน อุตสาหกรรมที่มีมากที่สุดที่สุดในจังหวัด คือ อุตสาหกรรมอาหาร มีถึง ๒๒๒ โรง มีเงินลงทุนรวม จำนวน ๙,๔๘๙,๗๗๘,๖๑๖ บาท และมีอัตราจ้างแรงงานถึง ๑๑,๐๔๘ รองลงมาคือ อุตสาหกรรมขนส่ง อุตสาหกรรมโลหะ อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ซอมแซมโลหะ มีเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๐,๗๗๖,๕๒๐,๓๒๓ บาท มีการจ้างงานทั้งสิ้น ๑๘,๑๕๙ คน กำลังการผลิตทั้งสิ้น ๑๙๘,๖๑๑.๕๒ แรงแม่

จากมาตรการการเงินการคลังเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในระยะเร่งด่วนโดยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ที่ยื่นจดทะเบียนภายในสิ้นปี ๒๕๕๙ ส่งผลให้ปี ๒๕๖๐ คาดว่าจำนวนทุนจดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรมจะขยายตัวอย่างต่อเนื่องร้อยละ ๓.๐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๐ ถึง ๔.๐)

ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๙ โรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการใหม่ มี ๖ แห่ง ในกิจการขุดตักดิน กิจการเก็บรักษาหรือลำเลียงพืช เมล็ดพืช หรือผลิตผลจากพืชในไซโล โกดัง หรือคลังสินค้า กิจการแบ่งบรรจุสินค้าทั่วไป โดยมีเงินทุน จำนวน ๑๙๖.๒๐ ล้านบาท และการจ้างงาน จำนวน ๔๒ คน ส่วน

โรงงานที่เลิกประกอบกิจการ มีจำนวน ๔ แห่ง ในกิจการผลิตผลิตภัณฑ์คอนกรีต กิจการล้างบด ย่อยพลาสติก กิจการซ่อมและต่อตัวถังรถยนต์โดยสาร และกิจการผลิตวงกบประตู-หน้าต่าง

ในส่วนของมูลค่าการผลิต พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สาขาอุตสาหกรรมมีมูลค่าการผลิตลดลงเป็นลำดับสองของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด มีมูลค่าจำนวน ๓๘,๗๓๗ ล้านบาท ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๕.๐๕

ซึ่งเกิดจากปัญหาความถดถอยทางเศรษฐกิจของโลก ส่งผลโดยตรงต่อประเทศไทย และจังหวัดราชบุรี นักลงทุนไทยส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนด้านการผลิตอุตสาหกรรมและหันไปสนใจลงทุนธุรกิจด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการบริการด้านสุขภาพ ต้นทุนการผลิตสินค้าการเกษตรมีต้นทุนที่สูงขึ้น อุตสาหกรรมเครื่องดื่มจำพวกอาหารจากผัก และผลไม้จำเป็นต้องรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น แต่อัตราการจำหน่ายลดลง รวมถึงการสนับสนุนจากภาครัฐเองยังคงอยู่ในวงจำกัด ไม่สามารถตอบสนองอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรได้เท่าที่ควร ผู้บริโภคหันไปสนใจแค่ความจำเป็นในการบริโภคเท่านั้น ปัจจุบันอุตสาหกรรมอาหารของจังหวัดราชบุรีส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ เช่น จีน อเมริกา และยุโรป ภาครัฐควรสนับสนุนการขนส่งทางเลือกที่ประหยัด ที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองการค้าภายในประเทศให้มากขึ้น รวมถึงการเอื้อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมให้มีการแบ่งภาระต้นทุนที่เป็นธรรมสมเหตุสมผลต่อไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดราชบุรี มีโรงงานจำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๒๑ แห่ง โดยส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ๑,๒๒๖ โรงงาน (เงินลงทุนต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๒๔ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง ๔๐๑ โรงงาน (เงินลงทุนระหว่าง ๑๐-๑๐๐ ล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๐ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ๙๔ โรงงาน (เงินลงทุนมากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๖ ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๖ : แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแยกตามขนาดในจังหวัดราชบุรี
ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

อำเภอ	จำนวนโรงงานจำแนกตามขนาด (แห่ง)				ร้อยละ
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	
ปี ๒๕๕๗					
เมืองราชบุรี	๓๑๑	๙๖	๑๙	๔๒๖	๒๔.๒๓
จอมบึง	๔๙	๒๑	๓	๗๓	๔.๑๕
สวนผึ้ง	๑๗	๒	๑	๒๐	๑.๑๔
ดำเนินสะดวก	๕๗	๑๑	๒	๗๐	๓.๙๘
บ้านโป่ง	๔๑๒	๑๓๓	๓๐	๕๗๕	๓๒.๗๑
บางแพ	๕๕	๑๕	๗	๗๗	๔.๓๘
โพธาราม	๒๓๘	๖๖	๑๐	๓๑๔	๑๗.๘๖
ปากท่อ	๑๐๙	๕๔	๗	๑๗๐	๙.๖๗
วัดเพลง	๑๑	-	-	๑๑	๐.๖๓
บ้านคา	๔	๒	๑	๗	๐.๔๐
นิคมอุตสาหกรรม	๓	๔	๘	๑๕	๐.๘๕
รวม	๑,๒๖๖	๔๐๔	๘๘	๑,๗๕๘	๑๐๐
ปี ๒๕๕๘					
เมืองราชบุรี	๓๐๘	๙๔	๑๗	๔๑๙	๒๔.๐๔

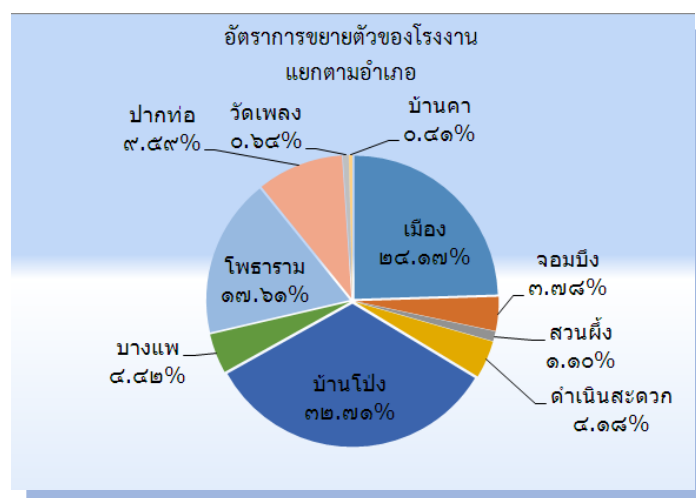
อำเภอ	จำนวนโรงงานจำแนกตามขนาด (แห่ง)				ร้อยละ
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	
จอมบึง	๔๘	๑๒	๕	๖๕	๓.๗๔
สวนผึ้ง	๑๗	๑	๑	๑๙	๐.๙๘
ดำเนินสะดวก	๕๙	๑๐	๒	๗๑	๔.๑๐
บ้านโป่ง	๔๐๖	๑๔๐	๓๑	๕๗๗	๓๓.๑๐
บางแพ	๕๔	๑๔	๖	๗๔	๔.๓๐
โพธาราม	๒๓๗	๖๔	๑๑	๓๑๒	๑๗.๙
ปากท่อ	๑๐๒	๕๖	๖	๑๖๔	๙.๔๑
วัดเพลง	๑๑	๐	๐	๑๑	๐.๖๓
บ้านคา	๔	๒	๑	๗	๐.๔๐
นิคมอุตสาหกรรม	๑๑	๕	๘	๒๔	๑.๔๐
รวม	๑,๒๕๗	๓๙๘	๘๘	๑,๗๔๓	๑๐๐
ปี ๒๕๕๙					
เมืองราชบุรี	๓๐๗	๙๒	๑๗	๔๑๖	๒๔.๑๗
จอมบึง	๔๘	๑๒	๕	๖๕	๓.๗๘
สวนผึ้ง	๑๗	๑	๑	๑๙	๑.๑๐
ดำเนินสะดวก	๕๘	๑๑	๓	๗๒	๔.๑๘
บ้านโป่ง	๓๘๘	๑๔๐	๓๕	๕๖๓	๓๒.๗๑
บางแพ	๕๔	๑๖	๖	๗๖	๔.๔๒
โพธาราม	๒๒๗	๖๔	๑๒	๓๐๓	๑๗.๖๑
ปากท่อ	๑๐๑	๕๘	๖	๑๖๕	๙.๕๙
วัดเพลง	๑๑	๐	๐	๑๑	๐.๖๔
บ้านคา	๔	๒	๑	๗	๐.๔๑
นิคมอุตสาหกรรม	๑๑	๕	๘	๒๔	๑.๔๐
รวม	๑,๒๒๖	๔๐๑	๙๔	๑,๗๒๑	๑๐๐
ปี ๒๕๖๐					
เมืองราชบุรี	๓๖๗	๒๕	๑๑	๔๐๓	๒๒.๘๗
จอมบึง	๕๘	๕	๓	๖๖	๓.๗๕
สวนผึ้ง	๑๙	๑	-	๒๐	๑.๑๔
ดำเนินสะดวก	๗๖	๕	๑	๘๒	๔.๖๕
บ้านโป่ง	๕๐๐	๕๒	๑๙	๕๗๑	๓๒.๔๐
บางแพ	๗๔	๓	๔	๘๑	๔.๖๐
โพธาราม	๓๑๓	๑๖	๘	๓๓๗	๑๙.๑๓
ปากท่อ	๑๗๗	๔	๕	๑๘๖	๑๐.๕๖
วัดเพลง	๑๑	-	-	๑๑	๐.๖๒
บ้านคา	๕	-	-	๕	๐.๒๘
รวม	๑,๖๐๐	๑๑๑	๕๑	๑,๗๖๒	๑๐๐
ปี ๒๕๖๑					
เมืองราชบุรี	๓๗๒	๒๔	๑๐	๔๐๖	๒๒.๔๒

อำเภอ	จำนวนโรงงานจำแนกตามขนาด (แห่ง)				ร้อยละ
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	
จอมบึง	๕๘	๖	๓	๖๗	๓.๗๐
สวนผึ้ง	๑๙	-	๑	๒๐	๑.๑๑
ดำเนินสะดวก	๘๑	๖	๓	๙๐	๔.๙๗
บ้านโป่ง	๕๑๐	๕๓	๑๘	๕๘๑	๓๒.๐๘
บางแพ	๗๘	๕	๔	๘๗	๔.๘๐
โพธาราม	๓๑๙	๑๖	๘	๓๔๓	๑๘.๙๔
ปากท่อ	๑๘๐	๑๔	๖	๒๐๐	๑๑.๐๔
วัดเพลง	๑๒	-	-	๑๒	๐.๖๖
บ้านคา	๕	-	-	๕	๐.๒๘
รวม	๑,๖๓๔	๑๒๔	๕๓	๑,๘๑๑	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี กันยายน ๒๕๖๐

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดราชบุรี มีการขยายตัวโรงงานส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอบ้านโป่ง จำนวน ๓๘๘ โรง คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๗๑ อำเภอเมือง จำนวน ๓๐๗ โรง คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๗ และอำเภอโพธาราม จำนวน ๒๒๗ โรง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๑ ตามลำดับ ดังแสดงในแผนภูมิ

แผนภูมิ ๓-๔ : แสดงแสดงอัตราการขยายตัวของโรงงานแยกตามอำเภอปี พ.ศ. ๒๕๕๙



ทั้งนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๑,๗๖๑ โรง เงินลงทุนรวม ๑๑๗,๒๓๖,๘๐๙,๒๗๓บาท โดยรวมมีการจ้างงานลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งสิ้น จากจำนวน ๖๗,๐๙๙ คน ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑,๘๐๘ คน หรือคิดเป็น ร้อยละ ๒.๖๒ มีโรงงานขอเลิกกิจการ ๖๖ โรงงาน แรงงานถูกเลิกจ้าง จำนวน ๑,๐๙๖ ราย ที่มีจำนวนมากเนื่องจากสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมได้ขาดการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ ทั้งนี้สามารถแยกหมวดหมู่ ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๗ : จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี แยกหมวดปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน	จำนวน คนงาน	แรงม้า
๑	อุตสาหกรรมการเกษตร	๑๒๑	๒,๔๔๙,๐๒๙,๗๒๐	๒,๐๘๕	๓๓,๖๖๖.๐๙
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๒๑๖	๙,๖๔๐,๑๕๘,๖๑๖	๑๐,๙๒๕	๘๑๘,๒๖๐.๗๓
๓	อุตสาหกรรมเครื่องตี	๑๒	๑,๕๕๕,๙๗๖,๙๔๕	๖๖๓	๓๒,๙๑๖.๔๑
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๖๙	๗,๕๐๓,๔๘๕,๔๔๔	๑๐,๖๔๘	๔๐๑,๓๗๐.๑๔
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑๓	๑๕๘,๒๔๐,๐๐๐	๑,๘๑๐	๑,๑๒๙.๖๕
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๒	๒๑,๖๐๐,๐๐๐	๔๐	๗๗.๓๓
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๑๓๗	๑,๒๐๕,๕๗๙,๒๕๘	๑,๙๔๘	๒๐,๑๙๙.๗๘
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	๒๙	๑๕๘,๔๗๐,๐๐๐	๗๐๑	๓,๘๘๑.๔๙
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จาก กระดาษ	๒๔	๗,๑๖๐,๔๔๙,๐๐๐	๑,๒๒๔	๔๕๘,๓๔๔.๓๒
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๓	๖๑,๗๘๐,๐๐๐	๗๙	๗๐๑.๓๙
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๖๐	๒,๓๓๔,๒๓๙,๐๐๐	๒,๐๖๘	๘๒,๑๖๑.๓๘
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๑๖	๔๖๑,๓๙๖,๑๒๕	๒๖๖	๑๖,๖๔๕.๙๕
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๑๙	๕๓๑,๑๒๘,๔๕๐	๑,๑๒๐	๑๔,๓๔๓.๕๓
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๕๔	๗๒๕,๒๔๒,๔๓๑	๑,๒๓๐	๑๖,๗๐๓.๕๒
๑๕	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๗๒	๓,๕๙๔,๑๐๖,๗๐๙	๘,๔๖๙	๖๙,๕๒๐.๖๓
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๒	๒๗๖,๙๔๗,๓๐๐	๕๖๓	๖,๗๑๗.๕๒
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ซ่อมแซมโลหะ	๑๑๖	๙๘๑,๓๘๗,๘๓๕	๑,๙๔๓	๒๓,๗๗๕.๒๐
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๙๐	๑,๙๔๐,๘๔๒,๕๓๒	๑๐,๑๓๗	๒๖,๐๐๗.๓๖
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๒๐	๔๗๕,๕๐๖,๘๘๕	๑,๘๑๓	๗,๔๓๐.๓๘
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๑๙๗	๒,๕๕๙,๒๖๔,๗๗๓	๓,๗๗๐	๕๔,๓๓๒.๗๐
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๓๓๗	๓๔,๔๖๓,๖๐๑,๑๕๖	๔,๕๘๕	๓,๐๗๓๙๖๖.๔๓
นิคมอุตสาหกรรม		๒๔	๕,๐๐๔,๒๘๕,๙๓๕	๒,๘๒๐	๑,๘๓๔๐๘๔.๒๖
รวม		๑,๗๔๓	๘๓,๒๙๒,๗๑๘,๑๑๔	๖๘,๙๐๗	๖,๙๙๖,๒๓๒.๑๙

ตาราง ๓-๘ : จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี แยกหมวดปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน	จำนวน คนงาน	แรงม้า
๑	อุตสาหกรรมการเกษตร	๑๒๓	๒,๔๗๙,๓๔๐,๗๕๐	๒,๑๗๗	๓๓,๔๐๕.๘๗
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๒๒๒	๙,๔๘๙,๗๗๘,๖๑๖	๑๑,๐๔๘	๘๔๕,๓๓๑.๒๑
๓	อุตสาหกรรมเครื่องตี	๑๓	๑,๖๙๕,๙๗๖,๙๔๕	๖๗๗	๓๔,๗๐๔.๘๑
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๗๑	๗,๔๘๓,๒๒๕,๔๔๔	๙,๙๘๒	๓๙๗,๔๙๕.๕๗
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑๑	๑๔๐,๗๔๐,๐๐๐	๑,๕๔๒	๑,๐๑๒.๙๐
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๒	๒๑,๖๐๐,๐๐๐	๔๐	๗๗.๓๓
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๑๓๕	๑,๒๔๐,๑๙๐,๒๕๘	๑,๙๔๐	๑๗,๗๔๕.๒๖

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน	จำนวน คนงาน	แรงม้า
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	๒๖	๙๙,๕๒๐,๐๐๐	๖๕๖	๒,๙๖๗.๙๙
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จาก กระดาษ	๒๒	๘,๓๑๓,๐๔๙,๐๐๐	๑,๑๗๐	๔๕๘,๒๒๗.๓๒
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๓	๖๑,๗๘๐,๐๐๐	๗๙	๗๐๑.๓๙
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๖๔	๒,๑๘๗,๙๕๑,๐๐๐	๒,๐๔๐	๘๓,๐๕๑.๓๑
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๑๗	๔๘๐,๓๙๖,๑๒๕	๒๗๑	๑๗,๑๒๖.๙๕
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๒๐	๕๓๕,๑๒๘,๔๕๐	๑,๑๓๐	๑๔,๑๔๗.๒๑
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๕๒	๗๐๖,๕๔๒,๔๓๑	๑,๑๐๕	๑๕,๗๙๐.๖๑
๑๕	อุตสาหกรรมอลูมิเนียม	๑๗๒	๓,๕๓๑,๙๓๖,๗๐๗	๘,๒๒๓	๖๘,๑๑๓.๘๗
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๓	๒๘๓,๙๔๗,๓๐๐	๕๗๓	๗,๒๘๕.๖๗
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ซ่อมแซมโลหะ	๑๒๐	๑,๑๙๒,๙๑๖,๘๓๕	๑,๙๙๖	๒๓,๘๘๖.๘๙
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๘๙	๑,๙๘๑,๙๗๒,๕๓๒	๑๐,๑๓๒	๒๗,๓๔๙.๒๘
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๑๙	๔๖๕,๙๓๗,๘๘๕	๑,๗๘๖	๗,๒๘๓.๘๘
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๑๙๗	๒,๓๓๒,๑๓๕,๗๗๓	๓,๘๒๓	๕๕,๔๕๙.๖๓
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๓๔๓	๔๓,๔๕๔,๐๗๘,๑๕๖	๔,๗๕๗	๓,๔๙๒,๕๑๑.๘๖
นิคมอุตสาหกรรม		๒๗	๒๙,๐๕๘,๖๖๕,๐๖๖	๑,๙๕๒	๑,๙๗๘,๔๔๘.๕๕
รวม		๑,๗๖๑	๑๑๗,๒๓๖,๘๐๙,๒๗๓	๖๗,๐๙๙	๗,๕๘๒,๑๒๓.๓๖

ตาราง ๓-๘ : จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี แยกหมวดปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน	จำนวน คนงาน	แรงม้า
๑	อุตสาหกรรมการเกษตร	๑๒๑	๒,๒๓๘,๑๒๐,๐๐๐	๑,๙๖๑	๒๒,๓๒๙.๗๓
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๒๒๗	๙,๒๐๗,๓๕๐,๐๐๐	๑๐,๙๒๓	๘๑๔,๐๔๐.๙๑
๓	อุตสาหกรรมเครื่องตี	๑๓	๑,๖๖๕,๕๓๐,๐๐๐	๖๓๗	๓๒,๓๐๔.๘๐
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๖๙	๗,๔๘๔,๐๖๐,๐๐๐	๙,๙๖๕	๓๑๕,๓๙๕.๖๓
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑๑	๑๔๐,๗๔๐,๐๐๐	๑,๕๔๒	๙๐๖.๙๕
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๒	๒๑,๖๐๐,๐๐๐	๔๐	๗๓.๓๓
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๑๓๔	๑,๒๓๔,๒๙๐,๐๐๐	๒,๐๘๔	๑๖,๘๑๕.๑๒
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่อง เรือน	๒๔	๑๐๖,๙๑๐,๐๐๐	๖๒๕	๒,๔๓๔.๑๗
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์ จากกระดาษ	๒๑	๘,๓๐๖,๕๕๐,๐๐๐	๑,๑๕๘	๔๗๙,๐๐๕.๑๘
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๓	๖๑,๗๘๐,๐๐๐	๗๙	๗๐๑.๘๙
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๖๒	๒,๐๓๗,๐๕๐,๐๐๐	๑,๘๙๓	๘๒,๐๒๑.๙๒
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๑๖	๔๖๗,๙๐๐,๐๐๐	๒๖๕	๑๖,๖๔๘.๙๓
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๑๙	๕๒๑,๑๓๐,๐๐๐	๑,๑๒๐	๑๕,๘๔๓.๖๕
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๕๗	๕๙๑,๐๔๐,๐๐๐	๑,๑๗๐	๒๕,๘๔๔.๓๓
๑๕	อุตสาหกรรมอลูมิเนียม	๑๖๘	๓,๙๔๔,๒๖๐,๐๐๐	๘,๑๙๐	๕๕,๔๑๓.๔๒
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๓	๒๘๓,๙๕๐,๐๐๐	๕๗๓	๗,๒๘๕.๖๗

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน	จำนวน คนงาน	แรงม้า
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ซ่อมแซมโลหะ	๑๒๒	๑,๔๕๖,๕๖๐,๐๐๐	๒,๑๖๙	๒๘,๒๕๐.๙๓
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๘๗	๑,๙๔๗,๘๔๐,๐๐๐	๙,๙๕๐	๒๓,๕๗๐.๒๒
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๑๙	๔๖๕,๙๔๐,๐๐๐	๑,๙๑๓	๖,๔๕๘.๘๙
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๑๙๓	๒,๖๐๒,๐๐๐,๐๐๐	๓,๙๖๙	๕๕,๕๓๘.๔๔
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๓๘๑	๕๑,๕๓๗,๖๘๐,๐๐๐	๕,๐๙๙	๒๑,๓๒๘,๗๑๘.๖๘
รวม		๑,๗๖๒	๙๖,๓๒๒,๒๕๐๐,๐๐๐	๖๕,๓๒๕	๒๓,๓๒๘,๒๗๕,๕๐๐,๐๐๐

ตาราง ๓-๙ : จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี แยกหมวดปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน	จำนวน คนงาน	แรงม้า
๑	อุตสาหกรรมการเกษตร	๑๒๒	๒,๒๕๖,๘๒๐,๐๐๐	๒,๐๑๒	๒๒,๔๖๐.๕๗
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๒๕๑	๑๐,๙๐๓,๑๗๐,๐๐๐	๑๒,๔๘๖	๘๔๗,๓๑๘.๖๒
๓	อุตสาหกรรมเครื่องตี	๑๔	๑,๖๖๘,๒๓๐,๐๐๐	๖๔๗	๓๒,๔๑๘.๐๖
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๖๗	๕,๗๕๑,๓๒๐,๐๐๐	๘,๙๔๓	๓๐๙,๗๓๘.๗๘
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑๐	๖๐,๗๔๐,๐๐๐	๕๗๒	๑๘๖.๘๕
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๒	๒๑,๖๐๐,๐๐๐	๔๐	๗๓.๓๓
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๑๓๒	๑,๒๓๒,๕๙๐,๐๐๐	๒,๐๖๗	๑๖,๗๒๓.๔๗
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่อง เรือน	๒๔	๑๐๖,๙๑๐,๐๐๐	๖๒๕	๒,๔๓๔.๑๗
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์ จากกระดาษ	๒๑	๘,๓๐๖,๕๕๐,๐๐๐	๑,๑๕๘	๔๘๔,๒๘๕.๗๘
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๓	๖๑,๗๘๐,๐๐๐	๗๙	๗๐๑.๘๙
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๖๗	๒,๑๒๒,๕๕๐,๐๐๐	๑,๙๒๖	๘๓,๔๘๘.๓๒
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๑๖	๔๖๗,๙๐๐,๐๐๐	๒๖๕	๑๖,๖๔๘.๙๓
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๑๙	๕๒๑,๑๓๐,๐๐๐	๑,๑๒๐	๑๕,๘๔๓.๖๕
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๕๘	๕๙๕,๐๔๐,๐๐๐	๑,๒๐๑	๒๙,๖๑๘.๒๑
๑๕	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๗๒	๔,๐๑๖,๑๔๐,๐๐๐	๘,๑๗๖	๕๖,๒๔๑.๙๙
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๓	๒๘๓,๙๕๐,๐๐๐	๕๗๓	๗,๙๕๗.๓๘
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ซ่อมแซม โลหะ	๑๒๖	๑,๖๒๒,๓๑๐,๐๐๐	๒,๒๓๙	๒๙,๔๑๕.๑๓
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๘๗	๑,๙๕๗,๘๔๐,๐๐๐	๙,๙๕๐	๒๓,๕๗๐.๒๒
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๑๙	๔๖๕,๙๔๐,๐๐๐	๑,๙๑๓	๖,๔๕๘.๘๙
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๑๙๖	๒,๖๓๓,๖๘๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๕๖,๐๗๑.๑๓
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๓๙๒	๕๑,๙๓๗,๖๘๐,๐๐๐	๕,๑๖๔	๒๑,๓๒๘,๗๑๘.๖๘
รวม		๑,๘๑๑	๙๖,๙๙๒,๓๙๐๐,๐๐๐	๖๕,๑๕๖	๒๓,๔๐๔,๖๔๒,๖๑๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

การพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และการแข่งขันที่ยั่งยืนในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ จังหวัดจะให้ความสำคัญกับการสร้างห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การลงทุน การบริการทางอุตสาหกรรมที่ทันสมัยของส่วนราชการ การส่งเสริมการพัฒนา SME และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมรุ่นใหม่ การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ แรงงานคุณภาพรองรับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม และนอกจากนั้นในยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมเน้นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นประเด็นสำคัญที่จะเป็นฐานให้กับการเกษตรสู่อุตสาหกรรม และการพัฒนาอุตสาหกรรมแนวใหม่ของจังหวัดตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพิ่มค่าในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัด และจังหวัด ยังเน้นในการเตรียมการในการพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญในระดับจังหวัด อำเภอลำปางให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของภาคอุตสาหกรรมตามศักยภาพโอกาสและข้อจำกัดของพื้นที่ การเติบโตของชุมชนที่จะขยายตามอุตสาหกรรม รวมทั้งพัฒนารองรับความต้องการของภาคการศึกษาที่เกี่ยวข้อสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ เพื่อรองรับการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมกับการพัฒนาเชื่อมโยงกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนผ่านจังหวัดกาญจนบุรี

โดยความท้าทายสำคัญของจังหวัดในภาคอุตสาหกรรมจะอยู่ที่การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมการผลิต เพื่อการลดต้นทุน และเสริมประสิทธิภาพการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม และที่สำคัญคือการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้จังหวัด ได้คำนึงถึงการนำเทคโนโลยีหุ่นยนต์และจักรกลอัตโนมัติเข้ามาใช้ทดแทนแรงงานในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะการพึ่งพาแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านพร้อมทั้งสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเพื่อให้จังหวัดเป็นกลไกหนุนเสริมขีดความสามารถของประเทศในการก้าวไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง จังหวัดจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพในปัจจุบันเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระยะต่อไป รวมทั้งกำหนดอุตสาหกรรมอนาคตที่สามารถใช้โอกาสของการเปลี่ยนแปลงบริบทใหม่ๆ ในโลก เช่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การปรับตัวเข้าสู่ยุค อุตสาหกรรม ๔.๐ ที่ขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยีเข้มข้น ดิจิทัล และนวัตกรรมเพื่อยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดทั้งนี้ในการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาจังหวัดจะพิจารณาจาก ๒ มิติคือโอกาสของจังหวัด และการหนุนเสริมการพัฒนาภาค และประเทศไทยจากเปลี่ยนแปลงในบริบทต่างๆ ในโลกและศักยภาพในการแข่งขันที่แท้จริงของจังหวัด ซึ่งในปัจจุบัน สามารถแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายได้เป็น ๒ กลุ่มคือ (๑) กลุ่มอุตสาหกรรมที่ปัจจุบันจังหวัดมีพื้นฐานที่เข้มแข็งที่จะต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นก้าวหน้ามากขึ้นและ (๒) กลุ่มอุตสาหกรรมอนาคตที่จังหวัดสามารถใช้โอกาสจากบริบทใหม่ๆ ของประเทศและของโลกซึ่งอุตสาหกรรมทั้งสองกลุ่มมีแนวทางการพัฒนาหลักที่แตกต่างกัน ที่จังหวัดจะใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมอุตสาหกรรมดังนี้

๑) พัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงโดยการพัฒนา นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิด สร้างสรรค์บนพื้นฐานของการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีอุตสาหกรรมเป้าหมายคืออุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เน้นการพัฒนาเป็นอาหารสุขภาพ อาหารสร้างสรรค์และอาหารสำหรับกลุ่มเฉพาะ อาทิ ฮาลาล อีกทั้งยังเป็นพื้นฐาน ต่อยอดสู่อุตสาหกรรมชีวภาพต่างๆ และอุตสาหกรรมที่ใช้ศักยภาพของทุนมนุษย์ อาทิ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ โดยจังหวัดมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑.๑)ยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้สำคัญของจังหวัดในปัจจุบัน ทั้งการเกษตรและอาหารให้มีการใช้เทคโนโลยีขั้นก้าวหน้าเพื่อผลิตสินค้าที่รองรับความต้องการที่หลากหลาย

ของผู้บริโภคโดยการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปรับกระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วยการมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมให้มีทักษะขั้นก้าวหน้าเพื่อต่อยอดฐานองค์ความรู้เทคโนโลยีเดิมไปสู่การใช้และพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการของจังหวัดเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ระบบอัตโนมัติในกระบวนการ ผลิตมากขึ้นและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าที่สูงขึ้นโดยการวิจัยและพัฒนา การใช้นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และพื้นฐานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างสถาบันการศึกษาในจังหวัด กลุ่มจังหวัด และระดับประเทศ และภาคอุตสาหกรรมทั้งด้านการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมและเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม โดยผ่านระบบการศึกษาทวิภาคีและสหกิจศึกษา หรือระบบอื่นที่เหมาะสม และด้านการวิจัยและพัฒนาในสาขาเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้าที่เหมาะสมกับแต่ละอุตสาหกรรมและ สามารถต่อยอดเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในปัจจุบันได้

๑.๒) สร้างระบบกลไกและเครือข่ายที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงความร่วมมือของภาคธุรกิจในลักษณะคลัสเตอร์ตลอดห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่ภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ อาทิ การขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดตามแนวทางของประเทศในการนำมาตรการจูงใจสถานประกอบการให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ พัฒนาบุคลากร/แรงงาน และทำการวิจัยและพัฒนาาร่วมกัน โดยสนับสนุนให้สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัยของจังหวัดมีบทบาทเป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างธุรกิจหรือสถานประกอบการต่างๆ ที่รวมตัวกันเป็นคลัสเตอร์ รวมทั้งการสร้างกลไกและระบบมาตรฐานที่มีการตรวจสอบย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการวัตถุดิบต้นน้ำภาคเกษตรของจังหวัด จนถึงบริการขนส่งและกระจายสินค้าปลายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นอุปสงค์ หรือความต้องการของตลาดเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิต

๑.๓) สนับสนุนนักลงทุนของจังหวัดที่มีศักยภาพดำเนินการกระจายการลงทุนไปยังภูมิภาคต่างๆ ของประเทศและในภูมิภาคอาเซียนเพื่อสร้างฐานการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าที่เข้มแข็งของอุตสาหกรรมในภูมิภาคอาเซียน และขยายโอกาสของผู้ประกอบการของจังหวัดที่มีศักยภาพโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าของโลก โดยการอำนวยความสะดวกทางด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามบริบทจังหวัดและการประสานเชื่อมโยงกับระดับประเทศเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมของจังหวัดได้ใช้ประโยชน์จากการลงทุนในพื้นที่เป้าหมายในประเทศและประเทศอื่นในภูมิภาคอาเซียน ทั้งในด้านวัตถุดิบ แรงงาน ตลาด สิทธิประโยชน์ด้านการผลิตและการค้าการลงทุน ซึ่งถือเป็นการกระจายรายได้สร้างโอกาสการขยายช่องทางการตลาด เชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตในภูมิภาค รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภคในพื้นที่เป้าหมาย

๑.๔) ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาตลาดสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพโดยเฉพาะตลาดในจังหวัด และประเทศโดยสนับสนุนการจัดซื้อวัตถุดิบและสินค้าที่ผลิตภายในประเทศที่มีมาตรฐาน ควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานบังคับขั้นพื้นฐานตามแนวทางการพัฒนาของประเทศทั้งสินค้าที่ผลิตภายในประเทศและสินค้านำเข้าเพื่อสร้างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ของสินค้า พร้อมทั้งมุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคในจังหวัด ในการให้ความสำคัญกับการบริโภค สินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานมากขึ้น ขณะเดียวกันต้องมุ่งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการยกระดับการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลมากขึ้นเพื่อให้สามารถเข้าสู่ตลาดสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงมากขึ้น เช่น สินค้าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ สินค้าสำหรับกลุ่มเฉพาะ เช่น กลุ่ม

ผู้สูงอายุ กลุ่มที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ/สิ่งแวดล้อม สินค้าที่รองรับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่และกลุ่มผู้บริโภคที่มีกำลังซื้อสูง เป็นต้น

๒) วางรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัดสำหรับอนาคตโดยมุ่งสร้างอุตสาหกรรมใหม่ของจังหวัดที่ผสมผสานโอกาสจากแนวโน้มบริบทประเทศ และโลกในอนาคตและการปรับเปลี่ยนเข้าสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในตลาดเฉพาะและตลาดที่รองรับความต้องการรูปแบบใหม่ในอนาคต โดยให้ความสำคัญในลำดับต้นกับอุตสาหกรรมที่สามารถพัฒนาต่อยอดจากฐานความเก่งของอุตสาหกรรมศักยภาพในปัจจุบันของจังหวัดในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานชีวภาพเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงานและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้และสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและวัตถุดิบชีวมวล ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน เพื่อวางรากฐานการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอนาคต โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑) วางแผนและพัฒนากำลังคนรองรับอุตสาหกรรมอนาคตโดยต้องมีการกำหนดและขับเคลื่อนแผนการพัฒนากำลังคนเพื่อป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมอนาคตเป้าหมายของจังหวัดทั้งระยะเร่งรัดและระยะยาวอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยต้องประสานการทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบัน การศึกษา และสถาบันวิจัยต่างๆ ทั้งในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีรองรับอุตสาหกรรมอนาคตโดยมุ่งเน้นการลงทุนเพื่อสร้างความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพทั้งด้านการคมนาคมขนส่ง การบริหารจัดการน้ำ ระบบโครงข่ายโทรคมนาคมและการสื่อสารต่างๆ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานเชิงระบบและการบริหารจัดการ อาทิ ระบบการบ่มเพาะและถ่ายทอดเทคโนโลยีระดับสูงสู่ผู้ประกอบการของจังหวัด เป็นต้น

๑.๕ ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

๑) สถานการณ์การท่องเที่ยวในจังหวัด

ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ในไตรมาสที่ ๔/๒๕๕๙ เป็นการคาดการณ์ภาวะปกติ ผู้ประกอบการยังมีความกังวลต่อต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ภาวะเศรษฐกิจไทยที่ฟื้นตัวช้าและการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่รุนแรงเช่นเดียวกับไตรมาสก่อน อีกทั้งยังมีความกังวลจากการจัดระเบียบทัวร์ผิดกฎหมายทำให้นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เข้ามาประเทศไทยลดลงเป็นอย่างมาก ส่งผลกระทบโดยรวมต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว และจากการสำรวจ พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวยังคงต้องการความช่วยเหลือด้านการตลาด ไม่ว่าจะเป็นการกระตุ้นตลาดท่องเที่ยวในประเทศ กระตุ้นตลาดต่างชาติ การร่วมมือระหว่างธุรกิจต่างๆ เช่น โรงแรมนำเที่ยวขนส่ง และการกำหนดมาตรฐานให้บริการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวดังแสดงในตาราง

ดัชนีความเชื่อมั่น ไตรมาสที่ ๔/๒๕๕๘ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่านโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาลเป็นนโยบายที่ดี สอดคล้องกับผลสำรวจจากผู้ประกอบการที่ส่วนใหญ่ประเมินว่าได้รับผลดีจากมาตรการต่างๆ มาโดยตลอด อาทิ มาตรการอนุญาตให้นำค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวไปลดภาษี มาตรการเพิ่มวันหยุดยาวในปี ๒๕๕๙ ยังมีแนวทางในการพัฒนาด้านคมนาคมที่สำคัญที่จะส่งผลดีต่อการท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนาการให้บริการขนส่งสาธารณะในเมืองท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน การเพิ่มเที่ยวบินในระดับภูมิภาค และการพัฒนาโครงสร้างการคมนาคมทางบกทั้งรถไฟและถนน ดชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในไตรมาสหน้าและปีหน้า สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมั่นที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ทางวัฒนธรรม ทางประวัติศาสตร์ แหล่ง

ท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงนันทนาการ เชิงสุขภาพ และแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยว ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐ มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวในจังหวัดราชบุรีเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี ด้วยปัจจัย การเดินทางที่สะดวกสบาย มีระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาเที่ยวในจังหวัดราชบุรีได้ตลอดปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่งผลให้จังหวัดราชบุรีมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปีดังแสดงในตาราง

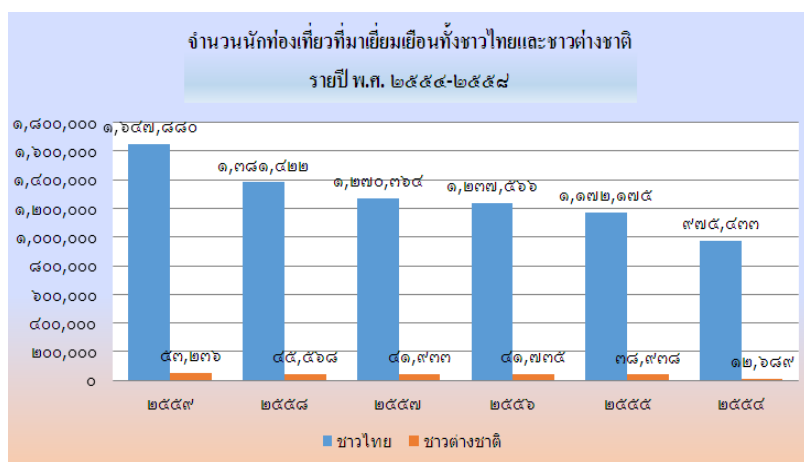
ตาราง ๓-๙ : แสดงสถิติ จำนวนนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย รายได้ ห้องพัก และจำนวนผู้เข้าพัก

รายการ	๒๕๖๐ (๒๐๑๗)	๒๕๕๙ (๒๐๑๖)	๒๕๕๘ (๒๐๑๕)	๒๕๕๗ (๒๐๑๔)	๒๕๕๖ (๒๐๑๓)	๒๕๕๕ (๒๐๑๒)
จำนวนผู้เยี่ยมชม (คน)	๒,๑๑๗,๗๒๘	๑,๗๐๑,๑๑๖	๑,๔๒๖,๙๙๐	๑,๓๑๒,๒๙๗	๑,๒๗๙,๓๐๑	๑,๒๑๑,๑๑๓
ชาวไทย	๒,๐๕๕,๗๗๔	๑,๖๔๗,๘๘๐	๑,๓๘๑,๔๒๒	๑,๒๗๐,๓๖๔	๑,๒๓๗,๕๖๖	๑,๑๗๒,๑๗๕
ชาวต่างชาติ	๖๑,๙๕๔	๕๓,๒๓๖	๔๕,๕๖๘	๔๑,๙๓๓	๔๑,๗๓๕	๓๘,๙๓๘
จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	๙๔๗,๓๖๕	๗๓๒,๐๔๔	๖๑๕,๘๘๙	๕๖๒,๒๔๔	๕๔๖,๒๔๐	๕๐๙,๗๘๐
ชาวไทย	๙๓๔,๑๗๓	๗๒๒,๕๒๘	๖๐๖,๗๘๓	๕๕๕,๑๕๗	๕๓๘,๑๗๔	๕๐๒,๖๔๗
ชาวต่างชาติ	๑๓,๑๙๒	๑๐,๕๑๖	๙,๑๐๖	๘,๐๘๗	๘,๐๖๖	๗,๑๓๓
จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	๑,๑๗๐,๓๖๓	๙๖๙,๐๗๒	๘๑๑,๑๐๑	๗๕๐,๐๕๓	๗๓๓,๐๖๑	๗๐๑,๓๓๓
ชาวไทย	๑,๑๒๑,๖๐๑	๙๒๖,๓๕๒	๗๗๔,๖๓๙	๗๑๖,๒๐๗	๖๙๙,๓๙๒	๖๖๙,๕๒๘
ชาวต่างชาติ	๔๘,๗๖๒	๔๒,๗๒๐	๓๖,๔๖๒	๓๓,๘๔๖	๓๓,๖๖๙	๓๑,๘๐๕
วันพักเฉลี่ย (วัน)	๒.๑๕	๒.๑๔	๒.๑๓	๒.๐๘	๒.๐๗	๑.๙๕
ชาวไทย	๒.๑๔	๒.๑๓	๒.๑๒	๒.๐๗	๒.๐๖	๑.๙๔
ชาวต่างชาติ	๒.๕๑	๒.๕๕	๒.๖๖	๒.๕๕	๒.๕๔	๒.๓๒
รายได้ (ล้านบาท)	๑,๑๘๐.๗๑	๑,๑๑๒.๘๑๐	๑,๐๖๐.๘๘	๙๗๔.๐๑๐	๙๒๙.๕๕	๘๙๐.๙๓
ชาวไทย	๑,๑๖๘.๓๖	๑,๑๐๐.๕๑๐	๑,๐๔๗.๗๑	๙๖๑.๐๒๐	๙๑๕.๑๗	๘๗๗.๕๗
ชาวต่างชาติ	๑,๖๕๑.๔๕	๑,๕๑๘.๕๖๐	๑,๔๘๒.๐๙	๑,๔๑๔.๕๑๐	๑,๔๑๐.๓๕	๑,๓๕๖.๓๐
นักท่องเที่ยว(คน)	๑,๓๘๙.๔๙	๑,๓๑๙.๔๗๐	๑,๒๕๕.๖๗	๑,๑๕๕.๑๒๐	๑,๑๐๐.๐๔	๑,๐๖๕.๐๒
ชาวไทย	๑,๓๗๖.๙๔	๑,๓๐๗.๓๐๐	๑,๒๔๑.๙๑	๑,๑๓๗.๐๓๐	๑,๐๘๖.๘๐	๑,๐๕๒.๙๔
ชาวต่างชาติ	๒,๑๔๖.๓๕	๒,๐๑๗.๔๖๐	๑,๙๓๒.๙๕	๑,๘๒๙.๓๐๐	๑,๘๑๕.๗๒	๑,๗๗๙.๘๗
นักท่องเที่ยว (คน)	๘๑๘.๒๑	๗๗๙.๓๔๐	๗๔๗.๗๕	๗๐๐.๘๘๐	๖๖๗.๐๕	๖๔๔.๒๕
ชาวไทย	๗๙๖.๕๙	๗๕๗.๔๒๐	๗๒๕.๒๐	๖๗๙.๑๐๐	๖๔๓.๑๒	๖๒๑.๖๑
ชาวต่างชาติ	๑,๓๑๕.๓๗	๑,๒๕๔.๖๘๐	๑,๒๒๖.๔๘	๑,๑๖๒.๐๒๐	๑,๑๖๓.๖๘	๑,๑๒๐.๘๙
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (คน)	๓,๗๘๑.๓๕	๒,๘๑๘.๔๗	๒,๒๕๐.๘๗	๑,๘๖๗.๙๖	๑,๗๓๑.๐๖	๑,๕๑๐.๒๐
ชาวไทย	๓,๖๔๖.๑๔	๒,๗๑๐.๗๗	๒,๑๕๙.๓๓	๑,๗๙๐.๖๖	๑,๖๕๕	๑,๔๔๕.๑๒
ชาวต่างชาติ	๑๓๕.๒๑	๑๐๗.๗๐	๙๑.๕๔	๗๗.๓๐	๗๖.๓๘	๖๕.๐๘
ห้องพัก(ห้อง)	๔,๙๓๔	๓,๗๖๘	๓,๑๕๐	๓,๑๕๐	๓,๑๓๐	๒,๘๑๒
อัตราการเข้าพักเฉลี่ย (%)	๕๕.๕๗	๕๓.๑๖	๕๐.๕๐	๔๒.๔๗	๔๐.๒๐	๓๕.๔๐
จำนวนผู้เข้าพัก(คน)	๘๕๔,๕๔๒	๖๔๙,๒๑๓	๕๕๕,๒๑๖	๔๙๑,๐๒๑	๔๖๖,๕๒๒	๔๑๙,๔๙๑
ชาวไทย	๘๔๑,๔๖๘	๖๓๘,๘๓๔	๕๓๖,๒๗๒	๔๘๓,๓๑๒	๔๕๘,๘๔๔	๔๑๓,๔๕๒
ชาวต่างชาติ	๑๓,๐๗๔	๑๐,๓๗๙	๘,๙๔๔	๗,๗๐๙	๗,๖๗๘	๖,๐๓๙

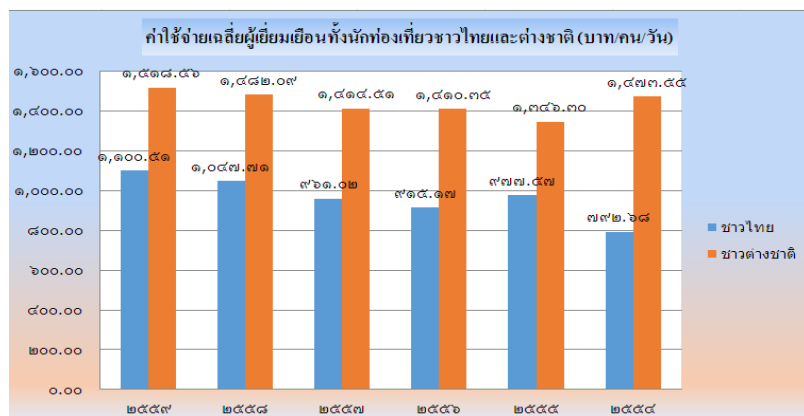
ที่มา ๑. กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๒. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี

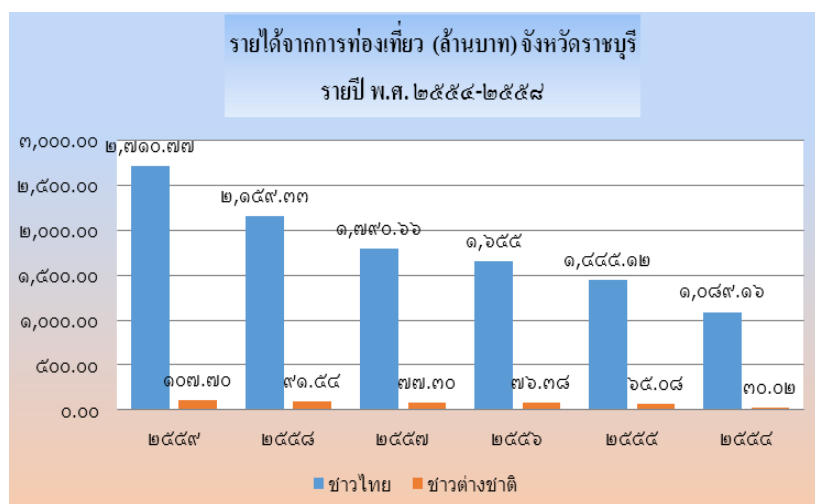
แผนภูมิ ๓-๕ : แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือน จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙



แผนภูมิ ๓-๖ : แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยผู้เยี่ยมเยือน (บาท/คน/วัน) ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙



แผนภูมิ ๓-๗ : แสดงรายได้จากการท่องเที่ยว จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙



จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้เยี่ยมชม จำนวนนักท่องเที่ยว และจำนวนทัศนอากรทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวไทยอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๘ ขึ้นไป และอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๕ ขึ้นไป เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน) ของผู้เยี่ยมชมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีแนวโน้มสูงขึ้น (ประมาณร้อยละ ๕ และร้อยละ ๒ ขึ้นไปเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาตามลำดับ) นอกจากนี้รายได้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๒,๘๑๘.๔๗ ล้านบาท ของผู้เยี่ยมชมทั้งชาวไทยและต่างชาติมีแนวโน้มสูงขึ้น (ประมาณร้อยละ ๒๕ และร้อยละ ๑๗ ขึ้นไปเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาตามลำดับ) อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน) ของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และชาวต่างชาติมีแนวโน้มลดลง ซึ่งสาเหตุมาจากจังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ใกล้เมืองหลวงคือกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวจึงนิยมเดินทางไป - กลับภายในวันเดียว และไม่จำเป็นต้องพักค้างในโรงแรม และซึ่งจะเห็นได้ว่าจังหวัดราชบุรี ติดอันดับ ๑๒ เมืองต้องห้ามพลาดในปี ๒๕๕๘ อีกด้วยดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๑๐ : แนวโน้มของการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ปี พ.ศ.	ประมาณการแนวโน้มของการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี								
	จำนวนนักท่องเที่ยว(คน)		รวม	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)		รวม	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)		รวม
	ชาวไทย	ต่างชาติ		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	
๒๕๖๐	๘๕๑,๔๐๓	๑๒,๐๙๓	๘๖๓,๔๙๖	๑,๓๗๒	๒,๐๕๗	๓,๔๒๙	๓,๓๘๘	๑๒๕	๓,๕๑๓
๒๕๖๑	๑,๐๐๔,๖๕๖	๑๓,๙๐๗	๑,๐๑๘,๕๖๓	๑,๔๔๑	๒,๐๙๘	๓,๕๓๙	๔,๒๓๔	๑๔๖	๔,๓๘๐
๒๕๖๒	๑,๑๘๕,๔๙๔	๑๕,๙๙๓	๑,๒๐๑,๔๘๗	๑,๕๑๓	๒,๑๔๐	๓,๖๕๓	๕,๒๙๓	๑๗๑	๕,๔๖๔
๒๕๖๓	๑,๓๙๘,๘๘๓	๑๘,๓๙๓	๑,๔๑๗,๒๗๖	๑,๕๘๙	๒,๑๘๓	๓,๗๗๒	๖,๖๑๖	๒๐๐	๖,๙๗๒
๒๕๖๔	๑,๖๕๐,๖๘๑	๒๑,๑๕๑	๑,๖๗๑,๘๓๒	๑,๖๖๘	๒,๒๒๗	๓,๘๙๕	๘,๒๗๐	๒๓๔	๘,๕๐๔
๒๕๖๕	๑,๙๔๗,๘๐๕	๒๔,๓๒๔	๑,๙๗๒,๑๒๙	๑,๗๕๒	๒,๒๗๑	๔,๐๒๓	๑๐,๓๓๗	๒๗๔	๑๐,๖๑๑

การคาดการณ์แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน) และรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ ช่วงปีพ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ในการทบทวนยุทธศาสตร์ของจังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางดังนี้

- ส่งเสริมและทำการตลาดกับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยควรเพิ่มความชัดเจนในการสื่อสารภาพลักษณ์ที่ต้องการและการอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว โดยจะต้องประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ควรจะเน้นเพิ่มนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสูงให้มากขึ้น พร้อมจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้งในรูปแบบภายในประเทศ และนานาชาติ เพื่อให้เป็น Brand ทางการท่องเที่ยวของจังหวัด เช่น การท่องเที่ยวแห่งความรักที่สวนผึ้ง ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเมืองศิลปะราชบุรี เป็นต้น

๒. พัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ๆ โดยเฉพาะสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น (Manmade Attraction)
๓. พัฒนาศักยภาพและขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวให้เหมาะสม การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสาร ห้องน้ำ ให้เพียงพอ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมาก ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สมดุลกัน
๔. ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาสภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการท่องเที่ยวในระยะยาว
๕. การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวกับจังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการเป็นจุดพักของการท่องเที่ยว และการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบ one day trip หรือท่องเที่ยววันหยุด เพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวในประเทศจากกรุงเทพมหานคร

ความท้าทายทางการท่องเที่ยวของจังหวัดอีกประการหนึ่ง คือการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการท่องเที่ยว การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชน การสร้างมูลค่าการท่องเที่ยวจากบริการที่มีมูลค่าสูง การพัฒนานวัตกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงเกษตร เชิงจิตวิญญาณ เชิงประวัติศาสตร์ ประเพณี และเชิงนิเวศน์ เพื่อการเจาะกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ พร้อมทั้งการพิจารณาในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของจังหวัดกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เช่น หัวหิน กาญจนบุรี เพื่อดึงนักท่องเที่ยวต่างชาติ มายังจังหวัด พร้อมทั้งการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวทางรางของจังหวัด เชื่อมโยงจังหวัด กาญจนบุรี และการสร้างจุดดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยเฉพาะในเส้นทางหลัก และในพื้นที่สวนผึ้ง และสิ่งที่สำคัญคือคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวที่มีความเป็นสากล และรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของพื้นที่

๒. ข้อมูลสังคมและความมั่นคง

๒.๑ ด้านที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อมหากพิจารณาจากองค์ประกอบดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human achievement Index :HAI ที่ประกอบไปด้วยครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินของตนเองครัวเรือนที่มีตู้เย็น รองเท้าคาร์บอน ประชากรที่ประสบภัย และประชากรที่ประสบอุทกภัยต่างๆ จะพบว่าค่า HAI ของราชบุรีจะอยู่ในระดับปานกลางคือลำดับที่ ๒๑ และจังหวัดราชบุรีติด ๑ ในจังหวัดที่ตีที่ต่ำสุดในเรื่องการไม่มีปัญหาภัยแล้ง

ตาราง ๓-๑๑ : ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง ปีพ.ศ. ๒๕๕๖

ประชากรที่ประสบอุทกภัย ปี 2556 (ร้อยละ)			
ลำดับที่ดีที่สุด		หาลำดับแย่สุด	
กรุงเทพมหานคร นนทบุรี	0	ยโสธร	65.26
ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา		สุรินทร์	56.56
ตราด ปราจีนบุรี สมุทรสงคราม		แม่ฮ่องสอน	54.22
ราชบุรี สมุทรสาคร หนองคาย		ศรีสะเกษ	41.10
บึงกาฬ อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ ภูเก็ต		พัทลุง	36.13

ที่มา: ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี ๒๕๕๘, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๕๘)

๒.๒ ด้านปัญหาความยากจนและหนี้สินครัวเรือน

จากข้อมูลลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี ๒๕๖๐ ของจังหวัดราชบุรี พบว่า มีประชาชนผู้มีรายได้น้อยมาลงทะเบียนทั้งสิ้น ๑๓๘,๐๐๐ คน โดยอำเภอที่มีผู้มาลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อยมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี รองลงมาคือ อำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม ส่วนอำเภอที่มีผู้มาลงทะเบียนน้อยที่สุด คือ อำเภอวัดเพลง รองลงมาคืออำเภอปากท่อดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๑๒ : สรุปตัวเลขการลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี ๒๕๖๐

อำเภอ	จำนวนผู้มาลงทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๓ เม.ย. - ๑๕ พ.ค.๖๐ (ราย)
เมืองราชบุรี	๓๖,๐๕๒
บ้านโป่ง	๒๙,๕๓๘
โพธาราม	๒๐,๘๔๔
ดำเนินสะดวก	๑๒,๘๐๗
จอมบึง	๑๐,๙๓๘
สวนผึ้ง	๙,๗๔๕
บางแพ	๗,๘๕๕
ปากท่อ	๗,๐๙๙
วัดเพลง	๓,๑๒๒
รวม	๑๓๘,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดราชบุรี ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๒.๓ ด้านการมีส่วนร่วม ราชบุรีมีค่าดัชนีการมีส่วนร่วมในภาพรวม ทั้งด้านการเมือง อัตราการใช้สิทธิเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในชุมชน จำนวนองค์กรชุมชนต่อจำนวนประชากร ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรในท้องถิ่น หรือครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะอยู่ที่ ๐.๖๑๒๙ คิดเป็นอันดับที่ ๒๖ ของประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะของการเป็นสังคมเมือง และการมีความร่วมมือร่วมใจที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกันของชาวราชบุรี (ที่มา: ดัชนีความก้าวหน้าคน ปี ๒๕๕๘, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๕๘))

๒.๔ ด้านทุนทางสังคม

จังหวัดราชบุรี มีอาสาสมัคร รวม ๒๐,๘๗๔ คน จำแนกเป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) จำนวน ๙๑๒ คน เป็นชาย ๖๖๕ คน เป็นหญิง ๒๔๗ คน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน ๑๒,๔๒๕ คน เป็นชาย ๕,๑๘๙ คน เป็นหญิง ๗,๒๓๖ คน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) จำนวน ๖,๐๗๕ คน เป็นชาย ๕,๐๘๘ คน เป็นหญิง ๙๘๗ คน อาสาสมัครคุมประพฤติ (อคส.) จำนวน ๒๓๒ คน เป็นชาย ๕๒ คน เป็นหญิง ๑๘๐ คน อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) จำนวน ๑๕๘ คน เป็นชาย ๗๙ คน เป็นหญิง ๗๙ คน อาสาสมัครแรงงาน (อสร.) จำนวน ๑๐๓ คน เป็นชาย ๕๐ คน เป็นหญิง ๕๓ คน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จำนวน ๙๖๙ คน เป็นชาย ๗๕๔ คน เป็นหญิง ๒๑๕ คนดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๑๓ : จำนวนอาสาสมัคร จำแนกตามประเภท

ลำดับ	ประเภทอาสาสมัคร	จำนวน (คน)
๑	อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.)	๙๑๒
๒	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	๑๒,๔๒๕
๓	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	๖,๐๗๕
๔	อาสาสมัครคุมประพฤติ (อสค.)	๒๓๒
๕	อาสาสมัครพัฒนาชุมชน (อช.)	๑๕๘
๖	อาสาสมัครแรงงาน (อสร.)	๑๐๓
๗	อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)	๙๖๙
รวม		๒๐,๘๗๔

๒.๕ ด้านสาธารณสุข

จังหวัดราชบุรี มีจำนวนประชากรจากข้อมูลการลงทะเบียนสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๙ เท่ากับ ๗๕๖,๙๗๒ คน เป็นชาย ๓๖๕,๕๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒๘ ของประชากร เป็นหญิง ๓๙๑,๔๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๗๒ โดยมีกลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๓๘,๔๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๙ ซึ่งจังหวัดราชบุรี มีแนวโน้มผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น

ด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังปัญหา พบว่าเกิดจากความเครียดจากภาระงาน ครอบครัวและสังคม ในขณะที่เดียวกันลักษณะงานที่ทำให้ส่งผลให้เกิดการเจ็บป่วยและการบาดเจ็บจากการทำงานได้ โรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่เรียกว่าโรควิถีชีวิตเป็นปัญหาสุขภาพสำคัญระดับประเทศ ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น โรคไม่ติดต่อที่สำคัญและเป็นนโยบายกระทรวงสาธารณสุขคือโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง ในระดับกระทรวงสาธารณสุขได้มีแผนการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยมีเป้าหมายคือ ลดป่วย ลดตาย ลดพฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงในประชากร โดยในปีพ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่าประชากรจังหวัดราชบุรีมีผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน ๓๗๑,๒๒๑ คน รองลงมาโรคเบาหวาน จำนวน ๒๒๔,๔๖๓ คน จึงได้มีการรณรงค์คัดกรองเบาหวาน ความดันโลหิตสูง จากกลุ่มอายุ ๓๕ปีขึ้นไป เป้าหมายคัดกรองเบาหวาน ๓๘๘,๑๑๖ คน คัดกรองได้ ๕๓,๑๗๒ คน ร้อยละ๑๓.๗ พบกลุ่มเสี่ยงและเสี่ยงสูง ร้อยละ ๑๗.๑๖, ๓.๖๗) น้อยกว่าระดับเขต เป้าหมายคัดกรองความดันโลหิตสูง ๓๓๓,๐๕๔ คน คัดกรองได้ ๔๖,๗๖๕ คน ร้อยละ ๑๔.๐๔ พบกลุ่มเสี่ยงและเสี่ยงสูง ร้อยละ ๑๗.๘๔, ๓.๐๔ น้อยกว่าระดับเขต และประเทศในระดับพบว่า อำเภอจอมบึงพบกลุ่มเสี่ยง และเสี่ยงสูง เบาหวานและความดันโลหิตสูง มากที่สุด

อัตราการตายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ยังพบว่า ประชาชนในจังหวัดราชบุรีเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็ง และเนื้องอกทุกชนิดมากถึง ๑,๑๐๙ คน โดยจำนวนผู้ป่วยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ถึงแม้โรงพยาบาลจะมีศูนย์รังสีรักษาและมะเร็งวิทยาแต่ยังขาดแคลนเครื่องอุปกรณ์การแพทย์ เช่น เครื่องฉายรังสี-แสงรักษามะเร็งที่ไม่เพียงพอต่อการรองรับผู้ป่วยโรคมะเร็งทั้งในเขตภาคกลางตอนล่าง ครอบคลุม ๔ จังหวัด ได้แก่ ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม

การเข้าถึงบริการของผู้ป่วยฉุกเฉิน มีการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง เพื่อเข้าถึงผู้ป่วยให้เร็วที่สุดไม่ว่าผู้ป่วยจะอยู่ที่ไหน เหตุเกิดในเวลาใดซึ่งหน่วยกู้ชีพประกอบด้วยโรงพยาบาลของรัฐสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑๒ แห่ง จำนวนเตียง โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงอื่น จำนวน ๑

แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๑๖๐ แห่ง สาธารณสุขอำเภอ (สอ.) จำนวน ๒ แห่ง ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสม.) จำนวน ๕ แห่ง โรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๖ แห่ง คลินิก จำนวน ๑๕๔ แห่ง และคลินิกทันตกรรม จำนวน ๕๔ แห่งดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดราชบุรี โดยมีหมายเลขแจ้งเหตุฉุกเฉิน โทร ๑๖๖๙บริการให้การช่วยเหลือฟรีตลอด ๒๔ ชั่วโมง

การเข้าถึงบริการภาครัฐของประชาชนจังหวัดราชบุรี จังหวัดราชบุรีมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ครอบคลุมพื้นที่การให้บริการทุกหมู่บ้าน และมีโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑๒ แห่ง และโรงพยาบาลค่ายภานุรังษี สังกัดกระทรวงกลาโหม

➤ การเกิดมีชีพ

อัตราการเกิดมีชีพของประชากรจังหวัดราชบุรี จะมีลักษณะลดลงจากอัตรา ๑๐.๕๒ ในปี ๒๕๕๘ ลดลงเหลือ ๑๐.๑๖ ในปี ๒๕๕๙

➤ การตาย

อัตราการตายของจังหวัดราชบุรี สูงกว่าระดับประเทศมาตลอดระยะเวลา ๑๐ ปี โดยในปี ๒๕๕๙ มีอัตราการตายเท่ากับ ๗.๙๑

➤ อัตราฆาตกรรม

อัตราฆาตกรรมตั้งแต่ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๙ พบฆาตกรรมในปี ๒๕๔๘, ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๔ ปีละ ๓ ราย และในปี ๒๕๔๙, ๒๕๕๐, ๒๕๕๒, ๒๕๕๖ และ ๒๕๕๗ ฆาตกรรมปีละ ๑ ราย ในปี ๒๕๕๘ และ ปี ๒๕๕๙ ไม่มีฆาตกรรม

➤ อัตราทารกตาย

อัตราทารกตาย ปี ๒๕๕๙ เท่ากับ ๕.๕๖ ซึ่งมีอัตราลดลงจากปี ๒๕๕๘ ซึ่งเท่ากับ ๗.๔๙ โดยมีสาเหตุมาจากการติดเชื้อแบคทีเรีย และรูปผิดปกติแต่กำเนิดของหัวใจ และภาวะอื่นในระยะปริกำเนิดที่แสดงในตาราง

ตาราง ๓-๑๔ : แสดงข้อมูลสถิติชีพย้อนหลังจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

สถานะสุขภาพ	พ.ศ. ๒๕๕๘		พ.ศ. ๒๕๕๙		พ.ศ. ๒๕๖๐		พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
เกิดมีชีพ	๘,๘๐๖	๑๐.๕๒	๘,๘๑๖	๑๐.๑๖	๘,๕๕๒	๑๐.๑๐	๕,๘๗๗	๖.๙๔	๔,๒๗๕	๕.๐๔
ตาย	๖,๖๒๔	๗.๙๑	๖,๘๖๔	๗.๙๑	๖,๕๕๖	๗.๗๕	๕,๕๖๕	๖.๕๗	๒,๗๖๔	๓.๒๖
ฆาตกรรม	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๒	๒๓.๓๙	๑	๑๗.๐๒	๑	๒๓.๓๙
ทารกตาย	๖๖	๗.๔๙	๔๙	๕.๕๖	๕๖	๖.๕๕	๓๓	๕.๖๕	๑๐	๐.๒๓
อัตราเพิ่มธรรมชาติ	-	๐.๒๗	-	๐.๒๒	-	๐.๒๔	-	๐.๐๔	-	๐.๑๗

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

และในปี ๒๕๖๐ ยังพบว่า สาเหตุการป่วย (๒๙๘ โรค) ๕ อันดับแรก ประชาชนจังหวัดราชบุรีมีภาวะความเจ็บป่วยในโรคที่สำคัญ คือ โรคความดันโลหิตสูง, โรคเบาหวาน, การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่นๆ, คออักเสบเฉียบพลันและต่อมทอนซิลอักเสบ และเนื้อเยื่อผิดปกติ ส่วนในด้านอัตราการตาย พบว่า ประชาชนตายด้วยโรคมะเร็งและเนื้องอกทุกชนิดมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาปอดอักเสบและโรคอื่นๆ ของปอด และความดันเลือดสูงและโรคหลอดเลือดในสมอง ตามลำดับ

สถานการณ์การบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จังหวัดราชบุรี ปีพ.ศ. ๒๕๖๐

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เป้าหมายลดอัตราการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน ไม่เกิน ๑๘ ต่อแสนประชากร สถิติการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดราชบุรี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ มีผู้บาดเจ็บจำนวน ๑๙,๘๑๕ ราย ผู้เสียชีวิตจำนวน ๒๗๑ ราย คิดเป็นอัตรา ๓๑.๒๒ ต่อแสนประชากร ตายในที่เกิดเหตุ ๑๘๙ ราย (ร้อยละ ๖๙.๗๔) ตายในห้องฉุกเฉิน ๓๖ ราย (ร้อยละ ๑๓.๒๘) ตายในหอผู้ป่วย ๔๒ ราย (ร้อยละ ๑๕.๔๙) ตายระหว่างนำส่ง ๔ ราย (ร้อยละ ๑.๔๗) เป็นเพศชาย ๒๑๕ ราย (ร้อยละ ๗๙.๓๓) เพศหญิง ๕๖ ราย (ร้อยละ ๒๐.๖๖) กลุ่มอายุอยู่ในวัยทำงาน อายุระหว่าง ๓๕-๔๔ ปี จำนวน ๔๙ ราย (ร้อยละ ๑๘.๐๘) รองลงมา อายุระหว่าง ๒๕-๓๔ ปี จำนวน ๔๖ (ร้อยละ ๑๖.๙๗) อายุระหว่าง ๕๕-๖๔ ปี จำนวน ๓๔ ราย (ร้อยละ ๑๒.๕๔) และช่วงเวลาที่เกิดเหตุ ๓ อันดับ ได้แก่ เวลา ๒๐.๐๐-๒๐.๕๙ น. ๒๒ ราย (ร้อยละ ๘.๑๑) รองลงมา เวลา ๒๓.๐๐-๒๓.๕๙ น. ๒๑ ราย (ร้อยละ ๗.๗๔) และเวลา ๐๐.๐๐-๐๐.๕๙ น. ๑๙ ราย (ร้อยละ ๗.๐๑) อำเภอที่มีอัตราการเสียชีวิตมาก ๓ อันดับ ได้แก่ อำเภอปากท่อ จำนวน ๒๘ ราย (อัตรา ๔๑.๗๗) รองลงมาอำเภอจอมบึง จำนวน ๒๔ ราย (อัตรา ๓๘.๑๓) และอำเภอเมือง จำนวน ๗๓ ราย (อัตรา ๓๖.๒๘) ถนนที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยได้แก่ถนนสายรอง ๒๑๓ ราย (ร้อยละ ๗๘.๕๙) ถนนสายหลัก จำนวน ๕๘ ราย (ร้อยละ ๒๑.๔๐) รถที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุดเป็นรถจักรยานยนต์ จำนวน ๒๐๐ ราย (ร้อยละ ๗๓.๘๐) สาเหตุเกิดจากพฤติกรรมใช้รถใช้ถนนที่ไม่ถูกกฎจราจร ขับรถเร็ว/ประมาท จำนวน ๒๑๘ ราย (ร้อยละ ๘๐.๔๔) เกิดจากวิศวกรรมจราจร จำนวน ๕๓ ราย (ร้อยละ ๑๙.๕๕)

สถิติผู้เสียชีวิตแยกรายเดือน พบว่า ในเดือน กันยายน ๒๕๖๐ มีผู้เสียชีวิต จำนวน ๒๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๐ รองลงมาเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ มีผู้เสียชีวิต ๒๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๙๖ เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ มีผู้เสียชีวิต จำนวน ๒๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๙ รายละเอียดดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๑๕ : แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน (แยกรายอำเภอ) จังหวัดราชบุรีตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐

อำเภอ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐						
	จำนวนผู้บาดเจ็บ	จำนวนผู้เสียชีวิต	อัตราตายต่อแสนปชก.	ที่เกิดเหตุ	ในรพ.		เสียชีวิตระหว่างนำส่ง
					ER	ward	
เมืองราชบุรี	๕,๗๐๒	๗๓	๓๖.๒๘	๕๖	๑๗	๐	
บ้านโป่ง	๒,๐๐๒	๕๑	๒๙.๕๕	๓๖	๓	๑๒	
โพธาราม	๓,๘๘๒	๕๒	๒๘.๕๘	๓๖	๔	๑๒	
ดำเนินสะดวก	๑,๘๒๕	๒๑	๒๒.๓๐	๙	๔	๖	๒
บางแพ	๗๙๗	๖	๑๓.๔๑	๕	๐	๑	
ปากท่อ	๑,๓๔๕	๒๘	๔๗.๗๗	๒๕	๓	๐	
จอมบึง	๑,๕๓๑	๒๔	๓๘.๑๓	๑๔	๑	๗	๒
วัดเพลง	๔๗๖	๓	๒๔.๕๒	๐	๑	๒	
สวนผึ้ง	๑,๑๒๕	๙	๑๗.๔๕	๖	๑	๒	
บ้านคา	๑,๑๓๐	๔	๑๖.๐๑	๒	๒	๐	
รวม	๑๙,๘๑๕	๒๗๑	๓๑.๒๒	๑๘๙	๓๖	๔๒	๔

ที่มา :สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ ปีพ.ศ. ๒๕๖๐

ตาราง ๓-๑๖ : แสดงจำนวนผู้เสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน จังหวัดราชบุรี (แยกรายเดือน)
ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐

อำเภอ	เดือน												รวม	อัตรา/ แสน
	ต.ค. ๕๙	พ.ย. ๕๙	ธ.ค. ๕๙	ม.ค. ๖๐	ก.พ. ๖๐	มี.ค. ๖๐	เม.ย. ๖๐	พ.ค. ๖๐	มิ.ย. ๖๐	ก.ค. ๖๐	ส.ค. ๖๐	ก.ย. ๖๐		
เมืองราชบุรี	๘	๖	๗	๘	๓	๘	๙	๖	๗	๖	๒	๓	๗๓	๓๖.๒๘
บ้านโป่ง	๖	๒	๓	๒	๖	๔	๒	๔	๑	๔	๖	๑๑	๕๑	๒๙.๕๕
โพธาราม	๕	๕	๑	๗	๕	๖	๒	๓	๔	๔	๓	๗	๕๒	๒๘.๕๘
ดำเนินสะดวก	๐	๑	๓	๒	๑	๓	๐	๓	๔	๒	๑	๑	๒๑	๒๒.๓๐
บางแพ	๐	๐	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๒	๑	๐	๑	๖	๑๓.๔๑
ปากท่อ	๔	๖	๐	๓	๑	๑	๓	๓	๒	๒	๑	๒	๒๘	๔๑.๗๗
จอมบึง	๑	๔	๐	๑	๕	๒	๒	๒	๐	๑	๓	๓	๒๔	๓๘.๑๓
วัดเพลง	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๓	๒๔.๕๒
สวนผึ้ง	๐	๑	๐	๑	๓	๐	๒	๐	๑	๐	๐	๑	๙	๑๗.๔๕
บ้านคา	๑	๐	๐	๐	๐	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๔	๑๖.๐๑
รวม	๒๘	๒๕	๑๘	๒๔	๒๔	๒๗	๒๑	๒๒	๑๖	๑๗	๑๓	๖	๒๗๑	๓๑.๒๒

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ ปีพ.ศ. ๒๕๖๐

ตาราง ๓-๑๗ : จำนวนการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากถนนปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐

อำเภอ	ปี ๒๕๕๘			ปี ๒๕๕๙			ปี ๒๕๖๐		
	จำนวน ผู้บาดเจ็บ	จำนวน ผู้เสียชีวิต	อัตราต่อ แสน พชก.	จำนวน ผู้บาดเจ็บ	จำนวน ผู้เสียชีวิต	อัตราต่อ แสน พชก.	จำนวน ผู้บาดเจ็บ	จำนวน ผู้เสียชีวิต	อัตราต่อ แสน พชก.
เมืองราชบุรี	๔,๗๓๘	๖๔	๓๒.๑๓	๖,๖๔๘	๖๔	๓๑.๙๒	๕,๗๐๒	๗๓	๓๖.๒๘
บ้านโป่ง	๔,๐๖๒	๔๙	๒๘.๕๐	๒,๑๔๔	๕๓	๓๐.๖๐	๒,๐๐๒	๕๑	๒๙.๕๕
โพธาราม	๒,๙๔๕	๔๐	๒๙.๔๘	๓,๒๕๘	๒๔	๑๗.๕๖	๓,๘๘๒	๕๒	๒๘.๕๘
ดำเนินสะดวก	๑,๓๓๔	๒๑	๒๒.๒๓	๑,๗๙๓	๒๓	๒๔.๑๒	๑,๘๒๕	๒๑	๒๒.๓๐
บางแพ	๗๙๐	๑๒	๒๖.๙๐	๗๗๒	๑๔	๓๑.๑๑	๗๙๗	๖	๑๓.๔๑
ปากท่อ	๑,๒๘๓	๒๗	๔๐.๗๑	๑,๒๘๔	๒๙	๔๓.๕๓	๑,๓๔๕	๒๘	๔๑.๗๗
จอมบึง	๑,๔๒๙	๒๐	๓๒.๑๓	๑,๓๙๒	๒๙	๔๖.๔๖	๑,๕๓๑	๒๔	๓๘.๑๓
วัดเพลง	๔๓๑	๐	๐.๐๐	๔๐๒	๖	๔๘.๘๓	๔๗๖	๓	๒๔.๕๒
สวนผึ้ง	๙๙๖	๑๒	๑๘.๕๓	๑,๑๔๕	๙	๒๒.๑๕	๑,๑๒๕	๙	๑๗.๔๕
บ้านคา				๒๘๗	๓	๑๒.๓๓	๑,๑๓๐	๔	๑๖.๐๑
รวม	๑๘,๐๐๘	๒๔๕	๒๘.๗๘	๑๙,๑๒๕	๒๕๔	๓๓.๕๖	๑๙,๘๑๕	๒๗๑	๓๑.๒๒

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ ปีพ.ศ. ๒๕๖๐

ตาราง ๓-๑๘ : ข้อมูลอัตราการเสียชีวิตเขตสุขภาพที่ ๕ ปีพ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนผู้เสียชีวิต	อัตรา/แสน ปชก.	จัดลำดับ
๑	ราชบุรี	๒๗๑	๓๑.๒๒	๕
๒	กาญจนบุรี	๑๖๗	๒๐.๙๒	๘
๓	นครปฐม	๓๒๙	๓๗.๘๘	๒
๔	สุพรรณบุรี	๒๑๖	๒๕.๗๒	๗
๕	สมุทรสงคราม	๕๑	๒๖.๖๓	๖
๖	สมุทรสาคร	๑๖๘	๓๒.๑๖	๔
๗	เพชรบุรี	๑๗๐	๓๙.๘	๑
๘	ประจวบคีรีขันธ์	๑๘๕	๓๕.๔๔	๓
	รวม	๑,๕๕๗	๓๐.๙๔	

ที่มา :สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ ปีพ.ศ. ๒๕๖๐

ตาราง ๓-๑๙ : ข้อมูลหน่วยกู้ชีพในระบบบริการแพทย์ฉุกเฉินจังหวัดราชบุรี ปีพ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	อปท.ที่ตั้งหน่วยกู้ชีพ	ทำงานจริง	โรงพยาบาล	จำนวนมูลนิธิที่ดูแล	จำนวนตำบลที่มูลนิธิดูแล
๑	เมือง	๒๒	๒ แห่ง ทต.เขาสูง อบต.หลุมดิน	๒	๓	๒ แห่ง ประชาชนกุลปฐมบรมราชานุสรณ์	๒๐
๒	บ้านโป่ง	๑๕	๓ แห่ง ทม.ท่าผา ทต.กระจับ ทต.กรับใหญ่	๑	๒	๑ แห่ง รวมใจการกุศล	๑๒
๓	โพธาราม	๑๙	๑ แห่ง ทต.บ้านสิงห์	๑	๒	๑ แห่ง สว่างราชบุรี	๑๘
๔	ดำเนินสะดวก	๑๓	๘ แห่ง ทต.บ้านไร่ ทต.บัวงาม ทต.ศรีดอนไผ่ อบต.ตาหลวง อบต.ดอนไผ่ อบต.ดอนกรวย อบต.ขุนพิทักษ์ อบต.สีหมื่น	๗	๑	๒ แห่ง รวมใจการกุศล สว่างราชบุรี	๕
๕	ปากท่อ	๑๒	๔ แห่ง อบต.ปากท่อ ทต.ปากท่อ อบต.ยางหัก อบต.หนองกระทุ่ม	๒	๑	๒ แห่ง ประชาชนกุลปฐมบรมราชานุสรณ์	๙
๖	บางแพ	๗	๕ แห่ง อบต.วัดแก้ว ทต.โพหัก อบต.หัวโพ อบต.ดอนใหญ่ ทต.บางแพ	๑	๑	๒ แห่ง รวมใจการกุศล สว่างราชบุรี	๒
๗	จอมบึง	๖	๒ แห่ง อบต.ด่านทับตะโก อบต.แก้มอัน	๒	๑	๑ แห่ง ปฐมบรมราชานุสรณ์	๔
๘	วัดเพลง	๓	๒ แห่ง อบต.เกาะศาลพระ อบต.วัดเพลง	๑	๑	๑ แห่ง ประชาชนกุล	๑
๙	สวนผึ้ง	๔	๓ แห่ง อบต.สวนผึ้ง อบต.ท่าเคย อบต.ตะนาวศรี	๓	๑	๐	๐

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	อปท.ที่ตั้งหน่วยกู้ชีพ	ทำงานจริง	โรงพยาบาล	จำนวนมูลนิธิที่ดูแล	จำนวนตำบลที่มูลนิธิดูแล
๑๐	บ้านคา	๓	๓ แห่ง อบต.บ้านบึง อบต.หนองพันจันทร์ อบต.บ้านคา	๓	๑	๐	๐
รวม		๑๐๔	๓๓	๒๓	๑๔		๗๑

ที่มา :สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ ปีพ.ศ. ๒๕๖๐

ความท้าทายทางสุขภาพของจังหวัดคือ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริม พัฒนาขีดความสามารถในการจัดการสุขภาพตนเองของประชาชน และชุมชน โดย

➢ สร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการพัฒนากระบวนการดูแลประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการดูแลส่งเสริมสุขภาพมีความความรอบรู้ด้านสุขภาพ และเห็นคุณค่าของการมีสุขภาพดี สามารถดูแลสุขภาพตนเองได้ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

➢ เสริมสร้างขีดความสามารถของเครือข่ายสุขภาพปฐมภูมิในการสร้างระบบการจัดการสุขภาพของชุมชนที่เข้มแข็งเพื่อการดูแลสุขภาพในทุกกลุ่มวัยโดยเฉพาะกลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ด้อยโอกาส

➢ การพัฒนารูปแบบระบบคลินิกหมอครอบครัวและเพิ่มศักยภาพในการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว และสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้ได้ครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงบริการที่เป็นองค์รวมอย่างต่อเนื่องโดยมีแพทย์ประจำตัวก่อให้เกิดการดูแลรักษาพยาบาลและการสร้างเสริมป้องกันโรคในระดับครอบครัว และมุ่งเน้นการพัฒนาการสาธารณสุขของพื้นที่ให้มีความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับทิศทางของกระทรวงสาธารณสุข และความจำเป็นของพื้นที่ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต ทั้งมิติด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และการเสริมสร้างความมั่นคง การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตสุขภาพที่โดดเด่นด้านการดูแลสุขภาพที่บ้านและชุมชนการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนเป็นเมืองสุขภาพดีที่สมดุล พร้อมทั้งพัฒนาการสาธารณสุข รองรับพื้นที่เศรษฐกิจการยกระดับโรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่ เน้นการพัฒนา โรงพยาบาลในเขตพื้นที่ ให้มีขีดความสามารถในการจัดบริการด้านชีวเวชศาสตร์ และที่สำคัญคือการพัฒนาการสาธารณสุขให้เติบโตสู่สังคมดิจิทัล ใช้ประโยชน์จากระบบดิจิทัลรองรับการให้บริการสุขภาพ และการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและพัฒนาระบบ digital เพื่อสนับสนุนจัดบริการสุขภาพในยุคอนาคต เช่น E-Health, tele-medicine เป็นต้น ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาระบบดิจิทัลรองรับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดบริการสุขภาพรองรับการดูแลผู้ที่มีกำลังซื้อ นักท่องเที่ยว และการจัดบริการในพื้นที่ห่างไกล และเน้นการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อรองรับการจัดบริการด้านการแพทย์ การสาธารณสุข การส่งต่อ ทั้งในหน่วยบริการและเชิงรุกในชุมชน ส่งเสริมให้มีดิจิทัลโฮมวอร์ดในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีปัญหาด้านผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ครอบคลุมและใช้เป็นข้อมูลด้านการบริการ เป็นคลังสารสนเทศสุขภาพเชิงพื้นที่ ที่ทุกหน่วยงานในระบบสาธารณสุขเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และใช้ประโยชน์ในการสื่อสารสุขภาพสู่สาธารณะและระบบที่สามารถรองรับการตัดสินใจทางการบริหาร เน้นการเชื่อมโยงข้อมูลในระบบสาธารณสุขและภาคีเครือข่ายนอกระบบสาธารณสุขทั้งใน และต่างประเทศ

นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ยังเน้นการมุ่งเน้นการพัฒนาการสาธารณสุขรองรับการดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง การดูแลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และการลดความเหลื่อมล้ำการพัฒนา รูปแบบระบบบริการสุขภาพ ผู้สูงอายุระยะยาวในหน่วยบริการและในชุมชนที่มีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องถึงบ้านภายใต้การมีส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพในการจัดบริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ การพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพที่เป็น มาตรฐาน โดยบูรณาการกองทุนสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการของประชาชน พร้อมหนุน เสริมระบบหลักประกันสุขภาพเพื่อการจัดสวัสดิการสุขภาพของตนเองของชุมชน พร้อมทั้งระบบหลักประกัน สุขภาพที่รองรับการจัดการสาธารณสุขชายแดนรอบรับการเติบโตของแรงงานอาเซียน การพัฒนาระบบบริการ สุขภาพรองรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่และการขยายตัวของ การเป็นเมืองเศรษฐกิจ

การพัฒนายุทธศาสตร์ของจังหวัด ยังได้มุ่งเน้นการพัฒนาระบบการบริการทางการแพทย์ที่มี ความเป็นเลิศ รองรับความจำเป็นทางสุขภาพ และการสร้างโอกาสทางรายได้ตามนโยบาย Wellness Cluster การพัฒนาเครือข่ายระบบบริการสุขภาพที่มีความเป็นเลิศสาขาโรคหัวใจ, อุบัติเหตุ, โรคมะเร็ง, ทารกแรกเกิด, ปลูกถ่ายอวัยวะ และอาชีวเวชศาสตร์ ให้มีศักยภาพในการรองรับผู้ป่วยใน ได้อย่างมีคุณภาพและครบวงจร และการยกระดับคุณภาพบริการที่มีมาตรฐานระดับนานาชาติเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจ และสร้าง ความโดดเด่นในการจัดบริการทางการแพทย์ของโรงพยาบาลราชบุรี

๒.๖ ข้อมูลเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่ยุคการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของประชากร โดยประชากรวัย เด็กและวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ จังหวัดราชบุรี ก็ตกอยู่ ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวซึ่งมีรายละเอียด กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มคน พิการ ดังนี้

◆ กลุ่มเด็กและเยาวชน

จังหวัดราชบุรีมีจำนวนประชากรวัยเด็ก (อายุน้อยกว่า ๑๕ ปี – ๑๘ ปี) จำนวน ๑๘๓,๔๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๘ของประชากร

◆ ผู้สูงอายุ

จังหวัดราชบุรี มีประชากรผู้สูงอายุ (๖๐ปีขึ้นไป) จำนวน ๑๔๒,๕๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๘ ของประชากร โดยจำแนกตามช่วงอายุ ได้ดังนี้

- ผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ ๖๐ – ๖๙ ปี) จำนวน ๗๗,๘๕๕ คน ร้อยละ ๕๔.๖๐
- ผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ ๗๐ – ๗๙ ปี) จำนวน ๔๑,๑๘๕ คน ร้อยละ ๒๘.๘๘
- ผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ ๘๐ ปีขึ้นไป) จำนวน ๒๓,๕๔๘ คน ร้อยละ ๑๖.๕๑

ที่มา: ประชากรจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๙ เฉพาะผู้มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน สำนักบริหารการ ทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

◆ ผู้พิการ

จังหวัดราชบุรี มีข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการทั้งสิ้นจำนวน ๒๒,๔๐๕ คน ร้อยละ ๒.๕๗ของประชากร แบ่งเป็น ๘ ประเภท รายละเอียด ดังนี้

- (๑) ทางกรมมองเห็น จำนวน ๑,๑๕๕ คน
- (๒) ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน ๒,๘๘๓ คน
- (๓) ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน ๑๒,๙๕๐ คน

(๔) ทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน ๑,๖๖๔ คน

(๕) ทางสติปัญญา จำนวน ๑,๗๓๓ คน

(๖) ทางการเรียนรู้ จำนวน ๘๗ คน

(๗) ออทิสติก จำนวน ๑๔๕ คน

(๘) พิการซ้ำซ้อน จำนวน ๑,๖๔๙ คน

ที่มา: ข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

สำหรับสถานประกอบการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจ้างงานคนพิการ มีจำนวน ๙๕ แห่ง และมีเพียง ๗๙ แห่ง ที่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจ้างงานคนพิการ อีก ๑๖ แห่ง ยังไม่รายงานการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจ้างงานคนพิการ ทั้งนี้ มีคนพิการที่ได้รับการจ้างงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ จำนวน ๒๖๖ คน มีสถานบริการดูแลเด็กปฐมวัย จำนวน ๕๙๖ แห่ง จำนวนเด็กที่รับบริการ ๓๐,๗๑๗ คน จากข้อมูลการสำรวจของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๘ พบว่า ครูพี่เลี้ยงเด็กที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีเอกปฐมวัย เพียงร้อยละ ๓.๕ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ โดยมีเพียงร้อยละ ๕๐ อยู่ในขั้นพัฒนา

ความท้าทายของจังหวัดราชบุรีต้องเน้นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำ ด้วยคุณภาพการบริการรัฐ และระบบสวัสดิการชุมชน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ตามแนวทาง ดังนี้

๑) เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ ทั้งในด้านการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การได้รับขยายการคุ้มครองทางสังคม (Social Protection) และสวัสดิการ (Welfare) ที่เหมาะสมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และ การพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อประกอบอาชีพและยกระดับรายได้ โดย

- ◆ ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส ทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยไม่ถูกจำกัดศักยภาพจากสภาพครอบครัว พื้นที่ และสภาพร่างกาย การดูแลนักเรียนยากจนที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลที่ครอบคลุมตั้งแต่การสร้างรายได้ของครัวเรือน การสนับสนุน ค่าเดินทางไปยังสถานศึกษา การปรับปรุงระบบคัดกรองและการให้เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน ของ สพฐ. ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และการให้ทุนการศึกษาต่อระดับสูง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดนักเรียนออกจากโรงเรียนกลางคันและการติดตามผู้เรียน แบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะชีวิต
- ◆ จัดบริการด้านสุขภาพให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมาย ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล พื้นที่ชายแดน โดยรัฐจัดให้มีกลไกช่วยเหลือและสนับสนุนสวัสดิการชุมชนที่ครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย ที่จำเป็นเพื่อให้ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงบริการจากสถานพยาบาลของรัฐในพื้นที่ได้ อาทิ ค่าใช้จ่ายการเดินทางไปสถานพยาบาล รวมทั้งจัดให้มีบริการด้านสุขภาพเชิงรุกทั้งในด้านการให้คำปรึกษา การควบคุม และป้องกันกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาเรื้อรังต่อสุขภาพ และการส่งเสริมด้านสุขอนามัย
- ◆ สร้างโอกาสในการมีที่ดินทำกินของตนเองและยกระดับรายได้ โดยรัฐเข้าไป สนับสนุนการมีที่ดินทำกินอย่างยั่งยืนในรูปแบบที่ครบวงจร ตั้งแต่การจัดสรรที่ดินทำกินอย่างมีเงื่อนไข เพื่อ

ป้องกันการเปลี่ยนมือผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินให้แก่กลุ่มคนจนในภาคเกษตรที่ไร้ที่ดินทำกิน การพัฒนาทักษะ ความชำนาญ การจัดสรรเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพอย่างทั่วถึง การขยายโอกาสในการเข้าถึงข่าวสาร สารสนเทศ และองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพและการสนับสนุนด้านการตลาด ตลอดจนส่งเสริมทักษะการบริหารเงิน เพื่อให้สามารถจัดการรายได้ เงินทุน และหนี้สินอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการจัดตั้งธนาคารที่ดิน เพื่อเป็นกลไกที่ทำให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดิน ที่จะช่วยให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ยากจน ได้มีที่ดินทำกินและมีที่อยู่อาศัย

- ◆ ส่งเสริมการเพิ่มการจัดสวัสดิการสังคมให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดอย่างเพียงพอและเหมาะสม อาทิ เพิ่มเบี้ยคนพิการและเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ยากจนให้เพียงพอที่จะดำรงชีพได้ สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยและระบบสาธารณสุขปโภคให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมือง สนับสนุนชุมชนให้มีการจัดบริการตามความจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ กำหนดเป้าหมายคนจน คนเกือบจน และกลุ่มประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดตามแนวนโยบายการพัฒนาของประเทศ เพื่อให้สามารถระบุประชากรกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

๒) เร่งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้แรงงานนอกระบบตระหนักถึงประโยชน์ของการสร้างหลักประกันในวัยเกษียณและประโยชน์จากระบบประกันสังคม รวมถึงการขยายความครอบคลุมของสวัสดิการด้านการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้มีรายได้น้อยเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ในทุกพื้นที่

๓) ส่งเสริมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้ประชากรกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก-เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อให้เข้าถึงบริการของรัฐและโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม รวมถึงการได้รับการพัฒนาทักษะให้สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้ตามศักยภาพ และความเหมาะสมของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของกลุ่มข้างต้นให้มีส่วนร่วมในการบริหาร และการตัดสินใจทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

๔) ปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจคุณธรรม ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบ ต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) และผลักดันการบังคับใช้และปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคให้ทันต่อรูปแบบสินค้าและบริการที่เปลี่ยนไป

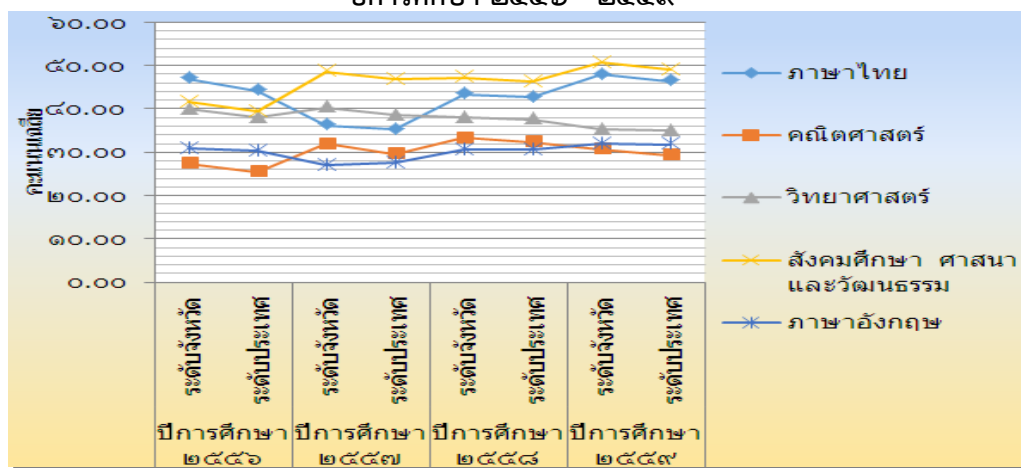
๒.๗ ด้านการศึกษา

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการศึกษาเท่ากับ ๐.๖๑๑๑ คิดเป็นอันดับที่ ๒๒ ของประเทศ (ที่มา: ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี ๒๕๖๐, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๖๐)) โดยมีจำนวน สถานศึกษาระดับประถมและมัธยม จำนวน ๓๕๔ แห่ง ระดับประถม ๓๒๘ แห่ง จำนวนนักเรียนรวม ๕๙,๗๑๗ คน ครู ๓,๗๐๓ คน ระดับมัธยม จำนวน ๒๖ แห่ง จำนวนครูผู้สอน ๑,๔๒๘ คน และในปีการศึกษา ๒๕๕๙ พบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๔,๓๗๒ คน มีโอกาสในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๓,๗๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๓ ศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐบาล ๒๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๘ ศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๙ และศึกษาต่อสถาบันอื่น ๆ จำนวน ๓๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๒

ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาหลัก เปรียบเทียบปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ จังหวัดราชบุรี พบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ในทุกวิชาทั้งระดับจังหวัด และระดับประเทศ เว้นปี ๒๕๕๙ ในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่มีคะแนนระดับจังหวัดเกิน ร้อยละ ๕๐ เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายวิชา พบว่าค่าเฉลี่ยระดับจังหวัดสูงกว่าระดับประเทศ ใน ๔ กลุ่มวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกปีการศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิ

แผนภูมิ ๓-๘:กราฟแสดงผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาหลัก ปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ จังหวัดราชบุรีเปรียบเทียบกับระดับประเทศ

ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙



ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘

ศักยภาพของจังหวัดราชบุรีด้านการศึกษาและแนวทางการพัฒนา

จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดที่มีสถานศึกษาหลากหลายครบทุกสังกัดและครอบคลุมทุกระดับการศึกษา โดยมีสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต ๑ เขต ๒ รวม ๓๒๘ แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘ จำนวน ๒๖ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๖๙ แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๑๑ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๗ แห่ง สังกัดสถาบันบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๒ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๑๑ แห่ง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๑ แห่ง สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๒ แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตราชบุรี จะพบว่า จังหวัดราชบุรีเจริญเติบโตในด้านการศึกษา เพื่อรองรับการเติบโตของเมืองในอนาคต และรองรับการเข้ามาเรียนของประชากรพื้นที่ใกล้เคียงเพิ่มมากขึ้น แต่ในส่วนของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานบางส่วนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก/โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ครูไม่ครบชั้นเรียน ครูจบไม่ตรงสาขาวิชาเอก ผู้เรียนขาดความพร้อม

◆ **แนวทางการพัฒนา** จังหวัดจำเป็นต้องดำเนินการขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ผู้ปกครอง อาจใช้มหาวิทยาลัยในพื้นที่ หรือจากกลุ่มจังหวัดมาเป็นเครือข่ายร่วมพัฒนา/ นักศึกษาฝึกสอน หรือขอรับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับสนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอน เพื่อสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ อันส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

◆ **ความท้าทายทางยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา** คือการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนในการเตรียมพร้อมตนเองสู่โลกภายนอกที่เท่าทัน และเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก เน้นการมีทักษะสากล (ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ) พร้อมทั้งการเฝ้าระวังเยาวชนให้เติบโตอย่างสมบูรณ์ ไม่มีภัยคุกคามที่ไม่พึงประสงค์ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ทันสมัย การพัฒนาขีดความสามารถของครู ระบบการเรียนรู้อิงโรงเรียน และมีแหล่งพัฒนาอัจฉริยภาพในระดับจังหวัด อำเภอ ชุมชน ที่นักเรียนเข้าถึง การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลรองรับการเรียนรู้ของนักเรียน และที่สำคัญคือการปลูกฝังความรัก และเทิดทูนในแผ่นดินเกิด รักชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

๒.๘ ด้านแรงงาน

ข้อมูลทั่วไปด้านแรงงาน

๑) **สถานประกอบกิจการและลูกจ้าง** ข้อมูลจากสำนักงานจัดหางานจังหวัดราชบุรี เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ จังหวัดราชบุรีมีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม จำนวน ๔,๔๒๑ แห่ง หรือร้อยละ ๑๒.๘๔ ของจำนวนสถานประกอบการทั้งหมดในภาคตะวันตก ผู้ประกันตนมีจำนวน ๑๓๗,๙๖๖ คน หรือร้อยละ ๑๑.๖๙ ของจำนวนผู้ประกันตนทั้งหมดในภาคตะวันตก (มาตรา ๓๓ จำนวน ๙๖,๐๗๙ คน มาตรา ๓๙ จำนวน ๑๕,๓๐๘ คน มาตรา ๔๐ จำนวน ๒๖,๖๓๙ คน) เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๙ พบว่าสถานประกอบการลดลงร้อยละ ๐.๒๗ ส่วนผู้ประกันตนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕๕

๒) **ภาวะการมีงานทำ/ภาวะการว่างงาน** จากข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดราชบุรี พบว่า การทำงานของประชากรจังหวัดราชบุรี ผู้มีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไปรวมทั้งสิ้นจำนวน ๖๖๑,๙๓๐ คน ซึ่งอยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๔๗๖,๕๕๔ คน หรือคิดเป็น (ร้อยละ ๗๑.๙๙) ในปีพ.ศ. ๒๕๕๙ และจำนวน ๔๖๒,๘๐๗ หรือคิดเป็น (ร้อยละ ๗๐.๐๘) ในปี ๒๕๕๘ พบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่า ๒ ปีที่ผ่านมา ผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีจำนวน ๔๗๖,๕๕๔ คน จำแนกเป็น

- ◆ ผู้มีงานทำ จำนวน ๔๘๖,๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๗๑ ของประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป (ชายร้อยละ ๗๗.๔๓ หญิงร้อยละ ๖๔.๕๒)
- ◆ ผู้ว่างงาน ซึ่งหมายถึงผู้ไม่มีงานทำและพร้อมที่จะทำงาน มีจำนวน ๕,๗๓๐ คน หรือคิดเป็นอัตราการว่างงาน ร้อยละ ๐.๙ ชายร้อยละ ๐.๙๑ หญิงร้อยละ ๐.๘๒
- ◆ ผู้ที่รอฤดูกาล หมายถึง ผู้ที่ไม่มีงานทำและไม่พร้อมที่จะทำงาน เนื่องจากรอทำงาน ในฤดูกาลเพาะปลูกต่อไป มีจำนวน ๒,๗๔๔ คน หรือร้อยละ ๐.๔

ตาราง ๓-๒๐ : แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

สถานภาพแรงงาน	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
	ม.ค. - ธ.ค.	ม.ค. - ธ.ค.	ม.ค. - ธ.ค.	ม.ค. - ธ.ค.
ประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป				
๑. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๖๕๗,๗๒๓	๖๖๐,๓๖๖	๖๖๑,๙๓๐	๖๖๔,๒๔๕
๑.๑. ผู้มีงานทำ	๔๖๕,๘๓๒	๔๖๒,๘๐๗	๔๗๖,๕๕๔	๔๖๕,๘๙๓
๑.๒. ผู้ว่างงาน	๔๕๘,๐๕๑	๔๕๗,๙๙๙	๔๖๘,๑๐๐	๔๕๘,๔๒๑

๑.๓.กำลังแรงงานที่รือ	๓,๕๘๙	๔,๖๐๓	๕,๗๑๐	๕,๒๙๖
ฤดูกาล	๔,๑๙๓	๒๐๕	๒,๗๔๔	๒,๑๗๖
๒.ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	๑๙๑,๘๙๑	๑๙๗,๕๕๙	๑๘๕,๓๗๕	๑๙๘,๓๕๒
๒.๑. ทำงานบ้าน	๕๔,๑๔๓	๔๖,๘๗๖	๔๘,๕๑๐	๔๘,๘๒๖
๒.๒. เรียนหนังสือ	๔๖,๙๗๓	๕๓,๙๕๗	๔๔,๕๙๙	๔๕,๖๘๕
๒.๓. อื่นๆ	๙๐,๗๗๕	๙๖,๗๒๗	๙๒,๒๖๖	๑๐๓,๘๔๒
* อัตราการว่างงาน	๐.๕	๐.๗	๐.๙	๑.๑

(ที่มา : สำนักงานแรงงาน จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๙)

๓) ตำแหน่งงาน ผู้สมัครงาน และการบรรจงาน ในปี ๒๕๕๙ พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๗๙๔ คน เป็นเพศชาย ๑,๒๔๐ คน (ร้อยละ ๔๔.๓๘) และเป็นเพศหญิง ๑,๕๕๔ คน (ร้อยละ ๕๕.๖๑) และการบรรจงานมีผู้ได้รับการบรรจงานทั้งสิ้น ๓,๑๒๙ คน

ด้านอาชีพพบว่าปีนี้ อาชีพที่มีตำแหน่งว่างมากที่สุด ๕ อันดับ คือ

- ๑) อาชีพพื้นฐาน ได้แก่ อาชีพด้านการขายและการให้บริการ เช่น ผู้จำหน่ายสินค้าอาหาร ผู้ส่งเอกสาร เป็นต้น ร้อยละ ๔๒.๒๐ (๒,๐๙๕ อัตรา)
- ๒) เสมียน และเจ้าหน้าที่ ร้อยละ ๑๗.๑๒ (๘๕๐ อัตรา)
- ๓) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ ๑๑.๘๖ (๕๘๙ อัตรา)
- ๔) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๑๑.๗๘ (๕๘๕ อัตรา)
- ๕) ผู้ปฏิบัติโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ ร้อยละ ๖.๘๗ (๓๔๑ อัตรา)

ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๒๑ : แสดงจำนวนตำแหน่งงาน ผู้สมัครงาน และการบรรจงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

ปี พ.ศ.	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจงาน (คน)		
	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ปี ๒๕๕๗	๖๒๓	๔๓๔	๓,๖๙๔	๔,๗๕๑	๒,๒๐๑	๓,๐๗๘	๕,๒๗๙	๑,๖๔๗	๒,๕๖๒	๔,๒๐๙
ปี ๒๕๕๘	๓๕๕	๑๑๘	๔,๗๐๘	๕,๑๘๑	๒,๓๕๖	๓,๑๕๑	๕,๕๐๗	๑,๙๒๕	๒,๗๓๘	๔,๖๖๓
ปี ๒๕๕๙	๕๙๙	๓๒๖	๔,๐๔๐	๔,๙๖๕	๑,๒๔๐	๑,๕๕๔	๒,๗๙๔	๑,๒๔๓	๑,๘๘๖	๓,๑๒๙
ปี ๒๕๖๐	๔๑๐	๒๐๘	๒,๒๔๗	๒,๘๖๕	๓๗๔	๖๕๕	๑,๐๒๙	๕๖๒	๙๕๘	๑,๕๒๐

(ที่มา : สำนักงานแรงงาน จังหวัดราชบุรี)

๔) ความต้องการแรงงาน (ตำแหน่งว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจงาน)

- จากผลการให้บริการจัดหางานของสำนักงานจัดหางานจังหวัดราชบุรี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ พบว่ามีตำแหน่งว่าง จำนวน ๕๑๐ อัตรา หรือลดลงร้อยละ ๑๘.๗๖ ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมดในภาคตะวันตกลดลงจากเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ ส่วนใหญ่ต้องการผู้จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด ร้อยละ ๔๐.๙๘ ของความต้องการแรงงานในจังหวัด รองลงมาได้แก่ ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า ร้อยละ ๒๓.๗๓ ระดับ ปวช. ร้อยละ ๒๐.๕๙ ระดับ ปวส. ร้อยละ ๘.๘๒ ระดับอนุปริญญา ร้อยละ ๓.๗๓ และระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๒.๑๖

- **อุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด** ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต ร้อยละ ๕๔.๓๑ ได้แก่ การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร การผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ทำจากแร่โลหะ การผลิต สิ่งทอ รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมการขายส่งและการขายปลีก การช้อปปิ้งออนไลน์ และจักรยานยนต์ ร้อยละ ๓๐.๗๘ อุตสาหกรรมที่แพคเกจจิ้งและบริการด้านอาหาร ร้อยละ ๗.๐๖

- **อาชีพที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด** ได้แก่ อาชีพงานพื้นฐาน ร้อยละ ๓๙.๘๐ ได้แก่ แรงงานบรรจุผลิตภัณฑ์ผู้ทำความสะอาดสำนักงาน โรงงานโรงแรม และสถานที่ทำการ ผู้ซักรีดและรีดเสื้อผ้า รองลงมา ได้แก่ อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ ๑๗.๘๔ (ซึ่งได้แก่ พนักงานขายของหน้าร้านและพนักงานสาธิตสินค้า พ่อครัว พนักงานบริการอาหารและเครื่องดื่ม) อาชีพเสมียน เจ้าหน้าที่ ร้อยละ ๑๓.๑๔ (ซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงาน เจ้าหน้าที่คลังสินค้า เจ้าหน้าที่เก็บเงินและเจ้าหน้าที่ขายตัว)

๕) การเดินทางไปทำงานต่างประเทศ ปี ๒๕๖๐ พบว่าจังหวัดราชบุรี มีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ จำนวน ๒๕๗ คน แยกเป็นชาย ๒๐๙ คน และหญิง ๔๘ คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า สำหรับการเดินทางไปทำงานเป็นการไปทำงานโดยวิธี Re-Entry จำนวน ๑๖๑ คน เดินทางด้วยตนเอง จำนวน ๑๙ คน นายจ้างพาไปฝึกงาน จำนวน ๑๐ คน และนายจ้างพาไปทำงาน จำนวน ๖๗ คน

๖) แรงงานต่างด้าว

ข้อมูลจากสำนักงานจัดหางานจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๐ มีจำนวน ๔๗,๕๘๔ คน แยกเป็นประเภทชั่วคราว (มาตรา ๙) จำนวน ๖๒๖ คน ประเภทส่งเสริมการลงทุน (มาตรา ๑๒) จำนวน ๑๐๓ คน ประเภทชนกลุ่มน้อย (มาตรา ๑๓) จำนวน ๓,๙๘๘ คน นำเข้า MOU จำนวน ๕,๙๗๒ คน และพิสูจน์สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) จำนวน ๓๖,๘๙๕ คน ส่วนจำนวนแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ในจังหวัดมีจำนวน ๔๒,๘๖๗ คน (พม่า จำนวน ๓๘,๒๒๒ คน ,ลาว จำนวน ๑,๕๐๙ คน และกัมพูชา จำนวน ๓,๑๓๖ คน)

การประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ พบว่าจังหวัดราชบุรีมีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม จำนวน ๔,๓๔๑ แห่ง ผู้ประกันตนทั้งสิ้น ๑๔๕,๔๙๓ คน และมีสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมที่เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาล จำนวน ๔ แห่ง

จากการศึกษาแนวโน้มภาวะความต้องการแรงงานภาคตะวันตก ไตรมาสที่ ๔ ปี ๒๕๖๐ พบว่าภาคตะวันตกมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการใหม่ จำนวน ๖๐ แห่ง เงินลงทุนประมาณ ๒.๒๒ พันล้านบาท การจ้างงาน จำนวน ๑,๙๑๗ คน โดยจังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ มากที่สุดร้อยละ ๖๕.๐๐ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดนครปฐม ร้อยละ ๒๐.๐๐ จังหวัดกาญจนบุรี ร้อยละ ๖.๖๗ และจังหวัดราชบุรี ร้อยละ ๕.๐๐

เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการใหม่มีจำนวนเท่ากับปี ๒๕๕๖ แต่แนวโน้มการจ้างงาน และเงินลงทุนมีจำนวนเพิ่มขึ้น

อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์จากพืช มีจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ และการจ้างงาน มากที่สุด จำนวน ๒๑ แห่ง การจ้างงาน ๙๐๑ คน ส่วนอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ปิโตรเลียม การพิมพ์กระดาษ ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก มีเงินลงทุนมากที่สุด จำนวน ๗๙๘.๕๑ โดยอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์ การทำเหมืองแร่และเหมือง

หิน การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การขายปลีกก็ยังมีความต้องการแรงงานจำนวนมาก มีนายจ้าง/สถานประกอบการแจ้งความต้องการแรงงาน จำนวน ๒,๙๐๒ อัตรา ผู้สมัครงาน จำนวน ๑,๐๒๒ คน และการบรรจุนงาน จำนวน ๒,๘๓๖ คน โดยตำแหน่งว่างงานผู้สมัครงาน และการบรรจุนงาน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔.๔๘, ๑.๔๙ และ ๕๗.๒๑ ตามลำดับ โดยต้องการแรงงานที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษามากที่สุด จำนวน ๕๙๖ อัตรา หรือร้อยละ ๔๒.๖๖ รองลงมาได้แก่ ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า จำนวน ๓๒๑ อัตรา (ร้อยละ ๒๒.๙๘) ระดับปวช. จำนวน ๑๕๙ อัตรา (ร้อยละ ๑๑.๓๘) ระดับปวส. จำนวน ๑๕๒ อัตรา (ร้อยละ ๑๐.๘๘) ระดับ

หากพิจารณาในภาพรวมแล้ว ก็น่าจะมีความสอดคล้องกันในเรื่องของตลาดแรงงาน แต่โดยข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่า ปัญหาความไม่สอดคล้องกันของภาวะตลาดแรงงาน การตงงาน ว่างงานของประชาชนในจังหวัดราชบุรีก็ยังคงมีอยู่ ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมก็ยังคงมีความต้องการแรงงาน และการขาดแคลนแรงงาน โดยส่วนใหญ่ต้องการแรงงานที่สำเร็จการศึกษาไม่สูงนัก แต่ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ต้องการที่จะศึกษาจนจบในระดับปริญญาตรี จึงเป็นสาเหตุของการว่างงานและขาดแคลนแรงงานในจังหวัดราชบุรี เนื่องจากความต้องการแรงงานกับคุณสมบัติผู้สมัครงานไม่สอดคล้องกัน

ความไม่สอดคล้องกันของตลาดแรงงานข้างต้น อาจก่อให้เกิดปัญหาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในจังหวัดที่รุนแรงขึ้นได้ในอนาคต กล่าวคือในภาคอุตสาหกรรมก็ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ที่มีการแข่งขันแย่งแรงงานกัน จนถึงมีการย้ายฐานการผลิตไปตามแนวตะเข็บชายแดนเพื่อใช้แรงงานต่างด้าวทดแทน หรือย้ายไปประเทศอื่น ๆ ขณะเดียวกันในส่วนผู้ที่ตงงานว่างงานก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบัน จากการวิเคราะห์สถานการณ์ตลาดแรงงานดังกล่าว สาเหตุที่เป็นปัญหาความไม่สอดคล้องกันของตลาดแรงงานที่ทำให้เกิดการว่างงานและการขาดแคลนแรงงานในจังหวัดราชบุรี ได้ดังนี้

๑) การผลิตบุคลากรของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เนื่องจากขาดการประสานงานที่ดีระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม ทำให้สาขาวิชาที่จบการศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๒) กำลังแรงงานยังขาดทักษะฝีมือหรือขาดความรู้ทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ความรู้ความสามารถไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

๓) กำลังแรงงานมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ โดยไม่ยอมออกมาทำงาน ทำให้ขาดแคลนแรงงานระดับล่างถึงระดับกลาง ประกอบกับกำลังแรงงานที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและต่ำกว่า เลือกงานที่จะทำไม่ยอมทำงานหนัก สกปรก อันตราย หรือมีกลิ่นเหม็น จึงทำให้มีผู้ว่างงาน และในขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานตามมา สถานประกอบการหลายแห่งจึงหันมาใช้แรงงานต่างด้าวทำงานทดแทน

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านแรงงานของประเทศในอนาคตและผลกระทบที่แผนพัฒนาจังหวัดควรคำนึงถึงคือปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสถานะด้านสังคมของประเทศไทยที่ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ การมีโครงสร้างประชากรที่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง นอกจากนี้ประเทศไทยและจังหวัดต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นมากขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดน โดยมีการเคลื่อนย้ายคน เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ข่าวสาร สินค้าและบริการอย่างเสรี ทำให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้น ส่งผลให้มีการรวมตัวด้านเศรษฐกิจ ของกลุ่มต่างๆ ในโลกมีความเข้มข้นขึ้น ประเทศเศรษฐกิจใหม่มีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น เช่น จีน อินเดีย ละตินอเมริกา และเวียดนาม ซึ่งมีแรงงานราคาถูกและมีมาตรการอื่นๆ

ประกอบในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น(ที่มา : แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ทำให้จังหวัดเผชิญภาวะขาดแคลนกำลังคนในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อผลิตภาพการผลิตของจังหวัดและส่งต่อประเทศ การพัฒนาของแผนยุทธศาสตร์จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านกำลังแรงงานร่วมกับการพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการทดแทนแรงงานที่ขาดแคลนสำหรับภาคอุตสาหกรรมที่ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงาน การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อเพิ่มศักยภาพทั้งด้านการผลิต การควบคุมงาน ให้สามารถทดแทนกำลังแรงงานที่ขาดแคลนก็มีความจำเป็นที่จะต้องให้ความรู้กับพนักงานให้สามารถใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยได้อย่างถูกวิธี สามารถซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องจักรให้มีสภาพพร้อมใช้งาน ซึ่งจะส่งผลให้ลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการของจังหวัด ทั้งด้านการใช้พลังงาน ลดการสูญเสียจากการผลิตลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องจักรจากต่างประเทศ และสามารถพัฒนากำลังแรงงานให้เป็นแรงงานฝีมือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ปัญหาอุปสรรค ความท้าทาย และแนวทางการพัฒนาของจังหวัดราชบุรี จากการทบทวนยุทธศาสตร์ ควรพิจารณาถึง

๑) เนื่องจากสถานการณ์โครงสร้างประชากรโดยรวมของประเทศรวมทั้งของจังหวัดที่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง จึงประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงาน จึงต้องให้ความรู้เพื่อปรับทัศนคติด้านค่านิยมในการศึกษา เนื่องจากนักเรียนนักศึกษานิยมเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ และทัศนคติของผู้หางานต้องการทำงานในภาครัฐหรืองานภาคบริการมากกว่าในอุตสาหกรรมการผลิตทำให้ไม่สอดคล้องต่อความต้องการของตลาดแรงงานของจังหวัดที่มีการเติบโตของอุตสาหกรรม รวมถึงพัฒนาแรงงานสูงอายุที่ยังมีศักยภาพให้เข้าสู่ตลาดแรงงานหรือคงอยู่ในระบบแรงงาน และจัดทำโครงการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการแรงงานในทุกภาคธุรกิจ ตลอดจนเพิ่มสัดส่วนของผู้จบการศึกษาสายอาชีพศึกษาของจังหวัด โดยเข้าทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนแรงงาน รวมถึงส่งเสริมให้สถานประกอบการจัดสวัสดิการที่ดีเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน นอกจากนี้ก็มีความจำเป็นในการพัฒนาเทคโนโลยีของเครื่องจักรอุปกรณ์เพื่อทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน

๒) ปัญหาสังคมส่งผลกระทบต่อสถานการณ์แรงงาน เช่น ปัญหายาเสพติด ส่งผลถึงการขาดแคลนแรงงาน จึงควรป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการสูญเสียกำลังแรงงานของจังหวัด

๓) การพัฒนาคุณภาพของแรงงานด้านการศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการแก้ไขปัญหาแรงงานของจังหวัด เพื่อให้การแก้ปัญหาและการพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมทั้งแรงงานของจังหวัดจะได้รับความเสมอภาคและมีความเท่าเทียมกันมากยิ่งขึ้น

โดยความท้าทายทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดที่สำคัญ คือการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการแรงงาน การสร้างนวัตกรรมรูปแบบการจัดการที่สอดคล้องกับความจำเป็นของจังหวัด โดยมีประเด็นที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑) การเร่งกระบวนการปรับโครงสร้างการผลิต โดยเพิ่มการลงทุนในโครงการวิจัยร่วมระหว่างบุคลากรวิจัยภาครัฐและเอกชนเพื่อค้นคว้า/พัฒนาให้เกิดสินค้าที่ผลิตด้วยนวัตกรรมในเชิงการค้าให้ได้ซึ่งจะทำให้เกิดการสร้างแรงงานมากขึ้นและการพัฒนาการเติบโตของผลิตภาพแรงงานให้สูงขึ้นด้วยการเพิ่มปัจจัยและการพัฒนาคุณภาพแรงงานผ่านการศึกษา/ฝึกอบรม

๒) การสร้างโอกาสในการพัฒนาศักยภาพให้แก่แรงงานของจังหวัดทั้งในระบบและนอกระบบให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิตการทำงาน โดยแรงงานนอกระบบที่ไม่มีทักษะ ควรส่งเสริมให้มี “มาตรฐานฝีมือตามวิชาชีพ” เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และสำหรับแรงงานในระบบที่มีทักษะควรเร่งพัฒนาและสร้างระบบ “การศึกษาทวิภาคี (Dual System)” ในสาขาวิชาชีพที่จำเป็นต่อการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๓) กระตุ้นให้ผู้ประกอบการเร่งพัฒนาผลิภาพการผลิตด้วยการลงทุน ทั้งในด้านเทคโนโลยีและการฝึกอบรมลูกจ้างและในส่วนของลูกจ้างก็ต้องเร่งพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับค่าจ้างที่สูงขึ้น นอกจากนี้ควรส่งเสริมกลไกด้านสถาบันการเจรจาต่อรองค่าจ้างระหว่างนายจ้างและลูกจ้างให้มากขึ้น เพื่อให้มีการเจรจากันโดยสันติและเป็นแรงจูงใจให้ทั้งสองฝ่ายเพิ่มผลิภาพบนฐานของการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๔) เตรียมรับมือกับสังคมสูงวัย โดยการหาแนวทางการรับมือแรงงานต่างด้าวที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต การใช้เครื่องจักรทดแทนกำลังคน และการพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีเพื่อนำมาทดแทนหรือบรรเทาปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

๕) การแก้ปัญหาการขาดทักษะความรู้ ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน โดยการส่งเสริมการศึกษาหรือทักษะความรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น การส่งเสริมการศึกษา สายอาชีวศึกษา เพื่อรองรับความต้องการของตลาดที่มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นสูง การส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชน นายจ้าง และผู้ประกอบการตามแนวทางประชารัฐในปัจจุบันรวมถึงประเด็นอื่นๆ เช่นการปรับตัวกับรูปแบบการทำงานกับแรงงานรุ่นใหม่ในอนาคต ซึ่งอาจมีประเด็นความแตกต่างระหว่างวัย (Generation Gap) แต่อาจมีรูปแบบหรือวิธีการทำงานใหม่ๆ ที่ต้องเรียนรู้และปรับตัวในการสื่อสารและความสัมพันธ์ที่จะทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

๖) การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน เช่น แนวทางการส่งเสริมให้นายจ้าง/สถานประกอบการเพิ่มผลิภาพแรงงาน ลดขั้นตอนการทำงาน และการจ่ายค่าจ้างเป็นรายชั่วโมงการพัฒนาคุณภาพของแรงงาน การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ นำมาพัฒนางานและบุคลากร

๗) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบтелеคอม การขนส่งและโลจิสติกส์เพื่อความง่ายในการประกอบธุรกิจสนับสนุนการแข่งขันและการลงทุนจากภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการพัฒนา นวัตกรรมและทุนสมัยใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมแรงงานของจังหวัด

๘) ส่งเสริมการพัฒนาสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้ได้แรงงานคุณภาพเข้ามาในจังหวัด และสนับสนุนการเปิดรับแรงงานข้ามชาติที่มีทักษะพร้อมสร้างระบบที่อยู่อาศัยเพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายหรือเปลี่ยนงานได้ง่าย ซึ่งจะนำมาสู่การเพิ่มผลิภาพของการจ้างงาน

๒.๙ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นปัญหาด้านการโจรกรรมและคดีอุกฉกรรจ์

สถิติฐานความผิดคดีอาญาพบว่าจังหวัดราชบุรีมีการจับกุมผู้กระทำความผิดคดีอาญาแบ่งเป็น ๒ ประเภทความผิดได้แก่ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศและความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า จังหวัดราชบุรีมีการกระทำความผิดมากที่สุดในคดีลักทรัพย์รองลงมาในคดีทำร้ายร่างกายและที่น้อยที่สุดคือคดีปล้นทรัพย์และคดีเรียกค่าไถ่ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๒๒ : แสดงสถิติฐานความผิดคดีอาญาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

ประเภทความผิด	จำนวนรับแจ้ง	จำนวนจับกุม		เป้าหมาย (%)	ผลปฏิบัติ (%)	อัตราความผิดต่อประชากรแสน
	ราย	ราย	คน			
๑. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศ	๑,๓๓๘	๙๙๒	๑,๓๕๐	๗๓.๙๕	๗๔.๑๔	๑๕๔.๑๗
๑.๑ ฆ่าผู้อื่น	๑๑๕	๙๕	๑๕๐	๘๑.๒๕	๘๒.๖๑	๑๓.๒๕
๑.๒ ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	๑๓	๑๒	๒๐	๙๐.๙๑	๙๒.๓๑	๑.๕๐
๑.๓ พยายามฆ่า	๒๐๐	๑๔๒	๑๙๘	๖๘.๖๐	๗๑.๐๐	๒๓.๐๔
๑.๔ ทำร้ายร่างกาย	๗๕๕	๕๖๒	๗๙๓	๗๔.๗๘	๗๔.๔๔	๘๖.๙๙
๑.๕ ช่มชู้นกระทำชำเรา	๑๗๗	๑๓๕	๑๔๑	๗๖.๔๐	๗๖.๒๗	๒๐.๓๙
๑.๖ อื่นๆ	๗๘	๔๖	๔๘	๖๒.๕๐	๕๙	๙
๒. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	๓,๐๒๔	๑,๗๕๙	๒,๐๙๖	๕๗.๕๔	๕๘.๑๗	๓๔๘.๔๓
๒.๑ ปล้นทรัพย์	๑	๑	๔	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๐.๑๒
๒.๒ ชิงทรัพย์	๓๔	๓๐	๔๘	๘๗.๘๘	๘๘.๒๔	๓.๙๒
๒.๓ ชิงทรัพย์	๙๒	๖๒	๗๖	๖๕.๑๗	๖๗.๓๙	๑๐.๖๐
๒.๔ ลักทรัพย์	๑,๖๖๙	๙๔๒	๑,๑๓๖	๕๕.๕๖	๕๖.๔๔	๑๙๒.๓๑
๒.๕ กรรโชกทรัพย์	๖	๕	๘	๑๐๐.๐๐	๘๓.๓๓	๐.๖๙
๒.๖ ฉ้อโกง	๓๔๐	๑๕๙	๒๐๘	๕๕.๕๙	๔๖.๗๖	๓๙.๑๘
๒.๗ ยักยอกทรัพย์	๖๒๓	๔๐๐	๔๑๗	๕๗.๑๔	๖๔.๒๑	๗๑.๗๘
๒.๘ ทำให้เสียทรัพย์	๒๑๐	๑๒๔	๑๕๔	๖๕.๔๔	๕๙.๐๕	๒๔.๒๐
๒.๙ รับของโจร	๑๐	๑๐	๑๓	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑.๑๕
๒.๑๐ ลักพาเรียกค่าไถ่	๑	๑	๔	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๐.๑๒
๒.๑๑ วางเพลิง	๗	๖	๖	๖๖.๖๗	๘๕.๗๑	๐.๘๑
๒.๑๒ อื่นๆ	๓๑	๑๙	๒๒	๗๑.๔๓	๖๑.๒๙	๓.๕๗

(ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรีตำรวจภูธรภาค ๗ (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗)

การพัฒนาของแผนจังหวัดจึงเน้นการสร้างมาตรการกลไกความเข้มแข็งจากชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลความสงบเรียบร้อยของชุมชน การพัฒนาขีดความสามารถของอาสาสมัครของชุมชน พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) มาติดตั้งทั่วทั้งจังหวัด โดยเฉพาะในจุดเสี่ยงและแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความอุ่นใจแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการปราบปรามผู้ที่มีอิทธิพลตามนโยบายของรัฐบาล ผ่านกลไกของการประสานจากส่วนกลาง และหน่วยงานในพื้นที่ของจังหวัด

๒.๑๐ ด้านยาเสพติดของจังหวัดราชบุรี

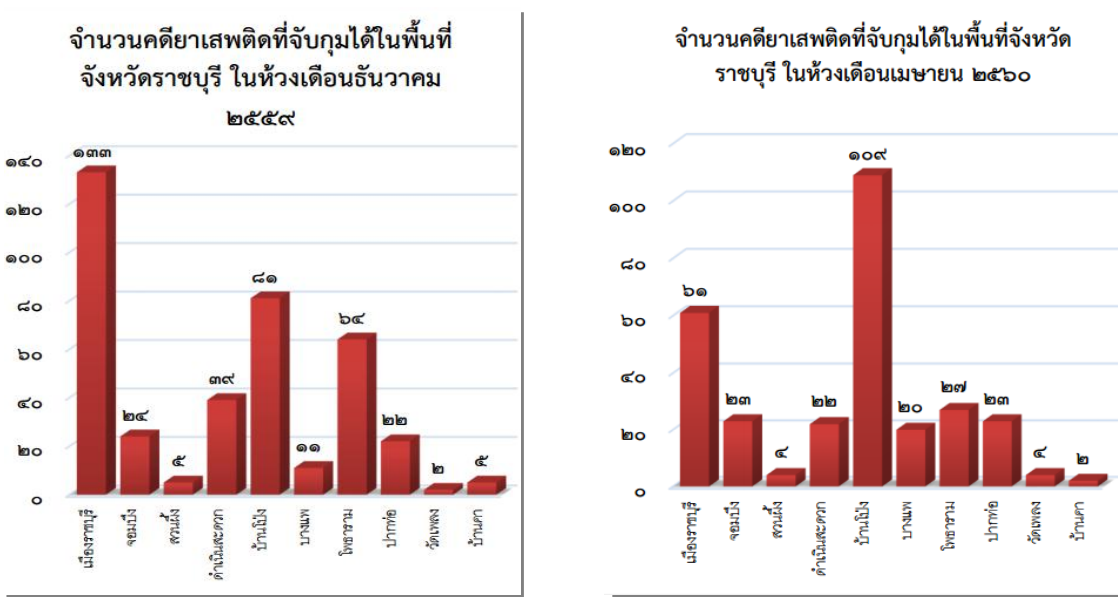
สถานการณ์ด้านการค้าและการแพร่ระบาด

การแพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับดีขึ้น จากการติดตามสถานการณ์ยาเสพติดของคณะทำงานเฝ้าระวังปัญหาเสพติดจังหวัดราชบุรี สถิติการจับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดจำแนกรายอำเภอในพื้นที่จังหวัดราชบุรี พบว่า อำเภอบ้านโป่ง อำเภอเมืองราชบุรี และอำเภอโพธาราม พื้นที่ที่สามารถจับกุมในคดียาเสพติดมากที่สุด ส่วนการแพร่ระบาดของยาเสพติด พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในพื้นที่ อำเภอบ้านโป่ง และอำเภอบ้านแพ้ว ส่วนอำเภอเมืองราชบุรี และโพธาราม มีแนวโน้มลดลง สถิติการจับกุมผู้กระทำความผิดจำแนกตามประเภทยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดราชบุรี พบว่ามีการจัดกุมยาเสพติด ๓

ประเภทคือ ยาบ้า กัญชา และไอซ์ โดยยาบ้ายังเป็นยาเสพติดหลัก ทั้งนี้ของกลางยาบ้าที่สามารถจับกุมมีปริมาณเพิ่มขึ้นเฉพาะในพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง

ในพื้นที่จังหวัดราชบุรียังคงมีเครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดที่ลักลอบนำเข้ายาบ้าและไอซ์จากภาคเหนือโดยใช้จังหวัดราชบุรีเป็นจุดพักยาเสพติด เพื่อผ่านลงสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งใช้กระจายยาเสพติดไปยังจังหวัดข้างเคียง ยาเสพติดที่แพร่ระบาดมากที่สุดได้แก่ ยาบ้า กัญชา กระท่อม และไอซ์ จากข้อมูลที่ได้รับยังไม่พบว่ามีสถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติดในพื้นที่บริเวณชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่จะเป็นการจับกุมคดียาเสพติดจากพื้นที่ตอนในเท่านั้นดังแสดงในแผนภูมิ

แผนภูมิ ๓-๙ : แสดงจำนวนคดียาเสพติดที่จับกุมได้ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี



ที่มา : สถิติการจับกุมยาเสพติดให้โทษหรือการจับกุมของชุดปฏิบัติการในพื้นที่ (ปส.๑) สถิติการบำบัด บสต.

แนวโน้มของสถานการณ์ยาเสพติด

๑. มีแนวโน้มการลักลอบนำเข้ายาบ้าและไอซ์จากภาคเหนือของเครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด และใช้จังหวัดราชบุรีเป็นจุดพักและทางผ่านลงสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีกลุ่มเครือข่ายบางกลุ่มใช้เป็นพื้นที่พักยา และกระจายยาเสพติดไปยังจังหวัดข้างเคียง

๒. การค้ายาเสพติดในระดับผู้ค้ารายย่อยจะเป็นการทำการค้าในระบบเครือข่าย ซึ่งจะนำยาเสพติดมาจำหน่ายโดยผ่านทางคนรู้จัก หรือญาติ แล้วขายต่อกับบุคคลทั่วไปเพื่อหากำไรอีกทอดหนึ่ง

๓. มีเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด โดยจะรับยาเสพติดจากชายแดนกาญจนบุรี และส่งต่อยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ต่อไป

๔. ผู้ค้ายาเสพติดมีแนวโน้มที่จะสั่งยาเสพติดมาจากชายแดนทางภาคเหนือเป็นจำนวนครั้งละหลายๆในแต่ละครั้ง โดยใช้วิธีการนำญาติหรือคนรู้จักไปเป็นตัวประกันไว้กับผู้ขายที่ฝั่งเมียนมาร์

แนวทางดำเนินการต่อปัญหาความมั่นคงในช่วงการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด

จะเน้นการมีแผนดำเนินการทั้งในเชิงป้องกัน (สร้างภูมิคุ้มกัน) เชิงปราบปราม/ป้องปรามและการฟื้นฟูเยียวยาโดยการบูรณาการทุกภาคส่วนภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง และการรักษาความมั่นคงภายใน ควบคู่กับการใช้กฎหมายปกติ เพื่อให้เกิดความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน กำหนดกรอบแนวทางและงบประมาณให้หน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปโดยหน่วยงานทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อควบคุมสถานการณ์และสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเกื้อกูลต่อการปฏิบัติการกิจของทุกภาคส่วนในการเสริมสร้างความมั่นคงโดยจังหวัดนำแนวทางของยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงที่เน้นการฉีกกำลังเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืนการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน การเสริมสร้างความมั่นคงในมิติวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการจัดการโดยสันติวิธี การพัฒนาฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านความมั่นคง การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน และการบริหารจัดการอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพและมีการวางยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงภายใน โดยเน้นการบริหารจัดการและการเสริมสร้างสมรรถนะขององค์กรการอำนวยราชการและบูรณาการด้านความมั่นคงของรัฐ (รวมการแจ้งเตือนและเฝ้าระวังภัยคุกคาม) การปกป้อง เทิดทูน และเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์การเสริมสร้างความรักสามัคคีของคนในชาติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนการแก้ไขปัญหาความมั่นคงเฉพาะด้านของจังหวัด ตามแนวทางการพัฒนาของประเทศ

๑) ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

➤ ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดราชบุรีหนึ่งในผืนป่าภาคตะวันตก เป็นพื้นที่ที่มีความต่อเนื่องกับผืนป่าทุ่งใหญ่นเรศวรซึ่งเป็นมรดกโลก และผืนป่าแก่งกระจานรวมทั้งเชื่อมต่อกับพื้นที่ป่าประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นผืนป่าเขตร้อนชื้นที่สำคัญของเอเชียความอุดมสมบูรณ์ด้านพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ป่าหายาก เช่น นกเงือก นกเงือก ชะนี หน้าขาว ซึ่งพื้นที่ป่าส่วนใหญ่ในจังหวัดราชบุรีอยู่ในบริเวณเขตแดนด้านทิศตะวันตกติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และเขตแดนด้านทิศใต้ติดกับจังหวัดเพชรบุรีมีสภาพเป็นเทือกเขาสูงสภาพป่าเป็นป่าดิบ ป่าเบญจพรรณป่าเต็งรัง และป่าไผ่ ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ ๒๐๐ เมตรถึง ๑,๑๐๐ เมตร อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และด้านทิศตะวันตกของอำเภอปากท่อ ซึ่งพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอจอมบึง พื้นที่จะประกอบด้วยป่าและภูเขาอันเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาตะนาวศรีบริเวณถัดจากเทือกเขาทางด้านทิศตะวันออกจนถึงตอนกลางของพื้นที่ จังหวัดมีลักษณะเป็นที่ราบสูงและเป็นลอนลาดมีแม่น้ำภาชี และลำห้วยสาขาเป็นแม่น้ำสายหลักอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอจอมบึงและด้านทิศตะวันตกของอำเภอปากท่อ เมืองราชบุรี โปธาราม และอำเภอบ้านโป่ง ทำให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ

จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ป่าเหลืออยู่ประมาณ ๑,๐๖๓,๒๙๐.๙๖ ไร่ หรือร้อยละ ๓๒.๗๘ ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด ป่าไม้ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่เขาและเทือกเขาตะนาวศรี โดยข้อมูล ๕ ปีย้อนหลังมีจำนวนพื้นที่ป่าไม้เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย สำหรับพื้นที่ป่าไม้จำแนกตามลักษณะบังคับตามกฎหมายประกอบด้วย

- ป่าสงวนแห่งชาติ มีพื้นที่ ๑,๘๖๔.๙๕ ตารางกิโลเมตร
- อุทยานแห่งชาติ มีพื้นที่ ๓๒๘.๗๔ ตารางกิโลเมตร
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า มีพื้นที่ ๔๘๙.๓๑ ตารางกิโลเมตร
- ที่ราชพัสดุ มีพื้นที่ ๘๐๐.๐๐ ตารางกิโลเมตร

ตาราง ๓-๒๓ : แสดงทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดราชบุรี

พื้นที่จังหวัดที่เหลือ (ไร่)	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
	๓,๒๔๗,๗๘๘.๗๘	๓,๒๔๗,๗๘๘.๗๘	๓,๒๔๗,๗๘๘.๗๘	๓,๒๔๗,๗๘๘.๗๘	๓,๒๔๗,๗๘๘.๗๘
พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	๑,๐๘๑,๓๘๗.๕๔	๑,๐๗๓,๓๒๙.๓๗	๑,๐๖๓,๒๙๐.๙๖	๑,๐๖๖,๙๙๐.๓๕	๑,๐๖๘,๑๓๘.๙๖
อัตราการเปลี่ยนแปลงของเนื้อที่ป่าไม้ในจังหวัด	-๒.๗๑	-๐.๗๕	-๐.๙๔	+๐.๓๕	+๐.๑๑
สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด (ร้อยละ)	๓๓.๓๐	๓๓.๐๕	๓๒.๗๔	๓๒.๘๕	๓๒.๘๙

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒๕๕๙

ประเด็นความท้าทายทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดราชบุรีคือ การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรมใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว รักษา ความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศ และการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังนี้

๑) อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้เพื่อสร้างสมดุลธรรมชาติปกป้องและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม หยุดยั้งการทำลายป่า เพื่อรักษาพื้นที่ป่าไม้ ให้อยู่ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วน นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้ กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนแนวเขตที่ดินของรัฐ โดยใช้หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Map) ให้แล้วเสร็จเป็นรูปธรรม โดยเร็ว สนับสนุนการปลูกและฟื้นฟูป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ “ปลูกป่า ปลูกคน” โดยประยุกต์ความสำเร็จ จากโครงการของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการปลูกป่าและยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน ไปพร้อมกัน ส่งเสริมการปลูกฟื้นฟูป่าในพื้นที่ว่างของรัฐตามแนวกันชนและการเชื่อมต่อผืนป่า ส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน และป่าครัวเรือน สนับสนุนกฎหมายเกี่ยวกับป่าชุมชน สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูและดูแลผืนป่า เพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของพื้นที่จังหวัดตามเป้าหมายของประเทศ โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อาทิ ไม้สัก ไม้มะค่า และไม้พะยุง ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชน ภาคประชาชนและเกษตรกรรายย่อยในการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อาทิ ไม้สัก ไม้มะค่า และไม้พะยุง หรือปรับเปลี่ยนจากการปลูกไม้เศรษฐกิจระยะสั้นมาเป็นไม้มีค่า ส่งเสริมการวิจัยและ

พัฒนา การปลูกพืชแซมในสวนป่า การทำวนเกษตร เพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรระหว่างที่ไม้ยังไม่เติบโต และส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากไม้ รวมทั้งพัฒนาสนับสนุนแนวทางการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ อาทิ การพัฒนาระบบการจัดการพื้นที่อนุรักษ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หรือพัฒนาท่องเที่ยวของชุมชนที่มีบทบาทโดดเด่นด้านการอนุรักษ์

๒) ในด้านอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนจังหวัดจะเน้นการปกป้องและ อนุรักษ์ทรัพยากรพันธุกรรม อนุรักษ์พันธุกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนธนาคารพันธุกรรมให้เป็นระบบ ทั้งพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ การสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรชีวภาพ และให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม จัดทำชุดการวิจัยเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ อย่างเป็นระบบ ผลักดันให้มีการนำงานวิจัยที่มีอยู่มาพัฒนาต่อยอดทางธุรกิจ สนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนา สมุนไพรที่เป็นยาและเครื่องสำอางที่มีศักยภาพและมีความต้องการของตลาด เชื่อมโยงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ชีวภาพใหม่ กับกระบวนการพัฒนาสินค้าชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยค้นหาเอกลักษณ์และศักยภาพ ที่แท้จริงของทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีนวัตกรรมและมีมูลค่าสูง

➤ ทรัพยากรน้ำ

๑) แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำแม่กลองไหลผ่านจังหวัดราชบุรีในเขตอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอเมืองราชบุรี และอำเภอดำเนินสะดวก รวมความยาว ๖๗ กิโลเมตร แม่น้ำแควอ้อม เป็นสาขาของแม่น้ำแม่กลองในเขตอำเภอเมืองฯ และอำเภอวัดเพลง แม่น้ำภาชี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรีในเขตอำเภอบ้านคา ไหลผ่าน อำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง ไปบรรจบแม่น้ำไทรโยค ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี มีความยาวเฉพาะ ในเขตจังหวัดราชบุรี ๘๐ กิโลเมตร

จังหวัดราชบุรี มีคลองดำเนินสะดวกที่ขุดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ เพื่อเชื่อมแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง โดยเริ่มจากตำบลบางยาง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ผ่านอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี บรรจบกับแม่น้ำแม่กลองที่ตำบลบางนกแขวก อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม มีความยาวตลอดลำคลอง ๓๕ กิโลเมตร และลำคลองสาขาอีก กว่า ๒๐๐ คลอง

๒) ปริมาณน้ำต้นทุนของจังหวัด พบว่า มีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของจังหวัด ทุก ๆ ปี และในปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘ จังหวัดมีความต้องการใช้น้ำเท่ากับ ๓๙ ล้าน ลบ.ม.เป็นความต้องการใช้น้ำด้านการเกษตรทั้งหมด

๓) พื้นที่ในเขตชลประทานแม่กลองใหญ่ เชื้อนแม่กลอง ซึ่งทดน้ำแม่กลอง ตั้งอยู่ในเขตอำเภท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ก่อให้เกิดคลองส่งน้ำสายใหญ่เพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค การเก็บกักน้ำ การระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม ในเขตจังหวัดราชบุรีครอบคลุม พื้นที่ ๘๖๘,๖๘๐ ไร่

๔) คุณภาพน้ำ

จากการติดตามคุณภาพน้ำ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (ราชบุรี) ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินในเขตพื้นที่เขตจังหวัดราชบุรีได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง คลองดำเนินสะดวก คลองวัดประดู่และคลองสาขาตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกตามในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

(๑) คุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่ น้ำแม่กลองจำนวน ๔ ครั้งต่อปีจำนวน ๓ สถานี โดยค่าเฉลี่ยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ จัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ ๔ (คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม) จำนวน ๒ สถานี คือ

- ◆ สถานีหน้าค่ายภานุรังษี (MK๐๕) อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรีดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานประเภทที่๓ได้แก่ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) สูง ๒๒,๗๕๐ MPN/๑๐๐ ML

- ◆ สถานีสะพานวัดใหญ่ช้านาญ (MK๐๖) อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรีดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานประเภทที่๓ได้แก่ ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) สูง ๒๒,๔๗๕ MPN/๑๐๐ ML

สถานที่จัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่๒ (คุณภาพน้ำดี) จำนวน ๑ สถานี คือสถานีสะพานเฉลิมพระเกียรติฯ (MK๐๗) อำเภอบ้านโป่งจังหวัดราชบุรี

๒) คุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวกและคลองสาขา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวกโดยค่าเฉลี่ยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำจัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ ๔ (คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม) จำนวน ๓ สถานี คือ

- ◆ สถานีวัดโชติทายราม (DN๐๒) ตำบลดำเนินสะดวกอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรีค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ต่ำ ๒.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) สูง ๒๐,๓๐๐ MPN/๑๐๐ ML

- ◆ สถานีศาลหลักเมือง (DN๐๓) ตำบลศรีสุราษฎร์ อำเภอดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรีค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ต่ำ ๒.๙ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) สูงถึง ๒.๒ มิลลิกรัมต่อลิตรและปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียมทั้งหมด (NH₄-N) สูง ๐.๕๖ มิลลิกรัมต่อลิตร

- ◆ สถานีวัดประสาธสิทธิ์ (DN๐๔) ตำบลประสาธสิทธิ์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ต่ำ ๒.๗ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) สูงถึง ๒.๓ มิลลิกรัมต่อลิตรและค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) สูง ๔๐,๐๐๐ MPN/๑๐๐ ML

๓) คุณภาพน้ำคลองประดู่และคลองสาขา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองประดู่และคลองสาขา จังหวัดราชบุรี โดยค่าเฉลี่ยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ จัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ ๕ (คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก) จำนวน ๒ สถานี คือ

- ◆ สถานีสะพานถนนหมายเลข ๓๐๘๘ (ราชบุรี – วัดเพลง) คลองวันดาว (PDB๐๒) ตำบลวันดาวอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรีค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ต่ำ ๔.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) สูงถึง ๔.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) สูง ๒๘๒,๐๐๐ MPN/๑๐๐ ML ค่าแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์มทั้งหมด (FCB) สูง ๕๘,๒๖๗ MPN/๑๐๐ ML และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียมทั้งหมด (NH₄-N) สูง ๑.๗๔ มิลลิกรัมต่อลิตร

- ◆ สถานีสะพานเทศบาลตำบลปากท่อ (PDB๐๖) ตำบลปากท่ออำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ต่ำ ๑.๘ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) สูงถึง ๔.๙ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) สูง ๑๗๘,๖๖๗ MPN/๑๐๐ ML ค่า

แบคทีเรียกลุ่มฟีคอกโคลิฟอร์มทั้งหมด (FCB) สูง ๑๔,๙๖๗ MPN/๑๐๐ ML และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียมทั้งหมด (NH₃- N) สูง ๑.๔๔ มิลลิกรัมต่อลิตร

สถานีที่จัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ ๔ (คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม)

จำนวน๒สถานี

◆ สถานีคลองวัดประดู่ (PD๐๔) ตำบลวันดาวอำเภอปากท่อจังหวัดราชบุรี ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ต่ำ ๓.๑ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) สูงถึง ๓.๒ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าแบคทีเรียกลุ่มฟีคอกโคลิฟอร์มทั้งหมด (FCB) สูง ๕,๔๖๓ MPN/๑๐๐ ML

◆ สถานีสะพานถนนหมายเลข ๓๐๘๘ (ราชบุรี – วัดเพลง) คลองปากท่อ (PDB๐๓) ตำบลวัดยางงามอำเภอปากท่อจังหวัดราชบุรีค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ต่ำ ๑.๖ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) สูงถึง ๓.๐ มิลลิกรัมต่อลิตรค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) สูง ๔๑,๐๐๐ MPN/๑๐๐ ML ค่าแบคทีเรียกลุ่มฟีคอกโคลิฟอร์มทั้งหมด (FCB) สูง ๘,๒๖๓ MPN/๑๐๐ ML และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียมทั้งหมด (NH₃ - N) สูง ๐.๘๘ มิลลิกรัมต่อลิตร

๕) จังหวัดราชบุรีมีหน่วยงานในสังกัดกรมชลประทานที่ดูแลรับผิดชอบการส่งน้ำชลประทานเพื่อการเกษตรและอุปโภค – บริโภค จำนวน ๗ หน่วยงาน รายละเอียดดังนี้

(๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามะกาดูแลรับผิดชอบพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดอนบึง และอำเภอเมืองราชบุรี รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่รับประโยชน์) จำนวน ๑๖๐,๔๐๘ ไร่

(๒) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐมดูแลรับผิดชอบพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่รับประโยชน์) จำนวน ๑๔,๔๐๐ ไร่

(๓) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสนดูแลรับผิดชอบพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่รับประโยชน์) จำนวน ๙,๒๔๔ ไร่

(๔) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุมดูแลรับผิดชอบพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธารามอำเภอบางแพ และอำเภอดำเนินสะดวก รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่รับประโยชน์) จำนวน ๑๓๙,๘๖๐ ไร่

(๕) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งซ้ายดูแลรับผิดชอบพื้นที่อำเภอโพธารามอำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบ้านโป่ง และอำเภอเมืองราชบุรี รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่รับประโยชน์) จำนวน ๗๕,๔๕๓ ไร่

(๖) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวาดูแลรับผิดชอบพื้นที่อำเภอวัดเพลงอำเภอปากท่อ และอำเภอเมืองราชบุรี รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่รับประโยชน์) จำนวน ๑๐๑,๐๐๐ ไร่

(๗) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวกดูแลรับผิดชอบพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่รับประโยชน์) จำนวน ๑๙,๓๖๐ ไร่

๖) อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง มีจำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

(๑) อ่างเก็บน้ำห้วยสำนักไม้เต็ง อำเภอมืองราชบุรี เป็นอ่างเก็บน้ำที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดราชบุรี ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๓๖.๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๑๗,๙๒๒ ไร่

(๒) อ่างเก็บน้ำชีภูป่าห้วย อำเภอสวนผึ้ง ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๒.๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๑,๑๑๗ ครัวเรือน (ระบบน้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค)

(๓) อ่างเก็บน้ำห้วยท่าเคย อำเภอบ้านคา ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๒๓.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๓,๕๐๐ ไร่

(๔) อ่างเก็บน้ำโปงกระทิง อำเภอบ้านคา ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๐.๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๔๒๐ ครัวเรือน (ระบบน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค)

(๕) อ่างเก็บน้ำห้วยมะหาด อำเภอบ้านคา ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๔.๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๕,๘๐๐ ไร่

๗) อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก มีจำนวน ๖๔ แห่ง (อยู่ในความดูแลของโครงการชลประทานราชบุรี จำนวน ๕๕ แห่ง และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗จำนวน ๕ แห่ง) ฝ่ายทดน้ำ จำนวน ๒๐ แห่ง และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จำนวน ๑๓แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา รวมปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๒๙.๖๘๗ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมพื้นที่รับประโยชน์ประมาณ ๘๘,๐๐๐ ไร่ ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้เพื่อการเกษตร ดังแสดงในตาราง

ที่มา : โครงการชลประทานราชบุรี ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙

ตาราง ๓-๒๔ : กิจกรรมการใช้น้ำสรุปการใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ ของจังหวัดราชบุรี

ลำดับที่	กิจกรรมการใช้น้ำ	ปริมาณการใช้น้ำ (ล้านลบ.ม./ปี)
๑	การเกษตร	๒,๑๗๒.๑๗
๒	ปศุสัตว์	๓๔.๑๓
๓	อุปโภค-บริโภค	๖๖.๓๓
๔	อุตสาหกรรม	๒๙.๘๑
รวม		๒,๓๐๒.๔๔

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค๗ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม๒๕๕๙

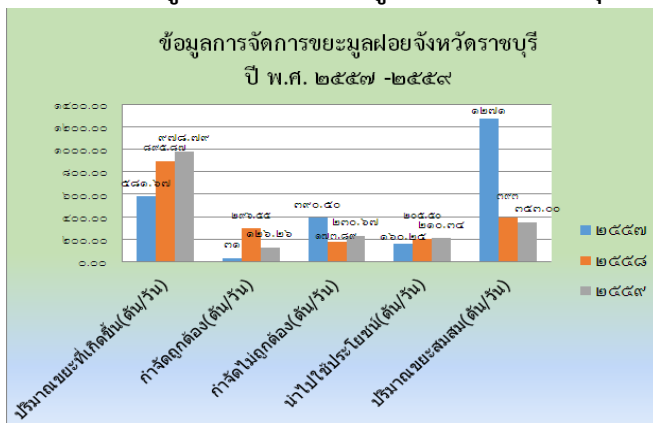
ยุทธศาสตร์ของจังหวัดจะเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคงสมดุลและยั่งยืนทั้งในมิติเชิงปริมาณและคุณภาพ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำเพื่อกำหนดทิศทางการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดินในทุกมิติ โดยคำนึงถึงศักยภาพ และข้อจำกัดด้านสิ่งแวดล้อมและมิติเชิงสังคมของพื้นที่ลุ่มน้ำ

๓.๓ สิ่งแวดล้อม

■ ขยะมูลฝอย

จากการคำนวณปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษกับฐานประชากรของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งตามเขตการปกครองในระดับท้องถิ่นคือเทศบาลเมือง อัตราการผลิตขยะมูลฝอยเท่ากับ ๑.๑๕ กก./คน/วันเทศบาลตำบลอัตราการผลิตขยะมูลฝอยเท่ากับ ๑.๐๒ กก./คน/วัน และองค์การบริหารส่วนตำบลอัตราการผลิตขยะมูลฝอยเท่ากับ ๐.๙๑ กก./คน/วัน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีปริมาณที่เกิดขึ้น ๓๕๗,๒๕๖.๗๘ ตัน/ปี (๙๗๘.๗๙ ตัน/วัน) ปริมาณขยะที่กำจัดไม่ถูกต้อง ๘๔,๑๙๔.๕๕ ตัน/ปี (๒๓๐.๖๗ ตัน/วัน) ปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้อง ๔๖,๐๘๔.๙๐ ตัน/ปี (๑๒๖.๒๖ ตัน/วัน) ขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ ๗๖,๗๗๔.๘๐ ตัน/ปี (๒๑๐.๓๔ ตัน/วัน) และปริมาณขยะมูลฝอยตกค้าง ๑๗,๔๓๓ ตัน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวน ๑๑๑ แห่ง ประกอบด้วย เทศบาลเมือง ๔ แห่ง เทศบาลตำบล ๓๐ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๗๗ แห่ง ดังแสดงในแผนภูมิ

แผนภูมิ ๓-๑๐ กราฟแสดงข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙



และจังหวัดราชบุรียังมีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก ๒๖๔.๐๑ ตัน/วัน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็น ๙๗๘.๗๙ ตัน/วัน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๒๕ : แสดงปริมาณขยะมูลฝอย ในจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙

ปี	ปริมาณขยะ
๒๕๕๔	๒๖๔.๐๑ ตัน/วัน
๒๕๕๕	๓๗๖.๘๗ ตัน/วัน
๒๕๕๗	๕๘๑.๖๗ ตัน/วัน
๒๕๕๘	๘๙๕.๘๗ ตัน/วัน
๒๕๕๙	๙๗๘.๗๙ ตัน/วัน

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

จากตารางจะเห็นได้ว่าปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ไม่น้อยกว่า ๑๖๘ ตันต่อปี ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตปริมาณขยะจะเพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยที่จะทำให้ปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้นจากชุมชนเมือง การขยายตัวทางการท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจการค้า การลงทุนของพื้นที่ และความทันสมัยของระบบการคมนาคมและโลจิสติกส์ และที่สำคัญ คือจิตสำนึกในการจัดการขยะชุมชน ครั้วเรือน และประชาชน ดังแสดงในตาราง

ตาราง ๓-๒๖ แสดงการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยในจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ปีพ.ศ.	ปริมาณขยะ (คาดการณ์แนวโน้ม)
๒๕๖๐	๑,๑๔๖ ตัน/วัน
๒๕๖๑	๑,๓๑๔ ตัน/วัน
๒๕๖๒	๑,๔๘๒ ตัน/วัน
๒๕๖๓	๑,๖๕๐ ตัน/วัน
๒๕๖๔	๑,๘๑๘ ตัน/วัน
๒๕๖๕	๑,๙๘๖ ตัน/วัน

๑) ของเสียอันตรายชุมชน

จากการสำรวจพบว่า มีปริมาณของเสียอันตรายในชุมชนประมาณ ๕.๒๓ตัน/วันหรือ๑,๙๐๙ตัน/ปีโดย
อปท. ที่มีบริการเก็บขนจำนวน๓.๖๗ตัน/วันหรือ ๑,๓๔๐ตัน/ปีและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีบริการ
เก็บขน จำนวน ๑.๕๖ ตัน/วัน หรือ ๕๖๙ ตัน/ปี จังหวัดราชบุรียังไม่มีระบบการจัดการขยะอันตรายชุมชน
โดยส่วนใหญ่ยังทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไปแม้ว่าบางท้องถิ่นมีการรณรงค์การคัดแยกของเสียอันตราย
ชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไปแต่ยังมีข้อจำกัดในการรวบรวมและขนส่งไปรีไซเคิลหรือกำจัดอย่างถูกหลัก
วิชาการ ซึ่งการปรับแผนครั้งนี้จังหวัดได้ประสานร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
ราชบุรีสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่๘ได้ประสานองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี ในการเป็นศูนย์กลางกำจัด
ขยะอันตรายของจังหวัด โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี จะจัดตั้งงบประมาณในการดำเนินการขยะ
อันตรายในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ต่อไป

๒) การจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรีมีการดำเนินการเก็บขนขยะมูลฝอยจำนวนทั้งหมด๗๓แห่งมีปริมาณขยะมูลฝอยที่
เกิดขึ้น ประมาณ ๖๗๙.๖๑ ตัน/วันคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๑๒ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมดในพื้นที่
โดยพบว่าปริมาณขยะมูลฝอยที่มีการดำเนินการเก็บขนเพื่อนำไปกำจัดทั้งสิ้น ประมาณ ๔๗๐.๔๔ ตัน/วัน โดย
มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่จำนวน๑๔แห่งเป็นสถานที่กำจัดมูลฝอยที่ถูกต้องเพียง ๔ แห่งเท่านั้น ซึ่ง
สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นการกำจัดที่ไม่ถูกต้อง เช่น การเผากลางแจ้ง การเทกองทิ้งในบ่อ
ดินเก่า หรือพื้นที่รกร้างตามเนินเขาหรือหุบเขา

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีการดำเนินการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอยจำนวน ๓๘
แห่งพบว่า มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ประมาณ ๒๑๙.๓๔ ตัน/วันคิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๐ ของปริมาณขยะ
มูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมดในพื้นที่โดยขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นนี้ประชาชนในพื้นที่จะดำเนินการกำจัดในครัวเรือน
โดยการเทกองและเผาในที่โล่ง ทั้งตามข้างทางหรือบางส่วนอาจมีการฝากทิ้งในพื้นที่ที่มีการให้บริการเก็บขน

๓) สถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๙

การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อปท.ที่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	๑๒ แห่ง
อปท.ที่นำขยะไปกำจัดโดยการว่าจ้างเอกชน	๖๑ แห่ง
อปท.ที่ไม่มีการจัดเก็บขยะ (ประชาชนดำเนินการเอง)	๓๘ แห่ง

ปริมาณการเก็บขนขยะมูลฝอย

สามารถเก็บขนได้	๖๒๖.๗๔ ตัน/วัน
คิดเป็นร้อยละ	๗๕.๒๓
เก็บขนไม่ได้	๒๐๖.๓๑ ตัน/วัน
คิดเป็นร้อยละ	๒๔.๗๗

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒ แห่ง
เป็นของเอกชน	๓ แห่ง

ปริมาณขยะมูลฝอยสะสม

ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ณ เดือนกันยายน ๒๕๕๗ มีปริมาณ ๔๖๔,๐๖๔ ตันดำเนินการจัดการขยะตกค้างสะสมถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๙ มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง ๓๒๕,๒๐๙ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๘

การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน/หมู่บ้าน

คัดแยกขยะต้นทาง ๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(เทศบาลตำบลหลักเมือง เทศบาลตำบลกรับใหญ่ เทศบาลตำบลกระจับ เทศบาลตำบลดำเนินสะดวก เทศบาลตำบลปากท่อ เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน เทศบาลเมืองบ้านโป่ง และองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง)

จำนวนจตุรรวบรวมขยะอันตราย

มีจตุรรวบรวมขยะอันตรายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕ แห่งที่มีการเก็บรวบรวมขยะอันตราย เพื่อรอกการนำไปกำจัดต่อไปคือเทศบาลตำบลดำเนินสะดวก เทศบาลตำบลหลักเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลจอมบึง องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง และเทศบาลเมืองบ้านโป่ง

ตาราง ๓-๒๗ : แสดงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดราชบุรีของ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนทั้งหมด ๑๕ แห่ง

ลำดับที่	หน่วยงานดำเนินการ	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	หมายเหตุ
๑	ทต.วัดเพลง	ต.เกาะศาลพระ อ.วัดเพลง จ.ราชบุรี	Open dump
๒	ทต.เจ็ดเสมียน	ต.เจ็ดเสมียน อ.โพธาราม จ.ราชบุรี	เตาเผา (แบบไม่กำจัดมลพิษ)
๓	ทต.บ้านเลื่อม	ต.บ้านเลื่อม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี	Open dump
๔	ทต.เขาขวาง	ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี	Open dump
๕	อบต.คู่งกระถิน	ต.คู่งกระถิน อ.เมือง จ.ราชบุรี	ปิดฝังกลบเรียบร้อยแล้ว
๖	ทต.ดำเนินสะดวก	ต.ห้วยยางโทน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี	Controlled dump ที่ยอมรับได้ทางวิชาการ
๗	บริษัท เซ็นทรัล เวสแควเตอร์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (บริษัทไพรม์โร้ดกรุ๊ปจำกัด)	ต.ดอนทราย อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี	Sanitary landfill
๘	ทต.บางแพ	ต.บางแพ อ.บางแพ จ.ราชบุรี	แบบผสมผสาน RDF
๙	ทต.บ้านขี้ป่าหวาย	ต.ท่าเคย อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	Open dump
๑๐	ทต.จอมบึง	ต.จอมบึง อ.จอมบึง จ.ราชบุรี	แบบผสมผสาน RDF

ลำดับ ที่	หน่วยงานดำเนินการ	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	หมายเหตุ
๑๑	ทต.ด่านทับตะโก	ต.เบิกไพร อ.จอมบึง จ.ราชบุรี	Open dump
๑๒	ทม.ท่าผา	ต.ท่าผา อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี	Controlled dump
๑๓	อบต.สวนผึ้ง /ทต.สวนผึ้ง	ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	Open dump
๑๔	บริษัท SNT TECH จำกัด	ต.อ่างหิน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี	แบบผสมผสาน RDF
๑๕	บริษัทคุณธรรมขนส่งจำกัด	ต.ปากแรต อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี	แบบผสมผสาน RDF

ที่มาของข้อมูล: แบบสำรวจข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยของ อปท. (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙)

ลำดับความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

๑) ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่จะต้องนำไปกำจัดขั้นสุดท้ายยังมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากการลดคัดแยกขยะของประชาชนในชุมชนตั้งแต่ต้นทางยังไม่มีประสิทธิภาพขาดการดำเนินการอย่างครบวงจรรวมทั้งมีการใช้ถุงพลาสติกอย่างฟุ่มเฟือย

๒) ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีการกำจัดแบบที่ไม่ถูกสุขลักษณะ เป็นลักษณะเทกองและเผาเป็นครั้งคราวส่งผลกระทบต่อประชาชนและสภาพแวดล้อม

๓) ปัญหาการขาดแคลนที่ดินสำหรับใช้เป็นสถานที่กำจัดเนื่องจากต้องใช้พื้นที่ค่อนข้างมากและต้องมีสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ประกอบกับเกิดปัญหาการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่

๔) ขาดความพร้อมของท้องถิ่นในการจัดเตรียมโครงการเพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณในการลงทุนก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอย/ของเสียอันตรายชุมชน/มูลฝอยติดเชื้อ

๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่ได้ดำเนินการในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอย โดยไม่มีการให้บริการรวบรวมขยะมูลฝอยชุมชนไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ

๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่มีการให้บริการจัดการขยะมูลฝอย และกำจัดอย่างไม่ถูกหลักวิชาการ ไม่สามารถนำขยะมูลฝอยไปกำจัดในสถานที่กำจัดที่ถูกหลักวิชาการได้ เนื่องจากกระยะทางในการขนส่งค่อนข้างไกลและค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

๗) ความขาดประสิทธิภาพของระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ

๘) การปนเปื้อนของเสียอันตรายชุมชนในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๙) มาตรการพิกัดอัตราภาษีต่างๆที่เรียกเก็บจากผู้ประกอบการและการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะมูลฝอยของแต่ละท้องถิ่นไม่ประสบความสำเร็จและไม่สะท้อนค่าใช้จ่ายจริงในการดำเนินการ

๑๐) ขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่และปลอดภัยต่อสุขภาพรวมถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพของวัสดุที่ได้ออกจากการคัดแยกขยะมูลฝอย

๑๑) ประชาชนได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยที่ไม่เหมาะสม

จากการศึกษาวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าในภาพรวมนั้นสถานการณ์ที่ผ่านมาของจังหวัดราชบุรียังคงเป็นไปตามทิศทางเดียวกันกับสถานการณ์ในระดับประเทศ เนื่องจากการที่มีประชากรมากขึ้น ชุมชนขยายตัวมากขึ้น มีสถานประกอบการทั้งขนาดกลาง และขนาดย่อมมากขึ้น มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น แต่สมรรถนะขีดความสามารถในการจัดการขยะยังเท่าเดิมการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดจึงเน้นการแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมตามแนวทางการพัฒนาในภาพรวมของประเทศ ที่สอดคล้องกับปัญหาของจังหวัด โดยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิตและบริโภค สร้างเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือเมืองสีเขียว เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน

๓.๔ ประปา

จังหวัดราชบุรีมีการประปาส่วนภูมิภาคให้บริการน้ำประปาจำนวน ๔ แห่ง

(๑) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาราชบุรี ให้บริการในพื้นที่อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก และอำเภอบางแพ มีจำนวนผู้ใช้น้ำรวม ๑๙,๘๕๓ รายกำลังการผลิต ๓,๖๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน นอกจากนี้เป็นการรับซื้อน้ำจาก บริษัท เอ็คคอมธารา จำกัด ประมาณ ๑,๔๐๐ - ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง

(๒) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาบ้านโป่งให้บริการในพื้นที่อำเภอบ้านโป่งมีจำนวนผู้ใช้น้ำรวม ๑๐,๔๗๔ รายกำลังการผลิต ๑๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน

(๓) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาปากท่อให้บริการในพื้นที่อำเภอปากท่อและอำเภอดำเนินสะดวก (บางส่วน)

(๔) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสวนผึ้งครอบคลุมพื้นที่๙อำเภอยกเว้นอำเภอบ้านคา ให้บริการในพื้นที่อำเภอสวนผึ้งและอำเภอบึงมะลิมีจำนวนผู้ใช้น้ำรวม ๔,๑๕๑รายกำลังการผลิต ๔,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน

ซึ่งแนวทางการพัฒนาของจังหวัดจะเน้นการดูแลประชาชนอย่างทั่วถึง ในการเข้าถึงน้ำสะอาด ที่เพียงพอต่อการอุปโภค และบริโภค และการพัฒนาระบบประปาองรับการเติบโตของเมือง และการพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัด

ส่วนที่ ๓

การรวบรวม และวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาของประเทศไทย และภาค กับการเชื่อมโยงสู่แผนการพัฒนาจังหวัดราชบุรี

การศึกษารรณกรรม และการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จำเป็นให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และต้องให้ความสำคัญกับแนวโน้มการพัฒนาจังหวัดราชบุรีซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีสาระที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดราชบุรี ทั้งแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายรัฐบาล โมเดลเศรษฐกิจไทยแลนด์ ๔.๐ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย และยังมีแผนของหน่วยงานระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดราชบุรี เช่น ยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์กระทรวงพาณิชย์ และนอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์แนวโน้ม และความท้าทายในการพัฒนาประเทศ การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อทิศทางการพัฒนาของจังหวัดราชบุรี ในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

ประเทศไทยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ ในระยะยาว เพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และเพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันมีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วคนไทยมีความสุขอยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปี ต่อจากนี้ไปประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ได้แก่

- (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ดังแสดงในภาพที่ ๑ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อไปนี้



ภาพที่ ๑ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ซึ่งจากกรอบแนวทางของยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ด้านนั้น จังหวัดราชบุรี สามารถเชื่อมโยงสู่การขับเคลื่อนจังหวัดได้ ดังนี้

๑) ด้านความมั่นคง กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ที่จังหวัดสามารถนำมาเป็นแนวทางการพัฒนา โดยมีสาระสำคัญ คือการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การปฏิรูปกลไกการบริหารจังหวัดและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดน การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อม และระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น

๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ที่จังหวัดสามารถนำมาเป็นแนวทางการพัฒนา มีสาระสำคัญ คือการพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุนพัฒนาขีดความสามารถทางการค้าของจังหวัดให้เข้มแข็ง หนุนเสริมการค้าเคลื่อนประเทศสู่ชาติการค้า การพัฒนาภาคการผลิตและบริการเสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็งยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชนพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกกระดับผลิตภาพแรงงาน และพัฒนา SMEs สู่สากล การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง การเชื่อมโยงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา และการเชื่อมโยงการพัฒนาจังหวัดกับภาค ประเทศ ภูมิภาค และเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาจังหวัดกับนานาชาติ ส่งเสริมให้จังหวัดเป็นฐานของการประกอบและพัฒนา

๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ที่จังหวัดสามารถนำมาเป็นแนวทางการพัฒนา มีสาระสำคัญ คือการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี และการสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

๔) ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม กรอบแนวทางที่สำคัญของ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ที่จังหวัดสามารถนำมาเป็นแนวทางการพัฒนา มีสาระสำคัญ คือการสร้าง ความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการ สุขภาพ การมีสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย การสร้างความเข้มแข็งของ สถาบันทางสังคม ทูตทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็น กลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กรอบแนวทางที่สำคัญของ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ที่จังหวัดสามารถนำมาเป็นแนวทางการพัฒนา มีสาระสำคัญ คือ การจัดระบบ อนุรักษ์ ปั่นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพลุ่ม น้ำ ของจังหวัดโดยเฉพาะแม่น้ำแม่กลอง เน้นการปรับการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ การพัฒนา และใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กรอบแนวทางที่สำคัญของ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ที่จังหวัดสามารถนำมาเป็นแนวทางการพัฒนา มีสาระสำคัญ คือการปรับปรุง โครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐของจังหวัด ให้มีขนาดที่เหมาะสม การวางระบบบริหาร ราชการแบบบูรณาการ การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การต่อต้านการ ททุจริตและประพฤติมิชอบ การปรับปรุงระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล การพัฒนาระบบ การให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ และการปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของ ภาครัฐ ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ

ซึ่งเมื่อพิจารณาในทุกด้านจะเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัดราชบุรีในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน และการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด

และนอกจากนั้นในการทบทวนแผนยุทธศาสตร์นี้จังหวัดต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะ ทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุนพัฒนาสู่ชาติการค้า เพื่อการนำไปเป็นปัจจัยสำคัญในการทบทวนแผน ยุทธศาสตร์ของจังหวัดราชบุรี และนอกจากนั้นควรเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการเสริมสร้างฐานการผลิต เข้มแข็งยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรกรยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาผู้ประกอบการ และเศรษฐกิจชุมชนพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงาน และพัฒนา SMEs สู่สากล ซึ่งจังหวัดมี ผู้ประกอบการที่สามารถพัฒนาสู่สากลได้ และควรให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงกับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจเมือง โดยจังหวัดควรมีการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา เพื่อหนุนเสริมการยกระดับการเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก และ การสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับนานาชาติประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบและพัฒนา

๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒

จากการศึกษา พบว่ายุทธศาสตร์ที่กำหนดในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีจำนวน ๑๐ ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีรายละเอียด สะท้อนทั้งในเรื่องการพัฒนาระบบการผลิตและบริการ การพัฒนากลุ่มเป้าหมายและการพัฒนา

ในเรื่องกลไกและกฎระเบียบ รวมทั้งการพัฒนาทุนมนุษย์ ที่สามารถนำมาเชื่อมโยงกับการทบทวนแผนยุทธศาสตร์จังหวัด ได้ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยจังหวัดจะเน้นการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเพื่อให้คนราชบุรีเป็นคนดี คนเก่ง มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยเฉพาะการพัฒนาและดูแลผู้สูงอายุที่จะมีสัดส่วนสูงขึ้นในสังคมสูงวัย ทั้งการสร้างงานที่เหมาะสมการฟื้นฟูและดูแลสุขภาพ

๒) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยจังหวัดราชบุรีจะมุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ เพื่อสร้างความโปร่งใสในสังคมการสร้างโอกาสให้ทุกคนในสังคม สามารถเข้าถึงทรัพยากรแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก

๓) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยจังหวัดราชบุรีจะให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ การปรับโครงสร้างทั้งห่วงโซ่มูลค่าในภาคเกษตร อุตสาหกรรมบริการการลงทุนการพัฒนา SMEs และเกษตรกรรมรุ่นใหม่

๔) ยุทธศาสตร์ด้านการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจังหวัดราชบุรี จะเน้นการมุ่งอนุรักษ์ฟื้นฟูสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม บริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ

๕) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง โดยจังหวัดราชบุรีจะเน้นและให้ความสำคัญกับความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในทุกมิติทั้งมิติเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพให้จังหวัดเป็นเมืองปลอดภัย สันติสุข

๖) ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในภาครัฐ โดยจังหวัดราชบุรีเน้นการพัฒนา เพื่อให้การบริหารจัดการภาครัฐมีความโปร่งใสมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัด และประเทศปราศจากคอร์รัปชัน และจังหวัดจะส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจและแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลางภูมิภาคและท้องถิ่น

๗) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ โดยจังหวัดจะมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งการเชื่อมโยงเครือข่ายโทรคมนาคม และการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ ทั้งพื้นที่เมือง พื้นที่ชุมชน พื้นที่ที่ต้องมีการเชื่อมโยงการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างจังหวัด ภาค ประเทศ และระหว่างประเทศ

๘) ยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรม โดยจังหวัดจะให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรม ทั้งการเพิ่มการลงทุนวิจัยและพัฒนา และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนการพัฒนาของจังหวัด

๙) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ โดยจังหวัดจะมุ่งเน้นการพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของจังหวัด และหนุนเสริมการพัฒนาของประเทศ เพิ่มศักยภาพ แสวงหาโอกาส และขจัดข้อจำกัดของพื้นที่ รวมทั้งความต้องการของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ ที่แข่งขันได้ของจังหวัดเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๑๐) ยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศเพื่อบ้านและภูมิภาค โดยจังหวัดเน้นการผลักดันให้มีการพัฒนาด้านการค้าชายแดนของจังหวัดกับประเทศเมียนมาร์ เน้นการประสานและพัฒนาความร่วมมือกันระหว่างประเทศทั้งในเชิงรุกและรับอย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งเน้นการดูแลการดำเนินงาน

ตามข้อผูกพันและพันธกรณี ตลอดจนมาตรฐานต่างๆที่จังหวัด ราชบุรี จะได้หนุนเสริมการพัฒนาของประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งในเวทีระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับอนุภูมิภาค

ทั้งนี้ในการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ซึ่งในทุกยุทธศาสตร์มีความเกี่ยวข้องกับภารกิจในการพัฒนาของจังหวัดราชบุรีโดยตรง โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และการแข่งขันที่ยั่งยืน ซึ่งจังหวัดจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตรอุตสาหกรรม การลงทุน การบริการ การพัฒนา SME และเกษตรกรรมรุ่นใหม่ และนอกจากนั้นในยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นประเด็นสำคัญที่จะเป็นฐานให้กับการเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัด และจังหวัดควรเตรียมการในการพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญในระดับจังหวัด อำเภอสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของภาค และประเทศ ตามศักยภาพโอกาสและข้อจำกัดของพื้นที่ รวมทั้งพัฒนารองรับความต้องการของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ เพื่อรองรับการเชื่อมโยงกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนผ่านจังหวัดกาญจนบุรี

๓. นโยบายรัฐบาล

นโยบายของรัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีที่จะแถลงต่อรัฐสภา ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคำแถลงนโยบายหลัก ๑๒ ด้าน ทั้งสิ้น ๑๒ ด้าน โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของในแต่ละด้าน และแนวทางที่จังหวัดราชบุรีจะนำมาใช้ในการปรับยุทธศาสตร์ของจังหวัดได้ ดังนี้

๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ จังหวัดจะเน้นการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ยังวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง

๒) การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ จังหวัดจะมุ่งเน้น ให้ความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการด้านการบริหารจัดการชายแดน ด้านการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ด้านการสร้างควมไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้านและด้านการเสริมสร้าง ในการปฏิบัติการทางการทหารร่วมกันของอาเซียน

๓) การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จังหวัดมุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของประชาชนให้สามารถเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวของจังหวัด พร้อมทั้งส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง

๔) การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก จังหวัดมุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของประชาชนให้สามารถเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวของจังหวัด

๕) การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย ในระยะเฉพาะหน้าตามนโยบายของรัฐบาล โดยจะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบของจังหวัดมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน พร้อมทั้งวางมาตรการเชิงรุกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง และจะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการเน้นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลที่มุ่งการดูแลให้มีระบบการกักขังที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ไร้โอกาส พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรีและเด็ก และให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

๖) การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย ในระยะเฉพาะหน้าตามนโยบายของรัฐบาล โดยจะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบของจังหวัดมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน พร้อมทั้งวางมาตรการเชิงรุกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง และจะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการเน้นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลที่มุ่งการดูแลให้มีระบบการกักขังที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ไร้โอกาส พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรีและเด็ก และให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

๗) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค จังหวัดจะเร่งพัฒนาขีดความสามารถของจังหวัดในการเชื่อมโยงด้านการขนส่งภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนตามแผนงานการพัฒนาจังหวัดให้ได้ประโยชน์จากความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียน พร้อมทั้งส่งเสริมจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง พร้อมผลักดันการพัฒนาด้านชายแดนของจังหวัด

๘) การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก จังหวัดจะเน้นการดูแลภาคการเกษตรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ลดทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การลดอุปสรรคในการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัว พร้อมทั้งสร้างมาตรการเพื่อการชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในจังหวัดราชบุรีให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล และจังหวัดจะเร่งดำเนินการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุม และจะเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคมทางบก ผลักดันให้จังหวัดราชบุรีเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางราง เพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชน และในด้านคมนาคมทางน้ำ เน้นการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด และเชื่อมโยงกับนานาชาติ

๙) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย จังหวัดจะเน้นพัฒนาศักยภาพผ่านครอบครัว เพื่อส่งต่อการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพในระยะถัดไป ให้ความช่วยเหลือครอบครัวในพื้นที่ ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนา นวัตกรรมเชิงสังคมและนวัตกรรมในเชิงพื้นที่ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาส สำหรับผู้ด้อยโอกาส และยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงวัยควบคู่ไปกับการพัฒนาทุนมนุษย์ให้พร้อม สำหรับโลกยุคดิจิทัลและอุตสาหกรรม ๔.๐

ตามความเหมาะสมได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยระยะแรกจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ด้านสุขภาพของประชาชน อย่างครบวงจร ทั้งระบบยา วัคซีน เวชภัณฑ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยตามนโยบาย ของรัฐบาล

๑๐) การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม จังหวัดจะมุ่งส่งเสริม สนับสนุน ตามภารกิจที่สามารถดำเนินการได้โดยส่วนราชการของจังหวัด เน้นส่งเสริมการวางรากฐานให้ระบบ หลักประกันสุขภาพให้มีความครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพโดยไม่มี ความเหลื่อมล้ำของ คุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูล สนับสนุนพัฒนาระบบบริหารสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรค มากกว่ารอให้ป่วยแล้วจึงมารักษา ส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานสาธารณสุขให้มี การพัฒนาระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น พร้อมทั้งเป็นกลไกในระดับจังหวัดเพื่อการ ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครุภณในวัยรุ่น การจัดการ ปัญหาการเจ็บป่วย และป่วยตายที่สำคัญของจังหวัด และปัญหาด้านการแพทย์ และจริยธรรม

๑๑) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน จังหวัดเน้นการเร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไข ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พร้อมส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน เพื่อลดแรงกดดันใน การตัดไม้จากป่าธรรมชาติ พร้อมทั้งการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดย ยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น การกำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน การ ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผน บริหารน้ำในลุ่มน้ำแม่กลองของจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผนงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่าง เป็นระบบ และเร่งรัดการควบคุมมลพิษทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภคในพื้นที่ใดที่ สามารถจัดการขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ

๑๒) การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ จังหวัดจะมุ่งเน้นการปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทาง กฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมการคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้ บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริตและความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ ความเป็นธรรมของผู้ได้รับผลกระทบ และการไม่แอบอ้างฉวยโอกาส โดยทุจริตจากระบบการช่วยเหลือ ดังกล่าว

๑๓) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม จังหวัดจะมุ่งเน้นการปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความ เป็นธรรม โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมการคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้น ความสุจริตและความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ ความเป็นธรรมของผู้ได้รับผลกระทบ และการไม่แอบอ้างฉวย โอกาส โดยทุจริตจากระบบการช่วยเหลือดังกล่าว

ซึ่งจากนโยบายของรัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี (๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒) นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการเพิ่มศักยภาพในด้านต่างๆ ต่อจังหวัดราชบุรี คือ นโยบายที่ ๑-๙ และกระนั้นนโยบายอื่นๆ ก็ยังมีความเชื่อมโยงกับภารกิจของจังหวัดราชบุรี เช่นเดียวกัน ทั้งนี้สิ่งที่จังหวัด จะต้องเชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์ คือการดำเนินงานในช่วง ๔ ปี ของแผนยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะในด้านการเพิ่ม

ศักยภาพทางเศรษฐกิจที่สามารถนำเสนอมาตรการเชิงพื้นที่สู่ระดับประเทศโดยอาศัยกลไกของรัฐบาลในช่วง การเปลี่ยนผ่านการพัฒนาประเทศทั้งการพัฒนาตามโมเดลเศรษฐกิจไทยแลนด์ ๔.๐ และการพัฒนาพื้นที่ ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) การส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจ พิเศษ (Special Economic Zone : SEZ)

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ในกรอบยุทธศาสตร์จังหวัดราชบุรี

จากการที่ภาคกลางเป็นภาคที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ แต่มีความไม่สมดุลและยั่งยืน มีความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่สูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคม ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งเมื่อ พิจารณาในบริบทของราชบุรี พบว่าจังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจจากฐานอุตสาหกรรม และการผลิตด้านการเกษตร อาทิเช่น ผลไม้ ไม้ดอก การปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งจากการ เชื่อมโยงการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดราชบุรี ยังมีปัญหา ความไม่สมดุล และความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ เช่นเดียวกันโดยสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาของจังหวัดราชบุรี ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาภาคกลาง ได้ดังนี้

๑) ด้านการยกระดับฐานการผลิตอุตสาหกรรมของภาคกลางให้เป็นศูนย์กลางชั้นนำใน เอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ โดยการพัฒนา ซึ่งประเด็นนี้จังหวัดราชบุรีจะเน้นให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิต ทางการเกษตรและปศุสัตว์ เชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมาร์ โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ เพื่อลด ต้นทุนในการขนส่งสินค้า รวมทั้งยกระดับคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ ให้มีความทันสมัย และให้ได้ มาตรฐานสากลไปสู่ตลาดอาเซียน พร้อมทั้งการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ราชบุรีมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลาง การโลจิสติกส์ในระบบราง

๒) ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรให้มีความทันสมัยและ เป็นสากล เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ภาคกลางเป็นฐานการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานโลก สนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของประเทศ โดยการรักษาและ พัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตอาหารของพื้นที่ โดยประเด็นนี้จังหวัดราชบุรีจะมุ่งเน้นการพัฒนาจังหวัดให้ เป็นแหล่งผลิตข้าว พืชผัก ไม้ดอก มะพร้าว น้ำหอมของประเทศ ให้สามารถเป็นฐานส่งออกอาหารรายใหญ่ของ โลก โดยเน้นการผลิตและการแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่ม รวมถึงการฟื้นฟูพื้นที่เพาะปลูกมะพร้าว น้ำหอม เพื่อการ ส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดบน และ มุ่งเน้นการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่ ไก่เนื้อ สุกร ไก่ และเป็ด มุ่งพัฒนาจังหวัดราชบุรีให้มีผลผลิตมี คุณภาพและได้มาตรฐานปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดย ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้ง ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๓) ด้านการปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและ ภาพลักษณ์ที่ได้มาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มศักยภาพของภาคกลางให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของเอเชียที่มี ชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ โดยประเด็นนี้จังหวัดราชบุรีจะเน้นการสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวในจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และเกษตร โดยปรับปรุง และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณค่าและมีมูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลาย และ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

๔) ด้านการพัฒนาเมืองราชบุรี ให้เชื่อมโยงกับการเติบโตของปริมณฑล คือจังหวัดนครปฐมของ กลุ่มจังหวัด โดยประเด็นนี้จังหวัดจะเน้นการพัฒนา ให้เป็นเมืองศูนย์กลางการบริการธุรกิจและการพาณิชย์

ศูนย์กลางการขนส่งและโลจิสติกส์ ศูนย์บริการด้านสุขภาพและการศึกษาและเมืองที่อยู่อาศัย โดยประสานการวางระบบโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐาน ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะและบริการทางสังคมกับมาตรการทางผังเมือง ในการชี้้นำให้การขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างมีแบบแผนและเหมาะสม รวมทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองให้เอื้อต่อการอยู่อาศัย การเดินทาง และการขนส่งโดยสะดวกและปลอดภัย โดยเฉพาะการป้องกันน้ำท่วม น้ำเสียที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต พร้อมทั้งการจัดให้มีพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นปอด และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชุมชนเพิ่มขึ้น รองรับการขยายตัวของเมือง และการเติบโตทางเศรษฐกิจที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต การฟื้นฟูภูมิทัศน์เมืองเก่า และรวมทั้งการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม ธุรกิจการค้า การคมนาคมขนส่ง รองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรเมืองของราชบุรีในอนาคต

๕. ประเทศไทย ๔.๐ (THAILAND ๔.๐)

แนวทางการพัฒนาประเทศไทยสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ตามโมเดลเศรษฐกิจไทยแลนด์ ๔.๐ กำหนดขึ้นมาเพื่อให้เป็นแนวทางในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจสังคมดิจิทัลในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ต้องมีการปฏิรูปขนานใหญ่อย่างเป็นระบบ เพื่อรับมือกับโอกาส ความเสี่ยง และภัยคุกคามชุดใหม่ ประเทศมีความจำเป็นในการรื้อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสังคม โครงสร้างพื้นฐาน ปรับเปลี่ยนระบบคุณค่าและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตการทำงานและการเรียนรู้ โดยการยกระดับคุณภาพในทุกภาคส่วนและปรับเปลี่ยนให้เป็นประเทศในโลกที่หนึ่ง ซึ่งเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ของประเทศไทยก็คือการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศในโลกที่หนึ่งภายในปี ๒๕๗๕

➤ การเป็นประเทศในโลกที่หนึ่งในบริบทของประเทศไทยมีคุณลักษณะ ๖ ประการด้วยกัน คือ

- (๑) มีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติและวัฒนธรรมของตน
- (๒) พัฒนาคคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
- (๓) มีสังคมที่มีคุณภาพ
- (๔) มีสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่
- (๕) มีโครงสร้างเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง
- (๖) การมีบทบาทสำคัญในเวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในความจำเป็นของแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดราชบุรี ฉบับทบทวนจึงต้องเน้นการพัฒนาให้สามารถใช้ประโยชน์จากมาตรการกลไกขับเคลื่อนความมั่งคั่งของประเทศไทยตามโมเดลประเทศไทย ๔.๐” เพื่อหนุนเสริมการพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่การเป็นประเทศในโลกที่หนึ่ง ปรับเปลี่ยนจากประเทศ “รายได้ปานกลาง” เป็นประเทศ “รายได้สูง” ปรับเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย “ประสิทธิภาพ” เป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย “นวัตกรรม” โมเดลประเทศไทย ๔.๐ ประกอบด้วย “กลไกการขับเคลื่อน” ชุดใหม่ (New Growth Engine) ๓ กลไกสำคัญ ที่เชื่อมโยงกับจังหวัดราชบุรี โดยตรง คือ

- (๑) กลไกขับเคลื่อนผ่านการสร้างและยกระดับผลิตภาพ (Productive Growth Engine)
- (๒) กลไกขับเคลื่อนที่คนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Growth Engine)
- (๓) กลไกการขับเคลื่อนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Green Growth Engine)

ดังแสดงในภาพที่ ๒ โมเดลประเทศไทย ๔.๐



ภายใต้ “โมเดลประเทศไทย ๔.๐” จังหวัดราชบุรีจำเป็นต้องมีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ จากเดิมที่มี “ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ” ให้มี “ความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน” เพื่อเปลี่ยนจากโครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรม “เพิ่มมูลค่า” ไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรม “สร้างมูลค่า” ซึ่งในกรอบของการพัฒนาประเทศนั้นประกอบด้วย กลุ่มหลักๆ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมทางชีวภาพ กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน กลุ่มอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับคุณภาพชีวิต และกลุ่มอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ตั้งอยู่บนฐานของความได้เปรียบเชิง “ธรรมชาติ” และความได้เปรียบเชิง “วัฒนธรรม” ที่จังหวัดราชบุรีมีอยู่เดิม และต่อยอดด้วยการบริหารจัดการองค์ความรู้สมัยใหม่ เทคโนโลยี มิเพียงเท่านั้น กลุ่มอุตสาหกรรมใหม่นี้จะสอดคล้องกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงในประเทศ และประชาคมโลกที่กำลังค่อยๆ เปลี่ยนผ่านจากยุคของสังคมที่เน้น “องค์ความรู้” มาสู่ยุคของสังคมที่เน้นการยกระดับ “คุณภาพชีวิต” มากขึ้น และเมื่อพิจารณาจากโมเดลประเทศไทย ๔.๐ ในระยะทบทวนแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดยังต้องเน้นการ “พัฒนาที่สมดุล” ใน ๔ มิติ กล่าวคือ มีความสมดุลในความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ การรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม การมีสังคมที่อยู่ดีมีสุข และการเสริมสร้างภูมิปัญญามนุษย์ โดยการพัฒนาที่สมดุลตั้งอยู่บนฐานคิดของ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ทั้งนี้จุดเน้นสำคัญที่จังหวัดราชบุรีจะพัฒนาให้จังหวัดราชบุรีเชื่อมโยงกับโมเดลเศรษฐกิจไทยแลนด์ ๔.๐ และการใช้โอกาสจากการเปลี่ยนผ่านการพัฒนาประเทศในครั้งนี้คือการพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางราง รองรับการพัฒนาโลจิสติกส์ การกระจายสินค้า ซึ่งจังหวัดควรเน้นการเสนอโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการเป็นชุมทางโลจิสติกส์และเป็นศูนย์กลางในการกระจายสินค้าในภาคตะวันตกสู่ระยอง เศรษฐกิจและนานาชาติ และนอกจากนั้นควรเน้นการขับเคลื่อนในเชิงนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มค่าจากการพัฒนาจังหวัดราชบุรีให้เป็นเมืองเกษตรและอุตสาหกรรมเพื่อสุขภาพ เน้นขายผลผลิต ขายภูมิทัศน์ การเกษตร ขายวิถีชีวิตคนจังหวัดราชบุรี การพัฒนาบริการที่มีมูลค่าสูงโดยการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทัศนาวาศรี การพัฒนาศิลปะ หัตถกรรมดั้งเดิม เพื่อให้ก้าวหน้าและมีตลาดรองรับ เช่น โอ่งราชบุรี เป็นต้น การพัฒนาแหล่งเที่ยวตลาดน้ำเก่าแก่ของราชบุรี ซึ่งเป็นตลาดน้ำที่ใหญ่ที่สุด และควรยกระดับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกล้วยไม้ของจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นแหล่งปลูกกล้วยไม้เป็นอันดับ ๑ ในไทยแหล่งที่ใหญ่ปลูกเยอะที่สุด คือ อ.ดำเนินสะดวก พร้อมทั้งมองหาโอกาสที่เป็นจุดเด่นของราชบุรี เช่น มะพร้าวน้ำหอม กล้วยไม้ เป็นต้น ในการเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนผ่านการพัฒนาประเทศในครั้งนี้

๖. แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ประเทศไทยกำหนดวิสัยทัศน์ “ปฏิรูปประเทศไทย สู่อัจฉริยะไทยแลนด์” ทั้งนี้มีความหมายสำคัญ คือดิจิทัลไทยแลนด์ (Digital Thailand) หมายถึง ประเทศไทยที่สามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์และทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้เมื่อพิจารณาการทบทวนยุทธศาสตร์ของจังหวัดราชบุรี พบว่าจะมีเป้าหมายในภาพรวม ๔ ประการ คือการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของจังหวัดด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นเครื่องมือหลักในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการผลิต การบริการการสร้างโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียมด้วยข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่มมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล และการปฏิรูปกระบวนการทำงานและการให้บริการของภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในสาระสำคัญของยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พบว่าประเด็นที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจังหวัดราชบุรี ในระยะทบทวน มีดังนี้

๑) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วจังหวัด ซึ่งจังหวัดควรมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูง ที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้แบบทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้ ในระยะยาวโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจะกลายเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่นเดียวกับถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ที่สามารถรองรับการเชื่อมต่อของทุกคน และทุกสรรพสิ่ง ทั้งนี้ในการทบทวนยุทธศาสตร์ในครั้งนี้จังหวัดจึงควรเน้นการพัฒนา คือ

- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุม มีความทันสมัยมีเสถียรภาพตอบสนองความต้องการใช้งานของทุกภาคส่วนในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

- ผลักดันให้จังหวัดเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลของภาค ประเทศ และอาเซียน โดยเป็นเส้นทางผ่านการจราจรของข้อมูลในด้านการเกษตร โดยเฉพาะด้านปศุสัตว์ ไม้ผล ไม้ดอก

๒) ด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อจะกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัด ยุทธศาสตร์ของจังหวัดจึงควรเน้นการผลักดันให้ภาคธุรกิจ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการ เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนพัฒนาไปสู่การแข่งขันเชิงธุรกิจรูปแบบใหม่ในระยะยาว นอกจากนี้การทบทวนยุทธศาสตร์จังหวัดควรมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัล เพื่อเสริมความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจของจังหวัด ที่จะส่งผลต่อการขยายฐานเศรษฐกิจและอัตราการจ้างงานอย่างยั่งยืนในอนาคต โดยมีแนวทางการพัฒนาของจังหวัด คือ

- การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจตลอดห่วงโซ่คุณค่า โดยผลักดันธุรกิจให้เข้าสู่ระบบการค้าดิจิทัลสู่สากล และให้เกิดการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อปฏิรูปการผลิตสินค้าและบริการ

- การเร่งสร้างธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology startup) ให้เป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัด

- การพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันเชิงนวัตกรรมได้ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมที่จังหวัดมีศักยภาพและเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

- การเพิ่มโอกาสทางอาชีพเกษตรและการค้าขายสินค้าของชุมชนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน

๓) ด้านการสร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล จังหวัดจะมุ่งสร้างเมืองชุมชนที่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกรผู้ที่อยู่ในชุมชนห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการต่างๆ ของรัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล มีข้อมูลองค์ความรู้ทั้งระดับประเทศ ภาค จังหวัด และระดับท้องถิ่น ในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยง่ายและสะดวก และมีประชาชนที่รู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีแนวทางในการพัฒนาที่สำคัญ คือ

- การสร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกล

- การพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแยกแยะข้อมูลข่าวสารในสังคมดิจิทัลที่เปิดกว้างและเสรี

- การสร้างสื่อ คลังสื่อและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวก ผ่านทั้งระบบโทรคมนาคม ระบบแพร่ภาพกระจายเสียง และสื่อหลอมรวม

- การเพิ่มโอกาสการได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานของนักเรียนและประชาชน แบบทุกวัยทุกที่ทุกเวลา ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

- การเพิ่มโอกาสการได้รับบริการทางการแพทย์และสุขภาพที่ทันสมัยทั่วถึงและเท่าเทียมสู่สังคมสูงวัย ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๔) ด้านการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล จังหวัดจะมุ่งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐให้เกิดบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพพื้นที่และภาษา นำไปสู่การหลอมรวมการทำงานของภาครัฐเสมือนเป็นองค์กรเดียว นอกจากนี้ในอนาคตจังหวัดจะเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ การบริหารบ้านเมือง และเสนอความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัด โดยจะดำเนินการใน ๔ ด้าน คือ

- การจัดให้มีบริการอัจฉริยะที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการที่อำนวยความสะดวกต่อประชาชน นักธุรกิจ และนักท่องเที่ยว

- การปรับเปลี่ยนการทำงานของภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ให้มีประสิทธิภาพ และธรรมาภิบาลโดยเน้นบูรณาการการลงทุนในทรัพยากร การเชื่อมโยงข้อมูล และการทำงานของหน่วยงานรัฐเข้าด้วยกัน

- การสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ตามมาตรฐาน open data และส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคธุรกิจในกระบวนการทำงานของรัฐ

- การพัฒนาแพลตฟอร์มบริการพื้นฐานภาครัฐ (government service platform) เพื่อรองรับการพัฒนาต่อยอดแอปพลิเคชันหรือบริการรูปแบบใหม่

๕) ด้านการพัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล จังหวัดจะให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคน วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกสาขาอาชีพ ทั้งบุคลากรภาครัฐ และภาคเอกชน ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ และการพัฒนาบุคลากรในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรง ให้มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในระดับมาตรฐานสากล

เพื่อนำไปสู่การสร้างและจ้างงานที่มีคุณค่าสูงในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน เน้นการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่บุคลากรในตลาดแรงงานทั้งภาคการเกษตร การบริการ และอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดที่รวมถึงบุคลากรภาครัฐภาคเอกชน บุคลากรทุกสาขาอาชีพ และบุคลากรทุกช่วงวัยส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีเฉพาะด้าน ให้กับบุคลากรในสายวิชาชีพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ปฏิบัติงานในภาครัฐและเอกชน เพื่อรองรับความต้องการในอนาคต และการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของส่วนราชการให้สามารถวางแผนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปพัฒนาภารกิจ ตลอดจนสามารถสร้างคุณค่าจากข้อมูลขององค์กร

๖) ด้านการสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จังหวัดจะมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวก ลดอุปสรรค เพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมและทำธุรกรรมออนไลน์ต่างๆ รวมถึงสร้างความมั่นคงปลอดภัย และความเชื่อมั่น ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการทำธุรกรรมออนไลน์แก่ประชาชน วิสาหกิจชุมชน ด้วยการสร้างความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศและการสื่อสาร การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การคุ้มครองผู้บริโภค

ซึ่งจากแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะส่งผลโดยตรงต่อจังหวัดราชบุรีในการพัฒนา เพื่อให้หน่วยงานราชการในจังหวัดราชบุรีใช้ประโยชน์ในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนผ่านระบบ ICT และการเตรียมพร้อมบุคลากรรองรับสังคมดิจิทัล การพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศ และการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภายในโดยใช้ระบบ ICT มาเป็นกลไกสำคัญเพื่อพัฒนาสู่รัฐบาลดิจิทัล เป็นจังหวัดดิจิทัลที่หนุนเสริม Value based Economy และขับเคลื่อนจังหวัดสู่จังหวัดดิจิทัลในอนาคต เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาสังคมต่อไป

๗. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals (SDGs)

ประเทศไทยนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติมาใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว และจากการศึกษาวิเคราะห์พบว่ามีความสัมพันธ์ที่สำคัญที่เชื่อมโยงกับจังหวัดราชบุรีในหลายด้าน โดยเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่อาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่เดือนกันยายน ปี ๒๕๕๘ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๗๓ ครอบคลุมระยะเวลา ๑๕ ปี โดยประกอบไปด้วย ๑๗ เป้าหมาย ที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดราชบุรี คือ

- เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจนในทุกรูปแบบทุกที่ โดยจังหวัดจะเน้นการดูแลประชาชนที่ลงทะเบียนคนจนเป็นสำคัญ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจนสามารถพึ่งตนเองได้
- เป้าหมายที่ ๒ ขจัดความหิวโหย บรรลุเป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน จังหวัดจะเน้นการสร้างแหล่งอาหารปลอดภัยในชุมชน โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้
- เป้าหมายที่ ๓ ทำให้แน่ใจถึงการมีสุขภาพในการดำรงชีวิต และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ จังหวัดเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความฉลาดรู้ทางสุขภาพ ที่สามารถจัดการสุขภาพตนเอง ครอบครัว และ

- ชุมชนได้ โดยมีเป้าหมายสำคัญที่การจัดการปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง
- เป้าหมายที่ ๔ ทำให้แน่ใจถึงการได้รับการศึกษาที่ได้คุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน จังหวัดจะเน้นการสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพในชุมชน การพัฒนาระบบการเรียนรู้ในโรงเรียน
- เป้าหมายที่ ๕ บรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ และเสริมสร้างพลังให้แก่สตรีและเด็กหญิงทุกคน จังหวัดจะเน้นการสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรสตรีและสภาพเด็ก เยาวชน
- เป้าหมายที่ ๖ ทำให้แน่ใจว่าเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน จังหวัดจะเน้นการขยายระบบประปาให้ครอบคลุมทั้งจังหวัดทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ
- เป้าหมายที่ ๗ ทำให้แน่ใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานที่ทันสมัย ยั่งยืน เชื่อถือได้ตามกำลังซื้อของตน จังหวัดจะเน้นการส่งเสริมการสร้างแหล่งพลังงานชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง การลดต้นทุนในภาคการเกษตร
- เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ส่งเสริมศักยภาพการมีงานทำและการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน จังหวัดเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน การฝึกอาชีพ
- เป้าหมายที่ ๙ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนและทั่วถึง และสนับสนุนนวัตกรรม จังหวัดจะเน้นการยกระดับจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ทางราง พร้อมทั้งการเชื่อมโยงการพัฒนา กับแนวนโยบายการพัฒนาของประเทศ
- เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ จังหวัดจะเน้นการพัฒนาคุณภาพ การเข้าถึงบริการของรัฐ
- เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน จังหวัดจะเน้นการดูแล การสร้างที่อยู่อาศัยให้แก่กลุ่มประชาชนที่ยากไร้ พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาระบบการจัดการตนเองของชุมชนให้มีความสงบ เรียบร้อย
- เป้าหมายที่ ๑๒ ทำให้แน่ใจถึงการมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน จังหวัดเน้นการพัฒนามาตรฐานการเกษตร การอุตสาหกรรมที่เติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นการวางแผนการผลิตที่ยืดตามต้องการของตลาดเป็นฐานในการวางแผน
- เป้าหมายที่ ๑๓ ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น จังหวัดจะเน้นการปรับกระบวนการผลิตทางด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก การรับมือกับภาวะการเกิดภัยพิบัติในพื้นที่ที่เกิดซ้ำ

- เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเล สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน เนื่องจากจังหวัดไม่มีพื้นที่ที่ติดทะเล แต่มีแม่น้ำแม่กลอง ที่เป็นลำน้ำหลักของจังหวัดที่จะไหลลงอ่าวไทย จังหวัดจึงเน้นการจัดการ การอนุรักษ์ และเสริมสร้างความหลากหลายของระบบนิเวศในลำน้ำ
- เป้าหมายที่ ๑๕ พืชกษ บำรุง และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบนบก จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้กับการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ภัยแล้ง และฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ จังหวัดเน้นการจัดการป่าต้นน้ำ การขยายพื้นที่ป่า การคุ้มครองป่าไม้ และการส่งเสริมให้ประชาชน ภาคเอกชน ปลูกไม้เศรษฐกิจ
- เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึงของส่วนรวมมีประสิทธิผล และเป็นที่ยอมรับในทุกกระดับ จังหวัดเน้นการพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมให้มีความทันสมัย ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย และการจัดการที่เบ็ดเสร็จ รวดเร็ว พร้อมทั้งพัฒนาระบบยุติธรรมชุมชนให้มีประสิทธิภาพ
- เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผล และสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จังหวัดเน้นการแสวงหาความร่วมมือกับประเทศในประชาคมอาเซียน คู่ค้าของอาเซียน และประชาคมโลกที่เชื่อมโยงกับการค้า การท่องเที่ยวของจังหวัด

จากทั้ง ๑๗ เป้าหมายจะเห็นได้ว่าเกี่ยวข้องกับภารกิจการพัฒนาของจังหวัดราชบุรีโดยตรงทั้งในมิติของการหนุนเสริมการพัฒนาเพื่อรองรับการขับเคลื่อนสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วที่เติบโตจากความเข้มแข็งของจังหวัด โดยเฉพาะเป้าหมายที่ ๒ ในด้านการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗ ในด้านพลังงานที่ทันสมัย ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๘ ในด้านการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืนส่งเสริมศักยภาพการมีงานทำและการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน และเป้าหมายที่ ๙ ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนและทั่วถึง และสนับสนุนนวัตกรรม

๘. แนวโน้มในอนาคตต่อการพัฒนาตามแผนจังหวัดราชบุรี

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน พบว่า แนวโน้มในอนาคตที่มีผลต่อการพัฒนาของจังหวัดราชบุรี ระยะ ๔ ปี ที่สำคัญในแต่ละด้านได้ดังนี้

➤ ด้านเกษตรกรรม

แนวโน้มสินค้าด้านการเกษตรภายในอนาคต ๕ ปีข้างหน้าโดยมีปัจจัยสนับสนุนจากแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัว มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรโลกปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยคาดการณ์ว่าไทยจะมีมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรรวมเพิ่มขึ้น เท่ากับ ๑.๘๐ พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งทุกสาขาการผลิต

มีแนวโน้มขยายตัว ได้แก่ สาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร/และสาขาป่าไม้ โดยมีปัจจัยบวกจากภาครัฐจะมีส่วนช่วยสนับสนุนที่สำคัญ โดยมีความเข้าใจ มีความจริงใจและมีนโยบายด้านการเกษตรที่ชัดเจนมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพการผลิตมากกว่าการเน้นผลระยะสั้น โดยมีแผนการเกษตรแห่งชาติให้มีการศึกษาด้านความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รัฐมีเป้าหมายชัดเจน เปลี่ยนแปลงแนวนโยบายที่เน้นบทบาทในการสงเคราะห์ช่วยเหลือเกษตรกรมาเป็นแนวนโยบายที่สนับสนุนเกษตรกรแบบบูรณาการ มีแนวนโยบายที่มองทั้งระบบเกษตร ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตั้งแต่เพาะปลูกจนถึงการจำหน่าย มีระบบสารสนเทศการเกษตร เตือนภัยธรรมชาติสามารถรับมือกับความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศได้ ภาครัฐ เห็นถึงความมั่นคงทางอาหารของประเทศ โดยสร้างแรงจูงใจในการเข้ามาประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เช่น สวัสดิการเกษตรกร อาชีพเกษตรกรรมเป็นที่นิยมของคนรุ่นใหม่ เนื่องจากการส่งเสริมการเรียนรู้สาขาเกษตรโดยภาครัฐมีกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ให้อาชีพเกษตรกรรมบุคลากรภาคการเกษตรมีความรู้ความสามารถมากขึ้นนักลงทุนสนใจการลงทุนในภาคการเกษตรมากขึ้นมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีทำให้ประเทศไทยสามารถผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างดีเยี่ยม รายได้เกษตรกรสูงขึ้นเทียบเท่าชนชั้นกลางเกษตรกรกลายเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงด้านรายได้ และมีรายได้ขั้นต่ำที่แน่นอนสำหรับการผลิตในแต่ละชนิด

จังหวัดราชบุรีคาดการณ์ว่าจะเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศทางด้านการเกษตรกรรม ที่สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในจังหวัดในการส่งออกผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ สับปะรด มะพร้าว น้ำหอม มันสำปะหลัง ถั่วลิสง ข้าว ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ ไก่เนื้อ โคเนื้อ คิดเป็นมูลค่าสูงสุดถึง ๔๐,๕๐๐ ล้านบาทต่อปี ทั้งนี้เป็นโอกาสของจังหวัดราชบุรีในอนาคตจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตอาหารให้มีความพอรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้น โดยจะต้องมีการนำเทคโนโลยี เครื่องจักรที่ทันสมัยมาใช้มากขึ้น รวมถึงมีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

➤ ด้านอุตสาหกรรม

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกแนวโน้มในปี ๒๕๖๔ โดยจะมีจีดีพีสูงเกือบสองเท่าของประเทศในกลุ่มตลาดที่พัฒนาแล้ว ชี้นั้นชั้นกลางที่เพิ่มขึ้นในตลาดจะสร้างโอกาสการทำธุรกิจอย่างมหาศาล พร้อมแนะผู้ประกอบการเจาะตลาดใน ๔ กลุ่มอุตสาหกรรมไทยที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง ได้แก่ เกษตร บริการ สุขภาพและการศึกษา การผลิต และบริการทางการเงิน โดยต้องพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประยุกต์ใช้นวัตกรรม และมีแผนการเข้าถึงตลาดที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ขณะที่รัฐต้องเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการลงทุน จากที่ผ่านมาสัญญาณการเติบโตของกลุ่มตลาดเติบโตสูง และเปลี่ยนถ่ายไปสู่ยุคที่ภาวะตลาดกำลังเติบโตและมีเสถียรภาพมากขึ้น โดยคาดการณ์ว่า จีดีพีของตลาดนี้จะสูงเกือบเป็นสองเท่าเทียบกับตลาดที่พัฒนาแล้วในปี ๒๕๖๔ และมีสัดส่วนคิดเป็น ๖๕% ของจีดีพีโลกในอีก ๕ ปีข้างหน้า สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการลงทุนของผู้ประกอบการที่ยังมีอีกมาก ขณะที่จำนวนประชากรอีกหลายพันล้านคนที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคต จะเข้ามาเสริมกับจำนวนชนชั้นกลางในตลาด

จากการคาดการณ์ในอนาคตจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมหลักที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง มีศักยภาพยังต้องการการพัฒนาและมีโอกาสให้ผู้ประกอบการเข้าไปต่อยอดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งนี้มองว่า มี ๔กลุ่มอุตสาหกรรมในไทยที่มีโอกาสในการเติบโตอย่างโดดเด่น ได้แก่

- **อุตสาหกรรมบริการเกษตร** ถือเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมากกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนแรงงานทั้งหมดของประเทศ ล้วนเป็นแรงงานที่มาจากภาคการเกษตร

เปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วอย่าง สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และเยอรมนี ที่มีแรงงานในกลุ่มนี้เพียง ๑-๒% เท่านั้น นอกจากนี้ การที่ภาครัฐฯ ส่งเสริมให้ไทยเป็นครัวของโลก (Kitchen of the World) ยิ่งเป็นปัจจัยที่ผลักดันการเติบโตของอุตสาหกรรมนี้ แต่อย่างไรก็ดี ไทยยังมีข้อจำกัดในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานด้านเกษตรกรรมและผลผลิตที่ไม่รองรับการเติบโตในอนาคต อุตสาหกรรมการเกษตรจึงมีความน่าสนใจสำหรับผู้ประกอบการที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การใช้เครื่องจักรเพื่อการเพาะปลูก การนำเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรมาใช้ เช่น เทคโนโลยีที่ช่วยให้อุปกรณ์ต่างๆ สามารถส่งข้อมูลระหว่างกันผ่านแอปพลิเคชัน (Machine-to-machine applications) และบริการเสริมด้านการเกษตรผ่านระบบมือถือ (Mobile value-added services) เพื่อช่วยในการเข้าถึงข้อมูลด้านการเกษตร ตรวจสอบสภาพอากาศ และราคาสินค้าแบบเรียลไทม์ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับความพยายามของรัฐบาล ในการปฏิรูปอุตสาหกรรมนี้ไปสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเพาะปลูก เช่น หุ่นยนต์ระบบอัตโนมัติ ระบบเซ็นเซอร์ การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูงและอื่นๆ เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคอีกทางหนึ่งด้วย

■ **อุตสาหกรรมบริการสุขภาพ** ตลาดบริการสุขภาพทั่วโลกมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับอานิสงส์จากค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและการเติบโตของกลุ่มชนชั้นกลางที่เพิ่มขึ้น โดยคาดการณ์ว่า ในปี ๒๕๖๕ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของตลาดเติบโตสูง จะอยู่ที่ราว ๑๐.๗% ต่อปี เปรียบเทียบกับตลาดที่พัฒนาแล้วที่ ๓.๗% ต่อปี และมีโอกาสที่ค่าใช้จ่ายต่อปีของตลาดเติบโตสูงจะแตะ ๔ ล้านล้านดอลลาร์ในปีเดียวกัน โดยไทยถือเป็นหนึ่งในตลาดที่มีการเติบโตด้านค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพสูงกว่าจีดีพี เช่นเดียวกับ จีน อินเดีย และอินโดนีเซีย นอกจากนี้ เทรนด์ของการนำระบบดิจิทัลเพื่อสุขภาพรูปแบบใหม่ (Digital Health) มาใช้ยกระดับการให้บริการ โดยเฉพาะในตลาดเติบโตสูงกำลังเพิ่มขึ้นอย่างแพร่หลาย เพราะนอกจากจะเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษา ยังช่วยลดต้นทุนและทรัพยากรทางการแพทย์ ในปัจจุบัน สถานพยาบาลหลายแห่งได้มีการใช้โซลูชันทางการแพทย์ ไม่ว่าจะเป็นระบบสนับสนุนการตัดสินใจ เทคโนโลยีบนระบบคลาวด์และระบบซอฟต์แวร์แบบเปิด (Cloud-based and open source systems) การสั่งยาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-prescription) การแพทย์ทางไกล (Telemedicine) หรือเทรนด์ของการประกันสุขภาพส่วนบุคคล ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยมูลค่าเงินลงทุนด้านดิจิทัลเฮลท์ทั่วโลก คาดว่าจะสูงถึง ๒.๓ หมื่นล้านดอลลาร์

■ **อุตสาหกรรมการผลิต** เป็นที่ทราบดีว่า ไทยถือเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการผลิตของโลก อีกทั้งยังเป็นฐานการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนรายใหญ่ของอาเซียน แต่หากไทยต้องการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันไปอีกขั้น ต้องเร่งขยายตลาดไปสู่กลุ่มธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ยานยนต์ เคมี อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้มากขึ้นนอกจากนี้ ด้วยต้นทุนแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น บริษัทต่างๆ จำเป็นต้องพัฒนาความสามารถหลักด้วยการนำเทคโนโลยีระบบอัตโนมัติเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการผลิต รวมทั้งทำการประเมินฟุตพริ้นท์ นอกจากนี้ ในการขยายไปยังตลาดใหม่ๆ บริษัทต้องให้ความสำคัญในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะของธุรกิจ (Due diligence) เพื่อศึกษาข้อกำหนดในด้านการลงทุนและปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องรายงานยังระบุว่า เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น อินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อเข้ากับอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ (Internet of Things: IoT) หุ่นยนต์ (Robotics) รวมทั้งเทคโนโลยีการพิมพ์แบบ ๓ มิติ (3D printing) ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนและค่าใช้จ่าย จะยิ่งเข้ามามีอิทธิพลต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการทั่วโลกในอนาคต

■ **อุตสาหกรรมบริการทางการเงิน** พัฒนาการของตลาดการเงินของไทยมีแนวโน้มเติบโตขึ้นเรื่อยๆ เพราะผู้เล่นในอุตสาหกรรมต่างปรับกลยุทธ์และกรอบความคิดในการนำเทคโนโลยีทางการเงินมาใช้กัน

อย่างคึกคัก อนาคตรูปแบบการชำระเงินทางเลือกในไทยจะมีความหลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมที่ไม่ต้องใช้เงินสด การเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน เช่น ธุรกิจอีคอมเมิร์ซ และผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ขณะที่ข้อมูลของไอเอ็มเอพบว่า อัตราการออมของไทยคาดว่าจะยังคงอยู่ในระดับสูง หรือ ๓๐% ของจีดีพีในปี ๒๕๖๔ สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการขยายการเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยเฉพาะประชากรที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ไม่มีบัญชีฝากธนาคาร หรืออยู่นอกระบบ เพราะมีข้อจำกัดในด้านเอกสาร หรือขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้ หรือเข้าถึงแหล่งบริการทางการเงินต่างๆ ซึ่งถือเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของผู้ประกอบการในการเข้ามายกระดับบริการทางการเงินให้กับอุตสาหกรรม

แนวโน้มด้านอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรีจากการวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบันผู้ประกอบการมีการพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านอุตสาหกรรมมากขึ้น และที่สำคัญอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ของจังหวัดราชบุรีเป็นอุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตเกษตรจึงเป็นโอกาสที่สำคัญของจังหวัด ที่ภาคการผลิตสามารถเป็นวัตถุดิบเพื่อการแปรรูปในพื้นที่ จึงเป็นแนวทางที่เชื่อมโยงกันระหว่างการผลิตของเกษตรกร และภาคอุตสาหกรรมผู้แปรรูป และเพื่อรองรับแนวโน้มในอนาคตจังหวัดราชบุรีได้วางแนวทางตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี เพื่อเตรียมพร้อมให้อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดราชบุรีในการก้าวไปสู่การเป็นผู้ผลิตที่สำคัญในระดับประเทศและต่างประเทศ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับทั้งในด้านแรงงาน วัตถุดิบ เทคโนโลยี มาตรฐาน วิจัยและพัฒนา และพัฒนาการผลิตด้านอุตสาหกรรมสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การมุ่งเน้นการพัฒนาต่อจากการพัฒนาฐานความรู้เพื่อนำมา ต่อยอดในการพัฒนาภาคการผลิตและสินค้า เน้นการผลิตสินค้าที่ต้องใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ปรับบทบาทจังหวัดราชบุรีให้เป็นตัวกลางในการบริหารจัดการระบบห่วงโซ่อุปทานในภาคตะวันตกให้เป็นที่ยอมรับในประเทศและอาเซียน โดยการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้าและบริหารจัดการการผลิตและจัดการเครือข่ายในประเทศ ยกกระตือรือร้นการผลิตวัตถุดิบเพื่อสร้างให้เกิดมูลค่าเพิ่ม รวมถึงการสร้างนวัตกรรมทรัพย์สินทางปัญญาและภาพลักษณ์ตราสินค้าราชบุรีให้เป็นที่ยอมรับในประเทศและอาเซียน

➤ ด้านท่องเที่ยว

จากแนวโน้มการคาดการณ์ขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (ยูเอ็นดับเบิลยูทีโอ) ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ด้านการท่องเที่ยว (Tourism Landscape) ในปี ๒๕๖๓ ที่จะมีนักท่องเที่ยวทั่วโลกกว่า ๑,๖๐๐ ล้านคน เคลื่อนมาสู่ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกถึง ๔๑๖ ล้านคน หรือครองสัดส่วน ๑ ใน ๔ โดยที่ “ไทย” เป็นผู้เล่นสำคัญ เพราะหากรักษาระดับการเติบโตได้เท่ากับเอเชียแปซิฟิกที่ ๖.๕% ต่อปีไปได้ ต่อเนื่อง ในปี ๒๕๖๓ จำนวนนักท่องเที่ยวจะสูงถึง ๔๑.๕ ล้านคน แต่หากยังรักษาการเติบโตเท่ากับอดีตที่ผ่านมาของตัวเองคือ ๑๕% ต่อปี จะมีจำนวนก้าวกระโดดไปแตะ ๗๑ ล้านคน หรือเป็นครั้งแรกที่มีชาวต่างชาติ “เท่ากับจำนวนประชากรในประเทศ” ดังนั้น ภายใต้นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ จึงวางเกณฑ์การชี้วัดช่วง ๕ ปีแรกว่า รายได้จากการท่องเที่ยวจะไม่ต่ำกว่า ๔ ล้านล้านบาท ในขณะที่อันดับความสามารถในการแข่งขันที่พิจารณาจาก Travel & Tourism Competitiveness Index (TTCI) จะต้องไม่ต่ำกว่าอันดับที่ ๒๕ ของโลก ซึ่งทั้งหมดจะต้องขับเคลื่อนด้วยการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ ประสานด้วยความร่วมมือรัฐ-เอกชน มาสร้าง Strength from Within หรือความเข้มแข็งจากภายใน หรือระดับท้องถิ่น ก่อนไปเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระดับโลก ด้วยการตั้งอยู่พื้นฐานจุดแข็งวัฒนธรรมการให้บริการ ความหลากหลายเชิงชีวภาพและวัฒนธรรมที่เป็นคุณค่าดั้งเดิม โดยการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ชุมชนมีบทบาทหลักในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการโดย

ชุมชนเพื่อชุมชน ซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวยุโรป คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๐ ในการมองหา กิจกรรม “การท่องเที่ยวโดยชุมชน” ที่ถือเป็น Local Experience การท่องเที่ยวโดยชุมชนใน ๒๙ แห่งหลักของไทย โดยแนวโน้มคาดว่าจะสามารถสร้างรายได้ถึง ๔๐.๓ ล้านบาท จากจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ ๒ แสนคน

แนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคตจังหวัดราชบุรีจากการคาดการณ์ในปีพ.ศ. ๒๕๖๔ คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยถึง ๑,๓๙๘,๘๘๓ คน และชาวต่างชาติถึง ๑๘,๓๙๓ คน ทำรายได้ในการท่องเที่ยวในจังหวัดสูงสุดถึง ๖,๘๑๖ ล้านบาท เนื่องจากศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่ดี จึงสามารถที่จะยกระดับรายได้จากการท่องเที่ยว โดยการสร้างจุดขายด้านการท่องเที่ยว เพิ่มจุดเด่นที่น่าสนใจในต่อนักท่องเที่ยว และเพิ่มกิจกรรมในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มากขึ้นเช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และตามแผนพัฒนาจังหวัดเน้นการวางแผนการพัฒนา นวัตกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงเกษตร เชิงจิตวิญญาณ เชิงประวัติศาสตร์ ประเพณี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมและทำการตลาดกับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ เน้นเพิ่มนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสูงให้มากขึ้น พร้อมจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้งในรูปแบบภายในประเทศ และนานาชาติ เพื่อให้เป็น Brand ทางการท่องเที่ยวของจังหวัด เช่น การท่องเที่ยวแห่งความรักที่สวนผึ้ง ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเมืองศิลปราชบุรี เป็นต้น

➤ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาของประเทศต่างๆ ในโลกเป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการเพิ่มผลผลิตเพื่อให้เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นและเพื่อเพิ่มความมั่งคั่งและสวัสดิการให้แก่ประชากรของประเทศต่างๆ แต่เนื่องจากการพัฒนาดังกล่าวมีผลลบต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือย การปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม ได้สร้างต้นทุนต่อสังคมเป็นอย่างมาก ในขณะที่ประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาไม่มีเทคโนโลยีที่สูงพอที่จะป้องกัน/แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่เกิดขึ้นได้ ส่งผลให้ปัญหามลพิษทำความรุนแรงมากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลงซึ่งแนวโน้มด้านการใช้พลังงานคาดว่าความต้องการบริโภคพลังงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยคาดว่า จะเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ ๕๐ ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า สัดส่วนความต้องการพลังงานในประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากการพัฒนาประสิทธิภาพของการใช้พลังงาน ขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาจะมีส่วนแบ่งการบริโภคพลังงานสูงถึงร้อยละ ๗๙ ของความต้องการพลังงานของโลกในปี ๒๐๓๐ พลังงานสะอาดมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ แก๊สธรรมชาติ นิวเคลียร์ พลังงานทดแทน และพลังงานน้ำ แม้ว่าโครงสร้างการใช้พลังงานของโลกในอนาคตยังคงพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นพลังงานหลัก เนื่องจากหลายประเทศยังคงมีการอุดหนุนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล และการค้นพบวิธีการขุดเจาะแบบใหม่จากชั้นหินดินดานน้ำมัน (Oil Shale) ทำให้ผลผลิตน้ำมันดิบยังขยายตัวต่อไปได้ อย่างไรก็ตามสัดส่วนความต้องการน้ำมันและถ่านหิน มีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ ๖๖ ในปี ๒๐๐๗ เหลือร้อยละ ๕๙ ในปี ๒๐๓๕ การผลิตพลังงานจากคนจำนวนมาก (Crowdsourcing Energy) เป็นผลจากความพยายามทำให้เมืองที่แออัดกลายเป็นเมืองสีเขียว (Green City) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการใช้โซลาร์เซลล์เพื่อผลิตไฟฟ้าสำหรับครัวเรือน ทำให้มีไฟฟ้าที่เหลือใช้จำหน่ายเข้าสู่ระบบมากขึ้น

แนวโน้มทางด้านสิ่งแวดล้อม ทิศทางด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ๓ ด้าน คือ (๑) ความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปี ๒๐๓๐ จะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖ จากระดับในปัจจุบัน ส่งผลทำให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มขึ้น ๐.๕-๑.๕ องศาเซลเซียสภายใน ๒๐ ปีข้างหน้า ผลที่อาจ

ตามมา คือ สภาพอากาศจะมีความแปรปรวนมากขึ้น และเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางอาหาร และความเชื่อมั่นของนักลงทุน (๒) ความไม่เพียงพอของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเพิ่มขึ้นของประชากรโลก การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเพิ่มขึ้นของรายได้ของประชากรโลก จะทำให้ความต้องการใช้ทรัพยากรมากขึ้น ได้แก่ ความต้องการพลังงานจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐ ความต้องการน้ำของโลกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐ และความต้องการอาหารของโลกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕ ของระดับความต้องการในปัจจุบัน ความต้องการใช้ทรัพยากรจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วอย่างไม่สอดคล้องกับความพร้อมของทรัพยากรในภูมิภาคนี้ ทำให้เอเชียจะเกิดความขาดแคลนและจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าทรัพยากรจากต่างประเทศ (๓) ความกังวลเรื่องสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้น การเพิ่มขึ้นของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการขยายตัวของเมืองในภูมิภาคเอเชีย จะทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมรุนแรงขึ้น

จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ทั้งหมดจำนวน ๓,๒๕๐,๔๙๙ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตร ๑,๑๕๔,๑๕๙ ไร่ พื้นที่ชลประทาน ๘๓๓,๒๕๑ ไร่ จำเป็นอย่างมากในการพึ่งพาอาศัยประโยชน์การใช้พื้นที่ดินในด้านการเกษตรกรรม การใช้พื้นที่ดินเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย สร้างระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น ถนน ไฟฟ้า แหล่งน้ำ เป็นต้น และความต้องการใช้น้ำมากขึ้น ในการการอุปโภคบริโภค การเพาะปลูก ใช้ในภาคอุตสาหกรรม ใช้ในการผลิตน้ำประปาและการผลิตกระแสไฟฟ้า ใช้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยการสร้างที่กักเก็บน้ำ เช่น สร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ คลองเก็บน้ำ คลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรและผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้นและตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรีมุ่งเน้นการวางแผนการบริหารจัดการดิน และการบริหารจัดการน้ำ คำนึงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำของกลุ่มน้ำ โดยจัดทำแผนงาน/โครงการต่างๆ ด้านน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต และเสริมสร้างเครือข่ายการประสานงานและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างภาคประชาชนในพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำต้นทุนและระบบกระจายน้ำให้ดีขึ้นด้วยการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็กในลักษณะรวมกลุ่มพื้นที่ โดยให้ความสำคัญกับพื้นที่ชนบทที่จังหวัดจะมีความเสี่ยงในอนาคตต่อการขาดแคลนน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยใช้ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน และการพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ประโยชน์ เพื่อการเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและการจัดสรรน้ำเพื่อใช้ประโยชน์และลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้คุ้มค่าที่สุด

จากการรวบรวม และวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาของประเทศไทยและความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกข้างต้น จังหวัดจะได้นำไปเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดจุดยืน และแนวทางการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ ต่อไป

ส่วนที่ ๔

ทิศทางของแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

๑. จุดยืนและตำแหน่งการพัฒนาทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดราชบุรี

จากการศึกษาความเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย การวิเคราะห์ความต้องการของพื้นที่ และสภาพความเป็นไปของปัจจัยภายนอก จังหวัดราชบุรีจึงกำหนดจุดยืน ตำแหน่งการพัฒนาจังหวัดในรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ประกอบด้วยตำแหน่งการพัฒนา ๔ จุดยืนสำคัญ ดังนี้

๑) ขับเคลื่อนจังหวัดสู่เมืองเกษตรสีเขียวต้นแบบที่ระดับประเทศ และมีศักยภาพระดับนานาชาติ เสริมสร้างขีดความสามารถของจังหวัดในการเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกที่เป็นแบรนด์สินค้าจากฐานการเกษตรระดับ Product Champion ที่สามารถส่งออกไปยังนานาชาติ โดยเฉพาะประชาคมอาเซียน และประเทศคู่ค้า เช่น มะพร้าว ถั่วลิสง กล้วยไม้ สับปะรด ชมพู่มะม่วง กล้วยหอม ปลาสวยงาม และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป

๒) เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเมืองราชบุรีให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจฐานอุตสาหกรรมเพิ่มมูลค่า (Value based Economy) จากการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและสุขภาพที่มีมูลค่าสูง และการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตรที่เติบโตอย่างมีเสถียรภาพเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาจังหวัดให้เป็นพื้นที่ผลิต การผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีความทันสมัยและเป็นสากล เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้จังหวัด และหนุนเสริมการพัฒนาภาคกลางในการเป็นฐานการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐานโลก และสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของประเทศ โดยเฉพาะการรักษาและพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตอาหารของพื้นที่ให้สามารถเป็นฐานส่งออกอาหารรายใหญ่ของโลก

๓) การพัฒนาจังหวัดราชบุรีให้เป็นสังคมแห่งความสุข ให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ รองรับเติบโตในอนาคต และเตรียมพร้อมสังคมพัฒนาสู่เมืองสังคมคุณธรรม และสันติสุข ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี พัฒนาคอนให้มีคุณภาพสามารถปรับตัวได้ตามความเปลี่ยนแปลงของจังหวัด ประเทศ และของโลก เป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลกที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัล และมีความสุขมั่นคงในชีวิตบนฐานของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง และมีความมั่นคงทางสังคมอย่างทั่วถึง ประชาชนมีดัชนีความสุขเพิ่มขึ้นในทุกหมู่บ้าน

๔) สร้างฐานทรัพยากรรองรับการเกษตร การสร้างเศรษฐกิจและการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัดราชบุรีให้มีความอุดมสมบูรณ์ ใช้อย่างยั่งยืน มุ่งสร้างให้มีพื้นที่ต้นแบบนิเวศที่ยั่งยืนทั้งระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน และบูรณาการความร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วนอย่างเข้มแข็งในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในระบบนิเวศ นิเวศป่าเขา นิเวศลุ่มน้ำ นิเวศชุมชน และระบบนิเวศเมือง ให้มีความอุดมสมบูรณ์ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน หนุนเสริมการพัฒนาการเกษตร การท่องเที่ยว หนุนเสริมการค้า การบริการ และอุตสาหกรรมการเกษตร พัฒนาจังหวัดราชบุรีให้เป็นเมืองน่าอยู่ (Smart City) อย่างยั่งยืน

๒. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมข้างต้น โดยอาศัยเครื่องมือวิเคราะห์ SWOT Analysis สามารถสรุปการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ในแต่ละด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

๑. ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรี ได้รับผลกระทบจากมรสุมและพายุที่ไม่รุนแรง เช่น ปัญหาน้ำท่วมใหญ่ๆ เนื่องจากมีเขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ์เป็นแหล่งกักเก็บน้ำและมีศักยภาพด้านพลังงานทดแทนที่หลากหลาย โดยผลิตใช้ภาคอุตสาหกรรมครัวเรือน และจำหน่าย เช่น ชีวมวลแข็ง ก๊าซชีวภาพ ชยะ และพลังแสงอาทิตย์
๒. ประสบการณ์ในการพัฒนาการเกษตรของเกษตรกร โดยเฉพาะในกลุ่มไม้ผล พืชผัก และปศุสัตว์ มีเทคโนโลยีในการพัฒนาที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ผลผลิตเป็นที่รู้จัก และยอมรับจากตลาด มีระบบการเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และครบห่วงโซ่คุณค่าของการเกษตร โดยเฉพาะในกลุ่มปศุสัตว์
๓. ความได้เปรียบของพื้นที่ และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร มีพื้นที่ราบและราบลุ่ม มีทรัพยากรการผลิตที่สมบูรณ์ มีดินที่อุดมสมบูรณ์ต่อการทำการเกษตร และมีต้นทุนทางปัญญาทำให้จังหวัดราชบุรีมีความสามารถในการพัฒนาปริมาณการผลิต และยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีนิเวศป่าเขา นิเวศในแม่น้ำหลักที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร
๔. จังหวัดมีแหล่งเศรษฐกิจจากฐานการเกษตร มีโรงงานอุตสาหกรรมรองรับผลผลิตทางการเกษตร มีตลาดกลางผลผลิตทางการเกษตรขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในจังหวัดกระจายผลผลิตทางการเกษตรไปสู่ภาคต่างๆ ทำให้การระบายผลผลิตของเกษตรกรมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีแหล่งการค้า การบริการ ที่เติบโตตลอดเส้นทางหลักของจังหวัด
๕. มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายในการเป็นต้นทุนในการพัฒนาเพื่อการส่งออก เช่น ปลาสาวยางม สุก ร มะพร้าว สับปะรด ชมพู และสามารถต่อยอดสู่การพัฒนาเป็นแบรนด์ของจังหวัดในระดับพรีเมียมได้ โดยเฉพาะการพัฒนาเพื่อการเจาะกลุ่มผู้ที่มีกำลังซื้อ
๖. มีแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร และแหล่งเรียนรู้ศาสตร์พระราชานในพื้นที่ มีแหล่งเรียนรู้ของปราชญ์ชาวบ้านกระจายทั่วทั้งจังหวัด มีหน่วยงานด้านศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรตั้งอยู่ในจังหวัดอันสามารถสนับสนุนการพัฒนาการผลิตได้อย่างดี
๗. การเติบโตของการท่องเที่ยวมีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีแหล่งจุดใจทางการท่องเที่ยว และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น มีรีสอร์ตที่สวยงาม นักท่องเที่ยวให้ความสนใจการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีที่หลากหลายนมากขึ้น เช่น เส้นทางท่องเที่ยวสัมผัสผืนสากาตหนาวเย็นที่สวนผึ้ง กลุ่มวัยทำงานท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนในวันหยุด กลุ่มท่องเที่ยวผจญภัยจุดชมทะเลหมอกท่ามกลางทิวทัศน์ขุนเขาฝั่งเมียนมาร์ และพระอาทิตย์ขึ้นพร้อมแสงแรกที่เขากระโจม อำเภอสวนผึ้ง

๘. ระบบการขับเคลื่อนของเศรษฐกิจชุมชนมีความหลากหลาย ทั้งจากการเกษตร การท่องเที่ยว และการที่จังหวัดราชบุรีมีผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน ๕๓๘ ราย และมีผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวน ๑,๕๒๘ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และพัฒนาไปสู่ตลาดสากล วิสาหกิจในพื้นที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างงาน อาชีพแก่ประชาชนในชุมชนได้ และมีศิลปิน ช่างฝีมือศิลปะ หัตถกรรมที่สามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ชุมชน อันเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดและสามารถต่อยอดสู่สากลได้
๙. มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก ทั้งทางบก ทางราง และทางน้ำ ที่สามารถรองรับการขนส่ง และโลจิสติกส์ผลผลิตทางการเกษตร การส่งเสริมการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และการเป็นพื้นที่เชื่อมโยงไปยังภาคใต้ และภาคตะวันตก ทำให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ตลอดเส้นทางหลักของจังหวัด
๑๐. จังหวัดมีระบบบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน เป็นแหล่งผลิตและพัฒนาบุคลากรทางสุขภาพ มีระบบบริการสุขภาพที่มีความเชี่ยวชาญ และกระจายทั่วทั้งจังหวัด
๑๑. จังหวัดมีแหล่งเรียนรู้ทั้งในระบบการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีสถานศึกษาทุกระดับ มีสถาบันอุดมศึกษา รองรับความต้องการในพื้นที่ มีการศึกษา วิจัย และพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
๑๒. ประชากรจังหวัดราชบุรี ประกอบด้วยชาติพันธุ์ ๘ ชาติพันธุ์ มีการสืบทอดวัฒนธรรมของแต่ละชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ไม่มีการแบ่งแยกกลุ่มและศาสนา จึงเป็นต้นทุนทางสังคมที่สำคัญในการพัฒนาในด้านต่างๆ
๑๓. จังหวัดราชบุรี มีเครือข่ายประชาสังคมที่เข้มแข็ง มีแหล่งเงินทุนชุมชน กระจายอยู่ทุกอำเภอ ทำให้ชุมชนเข้าถึงแหล่งเงินทุน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเป็นชุมชนเข้มแข็ง มีศูนย์เรียนรู้ด้านอาชีพ และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์การผลิตเกษตรปลอดภัย หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ เป็นต้น แบบการพัฒนาอาชีพของชุมชนกระจายอยู่ทุกอำเภอ
๑๔. มีหน่วยทหารในพื้นที่ในการรับผิดชอบดูแลพื้นที่ป่าไม้ด้านตะวันตก ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าส่วนใหญ่ของจังหวัด

จุดอ่อน (Weaknesses)

๑. การบริหารจัดการน้ำยังทำได้ไม่ครอบคลุมความต้องการของพื้นที่การเกษตร โดยเฉพาะนาข้าว และพื้นที่ไม้ผล ยังมีพื้นที่ที่อยู่นอกเหนือพื้นที่ชลประทาน มีพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วม ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย
๒. มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ เพื่อการขยายพื้นที่การเกษตร และการสร้างรีสอร์ท และปัญหาการเพิ่มขึ้นของขยะ มลพิษ และปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เมือง พื้นที่อุตสาหกรรมเริ่มมีมากขึ้น ขาดระบบการจัดการที่มีมาตรฐาน การจัดการขยะในชุมชนที่ยังไม่สามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำแม่กลองลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากการทำการเกษตรที่มีการใช้สารเคมี การปล่อยน้ำทิ้งจากโรงงาน ภาคครัวเรือน แล้วการทิ้งขยะมูลฝอยลงในลำน้ำ การจัดการเพื่อการแก้ปัญหาตลาดลุ่มน้ำแบบการบูรณาการยังไม่เข้มแข็ง

๓. ปัญหาการเติบโตมากขึ้นของการทำการเกษตรเพื่อการค้าที่มีการใช้สารเคมี ส่งผลให้กระทบต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกร และสิ่งแวดล้อม และก่อให้เกิดปัญหาดินเสื่อมคุณภาพ และการลดลงของเกษตรกร และวัยทำงานของจังหวัด มีผู้สูงอายุมากขึ้น แต่ขาดการวางแผนรับมืออย่างเป็นระบบ ทำให้ขาดแคลนแรงงานในภาคการเกษตรภาคอุตสาหกรรม ที่ต้องพึ่งพาแรงงานจากภายนอก และจากประเทศเพื่อนบ้าน
๔. ปัญหาอุบัติเหตุทางการจราจร เนื่องจากเป็นพื้นที่หลักที่เชื่อมโยงสู่ภาคใต้ และภาคตะวันตก โดยเฉพาะในช่วงวันหยุด หรือเทศกาล ขาดการจัดการจราจร และการออกแบบพัฒนาการคมนาคมที่รองรับกับการเติบโตของเมืองอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง และประชาชนมีปัญหาวินัยการจราจร
๕. ขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะฝีมือในภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากแรงงานของจังหวัดเป็นแรงงานที่มีการศึกษาระดับประถมและมัธยมเป็นส่วนใหญ่ แรงงานยังขาดการพัฒนาตนเองที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง จังหวัดยังพึ่งพาแรงงานจากภายนอก โดยเฉพาะแรงงานจากอาเซียน
๖. ผลผลิตส่วนใหญ่ยังไม่ได้ระดับมาตรฐาน เพื่อการแข่งขันได้ในระดับสากล มีผลผลิตที่ยังไม่แตกต่าง ขาดการสร้างสรรคนวัตกรรมทางการค้า ที่พัฒนาไปสู่แบรนด์ที่แข่งขันได้ รูปแบบการบริการยังไม่ได้พัฒนา เพื่อรองรับกลุ่มผู้ที่มีกำลังซื้อ ทำให้คุณภาพการบริการการท่องเที่ยว ยังไม่โดดเด่น
๗. ผู้ประกอบการและเกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจทางการตลาดทำให้ขาดระบบการจัดการสินค้าที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนาในยุคดิจิทัล การคิดค้นนวัตกรรมเพื่อการยกระดับการผลิตยังมีน้อย รูปแบบการพัฒนาเทคโนโลยียังพึ่งพาจากภายนอกเป็นหลัก รูปแบบการบริหารจัดการการเพิ่มค่าของผลผลิตภายใต้ตราสินค้าของจังหวัดยังขาดการประชาสัมพันธ์ และการจัดการตลาดที่สอดคล้องระหว่างความต้องการ และการผลิตอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับการพัฒนาการค้าร่วมกับพื้นที่ในกลุ่มจังหวัด และรายได้ทางภาคการเกษตรไม่แน่นอนแปรผันไปตามฤดูกาลและตลาด ระบบกลไกทางการตลาดการเกษตรของจังหวัดยังไม่เข้มแข็ง การสร้างมูลค่าทางการเกษตรยังต้องพึ่งพาความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอก การรวมกลุ่มเพื่อการเพิ่มอำนาจต่อรองทางราคา และการจัดการการตลาดของภาคการเกษตรยังไม่เข้มแข็ง
๘. ขาดการบูรณาการในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการเชื่อมโยงทางการค้า กับพื้นที่ในระดับชุมชน และการเชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียงในกลุ่มจังหวัด และกลุ่มจังหวัดใกล้เคียง
๙. ปัญหาทางสังคมทั้งทางด้านสุขภาพ การเจ็บป่วยเรื้อรังของประชาชน พฤติกรรมสุขภาพในวัยทำงาน และปัญหาความไม่มั่นคงในคุณภาพชีวิต ปัญหายาเสพติดเริ่มเติบโตมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน การมีภัยคุกคามต่อคุณภาพชีวิตในพื้นที่ ความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่เริ่มมีการลอกเลียนแบบสิ่งที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะการบริโภคสื่อทางอินเทอร์เน็ต และโซเชียลมีเดีย
๑๐. การพัฒนาการบริการของรัฐไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลสารสนเทศยังขาดคุณภาพ ขาดการวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาทางธุรกิจ การปรับตัวของภาคการเกษตร การค้า การบริการ ยังไม่เพียงพอ และทันต่อความ

ต้องการของภาคธุรกิจที่ต้องมีการแข่งขันกับภายนอก ขาดการพัฒนานวัตกรรม ขั้นตอน และระเบียบปฏิบัติยังไม่ Smart รูปแบบการบริการยังต้งรับ ขาดการพัฒนาการบริการ บนระบบดิจิทัล และการบริการยังไม่เอื้อต่อการเข้าใช้บริการของนักลงทุน นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ

๑๑. โครงสร้างประชากรจังหวัดราชบุรี เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นสังคมสูงวัย ในขณะที่ประชากรวัยแรงงานคงที่ อันจะทำให้แรงงานในภาคการผลิตลดลง จังหวัดราชบุรียังมี ปัญหาเรื่องความยากจน ยังมีสัดส่วนคนจนที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภค บริโภคใต้เส้น ความยากจน ร้อยละ ๙.๒๗ มีปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โดยค่าสัมประสิทธิ์การ กระจายรายได้สัดส่วน ๐.๔๙๖
๑๒. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินยังเป็นจุดอ่อนทางสังคม เช่น คดีโจรกรรม ฉ้อโกง ยังมีสัดส่วนคดีสูง การแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นจุดอ่อนนำไปสู่ปัญหาอื่นๆ ด้านสังคม
๑๓. การบูรณาการเพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตยังไม่มีประสิทธิภาพ ยังมีประชาชนในกลุ่ม เปราะบางของจังหวัดที่ยังไม่ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องทั่วถึง จนสามารถหลุดพ้นจาก ความจน และสามารถปรับตัวเท่าทันความเปลี่ยนแปลงจากภายนอก
๑๔. จังหวัดราชบุรียังให้ความสำคัญกับการเสริมสร้าง การสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทุกสายสาขาวิชาน้อย ทำให้ผลผลิตขาดการพัฒนานวัตกรรมที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และมีศักยภาพในการที่จะแข่งขันทางการตลาดได้

โอกาส (Opportunities)

๑. รัฐบาลพัฒนาระบบการขนส่ง เพื่อการเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจ และการค้าอาเซียน และการพัฒนาในระดับภาค การเชื่อมโยงกับกลุ่มจังหวัด ซึ่งเป็นโอกาสในการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และโลจิสติกส์ของจังหวัด ที่ครอบคลุมมากขึ้น
๒. การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการสื่อสารทำให้การเข้าถึงตลาดและผู้บริโภคมากขึ้น สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาระบบการตลาดดิจิทัล การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว และผลผลิตของจังหวัด และการนำมาใช้ในการพัฒนาประชาชน และการเรียนรู้ของประชาชนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงได้
๓. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการเกษตร ทำให้การจัดการพัฒนาการผลิตของเกษตรกรมี ประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น เมืองเกษตรสีเขียว เกษตรแปลงใหญ่ เป็นต้น และการสร้าง คุณค่า มูลค่าของผลผลิตทางการเกษตร และการบริการที่เกี่ยวข้องตามโมเดลเศรษฐกิจ ไทยแลนด์ ๔.๐ เป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีทางการเกษตรของ จังหวัด
๔. การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน และการขยายตัวของการค้าชายแดนใน พื้นที่กลุ่มจังหวัด มีส่วนในการส่งเสริมการพัฒนาการค้าของจังหวัดมากขึ้น โดยเฉพาะการ พัฒนาด้านการโลจิสติกส์ และรัฐบาลไทยมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นผลให้แนวชายแดนไม่มีปัจจัยที่เร่งเร้าต่อความมั่นคง นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการค้า

แนวชายแดน เป็นโอกาสในการผลักดันด้านการค้าชายแดนของจังหวัด เพื่อการพัฒนาเป็นด่านถาวรต่อไป

๕. รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลกำหนดให้จังหวัดราชบุรีเป็น ๑ ใน ๑๒ เมืองต้องห้ามพลาด ทำให้การสร้างกระแสการท่องเที่ยวของจังหวัด สามารถเติบโตมากขึ้น และที่สำคัญ คือการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวอื่นๆ และการเติบโตของเมือง และจังหวัดที่ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี ทำให้สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยว และการพัฒนาการค้า การบริการระหว่างกันได้ เช่น การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับหัวหิน กาญจนบุรี หรือการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคการประมงร่วมกับจังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น
๖. จังหวัดราชบุรีได้รับคัดเลือกเป็น ๑ ใน ๖ จังหวัดแห่งคุณธรรม เป็นผลให้การขับเคลื่อนทางสังคมมีความชัดเจนมากขึ้น
๗. การเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศ และนานาชาติ และความต้องการของการบริโภคอาหารปลอดภัย การเติบโตของกลุ่มรักสุขภาพที่มีมากขึ้น เป็นโอกาสในการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัยของจังหวัด
๘. การขยายตัวของเมืองหลวง เมืองเศรษฐกิจ เมืองการท่องเที่ยว และเมืองในพื้นที่อุตสาหกรรม ตามทิศทางการพัฒนาประเทศ และการพัฒนาภาค ส่งเสริมให้การพัฒนาการค้า การลงทุนในพื้นที่เติบโตมากยิ่งขึ้น
๙. นโยบายรัฐบาลเน้นการทำกิจการเพื่อสังคม เน้นส่งเสริมประชารัฐ และการเสริมสร้างเมืองจิตอาสา และการเน้นในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เป็นผลให้มีความชัดเจนในการแก้ไขปัญหาลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมมากขึ้น
๑๐. มีแหล่งเรียนรู้ใกล้เคียง (จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) ในการเรียนรู้หลักการพัฒนามาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์พระราชามาตามแนวทางการพัฒนาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่จังหวัดราชบุรีสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

อุปสรรค (Treats)

๑. การมีคู่แข่งทางการค้ามากขึ้นเป็นผลให้เกิดการกีดกันช่องทางการค้า และคู่แข่งที่เป็นผู้ส่งออกจากต่างประเทศต่างๆ ที่มีลูกค้ากลุ่มเดียวกันมีการแข่งขันกันมากขึ้น และมีปัญหาการเข้ามาของสินค้าราคาถูก ด้อยคุณภาพจากประเทศจีนเข้ามาในพื้นที่
๒. นโยบายการพัฒนาการค้าของประเทศจีนในอาเซียน และการเติบโตของประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีการอพยพกลับของแรงงานเพื่อนบ้านที่ทำงานในจังหวัด และส่งผลกระทบต่อการแข่งขันกัน โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตร และอุตสาหกรรม
๓. สภาพการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ส่งผลต่อการทำการเกษตรของเกษตรกร เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม โรคระบาดและศัตรูพืช และการไม่เติบโตอย่างสมบูรณ์ของผลผลิตการทำการเกษตร
๔. การเกิดขึ้นของปัญหาทางสังคมจากการบริโภคสื่อสังคมที่ขาดความยั้งคิด ทำให้เกิดปัญหาในกลุ่มเยาวชน การแพร่ระบาดของเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาพฤติกรรม

เยาวชน และกระทบต่อการเรียนของเยาวชน และกระแสการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การสื่อสาร และวัฒนธรรมเอาอย่าง ทำให้วัฒนธรรมเอื้ออาทรและการมีส่วนร่วม รับผิดชอบต่อสังคมลดน้อยลง

๕. การท่องเที่ยวที่ไม่สำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยว การทิ้งขยะ การทำลาย ความสวยงาม ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ทำให้แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเสื่อมโทรม
๖. การเข้ามาของแรงงานที่ผิดกฎหมายก่อให้เกิดปัญหาด้านการสาธารณสุข ปัญหา อาชญากรรม และการแย่งงานของแรงงานในพื้นที่ และมีปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
๗. ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และการประสพภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ของประเทศคู่ค้า ทำให้กระทบต่อการส่งออกผลผลิตของจังหวัด โดยเฉพาะใน ภาคอุตสาหกรรม การเกษตร
๘. ความเปลี่ยนแปลง และการเกิดภัยความไม่มั่นคงที่หลากหลายรูปแบบ ความแตกแยก จากปัญหาการเมือง ภัยก่อการร้าย กระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ และส่งผลต่อ ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัด
๙. กฎหมายที่บังคับใช้ของประเทศบางฉบับไม่มีความทันสมัย ไม่เอื้อต่อการพัฒนาเชิงบูรณา การ เช่น ระเบียบการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น ทำให้กระทบต่อประสิทธิภาพของการ ลงทุน การสร้างสรรค์โครงการใหม่ๆ ที่ทันกับการแข่งขันกับภายนอก
๑๐. การบูรณาการเพื่อการพัฒนาการจังหวัดของหน่วยงานในส่วนกลาง และนโยบายการพัฒนา ในระดับประเทศ ระดับภาคยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ยังมีการทำงานที่ไม่ต่อเนื่อง และ ปรับเปลี่ยนไปตามนโยบาย และการปรับเปลี่ยนบุคลากรผู้รับผิดชอบ

๓. การวิเคราะห์ทิศทางยุทธศาสตร์ของจังหวัด (Tows Matrix)

เมื่อพิจารณาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค สามารถวิเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางการ พัฒนาตามศักยภาพของจังหวัด และสภาพแวดล้อมภายนอก โดยใช้ TOWS Matrix ได้ดังนี้

ทิศทางเชิงรุก (SO)	ทิศทางเชิงป้องกัน (ST)
<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพิ่มความมั่นคงทางทรัพยากรมีความอุดมสมบูรณ์ของ ระบบนิเวศเพิ่มพื้นที่สีเขียว พื้นที่ป่า พื้นที่ลำน้ำหลัก ๒. พัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน ด้วยคุณภาพ มาตรฐาน และการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบ มาตรฐานเมืองอาหาร เมืองสมุนไพรระดับสากล ๔. เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่ การเกษตรปศุสัตว์ สัตว์ประรด พืชผัก พืชเศรษฐกิจ เชื่อมโยงอุตสาหกรรมเกษตรแบบครบวงจร ๕. ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็น 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการภัยทางธรรมชาติ และ ภัยสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับภาวะโลกร้อนและการ คุ่มครองประชาชน ๒. เสริมสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์การ ท่องเที่ยวเพื่อรักษาตลาดการท่องเที่ยวเดิม และ สร้างตลาดการท่องเที่ยวใหม่ ๓. เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจ ของภาคบริการที่มีศักยภาพทั้งฐานบริการเดิม และฐานบริการใหม่เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของ จังหวัดเติบโตอย่างเข้มแข็ง

<p>รูปธรรมทั่วทุกพื้นที่เพื่อความมั่นคงทางอาหาร และการเกษตรที่พึ่งตนเอง</p> <p>๖. สร้างและพัฒนาการตลาดการเกษตรที่มีคุณค่า มูลค่า เพิ่มแบบครบวงจร</p> <p>๗. สร้างคุณค่า มูลค่า เพิ่มจากฐานการเกษตรก้าวหน้า แบบครบวงจรสู่อุตสาหกรรมเกษตรเติบโตอย่าง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>๘. ยกกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงสุขภาพ เชิงเกษตร เชิงประวัติศาสตร์ ประเพณี จิตวิญญาณ และการท่องเที่ยวชุมชนให้เข้มแข็ง มีมาตรฐาน และคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์จังหวัด</p> <p>๙. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ทางการท่องเที่ยว รองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่นานาชาติ</p> <p>๑๐. เสริมสร้างศักยภาพชุมชนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนให้ประชาชนมีงานอาชีพและกระจายรายได้สู่ ท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การสร้างอาชีพ รายได้ชุมชน จากฐานธรรมชาติ วัฒนธรรม และภูมิปัญญา</p> <p>๑๑. เสริมสร้างความยั่งยืนของเศรษฐกิจชุมชนด้วยหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการ ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา แบบครบวงจร</p> <p>๑๒. พัฒนาเมืองราชบุรีให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยที่น่าอยู่ใน ระดับประเทศ ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ ดีบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการ ส่งเสริมวิถีราชบุรีให้เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดที่น่า อยู่ สันติสุข (Slow Life City)</p> <p>๑๓. เสริมสร้างเมืองราชบุรีเข้มแข็งด้วยด้วยมิติทาง วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และยกระดับเป็นเมือง คุณธรรมระดับประเทศ</p>	<p>๔. เสริมสร้างวิถีชีวิตชุมชนเข้มแข็ง ครอบคลุมอบอุ่น บนฐานคุณธรรม วัฒนธรรม และปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๕. พัฒนาคอนคุณภาพ เสริมสร้างขีดความสามารถ ประชาชนตลอดช่วงวัยด้วยความรู้ และการพัฒนา การเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>๖. พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองปลอดภัย สันติสุข โดย การมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการอย่างเข้มแข็ง</p> <p>๗. เสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายประชาสังคมใน การเฝ้าระวังด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๘. พัฒนาสินค้า ศิลปะ ทัศนกรรมอันเป็นอัตลักษณ์ ของจังหวัดราชบุรีให้มีคุณค่า และมูลค่าเพิ่ม เช่น โอง เครื่องปั้นดินเผา ตุ๊กตา ฯลฯ</p> <p>๙. เป็นศูนย์กลางทางการตลาด และการกระจายสินค้า เกษตร และเกษตรแปรรูปของภูมิภาคตะวันตกสู่ นานาชาติ ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ</p> <p>๑๐. การพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติให้เอื้อ ต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างปลอดภัย มี คุณค่าและยั่งยืน</p> <p>๑๑. แรงงานทางการเกษตรต้องมีการพัฒนา</p> <p>๑๒. ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการใหม่ในยุค ๔.๐ เพื่อ สร้างเกษตรกรที่มีความรู้และมีความสามารถใน การยกระดับการผลิต แปรรูป การตลาดและการ บริหารจัดการที่สามารถปรับตัวได้ทันตามการ เปลี่ยนแปลงของโลก</p> <p>๑๓. การสร้างอัตลักษณ์สินค้าจังหวัดราชบุรีให้เป็นที่ รู้จัก และอนุรักษ์คงไว้ให้ยั่งยืน</p>
<p>ทิศทางชิงแก่ไข (WO)</p> <p>๑. พัฒนานิเวศเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒. พัฒนาการบริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความสมดุล และยั่งยืน</p> <p>๓. เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน และส่งเสริมการ ผลิต อุตสาหกรรมสีเขียว</p>	<p>ทิศทางเชิงรับ(WT)</p> <p>-</p>

<p>๔. สร้างสรรค์องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเกษตร ๔.๐ รองรับการเกษตรแห่งอนาคต</p> <p>๕. พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งด้วยตนเอง พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการ และผู้ให้บริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ</p> <p>๖. พัฒนาจังหวัดสู่เมืองการค้า พัฒนาผู้ประกอบการค้า สร้างนักธุรกิจหน้าใหม่ของจังหวัดเข้มแข็ง แข่งขันได้สู่จังหวัดแห่งการค้า และเชื่อมโยงเศรษฐกิจ</p> <p>๗. สร้างสรรค์นวัตกรรมทางการค้า การลงทุนการบริการ รองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาสู่สังคมดิจิทัล</p> <p>๘. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองการคมนาคม การขนส่ง การโลจิสติกส์ให้มีความปลอดภัย รองรับการท่องเที่ยวและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการเติบโตของเมือง</p> <p>๙. สร้างเมืองสุขภาพเข้มแข็ง เป็นชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน ด้วยระบบนิเวศสุขภาพ และการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เสริมสร้างคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำ ด้วยคุณภาพการบริการรัฐ และระบบสวัสดิการชุมชน เมืองราชบุรีไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง</p> <p>๑๐. พัฒนาระบบการบริหาร ระบบบริการของรัฐให้มีคุณภาพ และมีธรรมาภิบาล รองรับการเติบโตของเมือง พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และการท่องเที่ยว</p>	
--	--

๔. วิสัยทัศน์ (Vision)

จากจุดยืนการพัฒนาและความพร้อมและความพร้อมโดดเด่นทางการเกษตรของจังหวัดราชบุรี และความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ต้องการผลผลิตอาหารที่มีคุณภาพ และการมุ่งเน้นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย ๒๐ ปี และการมุ่งเน้นการเติบโตของเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง จากศักยภาพและการพัฒนานวัตกรรม พร้อมทั้งการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับจังหวัดใกล้เคียง ภาค และอาเซียน และการมุ่งเน้นการปรับบริบทของสังคมให้เป็นเมืองที่มีความเข้มแข็ง ประชาชนมีคุณภาพ วัฒนธรรม วิถีชีวิตมีความยั่งยืน จังหวัดราชบุรีจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า

“เมืองเกษตรสีเขียว เศรษฐกิจมั่นคง สังคมมีความสุข”

เมืองเกษตรสีเขียว หมายถึง การเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพ มาตรฐานระดับส่งออก มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการแปรรูปสินค้าภาคเกษตรให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน เพื่อรองรับการเป็น “เมืองเกษตรสีเขียว” เกษตรกรมีสมรรถนะสูงเป็น Young Smart Farmer/Smart Farmer ที่เข้าใจ และเข้าถึงหลักการ “ตลาดนำการผลิต” และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สถาบันเกษตรกรเข้มแข็งและมีเครือข่ายธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ การพัฒนาการเกษตรประสบความสำเร็จ ในการมุ่งเน้นการส่งเสริมและการพัฒนาการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน จังหวัดราชบุรีเป็นเมืองอาหารคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นคงทาง อาหารแก่ชาวราชบุรี ชาวไทย และนานาชาติ มีผลผลิตจากการเกษตรที่พัฒนาเป็นแบรนด์จากการเกษตร ที่เข้มแข็ง และมีมูลค่า

ความยั่งยืนด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการพัฒนาการเกษตร และการเสริมสร้างความมั่นคงในสังคม การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเป็นค่านิยมทางสังคมที่ เข้มแข็ง เมืองราชบุรีมีการพัฒนาบ้านเมืองให้สะอาด รักษาสิ่งแวดล้อม จังหวัดราชบุรีให้ความสำคัญกับการมี แหล่งพลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก เพื่อการพึ่งตนเอง

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ ใช้อย่างสมดุล มุ่งสร้างให้มีพื้นที่ต้นแบบ นิเวศน์ที่ยั่งยืน กระจายทั่วทั้งจังหวัดจังหวัดราชบุรีเน้นการพัฒนาผ่านการบูรณาการความร่วมมือกับภาคีทุก ภาคส่วนอย่างเข้มแข็ง ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในระบบนิเวศป่าเขา ลุ่มน้ำหลัก ลุ่มน้ำรองให้มีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่ธรรมชาติของจังหวัด เน้นการอนุรักษ์เชิงป้องกัน และการใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่า เพื่อหนุนเสริมการพัฒนาการเกษตรการท่องเที่ยว การเกษตรเพิ่มค่าเพื่อการพัฒนาการเศรษฐกิจของจังหวัด และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

การจัดการขยะ น้ำเสียในชุมชนเมือง ในแหล่งท่องเที่ยว และในชุมชนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จังหวัดให้ ความสำคัญกับการจัดการขยะที่เข้าถึง และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดการ ระบบนิเวศธรรมชาติในชุมชน เพื่อเป็นหลักประกันที่ยั่งยืนของการพัฒนา ทั้งความมั่นคงทางอาหาร และ การรักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิตเมืองราชบุรี

เศรษฐกิจมั่นคง หมายถึง ความมั่นคงจาก ๔ องค์ประกอบหลัก คือ

- ◆ ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจฐานการเกษตร เน้นการพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตร ที่มีคุณภาพระดับเอเชีย และนานาชาติ มุ่งเน้นการสร้างเศรษฐกิจการเกษตรจากการพัฒนาระบบการผลิตแบบ ครบวงจรด้วยนวัตกรรมเกษตรที่แข่งขันได้ ควบคุมคุณภาพในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ และมีมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัยเพื่อการส่งออก การสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจจากการเกษตรเพื่อการส่งออก ด้วยนวัตกรรมเพิ่มค่า เสริมสร้างความเข้มแข็งของการเป็นเมืองปศุสัตว์ที่เน้นการพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ โดย ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้ได้คุณภาพมาตรฐาน GAP เพื่อการส่งออกและสร้างโอกาสทาง การตลาดแก่จังหวัด จังหวัดมีแหล่งรวบรวมผลผลิตกลางในระดับชุมชนที่เชื่อมโยงกับแหล่งรวบรวมผลผลิต กลางกับจังหวัด และเชื่อมโยงกับระดับภาค จังหวัดมุ่งพัฒนาเป็นคลังรวบรวมสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐาน เน้น การจัดการระดับสากลผ่านระบบสหกรณ์ การดำเนินงานทางธุรกิจ และเครือข่ายประชารัฐ พร้อมทั้งการ พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองเศรษฐกิจเมืองอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัย (Food Innopolis) สร้างสรรค์ เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าให้สินค้าเกษตรและการบริหารจัดการ การเกษตรของจังหวัด พร้อมทั้งการสร้าง ความมั่นคงทางอาหาร การผลิตข้าว และพืชผักคุณภาพเพื่อการ บริโภคในจังหวัด

- ◆ ความมั่นคงจากการเน้นการเติบโตของอุตสาหกรรมเพิ่มค่าภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร และภาคอุตสาหกรรมทุกภาคส่วนของจังหวัดมีความสามารถในการแข่งขันผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ประกอบการใหม่ (SMEs/Start up) วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ กลุ่มอาชีพต่างๆ เติบโตอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เป็นแบรนด์สินค้าที่มีศักยภาพการแข่งขัน ระบบการบริการของรัฐ และการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน มีความทันสมัย มีธรรมาภิบาล จังหวัดสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ และOTOP เพื่อรองรับประเทศไทย ๔.๐ สนับสนุน อุตสาหกรรมที่ยั่งยืน และสนับสนุนการใช้นวัตกรรม สร้างรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

- ◆ ความมั่นคงจากการบริการมูลค่าสูง การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีมีหลากหลาย โดยเน้นอัตลักษณ์และศักยภาพของพื้นที่ที่สามารถสร้างความสำเร็จในการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวทาง ๑๒ เมืองต้องห้ามพลาด โดยคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมาย นักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ภูมิปัญญา การเกษตร สุขภาพ และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมไปสู่การสร้างมูลค่า

- ◆ ความมั่นคงจากฐานของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์ทั้งทางน้ำ ทางบก และทางราง รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ ยกระดับการพัฒนาจังหวัดเพื่อเป็นประตูการค้า บริการการท่องเที่ยวและการลงทุน เชื่อมโยงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ Asean Economy Community : AEC ระเบียบเศรษฐกิจตะวันออกหรือ Eastern Economic Corridor : EEC และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษหรือ Special Economic Zone : SEC และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อกระจายความเจริญและสร้างโอกาสแก่ชุมชน เชื่อมโยงระหว่างชุมชนและเส้นทางหลักการสร้างระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน รองรับการพัฒนาตัวของเมือง ระหว่างเมือง และการพัฒนาราชบุรีเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart city) รองรับการเป็นประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวอาเซียน

สังคมมีความสุข หมายถึง เศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองในการสร้างงาน อาชีพ และรายได้ในชุมชน เกิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชนประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อมั่น และมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามแนวทางประชารัฐ การลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ การขจัดความยากจน ส่งเสริมการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างวัฒนธรรม และค่านิยมแก่ชุมชน และครอบครัว จังหวัดราชบุรีประสบความสำเร็จในการดูแลประชาชนที่เปราะบาง คนยากจน ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผ่านกลไก “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แก่ประชาชนทุกกลุ่มด้วยแนวทางประชารัฐ และตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เน้นการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังตามนโยบายการพัฒนาประเทศ

ชุมชนมีบทบาทในการอนุรักษ์ ส่งเสริมวัฒนธรรม ศิลปะชุมชน ตลอดจนพัฒนาเพื่อการสร้างคุณค่าเชิงเศรษฐกิจ ยกระดับการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ชาวราชบุรีมีความปรองดองสมานฉันท์ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การใช้วิถีวัฒนธรรม และแนวทางศาสนา การห่างไกลอบายมุข ชุมชนมีความเข้มแข็งสงบสุข ระบบการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมทางสังคมเพื่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนมีประสิทธิภาพ ชาวราชบุรีมีความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ เอื้ออาทรช่วยเหลือเกื้อกูล เคารพกฎหมาย และกติกาสังคม มีธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต และรู้จักพอเพียง มีความสามัคคีมีวินัย ทำนุบำรุงและส่งเสริมศาสนาและจารีตประเพณีอันดีงาม

ราชบุรีเป็นต้นแบบเมืองสุขภาวะ เพื่อประชาชนมีความฉลาดรู้ทางสุขภาพ มีทักษะทางสุขภาพ สามารถพึ่งพาตนเองทางสุขภาพ จัดการสุขภาพครอบครัว และชุมชนได้ ระบบทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ และเป็นเลิศ มีการพัฒนานวัตกรรมระบบการสาธารณสุข เพื่อสร้างสรรค์เศรษฐกิจเพิ่มค่า เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ประชาชน สังคมมีความสามารถพัฒนารองรับการเปลี่ยนแปลง ภาศิจากทุกภาคส่วนร่วมพัฒนา การศึกษาให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ ประชาชนโดยเฉพาะวัยเยาวชน วัยทำงานมีทักษะสากล (ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ) ประชาชนปรับตัว และยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีหมู่บ้านวัฒนธรรมวิถีชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาเยาวชนให้มีทักษะการคิด ทันโลก มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมีจิตสำนึกวัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม

ชุมชนเข้มแข็งด้วยด้วยมิติทางวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และยกระดับชุมชนให้เป็นชุมชน คุณธรรม สังคม อยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน และมีเศรษฐกิจชุมชนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ชุมชนเข้มแข็งโดยการ สร้างเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวในการบ่ม เพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

ชุมชนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความปลอดภัย ทั้งชีวิตและทรัพย์สิน จังหวัดราชบุรีเป็นถิ่น ฐานที่ปลอดภัยสำหรับอยู่อาศัย ชุมชนปลอดภัยเสพติด มีการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัยอย่างมี ประสิทธิภาพ

๕. เป้าประสงค์รวม (Ultimate Goal)

จังหวัดราชบุรีได้กำหนดเป้าประสงค์รวม ๓ เป้าประสงค์รวม คือ

- ๑) จังหวัดมีการขยายตัวและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น
- ๒) ครอบครัวและชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคง และลดความเหลื่อมล้ำการพัฒนาทั่วถึงทั้งจังหวัด
- ๓) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น มีต้นแบบการพัฒนาให้เป็น เมืองน่าอยู่ และเมืองที่การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว ภัยพิบัติทางธรรมชาติลดลง

โดยมีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของเป้าประสงค์รวม ดังนี้

เป้าประสงค์รวม	ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑. จังหวัดมีการขยายตัว และความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจ ความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น	๑.๑ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดเฉลี่ย	๑๕๓,๘๒๔ ล้านบาท (ปี ๒๕๕๗)	ร้อยละ ๓.๘๕	ร้อยละ ๓.๘๕	ร้อยละ ๔.๐๐	ร้อยละ ๔.๐๐	ร้อยละ ๔.๕๐
	๑.๒ อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ลดลง	เท่า ๕.๓๕ (ปี ๒๕๕๘)	-	เท่า ๔.๐๐	-	เท่า ๓.๐๐	-
	๑.๓ ผลผลิตภาพแรงงาน ของจังหวัด ราชบุรีเพิ่มขึ้น	๒๑๔,๘๑๘ บาท (ปี ๒๕๕๘)	-	ร้อยละ ๑๐	-	ร้อยละ ๑๐	-
๒. ครอบครัวและชุมชนมี คุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคง และลดความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาทั่วถึงทั้งจังหวัด	๒.๑ ร้อยละของประชากร ที่อยู่ใต้เส้นความยากจน	ร้อยละ ๙.๒๗ (ปี ๒๕๕๗)	ร้อยละ ๙	ร้อยละ ๗	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๑
	๒.๒ สัมประสิทธิ์การ กระจายรายได้ลดลง	สัดส่วน ๐.๔๙๖ (ปี ๒๕๕๖)	-	๐.๔๕๐	-	๐.๓๕๐	-

เป้าประสงค์รวม	ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๒.๓ จำนวนกลุ่มคดีอาญาที่นำเสนอโจทก์ลง	๑๔๗ คดี (ปี ๒๕๕๗)	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕
	๒.๔ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕-๕๕ปี เพิ่มขึ้น	ปี ๘.๘๐ (ปี ๒๕๕๘)	ปี ๙.๐๐	ปี ๙.๑๐	ปี ๙.๒๐	ปี ๙.๓๐	ปี ๙.๔๐
๓. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น มีต้นแบบการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ และเมืองที่การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว ภัยพิบัติทางธรรมชาติลดลง	๓.๑ อัตราการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด เพิ่มขึ้น	๑,๐๘๑,๓๘๗ ไร่ (ปี ๒๕๕๗)	ร้อยละ ๐.๐๕	ร้อยละ ๐.๑๐	ร้อยละ ๐.๑๕	ร้อยละ ๐.๒๐	ร้อยละ ๐.๒๕
	๓.๒ ร้อยละปริมาณขยะในพื้นที่จังหวัดลดลง	๒๔๗,๑๐๕ ตัน (ปี ๒๕๕๘)	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๒
	๓.๓ พื้นที่เสี่ยงภัยและภัยพิบัติได้รับการป้องกันและแก้ไข	ร้อยละ (ฐานข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย)	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐

๖. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

เพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าประสงค์รวมทั้ง ๓ ข้อ จังหวัดราชบุรีจึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ประเด็น และซึ่งแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์มีการให้น้ำหนักในการพัฒนาในรอบ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ระยะทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการเกษตรสีเขียวแบบครบวงจร และเมืองอาหารคุณภาพที่เติบโตอย่างมั่นคง

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ ดิน และนวัตกรรมกรรมการทำการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับการพัฒนาผลผลิต สินค้าเกษตรและอาหารสู่มาตรฐานเมืองอาหาร เมืองสมุนไพรระดับสากล

กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างสรรค์องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเกษตร ๔.๐ รองรับบริการเกษตรแห่งยุคดิจิทัล และการเกษตรแห่งอนาคต

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรูปธรรมทั่วทุกพื้นที่เพื่อความมั่นคงทางอาหาร และการเกษตรที่พึ่งตนเอง

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งด้วยตนเอง และมีสมรรถนะที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันได้

กลยุทธ์ที่ ๖ สร้างและพัฒนารตลาดการเกษตรที่มีคุณค่า และมูลค่าเพิ่ม แบบครบวงจร หนุนเสริมเศรษฐกิจเพิ่มค่าจากฐานการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๗ สร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่ม จากฐานการเกษตรก้าวหน้าแบบครบวงจรสู่อุตสาหกรรมเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืนกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจการค้า การบริการการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เติบโตจากชุมชน เชื่อมโยงการท่องเที่ยวอาเซียนและเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานการท่องเที่ยวด้วยบริการที่มีมูลค่าสูง

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ และเมืองการค้าที่มีศักยภาพทั้งฐานบริการเดิมและฐานบริการใหม่ เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตอย่างเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างอาชีพจากฐานธรรมชาติ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างสรรค์นวัตกรรมทางการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว รองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาสู่สังคมดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองการคมนาคม การขนส่ง การโลจิสติกส์ให้มีความปลอดภัย รองรับการท่องเที่ยว การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การเติบโตของเมือง และการเชื่อมโยงการค้าชายแดน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพประชาชน และความมั่นคงในคุณภาพชีวิตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างวิถีชีวิตชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนน่าอยู่ สันติสุขตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาคนคุณภาพ เสริมสร้างขีดความสามารถประชาชนตลอดช่วงวัยด้วยความรู้ และการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำ ด้วยคุณภาพการบริการรัฐ และระบบสวัสดิการชุมชน มุ่งสู่ความเป็นเมืองสุขภาวะ

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย น่าอยู่

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหาร การบริการรัฐที่ทันสมัย มีคุณภาพรองรับการเติบโตของจังหวัด การเชื่อมโยงสากล และการเสริมสร้างธรรมาภิบาลเพื่อประชาชนเชื่อมั่น และวางใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มความมั่นคงทางทรัพยากรทางธรรมชาติ ให้มีความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร การจัดการน้ำท่วม น้ำแล้ง เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน เพื่อการพึ่งตนเองของชุมชน เกษตรกร และพลังงานเพื่อการส่งเสริมการผลิตของอุตสาหกรรมสีเขียว

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนานิเวศน์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดขยะ ลดน้ำเสีย ลดมลพิษ ด้วยกลไกชุมชน และการจัดการแบบมีส่วนร่วม

โดยในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์จะมีแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด พร้อมทั้งกลยุทธ์และมาตรการและแนวทางปฏิบัติ และแผนงานโครงการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การพัฒนาการเกษตรสีเขียวแบบครบวงจร และเมืองอาหารคุณภาพที่เติบโตอย่างมั่นคง

๑. แนวคิดและหลักการ(Strategic Concept)

โมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดเน้นการสร้างสรรค์ การพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มค่า และการบริการที่มีมูลค่าสูง ในขณะที่เกษตรกรรมเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญที่สุดของจังหวัดราชบุรี พืชเกษตรกรรมสามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดราชบุรีมากที่สุด ได้แก่ ข้าว มะพร้าว น้ำหอม สับปะรดโรงงาน ไม้ดอกไม้ประดับ มันสำปะหลัง เป็นต้น นอกจากนี้การปศุสัตว์ถือเป็นอาชีพที่สำคัญ นอกเหนือจากการทำเกษตรกรรมสามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดเช่นเดียวกัน การพัฒนาที่ทำนายของจังหวัดคือการพัฒนานวัตกรรมทางการเกษตรเพื่อหนุนเสริมผลผลิต และผลิตภัณฑการเกษตรสำคัญของจังหวัด ให้มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันได้

ตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ จึงได้มุ่งเน้นการพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าที่มีศักยภาพในพื้นที่ โดยการพัฒนาแบบครบวงจร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มาตรฐานความปลอดภัย ลดต้นทุนการผลิต การแปรรูป/บรรจุภัณฑ์ การวิจัยพัฒนา และการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรผู้ประกอบการ เพื่อไปเชื่อมโยงกับตลาด และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ให้สินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ และจังหวัดราชบุรีมีแนวทางการพัฒนาให้จังหวัดราชบุรีเป็นเมืองเกษตรสีเขียวและอาหารที่มีคุณภาพ เน้นการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ มาตรฐานสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อีกทั้งจังหวัดราชบุรีมีแนวทางการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองสีเขียวและอาหารที่มีคุณภาพ โดยนำการเกษตรซึ่งเป็นฐานหลักเชื่อมโยงโอกาสการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในด้านการท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนด้วยการพัฒนาระบบความปลอดภัยด้านอาหารระบบคุณภาพ ร้านอาหารมาตรฐานสากล และการเกษตรที่ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิต และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในท้องถิ่น และสร้างสุขภาวะอย่างยั่งยืน ตามแผนการพัฒนาการเกษตรสีเขียวแบบครบวงจร และเมืองอาหารที่มีคุณภาพ

นอกจากนี้ จังหวัดราชบุรี ยังได้รับคัดเลือกจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็น ๑ ใน ๖ จังหวัดนำร่อง เพื่อขับเคลื่อนนโยบายโครงการเกษตรสีเขียว ด้วยเป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่นในด้านปศุสัตว์ และพืชผัก โดยจะมีการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพให้เป็นพื้นที่สีเขียวที่มีรูปแบบกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในแผนยุทธศาสตร์ จึงเน้นการพัฒนาต่อยอดสู่เมืองปศุสัตว์ครบวงจรในอนาคตอีกทางหนึ่ง

๒. วัตถุประสงค์(Strategic Objective)

- ๑) เพื่อพัฒนาการเกษตรของจังหวัดให้มีมาตรฐาน เป็นเกษตรปลอดภัย และมีปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตรที่เอื้อต่อการพัฒนา และการแข่งขันได้
- ๒) เพื่อเสริมสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจจากฐานการเกษตร สร้างงาน อาชีพ รายได้ แก่เกษตรกร
- ๓) เพื่อสนับสนุนการสร้างความมั่นคงทางอาหารของจังหวัดราชบุรี ให้ประชาชนได้บริโภคอาหารปลอดภัย

๓. เป้าประสงค์ประเด็นยุทธศาสตร์(Strategic Goal)

- ๑) ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพ มาตรฐาน มีความเข้มแข็งในการเป็นแหล่งอาหารระดับประเทศ และนานาชาติ
- ๒) เศรษฐกิจภาคการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตรเติบโตอย่างต่อเนื่อง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๓) เกษตรกรมีสมรรถนะสูงที่เป็นมืออาชีพ สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง เกษตรมีคุณภาพชีวิตที่ดีพึ่งตนเองได้
- ๔) จังหวัดราชบุรีมีปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการทำการเกษตร และมีห่วงโซ่คุณค่าทางการเกษตรที่เข้มแข็ง สร้างงาน อาชีพแก่ประชาชน ชุมชน

๔. ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของเป้าประสงค์ (Key Performance Indicator and Target)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
๑. ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพ มาตรฐาน มีความเข้มแข็งในการเป็นแหล่งอาหารระดับประเทศ และนานาชาติ	๑.๑ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	ราชอาณาจักรราชบุรี - ข้าวนาปี (๑๘๖,๔๗๑) - ข้าวนาปรัง(๗,๘๒๑) - สับปะรด (โรงงาน) (๑๓๑,๓๕๒) - มันสำปะหลัง (๒๔๒,๙๒๙) - มะพร้าวน้ำหอม (๖,๙๕๘) (พ.ศ. ๒๕๕๙)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐
	๑.๒ จำนวนฟาร์มมาตรฐาน GAP	ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ผ่านมาตรฐาน - สุกร (๑๐๗) - โคนม (๑๓๑) - ไก่เนื้อ(๑๖๙) - ไก่ไข่ (๖) - ไก่พันธุ์ (๓) - เป็ดเนื้อ(๙) - เป็ดพันธุ์ (๑) - ฟักไข่ (๔) - นกกระทา (๕) - แพะนม (๒) - แพะเนื้อ(๒๔) ๔๐๐ แปลง (เกษตร) (พ.ศ. ๒๕๕๙)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑ -แพะเนื้อเพิ่มขึ้น ๒๕	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔ -โคเนื้อเพิ่มขึ้น ๒๐

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
	๑.๓ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของพื้นที่เกษตรเพื่ออาหารปลอดภัย	N/A	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๕
	๑.๔ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่	- แปลงใหญ่แพะสวนผึ้ง ๘,๓๑๖ไร่ (เกษตร) (พ.ศ. ๒๕๕๙)	อยู่ระหว่างรับสมัคร	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐
๒. เศรษฐกิจภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเติบโตอย่างต่อเนื่อง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานเกษตรไม่ได้เก็บข้อมูล ต้องเก็บข้อมูลจากเศรษฐกิจการเกษตร)	๒.๑ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนรายได้รวมผลผลิตทางการเกษตร - ข้าว - สับปะรด - มะพร้าว น้ำหอม - ชมพู - มะม่วง - ฝรั่ง - สัตว์น้ำ - ปลาสวยงาม - ปศุสัตว์	๗,๓๑๓ (ล้านบาท) (พ.ศ. ๒๕๕๙)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖
๓. เกษตรกรมีสมรรถนะสูง เป็นมืออาชีพ สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้	๓.๑ จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Famer (ปศุสัตว์)	Smart Famer ๑๔๗ ราย (พ.ศ. ๒๕๕๙)	-	-Smart Famer ๒๐ ราย	-Smart Famer ๖๐ ราย	-Smart Famer ๑๐๐ ราย	-Smart Famer ๕๐ ราย
	๓.๒ จำนวนเกษตรกร (Smart Famer) (เกษตร) ที่ผ่านการประเมินตามข้อกำหนด	Smart Famer ๗,๑๗๓ราย (พ.ศ. ๒๕๕๙)	มีการรักษามาตรฐานตามข้อกำหนด ร้อยละ ๘๐	มีการรักษามาตรฐานตามข้อกำหนด ร้อยละ ๘๕	มีการรักษามาตรฐานตามข้อกำหนด ร้อยละ ๙๐	มีการรักษามาตรฐานตามข้อกำหนด ร้อยละ ๙๕	มีการรักษามาตรฐานตามข้อกำหนด ร้อยละ ๑๐๐
	๓.๓ ร้อยละความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกร	N/A	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
	๓.๔ ร้อยละของเกษตรกรที่มีภาวะหนี้สินที่สามารถจัดการปัญหาการเป็นหนี้ให้ลดลงได้	N/A	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐
๔. จังหวัดราชบุรีมีปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการทำการเกษตรและมีห่วงโซ่มูลค่าทางการเกษตรที่เข้มแข็ง สร้างงานอาชีพแก่ประชาชนชุมชน	๔.๑ จำนวนนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการเกษตรที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทางการเกษตรที่แข่งขันได้	N/A	๑ นวัตกรรม	๒ นวัตกรรม	๓ นวัตกรรม	๔ นวัตกรรม	๕ นวัตกรรม
	๔.๒ จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการจัดสร้าง/ปรับปรุงพัฒนารองรับการเกษตรกรรมของจังหวัด	N/A	จำนวน ๑๐ แหล่ง	จำนวน ๑๐ แหล่ง	จำนวน ๑๐ แหล่ง	จำนวน ๑๐ แหล่ง	จำนวน ๑๐ แหล่ง
	๔.๓ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของมูลค่า Product Champion จากผลผลิตทางการเกษตร	N/A	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕

๕. กลยุทธ์และมาตรการและแนวทางปฏิบัติ (Strategic and Guideline to Implement)

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ ดิน และนวัตกรรมทำการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งจัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่หาได้โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำ แหล่งน้ำในไร่นา อ่างน้ำขนาดเล็กและขนาดกลางรวมทั้งระบบท่อส่งน้ำหรือให้มีอุโมงค์ส่งน้ำตามแนวถนนให้กระจายตัวตามศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำ และมีการผันน้ำจากแหล่งน้ำหลักของกลุ่ม

จังหวัด ทั้งแม่น้ำแม่กลองที่มีปริมาณน้ำเกินความต้องการเข้ามาเติมในเขื่อนหรือในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้ำน้อย ให้เพียงพอกับการทำการเกษตร การจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในภาคเกษตรระดับลุ่มน้ำหลักของกลุ่มจังหวัด และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร และมีการกำหนดเขตการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการน้ำด้วยนวัตกรรมการประหยัดพลังงานและต้นทุนการเกษตร

๒) คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้นโดยการส่งเสริมการจัดทำโซนนิ่ง เพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบ การรักษาพื้นที่ที่เหมาะสมกับเกษตรกรรม โดยเฉพาะนาข้าวไว้ให้เป็นฐานการผลิตการเกษตรทางอาหารที่มั่นคง รวมถึงการกำหนดเขตการใช้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม และการสนับสนุนให้ทำการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ ปริมาณน้ำ และความต้องการของตลาดในพื้นที่ รวมทั้งการเร่งฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ การฟื้นฟูพื้นที่เกษตรที่มีดินเสื่อมในบางพื้นที่ เพื่อการลดความรุนแรงที่จะเกิดในอนาคต และส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดีอย่างทั่วถึงและราคาที่เป็นธรรม อาทิ พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ปุ๋ย

๓) ยกกระดับขีดความสามารถทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยี ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวม คัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น และเสริมสร้างขีดความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดย

- ◆ การสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ (Bio Base) และการปรับระบบการผลิตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรมีความปลอดภัยและตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่หลากหลาย โดยไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษา และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการศึกษาทางเลือกและกำหนดกระบวนการในการศึกษา วิจัย พัฒนา และกลไกการกำกับดูแลอย่างเคร่งครัดและเหมาะสม

- ◆ ส่งเสริมสถาบันการศึกษาของจังหวัดและจากกลุ่มจังหวัด เพื่อการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตด้านพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์สัตว์น้ำ เทคโนโลยีการเพาะปลูกของจังหวัด และการวิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลทางการเกษตรโดยเฉพาะสำหรับนาข้าว ไม้ผล ไม้ดอก ประมง มะพร้าว น้ำหอม พืชผัก และไร่ อ้อยของจังหวัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

- ◆ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของการปศุสัตว์ที่เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงได้ ให้มีศูนย์วิจัยและพัฒนาสุกร โคเนื้อ โคนม ระดับชาติ และนานาชาติแบบครบวงจรในพื้นที่ของจังหวัด

๔) พัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศให้แก่เกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรม เช่น จัดทำแปลงต้นแบบผ่านศูนย์เรียนรู้และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละพื้นที่ในระดับอำเภอ และการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัลในรูปแบบการจัดการนาข้าว แปลงไม้ผล แปลงไม้ดอกไม้ประดับ แปลงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ฟาร์มปศุสัตว์ ที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยี

๕) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำตลอดลุ่มแม่น้ำหลัก ทั้งแหล่งน้ำต้นทุน สร้างแก้มลิง ระบบส่งน้ำแบบท่อ การปรับปรุงระบบส่งน้ำในพื้นที่เกษตร การใช้น้ำชลประทาน การพัฒนาระบบการสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้าในแปลงเกษตร การขุดลอกสระน้ำในแปลงเกษตร และการลดอัตราสูญเสียการใช้น้ำ โดยมีส่วนร่วม ของชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ปรับปรุง ซ่อมแซม คูแผล่งน้ำและพื้นที่ชลประทานที่มีอยู่แล้วให้ใช้ ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ บริหารจัดการเก็บกักน้ำที่ไหลออกจากระบบชลประทานให้คงอยู่ในพื้นที่ เพื่อลดการสูญเสียน้ำ รวมทั้งการศึกษาความเป็นไปได้ในจัดทำระบบส่งน้ำแบบท่อจากเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี มาใช้เพื่อการชลประทานภายในจังหวัด แก้มลิงเก็บน้ำใต้ดินทั้งในและนอกเขตชลประทาน เพื่อสำรองน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง เพิ่มน้ำต้นทุนและการกระจายน้ำสู่พื้นที่เกษตร

๖) การส่งเสริม สนับสนุน การปลูกพืชในบริเวณคันคูคลอง และลำน้ำหลัก เพื่อลดปัญหาการ พังทลายของหน้าดิน และการป้องกันการกัดเซาะการรณรงค์การปลูกหญ้าแฝก การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำทาง ธรรมชาติเพื่อรองรับการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับการพัฒนาผลผลิต สินค้าเกษตรและอาหารสู่มาตรฐานเมืองอาหาร เมือง สมุนไพรระดับสากล

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของจังหวัดให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล รองรับการเป็นเมืองอาหารมาตรฐานโลกทั้งในกลุ่มสินค้า สมุนไพร ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ ยา รวมถึงการ ส่งเสริม สนับสนุนผู้ประกอบการเข้าสู่กระบวนการพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและระบบตรวจสอบ ย้อนกลับให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดภายในและต่างประเทศอย่างทั่วถึง

๒) ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความ ปลอดภัย เพื่อสร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่มของผลผลิต และใส่ใจในการบริโภคของประชาชน และลูกค้าของจังหวัด โดย

- ◆ การพัฒนาสินค้าเกษตรที่โดดเด่นให้เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด ให้มีมาตรฐานที่เป็นที่ เชื่อมั่นของตลาดในประเทศ และต่างประเทศ เน้นการจัดการการผลิตแบบมีมาตรฐานครบวงจร และการพัฒนา ผลผลิตรองรับการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพโดยให้ความรู้ด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐาน

- ◆ ส่งเสริมการตรวจสอบความปลอดภัยของผลผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร และจัด ให้มีศูนย์ปฏิบัติการตรวจสอบความปลอดภัยที่ได้มาตรฐานในพื้นที่บริเวณจตุรวรรวมและกระจายสินค้าของ จังหวัด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

- ◆ การสร้างสรรค์หลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และการส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรและอาหารสำหรับผู้บริโภคเฉพาะกลุ่มที่มีมาตรฐานเฉพาะที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ อาทิ มาตรฐานเกษตรปลอดภัย (GAP) สินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าฮาลาล อาหารสำหรับผู้สูงอายุ อาหารสำหรับผู้ รักสุขภาพ อาหารสำหรับผู้รักษาความงาม และการดูแลร่างกาย สมุนไพรเพื่อสุขภาพและความงาม และสินค้า เกษตรในกลุ่ม Product Champion

- ◆ การพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการกำหนดมาตรการจูงใจใน การปรับปรุงการผลิต และการส่งเสริมวางระบบการตรวจสอบย้อนกลับ

- ◆ ส่งเสริมการผลิตอาหารที่มีคุณภาพและเพียงพอสำหรับเด็กในวัยเรียนเพื่อเพิ่มสุข ภาวะและศักยภาพการเรียนรู้ และสร้างความตระหนักในการบริโภคอาหารและโภชนาการที่ส่งผลต่อสุขภาพ ของเยาวชนในพื้นที่

๓) ขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ของจังหวัด เพื่ออาหารปลอดภัยอย่างจริงจังและเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในระดับประเทศ โดย

- ◆ ส่งเสริมสนับสนุนส่วนราชการ สถาบันการศึกษาในการสร้างสรรค์กลไก เพื่อการสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ผ่านมาตรการการสนับสนุนทรัพยากรของจังหวัด เพื่อการจูงใจในการทำการเกษตรปลอดภัย เพื่อหนุนเสริมเมืองอาหารคุณภาพ

- ◆ การส่งเสริมการผลิต การยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมี ตลอดจนมาตรการส่งเสริมการตลาดที่อุดหนุนจากทรัพยากรของจังหวัดโดยตรง พร้อมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับกลุ่มผู้บริโภคในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างกระแสการบริโภคหนุนเสริมการผลิต

๔) ส่งเสริมการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรสู่อุตสาหกรรมอาหารบางประเภทที่มีศักยภาพ เน้นการจัดทำ Zoning ระบบเกษตรอินทรีย์ทั้งนาข้าว ไร่ อ้อย พืชผัก ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับ ปศุสัตว์ และการส่งเสริมการจัดการผลผลิตสมุนไพรของจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ Zoning ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๕) การเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรของจังหวัดและการรวมกลุ่มให้เป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมเกษตร โดยอาศัยแนวคิดและกระบวนการสหกรณ์ เป็นพื้นฐานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบคลุมเกษตรกรและประชาชนในทุกพื้นที่ เน้นการส่งเสริม

- ◆ การขยายผลเชื่อมโยงเครือข่ายระบบการผลิต การตลาดและการเงิน กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และคลัสเตอร์ที่เชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมเกษตรของจังหวัด และอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศที่เชื่อมโยงกับภาคการเกษตรของกลุ่มจังหวัด

- ◆ การขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจการเกษตรแบบประชารัฐการลงทุนแบบความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน และการทำเกษตรพันธสัญญาที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีความเป็นธรรม

- ◆ การเพิ่มผลิตภาพทางการเกษตร เสริมสร้างศักยภาพแก่เกษตรกร และส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าได้มากขึ้นเพื่อเพิ่มรายได้

- ◆ การนำระบบคลัสเตอร์มาใช้พัฒนาเครือข่ายตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรในจังหวัดราชบุรี

๖) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ เพื่อเกษตรอุตสาหกรรม ให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) โดย

- ◆ การร่วมจัดหาปัจจัยการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตร รองรับการทำเกษตรนาข้าว พืชผัก ไม้ผล ไม้ประดับ สมุนไพร การปศุสัตว์ในจังหวัด

- ◆ ส่งเสริม และให้การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อการปรับปรุงการผลิต และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจำเป็นด้านการเกษตร อาทิ ระบบโลจิสติกส์ และระบบภูมิสารสนเทศในการวางแผนการผลิตตลอดห่วงโซ่

- ◆ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบประณีตที่ต้องใช้องค์ความรู้ ควบคู่กับการวางแผนและการจัดการอย่างเป็นระบบ มีความเอาใจใส่ และใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด รวมทั้งคำนึงถึงระบบนิเวศ

- ◆ ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและพัฒนาสินค้าเกษตรที่ได้จดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

- ◆ การปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การทำเกษตรทางเลือกอื่นๆ

๗) ส่งเสริมรูปแบบการทำเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต การบริหารจัดการ การตลาด และเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน

- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต โดยเร่งส่งเสริมการทำเกษตรนาข้าว พืชไร่ พืชผัก พืชสมุนไพร แปลงใหญ่และเกษตรกรรมแม่นยำสูงในพื้นที่ที่เหมาะสม

- ◆ ส่งเสริมการเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน

๘) ผลักดันอุตสาหกรรมการเลี้ยงปศุสัตว์และประมงครบวงจรอย่างยั่งยืนเน้นการพัฒนา ศักยภาพการผลิตฟาร์มที่ได้มาตรฐานสากล การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร การพัฒนาการแปรรูป และส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมด้านปศุสัตว์ และประมง โดยเฉพาะฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามให้จังหวัด ราชบุรีเป็นศูนย์กลางสัตว์น้ำสวยงามระดับประเทศและนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างสรรค์องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเกษตร ๔.๐ รองรับเกษตร แห่งยุคดิจิทัล และการเกษตรแห่งอนาคต

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริม สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาวิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ใน กระบวนการผลิต ทั้งก่อนการเก็บเกี่ยว หลังเก็บเกี่ยวและในกระบวนการแปรรูป เพื่อให้เกิดการเพิ่ม ประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตตลอดห่วงโซ่การผลิต โดยเฉพาะในนาข้าว และพืชผัก ไม้ผล ไม้ดอก ปศุสัตว์ และประมง เพื่อการหนุนเสริมเกษตรอุตสาหกรรมของจังหวัด และสนับสนุนการถอดบทเรียนจาก ประชาชนเกษตรกรเพื่อการพัฒนาต่อยอด การพัฒนาโรงเรียนเกษตรกรในพื้นที่แปลงเกษตรเพื่อการพัฒนา ความรู้นวัตกรรมเชิงพื้นที่

๒) สนับสนุนการพัฒนาความรู้ นวัตกรรมเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และการใช้ ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงโดยนำผลการวิจัย และพัฒนามาใช้ประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในเชิงพาณิชย์ที่หลากหลายและ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดบนพื้นฐานของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งภาคเกษตรกร ภาคเอกชน และภาครัฐ ในกลุ่มข้าว ผัก ไม้ผล พืชสมุนไพร ปศุสัตว์ ปลาสวยงาม และพืชเศรษฐกิจ

๓) การพัฒนาความรู้ นวัตกรรมเพื่อยกระดับการบริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบ วงจร โดยมีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม เพื่อการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าและความต้องการของผู้บริโภคในตลาด สร้างสมดุลการผลิตในทุกระดับ ตลอดจนมีการเชื่อมโยงการผลิตภาคเกษตรกับภาคการผลิตอื่น

๔) พัฒนาความรู้ เพื่อสนับสนุนการสร้างกลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร ได้แก่ การนำแนวทางการพัฒนาระดับประเทศมาใช้ในจังหวัด เพื่อการพัฒนาระบบตลาดซื้อขายสินค้าเกษตร ล่วงหน้า การสร้างระบบเตือนภัยทางการเกษตรล่วงหน้า สำหรับผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัด การพัฒนา ระบบข้อมูลเกษตรกรรมยั่งยืน การสร้างองค์ความรู้ การสนับสนุนส่วนราชการ ธนาकारीรัฐเพื่อการสนับสนุน เงินทุนในลักษณะสินเชื่อสีเขียวที่มุ่งใจการผลิตและการส่งเสริมการตลาด เป็นต้น

๕) การสร้างนวัตกรรมเพื่อการใช้ประโยชน์จากสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศเมียนมาร์ เพื่อการเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบ และการแปรรูปสร้างมูลค่าและโอกาสในด้านการตลาดจากการส่งออกทั้งในและนอกภูมิภาคอาเซียน

๖) พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเกษตรในยุคอนาคต การพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อการตลาดผลผลิตทางการเกษตรเป็นการเฉพาะ การส่งเสริมให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร พัฒนาสื่อดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการเกษตร การพัฒนาฐานข้อมูลการเกษตร การส่งเสริมการใช้สื่อสังคมในการสื่อสาร การทำการตลาดผลผลิตทางการเกษตร การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อการจัดการเกษตรโซนนิ่ง การนำระบบดิจิทัลเพื่อการเสริมสร้างการผลิต Agri Map Online

๗) ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการยกระดับการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตร โดยส่งเสริมขีดความสามารถที่เน้นการพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตรของจังหวัด ในกลุ่มเกษตรกรนาข้าว ไม้ผล ไร่อ้อย ปศุสัตว์ ไม้ประดับให้มีความถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้และสามารถนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนด้านการเกษตร โดยการจัดทำธนาคารข้อมูลและสารสนเทศกลางด้านการเกษตรแบบครบวงจร รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลและเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง และการพัฒนาระบบเตือนภัยการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๘) การพัฒนานวัตกรรมเพื่อการยกระดับเกษตรยุคดิจิทัล โดยส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัดให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร เช่น ปศุสัตว์ปลอดโรค ผู้บริโภคปลอดภัย เป็นต้น ทั้งใช้นวัตกรรมในด้านการผลิต การแปรรูป

๙) สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบส่งน้ำ และแก้มลิงเพื่อรองรับการพัฒนาการเกษตร

๑๐) ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการยกระดับอุตสาหกรรมการเกษตร ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรปลอดภัย สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อลดและทดแทนการใช้สารเคมีในแปลงเกษตร เพื่อการพัฒนาการเกษตรเชิงพาณิชย์

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรูปธรรมทั่วทุกพื้นที่เพื่อความมั่นคงทางอาหาร และการเกษตรที่พึ่งตนเอง

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตรในระดับจังหวัด และอำเภอ มีส่วนร่วมคิดร่วมทำและเป็นเจ้าของในการพัฒนาการเกษตรของตน โดยภาครัฐสนับสนุนด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นและเชื่อมโยงการดำเนินการกับศูนย์เรียนรู้ต่างๆ ในพื้นที่ พร้อมทั้งสร้างศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและเครือข่าย เกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวทางศาสตร์พระราชาที่มีความทันสมัยให้ครอบคลุมทุกอำเภอ ทั้งด้านนาข้าว ไม้ผล พืชผักผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ และปศุสัตว์

๒) ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยศาสตร์พระราชา ทั้งในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ รวมถึงการทำเกษตรกรรมตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยสนับสนุนบทบาทเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด ในการขับเคลื่อน และการปรับกลไกและโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรที่จำเป็นในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน

อาทิ การสร้างปราชญ์ตามศาสตร์พระราชา และคัดเลือกต้นแบบเกษตรกรพอเพียงให้เป็นตัวอย่างของแต่ละชุมชน เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้การเกษตรในชุมชน

๓) การพัฒนาขีดความสามารถในการทำการเกษตรสีเขียวตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อความมั่นคงทางอาหาร การผลิตอาหารปลอดภัยในชุมชน เน้นการควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดโดยเฉพาะสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพทดแทนสารเคมีการเกษตร ในสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งใช้สารเคมีการเกษตรอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ เพื่อลดผลกระทบต่อด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมการปลูกผัก การเลี้ยงสัตว์พื้นเมือง (ไก่พื้นเมือง)

๔) จัดทำสื่อดิจิทัลเพื่อการเกษตรตามศาสตร์พระราชาในพื้นที่จังหวัดราชบุรี พร้อมทั้งส่งเสริมให้เยาวชน นักธุรกิจ และประชาชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเกษตรตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรเพื่อคุณภาพชีวิต การส่งเสริมกิจกรรมหลุมพอเพียงในครัวเรือน ฝึกผักสวนครัวในครัวเรือน แปลงเกษตรชุมชนเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน การพัฒนาการเกษตรในชุมชนเมือง และในโรงแรมรีสอร์ท เพื่ออาหารปลอดภัย และส่งเสริมการทำเกษตรในหลักเกษตรทฤษฎีใหม่และการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนกลุ่มเปราะบาง กลุ่มผู้ด้อยโอกาส

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งด้วยตนเอง และมีสมรรถนะที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันได้

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) สร้างบุคลากรด้านการเกษตรของจังหวัด โดยการผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่หรือดำเนินนโยบายบัณฑิตคืนถิ่นการสร้างผู้ประกอบการภาคการเกษตรคนรุ่นใหม่ในกลุ่มไม้ผล ประมง การปลูกพืชผัก การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การปศุสัตว์ เป็นต้น ที่เน้นการเรียนรู้จากภาคปฏิบัติเพื่อสร้างเกษตรกรที่มีความรู้และมีความสามารถในการยกระดับการผลิต แปรรูป การตลาดและการบริหารจัดการที่สามารถปรับตัวได้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของโลก

๒) การสนับสนุนการสร้างและการรวมกลุ่มเกษตรกรปราดเปรี๊งให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร สามารถบริหารจัดการธุรกิจการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำถึงการผลิตและการตลาด และเปิดโอกาสให้บุตรของเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตร มีทัศนคติและความต้องการในการสานต่องานเกษตรกรรมเป็นลำดับแรก ตลอดจนการสร้างค่านิยมที่ดีและการสร้างความมั่นคงของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยเฉพาะการดูแลสวัสดิการชาวนา ควบคู่กับการสนับสนุนการเพิ่มรายได้จากอาชีพนอกภาคเกษตร

๓) พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่(Young Smart Farmer) เข้าสู่ภาคการเกษตร โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการเกษตรและปราชญ์ชาวบ้าน ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านการผลิตด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ การตลาด และการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อ เพื่อการเกษตรให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ ลูกหลานเกษตรกร หรือบุคคลทั่วไปที่มีความมุ่งมั่นจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๔) พัฒนานอค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) โดย

- ◆ พัฒนาระบบการทางความคิดของเกษตรกรไปสู่เกษตรกรมืออาชีพ เน้นการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปต่อยอดความคิดในการพัฒนาการผลิตไปสู่การแปรรูปขั้นต้น เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด รวมถึงการบริหารการตลาดตั้งแต่ระดับชุมชน จังหวัด และตลาดต่างประเทศ โดยร่วมกับสถาบันการศึกษา รวมทั้งการถอดบทเรียนและนำข้อเท็จจริงเป็นตัวอย่าง และสนับสนุนการศึกษาดูงานเกษตรกรตัวอย่างที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้

- ◆ พัฒนาศักยภาพศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ และขยายฐานองค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านไปสู่เกษตรกรและชุมชนเครือข่ายอื่นๆ โดยรวบรวมองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นราชบุรีให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่ายในทุกตำบล ประชาสัมพันธ์เกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จให้มากขึ้น

- ◆ ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร(Smart Group) เป็นวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และสถาบันเกษตรกรอินทรีย์ของจังหวัดราชบุรีเพื่อแปรรูปสินค้าเกษตร

๕) สร้างหลักประกันการเกษตรของจังหวัดในอนาคต ว่าจะมีเกษตรกรคุณภาพสานงานทางการเกษตรของจังหวัดอย่างยั่งยืน โดย

- ◆ สร้างมาตรการจูงใจในการเป็นเกษตรกรด้วยกลไกของภาครัฐ เอกชนในจังหวัด เช่น สิทธิพิเศษในการได้รับบริการพิเศษของรัฐ ส่วนลดในการซื้อสินค้าจากภาคเอกชน เป็นต้น

- ◆ การสนับสนุนการขยายผลแปลงเกษตรแนวใหม่ เพื่อสร้างแรงจูงใจทางการเกษตร มุ่งเน้นการพัฒนาการเกษตรเชิงธุรกิจในกลุ่มผู้ประกอบการใหม่

- ◆ การส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและพัฒนาแปลงเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Smart Farm)

- ◆ การส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดลูกหลานเกษตรกร การสร้างแรงจูงใจโดยการใช้สวัสดิการรัฐ

- ◆ การส่งเสริมคนรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพเกษตรกร โดยการสร้างภาพลักษณ์ คุณค่า มูลค่าแบบครบห่วงโซ่คุณค่า เน้นการสร้างเป้าหมายเกษตรกรมืออาชีพในทุกตำบล

๖) เพิ่มประสิทธิภาพการพึ่งตนเองของเกษตรกรในด้านการจัดการแปลงเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูง (Smart Farming) โดย

- ◆ การพัฒนาศักยภาพในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในชุมชน ให้มีโรงปุ๋ยในชุมชนทุกตำบล เพื่อลดต้นทุนทางการเกษตร และให้ประชาชนเข้าถึงวัตถุดิบและเสริมสร้างผลผลิตเกษตรปลอดภัย

- ◆ ส่งเสริมการจัดตั้งธนาคารพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ของชุมชน (สัตว์น้ำสวยงาม โคเนื้อ ไก่ชน)

- ◆ ส่งเสริมการพัฒนาการสร้างองค์ความรู้และเข้าถึงเครือข่ายพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และวางระบบบริหารจัดการความรู้เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยี

กลยุทธ์ที่ ๖ สร้างและพัฒนาการตลาดการเกษตรที่มีคุณค่า และมูลค่าเพิ่ม แบบครบวงจร หนุนเสริมเศรษฐกิจเพิ่มค่าจากฐานการเกษตร

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นแบรนด์ (Brand) ผลผลิตจากการเกษตร โดยการเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง ด้วยกลไกการรวมกลุ่ม และการพัฒนาด้วยเทคโนโลยีส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางการเกษตร เพื่อการจัดการผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมูลค่าในกลุ่ม

ไม้ผล สัตว์น้ำ และสมุนไพร ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตร ที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจากฐานการเกษตร การพัฒนารูปแบบการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิต การสร้างแบรนด์จากผลผลิตทางการเกษตรสนับสนุนการพัฒนาสถาบันการเกษตรของจังหวัดสู่การบริหารจัดการในรูปแบบของสหกรณ์ เพื่อการพึ่งพาตนเอง พัฒนาปรับปรุงดินเพื่อรองรับการบริหารจัดการพืชผัก ปศุสัตว์ ผักและไม้ผลพรีเมียม ที่เป็นแบรนด์ของจังหวัด (Product Champion)

๒) สร้างตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร มุ่งเสริมมูลค่าผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสูงในระดับการส่งออก สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรผ่านรูปแบบของสหกรณ์ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเก็บเกี่ยว บรรจุภัณฑ์ การแปรรูปและการสร้างมูลค่าจากการพัฒนาเป็นแบรนด์ผลผลิตการเกษตรและสนับสนุนการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตรราชบุรี-นานาชาติในกลุ่มสัตว์สวยงาม ไม้ผล ปศุสัตว์ไม้ดอกไม้ประดับ

๓) สนับสนุน Start Upทางการเกษตรในระดับชุมชน เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการค้า การส่งเสริมการพัฒนาการค้าผลผลิตทางการเกษตรบนระบบดิจิทัล การพัฒนาการค้าบริการด้วยนวัตกรรม สร้างโอกาสในการสร้างบริการการค้าผลผลิตทางการเกษตรที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมสินค้าและบริการจากผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้ โดยเฉพาะการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว

๔) สร้างตลาดสุขภาพด้วยสินค้าการเกษตรของจังหวัดโดยมุ่งแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและผ่านการรับรองมาตรฐาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับในสินค้าจากผู้บริโภค และอาศัยสื่อออนไลน์เพื่อการประชาสัมพันธ์

๕) การพัฒนาการตลาดดิจิทัล เพื่อรองรับการกระจายสินค้า และการทำการตลาดผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดในรูปแบบของแพลตฟอร์มกลางของผลผลิตการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๗ สร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่ม จากฐานการเกษตรก้าวหน้าแบบครบวงจรสู่อุตสาหกรรมเกษตรเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) เตรียมพร้อมองค์กรการเกษตรของจังหวัดสู่การเกษตรอุตสาหกรรม เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งด้วยกลไกการรวมกลุ่ม และการพัฒนาด้วยเทคโนโลยี ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเกษตร เพื่อการจัดการผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมูลค่า เช่น ในกลุ่มไม้ผล สัตว์น้ำ ปศุสัตว์ และสมุนไพร ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตร ที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจากฐานการเกษตร การพัฒนารูปแบบการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิต การสร้างแบรนด์จากผลผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และสนับสนุนการพัฒนาสถาบันการเกษตรของจังหวัดสู่การบริหารจัดการในรูปแบบของสหกรณ์ เพื่อการพึ่งพาตนเอง

๒) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมโคเนื้อแบบครบวงจร โดยเน้น

◆ ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มปริมาณการเลี้ยงโคเนื้อเชิงการค้า และปริมาณแม่โคเพื่อผลิตลูกโคสร้างฐานการผลิตโคเนื้อในแต่ละพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการส่งเสริมด้านการศึกษาเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี และลดต้นทุนการผลิตให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับระบบการผลิตภายในแต่ละพื้นที่

♦ การพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพด้านการแปรรูปสินค้าที่ผลิตจากเนื้อโคเกษตรกรต้องมีการปรับตัวโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์สามารถแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าที่ผลิตได้ และการจัดตั้งเป็นนิคมอุตสาหกรรมปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี

๓) ส่งเสริม สนับสนุน อุตสาหกรรมสับปะรด โดยเน้น

♦ สนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ในเขตอำเภอบ้านคา ปากท่อ จอมบึงและสวนผึ้ง จากการบริหารจัดการน้ำในด้านอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และพืชเกษตรอื่นๆ โดยมีแหล่งน้ำส่วนหนึ่งสนับสนุนแหล่งผลิตสับปะรด เพื่อการพัฒนาปริมาณ และคุณภาพผลผลิตรองรับอุตสาหกรรมการเกษตร

♦ ส่งเสริมโรงงานแปรรูปสับปะรดในจังหวัดในการเพิ่มศักยภาพการผลิตสู่หลักการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการผลิตและรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งแนวทางลดต้นทุนการผลิต เพื่อหนุนเสริมทางรายได้แก่เกษตรกร พร้อมสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมจัดการผลผลิตเพื่อป้อนสู่โรงงาน การพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร

♦ สสำรวจข้อมูลการแปรรูปสับปะรด การสร้างมูลค่าเพิ่ม ดำเนินการด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ทั้งในและต่างประเทศ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์

♦ สร้างมาตรการกลไกระดับจังหวัดเพื่อติดตามสถานการณ์ด้านการตลาดและราคา สับปะรด และประสานงานกับโรงงานแปรรูปในจังหวัด และกลุ่มเกษตรกรในแหล่งผลิตสับปะรดที่สำคัญของจังหวัด เพื่อเป็นเครือข่ายในการดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านการตลาด

♦ การเสริมสร้างประสิทธิภาพทางการตลาด การส่งออกของอุตสาหกรรมการเกษตรของจังหวัด เพื่อให้จังหวัด เพื่อให้จังหวัดราชบุรีเป็นศูนย์กลางการเพาะเลี้ยง จำหน่ายปลาสวยงามในระดับประเทศและนานาชาติ จัดสร้างตลาดปลาสวยงามที่ทันสมัย ครบวงจรในจังหวัดราชบุรี พร้อมส่งเสริมการสร้างกิจกรรมการเกษตรในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำแบบครบวงจร

๔) ส่งเสริม สนับสนุน อุตสาหกรรมประมงน้ำจืดครบวงจร และส่งเสริมการผลิต/พัฒนาปลาสวยงาม เพื่อการค้าและการส่งออก มุ่งเน้นการพัฒนาตลาดปลาสวยงามให้เป็นที่รู้จัก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศและนานาชาติ

๕) ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการรับอุตสาหกรรมเกษตร ทั้งอุตสาหกรรมสีเขียว การพัฒนากระบวนการผลิตที่มีมาตรฐาน และให้การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือกในภาคการเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรม อาทิ ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ การแปลงมูลสัตว์เป็นพลังงานชีวภาพ

๖. แผนงานโครงการและผู้รับผิดชอบ

๑) โครงการเมืองเกษตรสีเขียวที่ยั่งยืนเพื่อเศรษฐกิจเพิ่มค่า

สถานีพัฒนาที่ดิน,ชลประทาน,เกษตรจังหวัด,มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ประมงจังหวัด,สหกรณ์จังหวัด,เกษตรและสหกรณ์จังหวัด,พาณิชย์จังหวัด,สาธารณสุข

๒) โครงการเพิ่มศักยภาพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำราชบุรี

ประมงจังหวัดราชบุรี

๓) โครงการราชบุรีเมืองปศุสัตว์ครบวงจร

เกษตรจังหวัด,ปศุสัตว์จังหวัด,อุตสาหกรรมจังหวัด,พาณิชย์จังหวัด,ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด

๔) โครงการเกษตรเพื่อความมั่นคงทางอาหารกับคุณภาพชีวิต

เกษตรจังหวัด, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ประมงจังหวัด, โรงเรียน, อำเภอ, โครงการพระราชดำริราชบุรี, ท้องถิ่นจังหวัด, พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ฯ)

๕) โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและแข่งขันได้

เกษตรจังหวัด, พลังงานจังหวัด, อุตสาหกรรมจังหวัด, พาณิชย์จังหวัด

ดังแสดงความสัมพันธ์ของโครงการ และกิจกรรมตามหลักของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่มีกิจกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในตารางดังนี้

ตารางแสดงรายละเอียดโครงการ กิจกรรม เพื่อการพัฒนาการเกษตรสีเขียวแบบครบวงจร และเมือง
อาหารคุณภาพที่เติบโตอย่างมั่นคง ด้วยห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

โครงการ	กิจกรรม (ผู้รับผิดชอบ)		
	กิจกรรมต้นน้ำ (Up Stream)	กิจกรรมกลางน้ำ (Main Stream)	กิจกรรมปลายน้ำ (Down Stream)
๑. โครงการเมืองเกษตรสีเขียวที่ยั่งยืนเพื่อเศรษฐกิจเพิ่มค่า	๑) การพัฒนาและฟื้นฟูป่าทุ่งดินเพื่อการเกษตรคุณภาพ ๒) การพัฒนาและบำรุงพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ๓) ส่งเสริมการเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า ๔) การศึกษาพันธุ์มะพร้าวน้ำหอมจังหวัดราชบุรี ๕) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร ๖) คลังข้อมูล และสารสนเทศกลางด้านการเกษตรแบบครบวงจรจังหวัดราชบุรี ๗) การสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่และเกษตรมืออาชีพ ๘) พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ และสินค้าที่มีศักยภาพในการแข่งขันตามนโยบายของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ๙) การส่งเสริมการพัฒนาฟาร์มจระเข้ครบวงจร ๑๐) การพัฒนาการเลี้ยงกุ้งขาวแวนาไมท์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑) ส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพร (Brand ราชบุรี) ๒) การจัดทำโซนนิ่งและเกษตรแปลงใหญ่ (มะพร้าว น้ำหอม) ๓) การพัฒนาผลผลิตการเกษตรมาตรฐานคุณภาพระดับส่งออก ๔) ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต ๕) พัฒนาแบรนด์กล้วยไม้ราชบุรี	๑) เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันการผลิตมะพร้าว น้ำหอมเพื่อการส่งออก (จัดซื้อห้องเย็น) ๒) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดทางการเกษตรในระบบดิจิทัลประจำอำเภอ (อำเภอละแห่ง) ๓) พัฒนาสวนมะพร้าว น้ำหอม GI เพื่อการพาณิชย์ ๔) การจัดสร้างตลาดกลางพืชผักผลไม้ และสินค้าปศุสัตว์ราชบุรี ๕) Road Show สินค้าวิสาหกิจชุมชนและของดีจังหวัดราชบุรี ๖) การพัฒนาการตลาดการเกษตรบนระบบดิจิทัล ๗) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๘) พัฒนาศักยภาพมาตรฐานการผลิต ๙) พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการแพทย์ทางเลือกและส่งเสริมการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพประชาชน ๑๐) ปรับปรุงต่อเติมอาคารรวบรวมคัดแยกผลผลิตทางการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ มั่นคง ปลอดภัย

โครงการ	กิจกรรม (ผู้รับผิดชอบ)		
	กิจกรรมต้นน้ำ (Up Stream)	กิจกรรมกลางน้ำ (Main Stream)	กิจกรรมปลายน้ำ (Down Stream)
๒. โครงการเกษตร เพื่อความมั่นคงทางอาหาร กับคุณภาพชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ๑) การพัฒนาการทำเกษตรตามแนวทางศาสตร์พระราชา ๒) การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาในพระราชดำริ ๓) การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ในชุมชน ๔) การส่งเสริมการจัดสร้างตลาดสีเขียว อาหารปลอดภัยในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ๑) ศาสตร์ของพระราชา สู่สัมมาชีพด้านสมุนไพร ๒) การเกษตรเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือน ๓) การสร้างโอกาสทางการเกษตรแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และประชาชนกลุ่มเปราะบาง 	<ul style="list-style-type: none"> ๑) อาหารปลอดภัย ๒) การส่งเสริมการเรียนรู้และท่องเที่ยวด้านการเกษตรในโครงการพระราชดำริ
๓. โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และแข่งขันได้	<ul style="list-style-type: none"> ๑) การส่งเสริมการผลิตผล ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อโรงงานอุตสาหกรรม ๒) การส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมด้วยพลังงานสะอาด ๓) การส่งเสริมการส่งออกผลผลิตจากอุตสาหกรรมเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> ๑) การพัฒนาคลังข้อมูลและสารสนเทศกลางด้านอุตสาหกรรมจังหวัดส่งเสริมอุตสาหกรรมดิจิทัล ๒) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรเชิงพาณิชย์ ๓) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตรจากฟาร์มสู่โรงงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ๑) การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรสีเขียว การเลี้ยงหมูแบบครบวงจร ๒) เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการของเสียอันตรายในพื้นที่อุตสาหกรรม ๓) เพิ่มประสิทธิภาพโดยการนำวิศวกรรมคุณค่า (Value Engineering, VE) ไปประยุกต์ใช้กับวิสาหกิจชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การค้า การบริการ การท่องเที่ยว ด้วยนวัตกรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง

๑. แนวคิดและหลักการ(Strategic Concept)

เศรษฐกิจของจังหวัดราชบุรี นอกจากเชื่อมโยงกับการเกษตรแล้วยังมีภาคการค้า การบริการ และการลงทุนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัด ไม่น้อยกว่า ๑๗๒,๕๙๑ ล้านบาท (พ.ศ. ๒๕๖๑) แต่ปัญหา และความท้าทายในอนาคตของจังหวัด คือการสร้างโอกาสจากการพัฒนาของประเทศ และการเชื่อมโยงการค้า การคมนาคม และโลจิสติกส์ของจังหวัดกับจังหวัดใกล้เคียง และประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมทั้งพัฒนาตามแผนนโยบายเศรษฐกิจเพิ่มค่า และบริการที่มีมูลค่าสูงตามโมเดลเศรษฐกิจไทยแลนด์ ๔.๐และนอกจากนั้นจังหวัดยังมีโอกาสจากด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจังหวัดราชบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ทางวัฒนธรรม ทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงนันทนาการ เชิงสุขภาพ และแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชนมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก ๒.๑๑ ล้านคน ในปี ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้น ๒.๒๕ ล้านคน ในปี ๒๕๕๙ รายได้จากการท่องเที่ยว ๔,๑๙๗.๗๐ ล้านบาท ความท้าทายของจังหวัดพัฒนาบริการการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมายที่มีกำลังซื้อ และการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับการเกษตร ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงการจัดการจัดการทางการแพทย์ตามนโยบายเศรษฐกิจ จากการขับเคลื่อนของประเด็นที่มีศักยภาพในการแข่งขัน เพื่อรองรับกลุ่มที่มีกำลังซื้อ โดยเฉพาะทางการแพทย์ที่มีมติของคณะรัฐมนตรีที่ให้ระยะเวลาแก่ผู้บริการจากประเทศเพื่อนบ้านมาใช้บริการได้ โดยไม่ต้องขอวีซ่ารักษาและฟื้นฟูสุขภาพได้ถึง ๙๐ วัน และให้เวลาแก่ผู้ใช้บริการจากยุโรป ญี่ปุ่น ถึง ๑๐ ปี ซึ่งจะเป็โอกาสสำคัญในการพัฒนาบริการการแพทย์พรีเมียมของจังหวัด (New S Curve) และนอกจากนั้นโอกาสจากการพัฒนาบริการที่มีมูลค่าสูงของจังหวัด ทั้งจากบริการทางการแพทย์ โอกาสจากการพัฒนาการค้าโดยการสร้างแหล่งการค้า การสร้างเศรษฐกิจในชุมชนจากภูมิปัญญาวัฒนธรรม และการเชื่อมโยงกับการโลจิสติกส์ก็เป็นเป้าหมายสำคัญของจังหวัดเช่นเดียวกัน

๒. วัตถุประสงค์(Strategic Objective)

- ๑) เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าการค้าของจังหวัดให้มีรายได้จากการท่องเที่ยว และเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยจากภาคอุตสาหกรรมให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๒) เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของนักลงทุน ผู้ประกอบการค้า องค์กรการค้าของจังหวัดเข้มแข็งและแข่งขันได้
- ๓) เพื่อพัฒนาเมืองการค้า และแหล่งเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล หนุนเสริมการกระจายรายได้ทั่วทั้งจังหวัด
- ๔) เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจฐานราก การสร้างงาน อาชีพ และรายได้แก่ชุมชน ประชาชน
- ๕) เพื่อพัฒนาระบบการคมนาคม การขนส่ง การโลจิสติกส์มีความปลอดภัย เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบรองรับการเติบโตของเมือง และการเชื่อมโยงกับการพัฒนาประเทศ

๓. เป้าประสงค์ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Goal)

- ๑) จังหวัดราชบุรีมีรายได้จากการท่องเที่ยวที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเข้มแข็งมีคุณภาพ ประชาชนมีงานอาชีพ เศรษฐกิจฐานการท่องเที่ยว และการบริการมั่นคง
- ๒) ผู้ประกอบการค้าของจังหวัด วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมเข้มแข็ง จังหวัดราชบุรีมีความพร้อมในการพัฒนาสู่จังหวัดแห่งการค้าขาย (Trading City)
- ๓) เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนมีงาน อาชีพ และรายได้
- ๔) จังหวัดราชบุรีมีนวัตกรรมทางการค้า การลงทุน การบริการ รองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาสู่สังคมดิจิทัล
- ๕) ระบบการคมนาคม การขนส่ง การโลจิสติกส์มีความปลอดภัย เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ รองรับการเติบโตของเมือง และการเชื่อมโยงนานาชาติ
- ๖) จังหวัดราชบุรีมีความเติบโตในการพัฒนาการค้าขายแดนเพิ่มขึ้น

๔. ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของเป้าประสงค์ (Key Performance Indicator and Target)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา มา (พ.ศ.๒๕๕๙)	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
๑. จังหวัดราชบุรีมีรายได้จากการท่องเที่ยวที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเข้มแข็งมีคุณภาพ ประชาชนมีงานอาชีพ เศรษฐกิจฐานการท่องเที่ยว และการบริการมั่นคง	๑.๑ จำนวนนักท่องเที่ยว						
	- ชาวไทย	๗๒๑,๕๒๘ คน	๘๕๐,๐๐๐	๘๗๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๙๓๐,๐๐๐
	- ชาวต่างชาติ	๑๐,๕๑๖ คน	๑๒,๐๐๐	๑๔,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๒๑,๐๐๐
	๑.๒ จำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการของจังหวัด	(พ.ศ.๒๕๖๐) ๔๖,๕๑๔	๕๑,๕๑๔	๕๕,๕๑๔	๖๑,๑๑๔	๖๔,๕๑๔	๖๗,๙๑๔
	๑.๓ จำนวนรายได้รวมจากการท่องเที่ยว						
- ชาวไทย	๒,๗๑๐.๗๗ ล้านบาท	๓,๐๐๐ ล้านบาท	๓,๓๐๐ ล้านบาท	๓,๖๐๐ ล้านบาท	๓,๙๐๐ ล้านบาท	๔,๐๐๐ ล้านบาท	
- ชาวต่างชาติ	๑๐๗.๗๐ ล้านบาท	๑๑๐ ล้านบาท	๑๑๒ ล้านบาท	๑๑๔ ล้านบาท	๑๑๖ ล้านบาท	๑๓๐ ล้านบาท	
๒. ผู้ประกอบการค้าของจังหวัด วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมเข้มแข็ง จังหวัดราชบุรีมีความพร้อมในการพัฒนาสู่จังหวัดแห่งการค้าขาย (Trading City)	๒.๑ จำนวนวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการเป็น SME ในระดับส่งออก						

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๕๙)	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
๓. เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนมีงาน อาชีพ และรายได้	๓.๑ จำนวนรายได้รวมของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP	๖,๙๐๔.๘๗ ล้านบาท	๗,๕๐๐ ล้านบาท	๘,๐๐๐ ล้านบาท	๘,๕๐๐ ล้านบาท	๙,๐๐๐ ล้านบาท	๙,๕๐๐ ล้านบาท
๔. จังหวัดราชบุรีมีนวัตกรรมทางการค้า การลงทุน การบริการ รองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาสู่สังคมดิจิทัล	๔.๑ จำนวนผู้ประกอบการที่จดทะเบียนการค้าผ่านระบบดิจิทัล	N/A	-	-	๕ ราย	๑๐ ราย	๑๕ ราย
๕. ระบบการคมนาคม การขนส่ง การโลจิสติกส์มีความปลอดภัย เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ รองรับการเติบโตของเมือง และการเชื่อมโยงนานาชาติ	๕.๑ จำนวนระยะทาง(กม.)การคมนาคมทางบกที่ได้รับการจัดสร้างเพื่อรองรับการเติบโตของจังหวัด	N/A	๕	๑๑	๑๕	๒๑	๓๐
๖. จังหวัดราชบุรีมีความเติบโตในการพัฒนาการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น	๖.๑ ความสำเร็จในการผลักดันการพัฒนาการค้าชายแดน	N/A	-	มีแผนงานและรายงานการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาการค้าชายแดน	มีกิจกรรมการค้าชุมชนระหว่างประเทศ	มีกิจกรรมการค้าชุมชนระหว่างประเทศ	มีกิจกรรมการค้าชุมชนระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

๕. กลยุทธ์และมาตรการและแนวทางปฏิบัติ (Strategic and Guideline to Implement)

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เติบโตจากชุมชน เชื่อมโยงการท่องเที่ยวอาเซียนและเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานการท่องเที่ยวด้วยบริการที่มีมูลค่าสูง

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการ และผู้ให้บริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ โดย

- ◆ เสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ประกอบการใหม่ในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ในการพัฒนาธุรกิจรีสอร์ท โรงแรม และร้านอาหารให้มีมาตรฐานของกิจการที่ดี เน้นการสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจริงแบบครบวงจร มีที่ปรึกษาให้คำแนะนำ เพื่อการเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการ และการบริการที่มีมาตรฐานที่แข่งขันได้ และรองรับการยกระดับการท่องเที่ยวของจังหวัด เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

- ◆ พัฒนาทักษะการบริการในกลุ่มผู้ให้บริการ เน้นการยกระดับแรงงานในพื้นที่ และการให้โอกาสในการพัฒนาทักษะแรงงานผู้สูงอายุสู่ผู้ให้บริการที่มีจิตวิญญาณการบริการ และความรักในพื้นที่ ส่งเสริมสถานประกอบการนำร่องในการนำผู้สูงอายุสู่การบริการการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในชุมชน

- ◆ จัดระเบียบแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการบริการ เพื่อการจัดระเบียบการทำงาน การพัฒนาคุณภาพการทำงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประเทศเพื่อนบ้าน และการส่งเสริมให้พัฒนาตนเองในการเข้าสู่การบริการการท่องเที่ยว

- ◆ ส่งเสริมผู้ประกอบการใหม่ เข้าสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับนานาชาติ การพัฒนาสมรรถนะผู้ประกอบการท่องเที่ยว (Travel Agent) เพื่อการเปิดโอกาสทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะผู้ให้บริการการท่องเที่ยวที่ทันสมัย การพัฒนาแอปพลิเคชันทางการท่องเที่ยว การพัฒนารีสอร์ทยุคใหม่ การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่เพื่อเจาะกลุ่มคนรุ่นใหม่

- ◆ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดที่ประสบความสำเร็จ หรือนักลงทุน ที่เป็นรายใหญ่ เข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนในรูปแบบ (Business Social Enterprise)

๒) ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงสุขภาพ เชิงเกษตร เชิงประวัติศาสตร์ ประเพณี จิตวิญญาณ และการท่องเที่ยวชุมชนให้เข้มแข็ง มีมาตรฐาน และคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์จังหวัด โดย

- ◆ ส่งเสริมแปลงเกษตรที่มีศักยภาพของจังหวัด เพื่อพัฒนาเป็นอุทยานการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จัดระบบนิเวศการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีคุณภาพครบวงจร (Agri-Park Resort) พร้อมเชื่อมโยงผู้ประกอบการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ พัฒนาบริการที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในฟาร์มการเกษตรของจังหวัดแบบครบวงจรเพื่อการกระจายรายได้สู่ชุมชน ส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมที่เป็นนวัตกรรม และเป็นกิจกรรมที่มีมูลค่าเพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว

- ◆ ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของชุมชน การรวมกลุ่มชุมชน เป็นชุมชนเกษตรท่องเที่ยว พร้อมทั้งการพัฒนาศักยภาพในการทำการตลาดโดยตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาการตลาดในรูปแบบดิจิทัล การพัฒนาขีดความสามารถผู้ให้บริการในชุมชนสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการวิ่งเขาประทับช้าง เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการวิ่งตามแนวธรรมชาติ

- ◆ จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงเกษตร และเชิงสุขภาพ และการสร้างระบบการตลาดการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับพื้นที่ในกลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะโซนกาญจนบุรี เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวสู่พื้นที่ให้มากขึ้น ส่งเสริมการจัดงานมหกรรมการค้า งานพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ เพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจ เช่น การจัดงานวันสับปะรดบ้านคา งานมหกรรมพืชผัก ผลไม้ อำเภอบางแพ เป็นต้น

- ◆ พัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ป่า และนิเวศป่าเขาของจังหวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ สร้างระบบการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เส้นทางเดินชมธรรมชาติที่เข้าถึง (ค้ำิ่งถึงธรรมชาติ) ส่งเสริมการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว กับการปั่นจักรยาน สนับสนุนให้จังหวัดราชบุรี โดยเฉพาะบริเวณอำเภอสวนผึ้งมีแหล่งปั่นจักรยานที่ดีในระดับนานาชาติ จัดกิจกรรมการแข่งขันปั่นจักรยานประจำปี

- ◆ เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการการสาธารณสุข เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยว คุณภาพของจังหวัด สร้างระบบ Hearty Trip and Healthy Resort โดยการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติ ผู้ประกอบการและพนักงานให้มีทักษะและผ่านการประเมินคุณลักษณะและมาตรฐานจาก EMS, Food Safety และสร้างระบบ Emergency Medical Service โดยการอบรมผู้ประกอบการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความรู้และทักษะด้าน EMS และการควบคุมป้องกันโรคติดต่อและอาชีวอนามัยในแรงงาน อบรมภาคีเครือข่าย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกหน่วยงาน ให้มีความรู้ ทักษะ และแนวปฏิบัติในการจัดการด้านความปลอดภัยในเส้นทางพื้นที่ท่องเที่ยว พร้อมทั้งจัดให้มีการซักซ้อมแผนอุบัติภัยทางถนนในแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมการจัดสร้างศูนย์บริการสุขภาพท่องเที่ยวอาเซียนที่อำเภอสวนผึ้ง และสร้างศูนย์บริการแพทย์อาเซียนที่โรงพยาบาลราชบุรี เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการทางสุขภาพ การพัฒนาระบบเคลม พัฒนาโครงสร้างโรงพยาบาลให้เป็นโรงพยาบาลรองรับบริการฟื้นฟูสุขภาพแบบพรีเมียม รองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และส่งเสริมการบริการสุขภาพแพทย์แผนไทยและสปาโดยเชื่อมโยงกิจกรรมสุขภาพกับการบริการของโรงแรมและรีสอร์ท

- ◆ พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองการท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรมสร้างสรรค์ ที่เข้มแข็ง สร้างมูลค่าทางการท่องเที่ยว จากการจัดการวัฒนธรรมอย่างรู้คุณค่า ส่งเสริมการจัดงานมหกรรมวัฒนธรรม ประเพณี และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ (วัดทุ่งหญ้าแคมป์บาง ต.ดอนแร่) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัด

- ◆ รวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาด้านศิลปะ ทั้งที่เป็นศิลปะร่วมสมัยและศิลปะดั้งเดิม ของท้องถิ่น เพื่อนำมาบูรณาการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบและถ่ายทอดสู่บุคลากรในด้านศิลปะเพื่อนำไปต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบอุทยานวัฒนธรรมราชบุรี ที่มีมาตรฐานและทันสมัย เน้นการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแหล่งใหม่ในระดับชาติและนานาชาติ

- ◆ พัฒนาและสร้างจำนวนบุคลากรด้านงานศิลปะในจังหวัดให้มากขึ้น โดยมุ่งหวังให้บุคลากรเหล่านี้ เป็นผู้ริเริ่ม ออกแบบ และสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในแขนงต่างๆ รวมไปถึงช่วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ชุมชน และคนในท้องถิ่นเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาดั้งเดิม เข้ากับการออกแบบสมัยใหม่ ทำให้เกิดขึ้นงานที่สร้างมูลค่าได้ในทางเศรษฐกิจและสร้างชื่อเสียงให้แก่จังหวัดราชบุรี เช่น การพัฒนาศิลปะโอ่งมังกรราชบุรีด้วยศิลปะเพิ่มค่า และการพัฒนาช่างจัดสวนราชบุรีให้เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ เป็นต้น

- ◆ พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และผลงานด้านศิลปะของจังหวัดราชบุรีให้มีความหลากหลาย มีความแตกต่าง มีความคิดสร้างสรรค์ และสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดราชบุรี สร้างให้ผลิตภัณฑ์และผลงานด้านศิลปะของจังหวัดราชบุรีมีชื่อเสียง ทั้งในด้านคุณภาพ ความหลากหลาย มีความแตกต่าง มีความคิดสร้างสรรค์ และสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดราชบุรี เน้นการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์และผลงานทางศิลปะให้มากขึ้น พัฒนาแนวความคิดตามวิสัยทัศน์จากมุมมองที่หลากหลายจากผู้มีประสบการณ์และมีส่วนได้ส่วนเสียในจังหวัดราชบุรี สร้างแบรนด์ของจังหวัดราชบุรีให้มีชื่อเสียงในฐานะ “เมืองแห่งศิลปะ วัฒนธรรมและแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ” เน้นการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีให้มากขึ้นสร้างมูลค่าในการจับจ่ายซื้อสินค้าและบริการของจังหวัดราชบุรีให้มากขึ้น

๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว รองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่อาเซียน โดย

- ◆ ส่งเสริมการสร้างสิ่งปลูกสร้างเพื่อการดึงดูดนักท่องเที่ยว อาทิ สร้างศิลปะขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงกับพื้นที่และมีศักยภาพในการจูงใจการท่องเที่ยวอาเซียนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ การสร้าง Land Mark เมืองในบริเวณเมือง และแหล่งท่องเที่ยวอาเซียน เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดทำซุ้มประตูเมือง เป็นต้น
- ◆ การพัฒนาพื้นที่ชุมทางหนองปลาตุก อำเภอบ้านโป่ง รองรับการเมืองนำอยู่เชื่อมโยงกับอาเซียน
- ◆ ปรับปรุง พัฒนา และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม และสร้างสรรค์พื้นที่ท่องเที่ยวใหม่ที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในพื้นที่หัวหิน กาญจนบุรี กรุงเทพมหานคร เช่น การท่องเที่ยวผจญภัยในนิเวศป่าเขา การท่องเที่ยวทางน้ำ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นต้น
- ◆ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวในเวศป่าเขา การสร้างแหล่งเรียนรู้ทางนิเวศที่สวยงาม สนับสนุนการจัดพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มทั้งระดับประเทศ และนานาชาติ
- ◆ การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวเดิม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว กลุ่มมีกำลังซื้อจากประเทศต่างๆ เน้นการรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม และการดูแลสิ่งแวดล้อม การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวร่วมกันกับแหล่งอื่น
- ◆ ปรับปรุง ฟื้นฟูและพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด เช่น พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ ปรับปรุงน้ำเสียในตลาดน้ำดำเนินสะดวก พร้อมยกระดับการจัดการพื้นที่รองรับการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้มีกำลังซื้อ และเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวเฉพาะ โดยมุ่งพัฒนาในพื้นที่ ดังนี้
 - ◆ การพัฒนาพื้นที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองเก่า
 - ◆ การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวอาเซียนของจังหวัด เช่น ตลาดน้ำ เป็นต้น
 - ◆ การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวสวนผึ้ง
 - ◆ การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวในเวศป่าเขา

๔) เสริมสร้างศักยภาพชุมชนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้ประชาชนมีงานอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน โดย

- ◆ สร้างมีคฤหบดีชุมชน โดยเน้นการสร้างความรู้ ทักษะในการเป็นมีคฤหบดีชุมชนผ่านการคัดเลือกและประเมินจากกลุ่มเป้าหมายที่มีขีดความสามารถผ่านเกณฑ์วัด การพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็งในการท่องเที่ยว โดยการกำหนดให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นสู่ Logo Branding ทางการท่องเที่ยวของชุมชน และจัดให้มีชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก และทำเนียบมีคฤหบดีชุมชนที่ทุกหน่วยงานให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจสามารถจ้างงานได้
- ◆ พัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวในชุมชนที่มีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ที่โดดเด่น พร้อมจัดกิจกรรม “Unseen” โดยการนำข้าราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ชุมชน โรงเรียน ไปศึกษาดูงานแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในจังหวัดและให้มีการประเมินความรู้เจตคติต่อภูมิปัญญาโดยมีคฤหบดีชุมชนที่ผ่านการอบรมเป็นผู้นำเที่ยว
- ◆ การเสริมสร้างวัฒนธรรมชุมชนรองรับการท่องเที่ยว การรักษาวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตที่ดั้งเดิม เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ให้มาเที่ยวด้วยความสุขใจ
- ◆ ส่งเสริมการเชื่อมโยงอาชีพชุมชนกับการท่องเที่ยว ให้มีแหล่งผลิต จำหน่าย ในพื้นที่การท่องเที่ยว ซุ้มสินค้าเมืองในแหล่งท่องเที่ยว สร้างศูนย์รวบรวมสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนระดับ ๕ ดาว เพื่อการขึ้นทะเบียน Data based สินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนของจังหวัด

- ◆ การยกระดับที่พัก รีสอร์ทโฮมสเตย์ชุมชนรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนอาเซียน การเสริมสร้างขีดความสามารถของเจ้าของกิจการในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างประเทศ การพัฒนาวัฒนธรรมการท่องเที่ยวชุมชน และค่านิยมในการบริการที่ดี แล่งดงาม จนเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว

- ◆ ส่งเสริม สนับสนุน การนำตัวแทนทางการท่องเที่ยวในระดับประเทศ และนานาชาติ เข้าเรียนรู้ ทดลองใช้บริการของการท่องเที่ยวชุมชนราชบุรี และพัฒนาระบบการตลาดท่องเที่ยวราชบุรี การท่องเที่ยวของชุมชน การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อเข้าถึงสังคมการตลาดการท่องเที่ยวในภาพกว้าง

๕) เสริมสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เพื่อรักษาตลาดการท่องเที่ยวเดิม และสร้างตลาดการท่องเที่ยวใหม่ โดย

- ◆ จัดทำสื่อดิจิทัล เพื่อการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์จังหวัดและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในรูปแบบหลากหลายภาษา พร้อมจัดทำ Platform digital เพื่อการท่องเที่ยว บนเว็บไซต์ของจังหวัด เพื่อการขยายงานการท่องเที่ยวทุกเดือนตลอดทั้งปี อย่างเป็นปัจจุบัน ทันสมัย และมีการเชื่อมโยงเชิงรุกสู่ตัวแทนท่องเที่ยว

- ◆ สร้างโอกาสที่แตกต่างในการพัฒนาการท่องเที่ยวโรมานติก ในพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง เพื่อเจาะกลุ่มคู่รัก คู่แต่งงาน ท่องเที่ยวฮันนีมูนในพื้นที่สวนผึ้ง ส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานหินเขางูเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี รองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ใกล้เคียงของจังหวัด

- ◆ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว โดยการจัดทำระบบสำหรับติดตามนักท่องเที่ยว เพื่อแสดงตำแหน่ง (Global Positioning System: GPS) ของนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการดูแลความปลอดภัย และเพื่อสารสนเทศสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยจะแสดงข้อมูลทั่วไปที่จำเป็นของนักท่องเที่ยว ตลอดจนการสร้างความปลอดภัยกับระบบ e-money payment ตามนโยบายรัฐบาลในการใช้จ่ายโดยไม่ต้องใช้เงินสด

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ และเมืองการค้า ที่มีศักยภาพทั้งฐานบริการเดิมและฐานบริการใหม่ เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตอย่างเข้มแข็ง

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาศักยภาพของฐานบริการเดิมให้เติบโตอย่างเข้มแข็ง เช่น การบริการขนส่ง และโลจิสติกส์ การค้าส่ง ค้าปลีก อสังหาริมทรัพย์ บริการก่อสร้าง และบริการสาธารณสุขภาค ธุรกิจด้านการกีฬา บริการสุขภาพ การจัดประชุมและนิทรรศการในระดับประเทศ และนานาชาติ (MICE) เป็นต้น โดยส่งเสริมการลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจบริการ เสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการให้สามารถปรับตัวได้ทันต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างเป็นพลวัต พัฒนาระบบรับรองมาตรฐานและกำหนดให้มีมาตรฐานธุรกิจภาคบริการตามมาตรฐานสากล ยกย่องคุณภาพให้สนองต่อความต้องการของตลาดและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานให้เกิดความเชื่อมโยงกัน ทั้งภายในและระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การทำธุรกิจ รวมทั้งสนับสนุน และพัฒนาโดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรม เพื่อพัฒนาธุรกิจให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ตลอดจนสนับสนุนการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสม เพื่อขยายตลาดสินค้าและบริการทั้งในและต่างประเทศ

๒) ยกระดับฐานธุรกิจบริการใหม่ที่มีแนวโน้มขยายตัวและมีศักยภาพในการเติบโต อาทิ ธุรกิจบริการดิจิทัล การศึกษานานาชาติเชื่อมโยงอาเซียน ธุรกิจการตรวจสุขภาพ การฟื้นฟูและดูแลผู้สูงอายุ ส่งเสริมนวัตกรรมบริการของจังหวัดให้ก้าวไปสู่บริการที่ทันสมัยมากขึ้น โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ เช่น กิจการ Cloud Service แอปพลิเคชันทางการเงินการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ เพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างบูรณาการ และส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันบนฐานการพัฒนาเชิงธุรกิจ และกระจายผลประโยชน์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๓) สร้างกลไกการขับเคลื่อนภาคบริการที่เป็นเอกภาพ โดยกำหนดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ภาคบริการของจังหวัด ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันสนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาภาคบริการ ทั้งระบบควบคู่กับการกำกับดูแลและติดตามประเมินผลการพัฒนาให้เป็นไปตามกรอบทิศทางและเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้รวม ทั้งจัดตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการพัฒนาภาคบริการในภาพรวมและธุรกิจบริการรายสาขาของจังหวัดที่มีศักยภาพในรูปแบบประชารัฐ

๔) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองการค้า พัฒนาผู้ประกอบการ สร้างนักธุรกิจหน้าใหม่ของจังหวัดให้เข้มแข็ง โดย

- ◆ ส่งเสริมขีดความสามารถของผู้ประกอบการค้าของจังหวัด เชื่อมโยงการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน และนานาชาติ ให้การสนับสนุนการพัฒนากิจการของหอการค้า สมาคมอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนการค้า การลงทุนของจังหวัดเชื่อมโยงเศรษฐกิจพิเศษ และระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก

- ◆ สนับสนุนการพัฒนารูปแบบการค้า การสร้างพื้นที่ค้า ในจังหวัด อำเภอ และตำบลที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด โดยเน้นการพัฒนาในระดับพื้นที่ ทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างการรับรู้ ตระหนัก และสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมและผลักดันอุตสาหกรรม และเสริมสร้างความรู้ โดยจัดกิจกรรมเสริมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการและจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการ และเข้าสู่กระบวนการบ่มเพาะเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินธุรกิจ Start Up ให้ประสบความสำเร็จและการส่งเสริมให้กลุ่มผู้ประกอบการได้เรียนรู้และการฝึกอบรมด้านการค้าชายแดนที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพของกลุ่มผู้ประกอบการในการแข่งขันและยกระดับธุรกิจเพื่อเป็นคู่ค้ากับชายแดน

- ◆ ส่งเสริมผู้ประกอบการค้าการทำตลาดเชิงรุก เพื่อเพิ่มความต้องการบริโภคสินค้าภายในจังหวัดและการส่งออกสินค้าจังหวัด สร้างตราสินค้าพัฒนาบรรจุภัณฑ์แสวงหาตลาดใหม่และขยายตลาดการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน สร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจระหว่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศและบริษัทการค้าระหว่างประเทศและการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการค้าและการลงทุน ตลอดจนการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการให้ผลิตได้และขายเป็นในการทำธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ

- ◆ พัฒนาศักยภาพการค้าของพ่อค้า นักการพาณิชย์ สร้างนักประกอบการค้ารุ่นใหม่ ให้การสนับสนุนกิจการของหอการค้า ผ่านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาระดับประเทศ สร้างหลักสูตรฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การสร้างทีมพ่อค้าเมืองราชบุรีที่เข้มแข็ง และแข่งขันได้

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างอาชีพจากฐานธรรมชาติ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน การสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การส่งเสริมการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายอุตสาหกรรม (Cluster) ในพื้นที่กับเศรษฐกิจชุมชน การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการร่วมกันพัฒนาความรู้ในเชิงทฤษฎีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ เพื่อสร้างศักยภาพให้กับชุมชนในการประกอบธุรกิจ การสนับสนุนการประกอบธุรกิจแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยว

๒) สนับสนุน Start Up ในระดับชุมชน เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการค้า การส่งเสริมพัฒนาการค้าบนระบบดิจิทัล การพัฒนาการค้าบริการด้วยนวัตกรรม

๓) ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดย (๑) สร้างผู้ประกอบการใหม่ที่มีจิตวิญญาณในการเป็นผู้ประกอบการที่มีทักษะในการทำธุรกิจ รู้จักใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต การจัดการการขายหรือเป็น Smart SMEs และพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง โดยสนับสนุนการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามความพร้อมและศักยภาพในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นการเป็นผู้ประกอบการ ส่งเสริมการสร้างสังคมผู้ประกอบการ โดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจ ทั้งในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลด้านธุรกิจและสิทธิประโยชน์แหล่งเงินทุนนวัตกรรมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการและการตลาด

๔) กำหนดมาตรการสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการจดทะเบียนธุรกิจตามกฎหมายและพัฒนากลไกสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการสร้างขีดความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เติบโตและแข่งขันได้

๕) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นคลัสเตอร์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในลักษณะห่วงโซ่มูลค่าและการเชื่อมโยงกับธุรกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งการสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ พร้อมทั้งสร้างมาตรการ เพื่อจูงใจให้บริษัทขนาดใหญ่ที่มีการค้าและการลงทุนในจังหวัดทำกิจกรรมการส่งเสริมการค้าเพื่อสังคม เป็นผู้สนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเข้าสู่ตลาดต่างประเทศและห่วงโซ่มูลค่าการผลิตของโลก ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๖) ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง เน้นการสนับสนุนการสร้างเศรษฐกิจชุมชนด้วยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม ทางด้านบรรจุภัณฑ์ การสร้างแบรนด์สินค้า การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าชุมชนแบบครบวงจร การส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าชุมชน เพื่อลดต้นทุนพลังงาน สร้างโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ และอบรมให้ความรู้เทคโนโลยีพลังงาน เพื่อสร้างอาชีพตามนโยบายประชารัฐ และส่งเสริม การพัฒนาโซล่าเซลล์เพื่อการพึ่งตนเองทางด้านพลังงาน

๗) การสร้างแหล่งการค้า แหล่งเศรษฐกิจในชุมชน ที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว ภูมิปัญญา และการค้าชายแดน สร้างโอกาสแก่ชุมชนในการเข้าถึงการสร้างงาน อาชีพ และรายได้จากการพัฒนาของประเทศ ภาค และจังหวัด ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างมูลค่าจากการสร้างวัฒนธรรม พัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพ

การท่องเที่ยว จัดทำทำเนียบภูมิปัญญาพื้นบ้าน พร้อมพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวในชุมชน และยกระดับสินค้าจากผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา ตามแนวทางดังนี้

- สร้างแบรนด์ และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เป็นตลาดเฉพาะหรือ Niche Market และพัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย
- พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้รับรองมาตรฐานด้านการผลิต การพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเชื่อมโยงและบูรณาการด้านการตลาด การสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยน แบ่งปันทักษะ และประสบการณ์ด้านการบริหาร
- ส่งเสริมการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาของชาวจังหวัดราชบุรี โดยการจัดทำกาารจำหน่ายผ่านระบบ E-commerce

กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างสรรค์นวัตกรรมทางการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว รองรับการแข่งขันยุคอุตสาหกรรมทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาสู่สังคมดิจิทัล

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้ได้มาตรฐานสากล ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกทางการค้า ทั้งการติดตามและเจรจาแก้ไขปัญหามาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี การใช้แนวทางการส่งเสริมการค้าที่กระทบต่อการค้าของจังหวัดราชบุรี การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการค้า การลงทุนที่จำเป็นถูกต้องและทันต่อสถานการณ์รวมถึงมีแหล่งให้คำปรึกษาทางการค้าในจังหวัดที่ครบวงจรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๒) สนับสนุนผู้ประกอบการลงทุนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเพิ่มผลผลิตในการค้าและการประกอบธุรกิจ ทั้งในภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการ การเงินและโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการเป็นเศรษฐกิจดิจิทัลส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ตามนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล ที่มีความปลอดภัยการพัฒนาระบบรับรองผู้ซื้อ ผู้ขายที่มีมาตรฐานและน่าเชื่อถือตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาทักษะและการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือโดยเสรีเท่าทันการเปลี่ยนแปลง และขับเคลื่อนตามนโยบายการพัฒนาของประเทศ การสร้างโอกาสทางการตลาดจากระบบดิจิทัลในแพลตฟอร์มการค้าของราชบุรี เพื่อการแสวงหาโอกาสทางการค้าจากนานาชาติ

๓) พัฒนานวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมผู้ประกอบการ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถพัฒนาธุรกิจร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจและช่องทางส่งออกในอนุภูมิภาคและพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการของไทยในระดับสากล เพื่อให้สามารถริเริ่มธุรกิจระหว่างประเทศได้ และให้การสนับสนุนทางวิชาการกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนากระบวนการเตรียมและบุคลากรด้านธุรกิจการขนส่งและโลจิสติกส์ในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาการค้าชายแดนร่วมกันในอนาคต

๔) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์รองรับธุรกิจด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการส่งเสริมผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และมุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการบริหารจัดการการสร้างแบรนด์ของจังหวัด เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าให้กับธุรกิจสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่อง

๕) พัฒนาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและการสนับสนุนการดำเนินงาน โดยกลไกหอการค้า สภาอุตสาหกรรม สภาธุรกิจภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ ของจังหวัด เพื่อการปรับปรุงกฎระเบียบที่เป็นข้อจำกัดและเป็นอุปสรรคทางการค้า/การลงทุนภายใต้การดำเนินงานของจังหวัด และสะท้อนสู่ระดับประเทศ

๖) ส่งเสริมภาคเอกชนให้มีศักยภาพทางการค้า ขับเคลื่อนสู่การเปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ทั้งในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคที่มีความเสมอภาคกัน เพื่อสร้างความไว้วางใจเชื่อใจส่งผลให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน โดยการผลักดันการให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านการเงินเทคนิคและวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านและการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยกำหนดรูปแบบความร่วมมือในตลาดเป้าหมายแต่ละประเภท โดยจะต้องคำนึงถึงความสำคัญทางการค้าของจังหวัด และประเทศไทยและระดับการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการทางเศรษฐกิจของตลาดนั้นๆ

๗) ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา วิจัย เพื่อการสร้างโอกาสทางการค้าชายแดนของจังหวัดราชบุรี ในจุดผ่อนปรนของจังหวัด พร้อมทั้งเชื่อมโยงการค้าระหว่างประเทศในรูปแบบของชุมชนระหว่างกัน เพื่อการต่อยอดการพัฒนาในรูปแบบของตลาดการค้าชายแดน

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองการคมนาคม การขนส่ง การโลจิสติกส์ให้มีความปลอดภัยรองรับการท่องเที่ยว การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การเติบโตของเมือง และการเชื่อมโยงการค้าชายแดน

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาจังหวัดสู่เมือง SMART City ที่เติบโตทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นปรับปรุงระบบจำหน่ายไฟฟ้าเป็นเคเบิลใต้ดินบริเวณถนนในเขตเมืองเก่าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี การพัฒนาระบบไฟส่องสว่างสาธารณะในเส้นทางหลักและเส้นทางรอง โดยการติดตั้งโซล่าเซลล์ พร้อมการจัดทำป้ายจราจรอัจฉริยะให้ครอบคลุมในพื้นที่เมือง และพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก พัฒนาอาคารสถานที่ของส่วนราชการและพื้นที่สาธารณะให้มีอารยะสถาปัตยกรรม และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในพื้นที่ท่องเที่ยวด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคม และมุ่งเน้นการพัฒนาที่มีความทันสมัย SMART Traffic

๒) พัฒนาการคมนาคม โลจิสติกส์ เพื่อรองรับการพัฒนา และการเติบโตของเมือง เชื่อมโยงการพัฒนาประเทศ และอาเซียน โดย

- พัฒนาเส้นทางรอง (ทางหลวงชนบท ดำเนินการตามกลยุทธ์การต่อยอดการพัฒนาที่ผ่านมา
 - ◆ เชื่อมโยงระหว่างอำเภอสวนผึ้งไปจังหวัดกาญจนบุรี
 - ◆ เชื่อมโยงระหว่างอำเภอบึงปลิงไปจังหวัดกาญจนบุรี
 - ◆ เชื่อมโยงระหว่างอำเภอปากท่อไปจังหวัดเพชรบุรี
 - ◆ เชื่อมโยงระหว่างอำเภอดำเนินสะดวกไปจังหวัดสมุทรสงคราม
 - ◆ เชื่อมโยงระหว่างอำเภอบางแพไปจังหวัดนครปฐมของจังหวัดเชื่อมโยงกับเส้นทางหลัก

- พัฒนาการคมนาคมขนส่ง และการโลจิสติกส์ทางราง และการพัฒนาพื้นที่สถานีรถไฟรองรับการตลาดและการค้า

- การพัฒนาระบบการบริการ การขนส่งสาธารณะให้มีความปลอดภัย ครอบคลุมพื้นที่รองรับการเติบโตของเมือง

- การเชื่อมโยงการเติบโตทางการคมนาคมของจังหวัด การพัฒนาตามนโยบายการพัฒนาการคมนาคมของประเทศ

๓) เชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมอย่างเป็นระบบ รองรับการเดินทางเศรษฐกิจและการเชื่อมโยงนานาชาติ โดย

- พัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อการขนส่งสินค้าทางการเกษตร

- พัฒนาระบบการคมนาคมและการให้บริการสาธารณะของรถโดยสารสาธารณะที่มีประสิทธิภาพปลอดภัย และพัฒนาระบบคมนาคมขยายสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญพร้อมทั้งปรับปรุงระบบบริการรองรับการเชื่อมโยงการบริการกับนานาชาติและประเทศเพื่อนบ้าน

- เพิ่มประสิทธิภาพ บำรุงและบำรุงรักษาทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจ ให้มีความทันสมัยปลอดภัย พร้อมขยายผิวจราจรจาก ๒ เลน เป็น ๔ เลน สายจอมบึง – กาญจนบุรี

- ก่อสร้างเส้นทางถนนในเส้นทางหลักเพื่อความมั่นคงและยกระดับทางแยก Over Pass ทางหลวง (แยกนิสสัน แยกปากท่อ แยกห้วยชินสีห์ แยกเจ็ดเสมียน)

- เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาระบบการคมนาคมให้เป็น Safety Road โดยการปรับปรุงจุดเสี่ยง และการปรับปรุงทางแยกเพื่อความปลอดภัย ปรับปรุงจุดเสี่ยงอันตรายบริเวณทางแยก เช่น สี่แยกหนองกวาง อำเภอบัวชุม / สามแยกน้ำพุ อำเภอมืองราชบุรี / สามแยกขนสง อำเภोजอมบึง

๖. แผนงานโครงการและผู้รับผิดชอบ

๑) โครงการเมืองอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคุณภาพ

(เกษตรจังหวัด,ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด,วัฒนธรรมจังหวัด,สาธารณสุขจังหวัด,โยธาธิการจังหวัด,อำเภอ,สำนักงานจังหวัดราชบุรี,ประชาสัมพันธ์จังหวัด,ตำรวจภูธรจังหวัด)

๒) โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา วัฒนธรรม ประเพณี และสุขภาพ

(อำเภอ, วัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี/สำนักงานจังหวัดราชบุรี/เกษตรจังหวัดราชบุรี/พัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี/อุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี/พาณิชย์จังหวัดราชบุรี/อุทยานแห่งชาติไทยเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน/โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดราชบุรี/เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี/แขวงทางหลวงชนบทราชบุรี)

๓) โครงการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวสวนผิงระดับโลก

(อำเภอสวนผึ้ง)

๔) โครงการพัฒนาเมืองการค้าและบริการมูลค่าสูงราชบุรีเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ๔.๐

(พาณิชย์จังหวัด,หอการค้าและสภาอุตสาหกรรม,แรงงานจังหวัด,กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ,สาธารณสุขจังหวัด,ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด,กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)

๕) โครงการส่งเสริมศักยภาพอุตสาหกรรมเพื่อการเพิ่มค่าเชื่อมโยงสู่อาเซียน

(อุตสาหกรรมจังหวัด)

๖) โครงการเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง

(อุตสาหกรรมจังหวัด,พาณิชย์จังหวัดพัฒนาชุมชนจังหวัด,อำเภอ,ปกครองท้องถิ่นจังหวัด,กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)

๗) โครงการราชบุรีน่าอยู่ (Smart City)

(ทช.,ทล.,เทศบาลเมือง,อำเภอ,พมจ.,ขนส่งจังหวัด)

๘) โครงการพัฒนาระบบการคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

(แขวงทางหลวงจังหวัดราชบุรี/อำเภอ)

ดังแสดงความสัมพันธ์ของโครงการ และกิจกรรมตามหลักของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่มีกิจกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในตารางดังนี้

ตารางแสดงรายละเอียดโครงการ กิจกรรม เพื่อการเสริมสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจการค้า การบริการ การท่องเที่ยว ด้วยนวัตกรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง ด้วยห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

โครงการ	กิจกรรม (ผู้รับผิดชอบ)		
	กิจกรรมต้นน้ำ (Up Stream)	กิจกรรมกลางน้ำ (Main Stream)	กิจกรรมปลายน้ำ (Down Stream)
๑. โครงการเมืองอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคุณภาพ	<p>๑) พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการ และสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว</p> <p>๒) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๓) การส่งเสริมการเรียนรู้และท่องเที่ยวด้านการเกษตรในโครงการพระราชดำริ</p> <p>๔) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม</p> <p>๕) การจัดสร้างอุทยานวัฒนธรรมราชบุรีเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมราชบุรี</p> <p>๖) การจัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวราชบุรี</p> <p>๗) การจัดสร้างห้องน้ำเพื่อการท่องเที่ยว</p> <p>๘) การปรับปรุงภูมิทัศน์ที่ทำการตำรวจภูธรจังหวัดหลังเก่าเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>๙) ส่งเสริมการท่องเที่ยวสืบสานประเพณีของดีจอมบึง ครั้งที่ ๑๕</p> <p>๑๐) พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน</p>	<p>๑) จัดแสดงศิลปะ วัฒนธรรมและสืบสานหนังใหญ่วัดขนอน อ.โพธาราม</p> <p>๒) พัฒนาราชบุรีเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา</p> <p>๓) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุทยานเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน</p> <p>๔) การพัฒนามาตรฐานรีสอร์ท โรงแรม และโฮมสเตย์ชุมชนรองรับการท่องเที่ยว</p> <p>๕) พัฒนาระบบบริการด้านสมุนไพร</p> <p>๖) เพิ่มศักยภาพการให้บริการแพทย์แผนไทย</p> <p>๗) การจัดงานมะม่วง และของดีอำเภอปากท่อ</p> <p>๘) การจัดงานสืบสานประเพณีของดีบางแพ</p> <p>๙) การจัดงานพืชผักผลไม้อำเภอบางแพ</p> <p>๑๐) การจัดงานเทศกาลล่องนหวานและของดีดำเนินสะดวก</p> <p>๑๑) การจัดงานสัปดาห์รดหวานบ้านคา</p> <p>๑๒) การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมและสืบสานหนังใหญ่ วัดขนอน</p> <p>๑๓) ฝึกอบรมความรู้ในกระบวนการแสดงหนังใหญ่ และการแกะสลักตัวหนัง หมู่ ๔ ตำบลสร้อยฟ้า</p>	<p>๑) การสร้างแลนด์มาร์คเมืองและชุมชนประตุมืองราชบุรี</p> <p>๒) การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและตลาดการท่องเที่ยว</p> <p>๓) การจัดสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการท่องเที่ยว</p> <p>๔) มหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี</p> <p>๕) สนับสนุนการจัดงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี</p> <p>๖) การพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวราชบุรี ๔.๐</p> <p>๗) ปรับปรุงอาคารแพทย์แผนไทยให้ได้มาตรฐานและจัดซื้ออุปกรณ์การให้บริการ</p> <p>๘) Sunphung Wellness</p> <p>๙) การปรับปรุงภูมิทัศน์ถ้ำขุนกุญชร เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>๑๐) ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น</p> <p>๑๑) ปรับปรุงอาคารพิพิธภัณฑ์หนังใหญ่วัดขนอน หมู่ ๔ ตำบลสร้อยฟ้า</p>
๒. โครงการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวสวนผึ้งระดับโลก	<p>๑) การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวปั่นจักรยาน</p>	<p>๑) การพัฒนาสวนผึ้งสู่การท่องเที่ยวอาเซียนด้วยการเป็น International Sport Tourism Destination</p> <p>๒) การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวปั่นจักรยาน</p>	<p>๑) การจัดสร้างแลนด์มาร์คสวนผึ้งเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว</p> <p>๒) สวนผึ้งโรแมนติก</p>
๓. โครงการพัฒนาเมืองการค้าและบริการมูลค่าสูงราชบุรีเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ๔.๐	<p>๑) พัฒนาทักษะขั้นสูงแก่แรงงานภาคบริการและภาคการค้าราชบุรี</p>	<p>๑) เสริมสร้างประสิทธิภาพทีมพ่อค้าราชบุรีสู่สากล</p> <p>๒) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการค้ายุคไทยแลนด์ ๔.๐</p> <p>๓) พัฒนาระบบการนำเข้า-ส่งออกแบบเบ็ดเสร็จที่จังหวัดราชบุรี (Container yard)</p>	<p>๑) การพัฒนาและประชาสัมพันธ์สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จังหวัดราชบุรี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ</p> <p>๒) เสริมสร้างการใช้ตรา Ratchaburi Premium สินค้าและบริการจังหวัดราชบุรีในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์</p> <p>๓) การจัดสร้างตลาดกลางในระบบดิจิทัล Best Ratchaburi.shop</p>

๔. โครงการส่งเสริมศักยภาพอุตสาหกรรม เพื่อการเพิ่มค่าเชื่อมโยงสู่อาเซียน	๑) ส่งเสริมและพัฒนาด้านการมาตรฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน : ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	๑) การพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอราชบุรีสู่ตลาดสากล	
๕. โครงการเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง	๑) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหนังจระเข้ ๒) ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตจากสับปะรด ๓) ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตจากเนื้อสุกร	๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการท่องเที่ยวชุมชน ๒) ขยายช่องทาง และเพิ่มรายได้ตลาดสินค้าเกษตร OTOP SMEs Biz club	๑) การพัฒนาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP และนวัตกรรมสู่ Thailand ๔.๐ จังหวัดราชบุรี
๖. โครงการราชบุรีน่าอยู่ (Smart City)	๑) การจัดทำป้ายจราจรอัจฉริยะ	๑) การพัฒนาเมืองจักรยานสาธารณะที่สะดวกและปลอดภัย (Bicycle Sharing)	๑) การพัฒนาไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะแบบประหยัดพลังงานและพลังงานแสงอาทิตย์ ๒) การพัฒนาชุมชนอารยสถาปัตย์ต้นแบบ (Universal Design Community Model) ๓) การจัดสร้างระบบดิจิทัลเพื่อเมืองอัจฉริยะ (Free WiFi and LiFi) ๔) ปรับปรุงระบบจำหน่ายไฟฟ้าเป็นเคเบิลใต้ดินบริเวณถนนในเขตเมืองเก่าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี
๗. โครงการพัฒนา ปรับปรุงและยกระดับเส้นทางคมนาคม	๑) ก่อสร้างถนนในชุมชน ๒) การขยายผิวจราจร ๒ เลน เป็น ๔ เลนสายเชื่อมกาญจนบุรี	๑) พัฒนา ปรับปรุงทางสายรองเป็นทางสายหลัก ๒) ปรับปรุงถนนลาดยาง ๓) พัฒนา ปรับปรุงทางสายย่อยเป็นทางสายรอง	๑) การก่อสร้างยกระดับทางแยก (Over Pass) ๒) การคมนาคมปลอดภัย (Safety Road Safety Trip)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓
การพัฒนาคุณภาพประชาชน และความมั่นคงในชีวิตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. แนวคิดและหลักการ (Strategic Concept)

จังหวัดมุ่งเน้นการพัฒนาสู่เมืองแห่งคุณค่าของชีวิตที่สันติสุข ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข มีความมั่นคงทางสังคมอย่างทั่วถึง มีดัชนีความสุขๆ เพิ่มขึ้น ในทุกหมู่บ้าน มุ่งเน้นการระดมพลัง ภาควิทยาศาสตร์พัฒนาสู่ต้นแบบเมืองสุขภาวะ เพื่อประชาชนพึ่งพาตนเองทางสุขภาพได้ โดยพัฒนาระบบทาง การแพทย์ที่มีคุณภาพและเป็นเลิศพัฒนานวัตกรรมระบบการสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อสร้างสรรค์เศรษฐกิจเพิ่ม ค่าในด้านสังคม จังหวัดจำเป็นต้องปรับสังคมให้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การเตรียมพร้อมประชาชน สังคมรับการเปลี่ยนแปลง ระดมพลังภาคีจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ โดยเตรียมประชาชน เยาวชนให้มีทักษะสากลยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง โดยเฉพาะการเตรียมเยาวชนให้มีทักษะการคิด มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมีจิตสำนึกวัฒนธรรม ไทยและสิ่งแวดล้อม

พร้อมทั้งการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งด้วยด้วยมิติทางวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และยกระดับ ชุมชนให้เป็นชุมชนคุณธรรม เพื่อรวมพลังสร้างสรรค์สังคมให้อยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน และการสร้างชุมชน เข้มแข็งโดยการสร้างเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเน้นการเสริมความเข้มแข็งของ สถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง คนราชนบุรีไม่ทอดทิ้งกัน (ภาควิธีร่วมสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง คนราชนบุรีไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง) และที่สำคัญยังเน้นการเสริมสร้างความปลอดภัยและความ สงบเรียบร้อยในพื้นที่ชายแดน และพื้นที่เสี่ยง ให้มีระบบการเฝ้าระวังได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง หนุนเสริมความ เชื่อมมั่นของนักท่องเที่ยวและนักลงทุน

ในด้านปัญหาสิ่งที่ท้าทายของจังหวัดในด้านสุขภาพ และความสงบเรียบร้อยของสังคม ความท้า ทายสำคัญคือการลดปัญหาการเจ็บป่วยในกลุ่มโรคเรื้อรัง การเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก และปัญหาการจัดการ การสาธารณสุข การควบคุมโรคระบาดส่วนในด้านการพัฒนา การจัดการความมั่นคงในพื้นที่จะเน้นการพัฒนา ชีตความสามารถของการบริหารจัดการ พัฒนาบุคลากร พัฒนาประชาชน เตรียมความพร้อมในการพัฒนาการ จัดระบบการตรวจบุคคล และยานพาหนะโดยให้มีรูปแบบที่เป็นสากลเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยว และนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในจังหวัดราชบุรีและเชื่อมโยงในพื้นที่ใกล้เคียง

๒. วัตถุประสงค์ (Strategic Objective)

- ๑) เพื่อส่งเสริมชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็ง มีขีดความสามารถในการพึ่งตนเอง มีวัฒนธรรม และค่านิยม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เข้มแข็ง
- ๒) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองของประชาชนให้มีศักยภาพ มีความฉลาดรู้ทางสุขภาพตนเอง จัดการ สุขภาวะของครอบครัว และชุมชนได้
- ๓) เพื่อส่งเสริมให้เกิดชุมชนคุณธรรม และมีคุณค่าทางวัฒนธรรม ประเพณี ศิลปะ วิถีชีวิต ให้มีความ มั่นคง เกิดคุณค่า และมูลค่าแก่ชุมชน
- ๔) เพื่อพัฒนาคนคุณภาพ รองรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อก้าวสู่สังคมดิจิทัล โดยเน้นการเป็นพลเมือง ไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลกที่เท่าทัน
- ๕) เสริมสร้างความปลอดภัยความมั่นคงภายในชุมชนที่เข้มแข็ง มีความสงบเรียบร้อย ตลอดตามแนว ชายแดน และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

- ๖) เพื่อพัฒนาระบบการบริหาร ระบบบริการของรัฐมีคุณภาพ ทันสมัย มีธรรมาภิบาลรองรับการ พัฒนาจังหวัด ลดความเหลื่อมล้ำ และการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

๓. เป้าประสงค์ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Goal)

- ๑) ชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็ง เศรษฐกิจชุมชนเติบโตจากภูมิปัญญาและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนหมู่บ้านมีขีดความสามารถในการพึ่งตนเอง
- ๒) ประชาชนมีศักยภาพทางความรู้ มีคุณธรรม ครอบครัวยุบอุ่น วัฒนธรรมเข้มแข็ง มีสุขภาพดี อยู่อาศัยในพื้นที่ที่เอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๓) จังหวัดมีความปลอดภัยความมั่นคงภายในที่เข้มแข็ง มีความสงบเรียบร้อย ตลอดแนวชายแดน และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ๔) ระบบการบริหาร ระบบบริการของรัฐมีคุณภาพ ทันสมัย มีธรรมาภิบาลรองรับการพัฒนาจังหวัด และการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

๔. ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของเป้าประสงค์ (Key Performance Indicator and Target)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
๑. ชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็ง เศรษฐกิจชุมชนเติบโตจากภูมิปัญญาและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนหมู่บ้านมีขีดความสามารถในการพึ่งตนเอง	๑.๑ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้านศีล ๕	N/A	-	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐
	๑.๒ จำนวนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	๑๘๕ หมู่บ้าน	๕๐ หมู่บ้าน	๑๓๐ หมู่บ้าน	๑๓๐ หมู่บ้าน	๔๔๐ หมู่บ้าน	๔๕๐ หมู่บ้าน
	๑.๓ อัตราการลดลงของครัวเรือนยากจนที่ขึ้นทะเบียนคนจน	N/A	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐
๒. ประชาชนมีศักยภาพทางความรู้ มีคุณธรรม ครอบครัวยุบอุ่น วัฒนธรรมเข้มแข็ง มีสุขภาพดี อยู่อาศัยในพื้นที่ที่เอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี	๒.๑ ร้อยละของครอบครัวที่ได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดความเสี่ยง	๑,๓๓๑ ครอบครัว	-	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐
	๒.๒ จำนวนเยาวชนที่ได้รับการพัฒนา	N/A	-	จำนวน ๕๐๐	จำนวน ๑,๐๐๐	จำนวน ๑,๕๐๐	จำนวน ๒,๐๐๐
	๒.๓ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชาชน	ร้อยละ ๘.๙	ร้อยละ ๙.๐	ร้อยละ ๙.๑	ร้อยละ ๙.๒	ร้อยละ ๙.๓	ร้อยละ ๙.๕
	๒.๔ ร้อยละของตำบลที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนผ่านเกณฑ์	ร้อยละ ๗๗.๗๘	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ ๘๖	ร้อยละ ๘๘
๓. จังหวัดมีความปลอดภัยความมั่นคง	๓.๑ อัตราการลดลงของคดีอาชญากรรม	N/A	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕

ภายในที่เข้มแข็ง มีความสงบเรียบร้อย ตลอดแนวชายแดน และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ	๓.๒ อัตราการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน	ร้อยละ ๓๑.๒๒	ร้อยละ ๓๑.๐๐	ร้อยละ ๓๐.๗๕	ร้อยละ ๓๐.๕๐	ร้อยละ ๓๐.๒๕	ร้อยละ ๓๐
๔. ระบบการบริหารระบบบริการของรัฐมีคุณภาพ ทันสมัย มีธรรมาภิบาลรองรับการพัฒนาจังหวัด และการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ	๔.๑ จำนวนนวัตกรรมของส่วนราชการเพื่อการบริการประชาชน	N/A	-	๕ นวัตกรรม	๑๐ นวัตกรรม	๑๕ นวัตกรรม	๒๐ นวัตกรรม
	๔.๒ จำนวนการทักท้วง ท้วงติง ของผู้ตรวจสอบภายนอก (สตง. ปปช.) ที่มีต่อการปฏิบัติราชการของจังหวัดราชบุรี ตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)	N/A	๐	๐	๐	๐	๐
	๔.๓ จำนวนหน่วยงานราชการที่พัฒนาบริการประชาชนผ่านระบบดิจิทัล	N/A	-	จำนวน ๕ แห่ง	จำนวน ๑๐ แห่ง	จำนวน ๑๕ แห่ง	จำนวน ๑๕ แห่ง
	๔.๔ ร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของรัฐ	N/A	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ ๘๖	ร้อยละ ๘๖
	๔.๕ จำนวนบุคลากรรัฐที่ได้รับการพัฒนาทักษะสากล	N/A	-	จำนวน ๓๐๐ คน	จำนวน ๕๐๐ คน	จำนวน ๑,๐๐๐ คน	จำนวน ๑,๕๐๐ คน

๕. กลยุทธ์และมาตรการและแนวทางปฏิบัติ (Strategic and Guideline to Implement)

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างวิถีชีวิตชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนน่าอยู่ สันติสุขตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริม สนับสนุนชุมชน จัดทำธรรมนูญชุมชน ที่มีวาระ ข้อปฏิบัติของชุมชนที่เป็นสิ่งที่มีคุณค่า และหนุนเสริมการพัฒนาชีวิตที่ดี ตามบริบท และปัญหาความท้าทายของชุมชนตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) สนับสนุนแนวคิดการสานพลังประชารัฐ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย สนับสนุนการสร้างอัตลักษณ์คนราชบุรี และการสร้างค่านิยม ๑๒ ประการสู่การปฏิบัติ มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองราชบุรีให้เป็นเมืองจิตอาสา ทำความดีด้วยหัวใจ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอตำบล และหมู่บ้าน กำหนดให้

เป็นวาระจังหวัดในการให้มีวันจิตอาสาในวันเสาร์สุดท้ายของเดือน พร้อมการสนับสนุนการลงทะเบียนเป็นจิตอาสา การสร้างแรงจูงใจด้วยกลไกอย่างเหมาะสม

๓) ส่งเสริมให้เกิดชุมชนพอเพียงทั่วทั้งจังหวัด สร้างแนวคิด เพื่อการเปลี่ยนวิถีชีวิตแบบเดิมสู่การมีชีวิตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเข้าใจ การพัฒนาทักษะพอเพียง ที่ให้ประชาชนสามารถพัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรม ให้มีห้องเรียนศาสตร์พระราชาในโรงเรียน ในชุมชน ในครอบครัว พร้อมส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาเรียนรู้ และใช้ประโยชน์ การพัฒนาการเรียนรู้ศาสตร์พอเพียงผ่านระบบดิจิทัล การสร้างคนรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียงให้เกิดขึ้นในทุกวัน ทุกหมู่บ้าน

๔) การเสริมสร้างความอบอุ่น ความเข้มแข็งในครอบครัว เน้นการจัดการครอบครัวเสี่ยง ครอบครัวที่มีประวัติการใช้ยาเสพติด และครอบครัวที่มีปัญหาสังคม เน้นการดูแลแบบเข้าถึงจนสามารถจัดการตนเองได้ เป็นครอบครัวสันติสุข

๕) ให้การส่งเสริมกิจการของชุมชนในการอนุรักษ์ ทำนุ บำรุง รักษา วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของชุมชน พร้อมทั้งรณรงค์อย่างจริงจังในการปลูกฝังทักษะทางประเพณี วัฒนธรรมแก่เยาวชน ผ่านการบูรณาการร่วมกับสถาบันการศึกษาในชุมชน โดยการผสมผสานกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาวัฒนธรรม ประเพณี ให้มีถนนสายวัฒนธรรม ประเพณีในจังหวัด พัฒนาในรูปแบบของถนนคนเดินเชิงวัฒนธรรม (Culture Street) และการเชื่อมโยงกับกิจกรรมทางการค้า การท่องเที่ยว พร้อมส่งเสริมให้มีมหกรรมวัฒนธรรม ประเพณีราชบุรี เป็นงานประจำปี เป็นปฏิทินการท่องเที่ยวของจังหวัด

๖) ส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็ง และการขยายของหมู่บ้านศีล ๕ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เน้นการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง การสร้างพันธะสัญญาประชาคมในหมู่บ้าน การสร้างมาตรการจูงใจจากรัฐท้องถิ่น อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งการเฝ้าระวังการกระทำความผิดในหมู่บ้านที่ขัดกับหลักปฏิบัติศีล ๕ อย่างเข้มข้น เพิ่มเติมบทบาทของผู้นำท้องที่ พร้อมการผสมผสานเยาวชน ในการจัดสร้างระบบสายตรวจหมู่บ้านศีล ๕ ในหมู่บ้านที่ให้พันธะสัญญาไว้

๗) ส่งเสริมกิจการทางศาสนา สนับสนุนให้วันอาทิตย์เป็นวันปฏิบัติธรรม สนับสนุนการสร้างพื้นที่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติธรรม การขัดเกลาจิตใจ การนั่งสมาธิ พร้อมทั้งส่งเสริมกิจการทางพระพุทธศาสนา การบวชสามเณรภาคฤดูร้อน การนำเยาวชนกลุ่มเสี่ยงเข้าร่วมในกิจกรรมธรรมบำบัดชีวิต เพื่อสร้างชีวิตใหม่ในกลุ่มเยาวชน

๘) เร่งพัฒนาคนและสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม ยกระดับครอบครัวยากจนให้ผ่านเกณฑ์ จปฐ. ลดจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สิน พัฒนาคอร์ปครัวคนพิการ ผู้สูงอายุ พัฒนาอาชีพและรายได้เพื่อให้หลุดพ้นจากความยากจนสู่การพึ่งตนเอง เน้นการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง วางมาตรการเพื่อการดูแลประชาชนกลุ่มเปราะบางรายบุคคล ผสานกลไกการช่วยเหลือทางสังคมแบบบูรณาการ

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาคนคุณภาพ เสริมสร้างขีดความสามารถประชาชนตลอดช่วงวัยด้วยความรู้ และการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) สนับสนุนการพัฒนาเยาวชนสู่เยาวชนแห่งอนาคต ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ เพื่อพัฒนาตนเอง รองรับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการบริการ สนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมเปลี่ยนแปลงที่เท่าทันสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีขีดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนในจังหวัดให้มีเข้มแข็งเพื่อก้าวสู่โรงเรียนนานาชาติ และการจัดสร้างศูนย์เรียนรู้แห่งอนาคตในจังหวัด ในรูปแบบ Smart TK Park ประจำ

จังหวัด เพื่อให้เป็นศูนย์การจัดการปัญหาแบบครบวงจรสำหรับเด็ก เยาวชน ที่เชื่อมโยงการพัฒนา กับศูนย์ วิศวกรรมปัญญาเยาวชนในระดับอำเภอ และส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนคุณธรรมต้นแบบทุกสถานศึกษา

๒) สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียนให้ทั่วถึง ขยายการศึกษาระดับปฐมวัย ให้ถึง ๓ ขวบอย่างทั่วถึง สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็กให้ครบทุกพื้นที่ พร้อมสนับสนุนหน่วยงานด้าน สาธารณสุข และท้องถิ่น เพื่อการพัฒนา รูปแบบการดูแลแม่ และเด็ก ตามแนวทางการส่งเสริมของการ สาธารณสุข สนับสนุนกิจการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในการปฏิบัติการเชิงรุก เพื่อการดูแลหญิง ตั้งครรภ์ ให้สามารถดูแลตนเองเพื่อความสมบูรณ์ทางกาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ ของแม่และลูกในท้อง สนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กที่สมบูรณ์แบบในทุกท้องถิ่น ให้มีมาตรฐาน มีความทันสมัย ในการส่งเสริม พัฒนาการแก่เด็ก

๓) พัฒนาศักยภาพคนราชบุรีให้มีทักษะภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ ส่งเสริมสนับสนุนการ จัดสร้างศูนย์พัฒนาทักษะสากลในระดับ ตำบล พร้อมสนับสนุนการจัดสร้างห้องเรียนอัจฉริยะ SMART CLASSROOM ในโรงเรียนประจำตำบล สนับสนุนการพัฒนาแพลตฟอร์มกลางของจังหวัด เพื่อการเรียนรู้ของ เยาวชนราชบุรี พร้อมทั้งส่งเสริมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในชุมชน แก่ผู้ด้อยโอกาส เยาวชน ที่ขาดโอกาส

๔) สนับสนุนการพัฒนาเยาวชนสู่เยาวชนแห่งอนาคต ส่งเสริมการต่อยอดทักษะแรงงาน เยาวชนให้สมบูรณ์ในทักษะสากล พร้อมส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการใหม่ในยุค ๔.๐ เน้นการสนับสนุนการ จัดสร้างศูนย์วิวัฒน์ปัญญาเยาวชนในระดับอำเภอ เพื่อเป็นห้องเรียนในการเตรียมเยาวชนสู่โลกอนาคต ที่เท่า ทันการเปลี่ยนแปลง ค้นหาเด็กราชบุรีอัจฉริยะ เยาวชนสุดยอดในจังหวัดราชบุรี หมู่บ้านละ ๑ คน เพื่อเข้าสู่ กระบวนการพัฒนาแบบองค์รวม พร้อมปลูกฝังจิตวิญญาณการสำนึกรักบ้านเกิดตั้งแต่ยังเยาว์ ส่งเสริมการ จัดตั้งกองทุนเด็กอัจฉริยะ เยาวชนสุดยอด เพื่อการสนับสนุนการศึกษา และการคิดค้น การพัฒนา สิ่งที่จะเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาจังหวัด ริเริ่มให้มี (Smart Think Tank) ในระดับตำบล เพื่อรวบรวมเด็กและเยาวชน คนเก่งให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ บ้านเกิดของตนเอง ทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ สนับสนุนกิจการของส่วนราชการในระดับพื้นที่ในรูปแบบเยาวชนจิตอาสาทำดีด้วยหัวใจเพื่อแผ่นดิน

๕) ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ในวัยแรงงาน เพื่อการพัฒนาตนเองเป็นแรงงานคุณภาพ เรียนรู้การสร้างสรรค์นวัตกรรมพัฒนาต่อยอดจากหน้าที่ และการงานอาชีพที่ทำ พัฒนาการเรียนรู้ของ กลุ่มวัยแรงงานเพื่อยกระดับเป็นแรงงานคุณภาพรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและการบริการที่มีมูลค่าสูง โดยเฉพาะแรงงานในภาคการท่องเที่ยว แรงงานภาคการบริการ แรงงานในอุตสาหกรรมเกษตร และ แรงงานรองรับการพัฒนาการบริการดิจิทัล

๖) ส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเองในวัยสูงอายุ ให้มีการจัดสร้างศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุใน ระดับจังหวัดแบบครบวงจร ดูแลแบบองค์รวม พร้อมนำสู่การเป็นแรงงานผู้สูงอายุ การส่งเสริมกิจกรรมของ ผู้สูงอายุ ยกกระดับจังหวัดราชบุรีให้เป็นแหล่งส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำ ด้วยคุณภาพการบริการรัฐ และระบบ สวัสดิการชุมชน มุ่งสู่ความเป็นเมืองสุขภาวะ

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเปราะบางประชากรกลุ่มเปาะบางของจังหวัด และประชาชนคนจนที่ ขึ้นทะเบียนคนจนให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ ทั้งในด้านการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การได้รับขยายการคุ้มครอง ทางสังคม (Social Protection) และสวัสดิการ (Welfare) ที่เหมาะสมอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม และการพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อประกอบอาชีพและยกระดับรายได้ โดย

◆ ส่งเสริมหน่วยงานการศึกษาของจังหวัด ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ถูกจำกัดศักยภาพจากสภาพครอบครัว พื้นที่ และสภาพร่างกาย การดูแลนักเรียนยากจนที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลที่ครอบคลุมตั้งแต่การสร้างรายได้ของครัวเรือน การสนับสนุน ค่าเดินทางไปยังสถานศึกษา และการให้ทุนการศึกษาต่อระดับสูง เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กนักเรียนออกจากโรงเรียนกลางคัน

◆ สนับสนุนหน่วยงานด้านการสาธารณสุขของจังหวัด จัดบริการด้านสุขภาพให้กับประชากรกลุ่มเปราะบาง ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยจัดให้มีกลไกช่วยเหลือและสนับสนุนสวัสดิการชุมชนที่ครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เพื่อให้ประชากรกลุ่มเปราะบาง เข้าถึงบริการจากสถานพยาบาลของรัฐในพื้นที่ได้ อาทิ ค่าใช้จ่าย การเดินทางไปสถานพยาบาล รวมทั้งจัดให้มีบริการด้านสุขภาพเชิงรุก ทั้งในด้านการให้คำปรึกษา การควบคุม และป้องกันกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาเรื้อรังต่อสุขภาพ และการส่งเสริมด้านสุขอนามัย

◆ สนับสนุนหน่วยงานด้านที่ดิน สร้างโอกาสในการมีที่ดินทำกินของตนเองและยกระดับรายได้ โดยการเข้าไปสนับสนุนการมีที่ดินทำกินอย่างยั่งยืนในรูปแบบที่ครบวงจร ตั้งแต่การจัดสรรที่ดินทำกินอย่างมีเงื่อนไข เพื่อป้องกันการเปลี่ยนมือผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินให้แก่กลุ่มคนจนในภาคเกษตรที่ไร้ที่ดินทำกิน การพัฒนาทักษะ ความชำนาญ การจัดสรรเงินทุนตามแนวนโยบายของประเทศเพื่อประกอบอาชีพอย่างทั่วถึง การขยายโอกาสในการเข้าถึงข่าวสารสารสนเทศ และองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพและการสนับสนุนด้านการตลาด ตลอดจนส่งเสริมทักษะการบริหารเงิน เพื่อให้สามารถจัดการรายได้ เงินทุน และหนี้สินอย่างมีประสิทธิภาพ

◆ สนับสนุนท้องถิ่นและส่งเสริมการเพิ่มการจัดสวัสดิการสังคมให้กับกลุ่มเปราะบาง ประชากรคนจน ที่มีรายได้ต่ำสุดอย่างเพียงพอและเหมาะสม อาทิ เพิ่มเบี้ยคนพิการและเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ยากจนให้เพียงพอที่จะดำรงชีพได้ สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยและระบบสาธารณูปโภคให้กับประชากรกลุ่มเปราะบางเพื่อแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเขตเทศบาลต่างๆ ของจังหวัด สนับสนุนชุมชนให้มีการจัดบริการตามความจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ กำหนดเป้าหมายคนจน คนเกือบจน และกลุ่มประชากรที่มีรายได้ต่ำสุด เพื่อให้สามารถระบุประชากรกลุ่มเปราะบางได้ อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

๒) สนับสนุนกลไกของจังหวัดในการกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมทางภารกิจ รวมทั้งกฎหมายในระดับท้องถิ่น กฎระเบียบให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม เพื่อให้ประชากรทุกกลุ่มมีโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐและทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกัน สามารถพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

๓) ส่งเสริมให้ส่วนราชการด้านการศึกษาของจังหวัดมีการกระจายการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพให้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้นระหว่างพื้นที่ โดย (๑) สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรครูมีการกระจายตัวอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้ง มาตรการที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน อาทิ สวัสดิการบ้านพักครู เพิ่มโอกาสในการพัฒนาครู (๒) สร้างระบบความรับผิดชอบ (Accountability) ของการจัดการศึกษา (๓) ขยายการจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้ โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและขาดแคลนครูผู้สอน เน้นการดำเนินการที่สามารถจัดการได้ด้วยกลไกของจังหวัดเป็นสำคัญ

๔) สนับสนุนหน่วยงานแรงงานในจังหวัดเร่งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้แรงงานนอกระบบตระหนักถึงประโยชน์ของการสร้างหลักประกันในวัยเกษียณและประโยชน์จากระบบประกันสังคม รวมถึงการขยายความครอบคลุมของ สวัสดิการด้านการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้มีรายได้น้อย เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ในทุกพื้นที่ และให้การสนับสนุนสถานประกอบการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน (More healthy

more productivity) เน้นการส่งเสริมสุขภาพ และคุณภาพชีวิตแก่แรงงานในสถานประกอบการ แรงงานภาค การเกษตร ที่คำนึงถึงการทำงานที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ เตรียมพร้อมแรงงานรองรับความ เปลี่ยนแปลงสู่สังคมดิจิทัล โดยการพัฒนาทักษะให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากลทั้งด้านภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม ทั้งแรงงานที่อยู่ในสถานประกอบการ และแรงงาน ภาคการเกษตร โดยการฝึกอบรมเชิงรุกเพื่อสร้างแรงงานคุณภาพ

๕) ส่งเสริมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้ประชากรกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่ม เด็ก-เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อให้เข้าถึงบริการของรัฐและโอกาสทาง สังคมได้อย่างเท่าเทียม รวมถึงการได้รับการพัฒนาทักษะให้สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้ตามศักยภาพ และความเหมาะสมของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของกลุ่มข้างต้นให้มีส่วนร่วมในการบริหารและ การตัดสินใจทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของหน่วยงานรัฐ และบริการสาธารณะของจังหวัด ในการพัฒนาอารยะสถาปัตย์ที่เอื้อต่อคนพิการ คน สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

๖) ปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมทางภารกิจคุณธรรม ส่งเสริมการดำเนินภารกิจที่รับผิดชอบ ต่อ สังคม (Corporate Social Responsibility) และผลักดันการบังคับใช้และปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติของส่วน ราชการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคให้ทันต่อรูปแบบสินค้าและบริการที่เปลี่ยนไป

๗) เสริมสร้างสังคมสุขภาพให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงพร้อม กับสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายสุขภาพชุมชนด้านคุณภาพ การบริการ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน โรค การรักษา และฟื้นฟูสุขภาพให้ได้มาตรฐานสากลให้มีรูปแบบการดูแลผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียงในจังหวัดที่ ดูแลถึงที่บ้านในรูปแบบดิจิทัลโฮมวอร์ดและการมีจิตอาสาในการร่วมดูแล

๘) ส่งเสริมการพัฒนาเมืองนิเวศน์สุขภาพดีในระดับชุมชนให้เข้มแข็งรองรับการเป็นเมือง เศรษฐกิจ มุ่งเน้นการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน สู่หมู่บ้านสุขภาพะสีเขียว และสนับสนุนการพัฒนา อนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชายแดน

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย น่าอยู่

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดให้เป็น Safety City ที่มีความทันสมัย ติดตั้งกล้อง CCTV ในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่ท่องเที่ยวในจังหวัด ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยบนถนน การติดตั้งระบบตรวจสอบ ความเร็ว การจัดหาอุปกรณ์ตรวจจับแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่

๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชน เพื่อการปฏิบัติการเชิงรุกกวาดล้างยาเสพติด ส่งเสริมสร้างความปลอดภัย ความมั่นคงภายในที่เข้มแข็ง สร้างชุมชนให้มีความสงบเรียบร้อยด้วยประชาชน และระบบการจัดการชุมชน โดยการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน โดยการสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในชุมชนให้มีขีดความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา มีจุดยืนทางความคิด มีธรรมาภิบาลในการบริหารและพัฒนาชุมชน ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนพึ่งพาตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย และการถ่ายทอดองค์ความรู้ใน ชุมชน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่และการต่อยอดองค์ความรู้ไปสู่เชิงพาณิชย์ รวมทั้งส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างการจัดการความรู้ในชุมชน

๓) สร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังความปลอดภัย ภัยคุกคามในพื้นที่ การพัฒนาขีดความสามารถของหมู่บ้าน ผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ในทุกหมู่บ้านในการจัดการภัยความมั่นคง และภัยคุกคามความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน การสนับสนุนการพัฒนาระบบเครือข่ายที่เข้มแข็งและจัดสร้างพื้นที่กลางให้จิตอาสาใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๔) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการแรงงานที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย โดยการพัฒนาระบบกล้องวงจรปิดในพื้นที่เสี่ยง พื้นที่แนวธรรมชาติ ที่มีความทันสมัย พร้อมทั้งการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติแก่ประชาชนในประเทศเพื่อนบ้านอย่างเข้าใจ และการถือปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหาร การบริการรัฐที่ทันสมัย มีคุณภาพรองรับการเติบโตของจังหวัด การเชื่อมโยงสากล และการเสริมสร้างธรรมาภิบาลเพื่อประชาชนเชื่อมั่น และวางใจ

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) สนับสนุนการพัฒนาบริการของหน่วยงานรัฐของจังหวัดทุกแห่ง และการบริการของหน่วยงานสำนักงานจังหวัดเน้นการเพิ่ม Speed และรอยยิ้มการบริการภาครัฐ โดยการพัฒนาการจัดบริการสื่อสารผ่านระบบ Wi-Fi การปรับปรุงเว็บไซต์ภาครัฐให้เป็นเว็บไซต์นานาชาติ (International Website) การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดในรูปแบบนานาชาติ (ไทย อังกฤษ จีน) รองรับการค้า การลงทุน และการบริการเชื่อมโยงนานาชาติ สนับสนุนให้ทุกส่วนราชการพัฒนาระบบการบริการประชาชนผ่านระบบดิจิทัล

๒) ส่งเสริมการปฏิบัติการ เพื่อการสร้างสรรค์การบริการภาครัฐเคลื่อนที่ การพัฒนาโมเดลอำเภอยิ้ม ตำบลยิ้ม และพัฒนาทักษะสากลแก่บุคลากรภาครัฐ โดยเฉพาะในพื้นที่ท่องเที่ยวอาเซียน และพื้นที่ท่องเที่ยวในประเทศ

๓) การพัฒนาระบบ Smart public service ในรูปแบบการบริการบนระบบดิจิทัล อาทิ คลินิกพาณิชย์บริการธุรกิจเพื่อ SMEs และ Startup การจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการบริการธุรกิจผ่านระบบดิจิทัล การสร้างเวที Business Matching เพื่อ SMEs และ Start up การพัฒนา Platform digit เพื่อการตลาด SMEs และ Start up การบริการการเกษตรเคลื่อนที่ e-Agriculture เป็นต้น

๔) พัฒนาการบริหารทันสมัยและมีธรรมาภิบาลระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัด ส่งเสริมการสร้างแผนแม่บทการพัฒนาเมืองราชบุรี ๒๐ ปี เพื่อการวางทิศทางจังหวัดในอนาคตที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ ๒๐ ปี

๕) สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ เครื่องมือของหน่วยงานให้มีความทันสมัยรองรับการบริการนานาชาติ และมีมาตรฐานสากล ให้การสนับสนุนการพัฒนาอารยะสถาปัตยกรรมในส่วนราชการที่ต้องให้บริการแก่ประชาชน การพัฒนาระบบการบริหารภายในที่มีมาตรฐานสากล และบริการที่เป็นเลิศ

๖) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐ ท้องถิ่น ในการพัฒนาตนเองรองรับความเปลี่ยนแปลง และรองรับการพัฒนาตามยุทธศาสตร์จังหวัด และประเทศ ส่งเสริมการพัฒนาตนเองให้มีทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการเชื่อมโยงการบริการกับนานาชาติ

๗) สนับสนุนการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐตามแนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) ทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางการบริหารขององค์กรรัฐ การเปิดโลกทัศน์ทางการบริหารแก่ผู้บริหาร และบุคลากรรัฐ และส่งเสริมบุคลากรรัฐร่วมเป็นพลเมืองจิตอาสา ทำดีด้วยหัวใจ เพื่อการเสริมสร้างสังคมที่ดีงาม และเสริมภาพลักษณ์ในสายตาของสังคม

แผนงานโครงการและผู้รับผิดชอบ

๑) โครงการราชบุรีเมืองวิถีพอเพียงที่ยั่งยืน

(อำเภอ,พัฒนาชุมชนจังหวัด,ศึกษาธิการจังหวัด,ศาสนาจังหวัด,สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการจังหวัด,วัฒนธรรมจังหวัด)

๒) โครงการพัฒนาประชาชนคุณภาพเพื่ออนาคตราชบุรี

(ศึกษาธิการจังหวัด,ท้องถิ่นจังหวัด,พัฒนาสังคมและความมั่นคงฯ,องค์การบริหารส่วนจังหวัด,อำเภอ,สาธารณสุขจังหวัด, พัฒนาชุมชนจังหวัด)

๓) โครงการลดความเหลื่อมล้ำ ไม่ทิ้งใครไว้ด้านหลัง

(ศึกษาธิการจังหวัด,สาธารณสุขจังหวัด,พัฒนาสังคมและความมั่นคงฯ,ศูนย์ดำรงธรรม,ปกครองจังหวัด,พัฒนาชุมชนจังหวัด)

๔) โครงการราชบุรีเมืองปลอดภัย ๒๔ ชั่วโมง (Safety City)

(อำเภอ,ปกครองจังหวัด,ตำรวจภูธรจังหวัด,หน่วยเฉพาะกิจทัพบกภูธร,กอ.รมน.จังหวัด,ตำรวจภูธรจังหวัด,สาธารณสุขจังหวัด)

๕) โครงการเสริมสร้างความทันสมัยและธรรมาภิบาลรัฐ

(สำนักงานจังหวัด,อำเภอ,ทุกหน่วยงานที่ให้บริการประชาชน)

ตารางแสดงรายละเอียดโครงการ กิจกรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพประชาชน และความมั่นคงในคุณภาพชีวิตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

โครงการ	กิจกรรม (ผู้รับผิดชอบ)		
	กิจกรรมต้นน้ำ (Up Stream)	กิจกรรมกลางน้ำ (Main Stream)	กิจกรรมปลายน้ำ (Down Stream)
๑. โครงการราชบุรีเมืองวิถีพอเพียงที่ยั่งยืน	๑) การพัฒนาปราชญ์ชุมชน ผู้นำศาสตร์พระราชาสู่ชุมชน (ครัวเรือนต้นแบบ ครัวเรือนความดี บนวิถีพอเพียง)	๑) การพัฒนาเมืองราชบุรีสู่สังคมจิตอาสาทำดีด้วยหัวใจ (เปิดทองหลังพระ) ๒) การพัฒนาหมู่บ้าน “ไ้ด้ร่มพระบารมี ชาวราชบุรี บนวิถีพอเพียง” และจัดทำธรรมนูญชุมชนพอเพียง ๓) การพัฒนาห้องเรียนศาสตร์พระราชาในโรงเรียน ๔) การพัฒนาความยั่งยืนโรงเรียนในโครงการกองทุน การศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ๕) การพัฒนาศักยภาพองค์กรตามแนวทางศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	๑) การเพิ่มประสิทธิภาพขยายหมู่บ้านศีล ๕ ทั่วทั้งจังหวัดที่ยั่งยืน ๒) การปฏิรูปการหลุดพ้นความจนด้วยศาสตร์พระราชา ๓) การขับเคลื่อนจังหวัดส่งเสริมคุณธรรม ๔) เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในสถานศึกษาจังหวัดราชบุรี
๒. โครงการพัฒนาประชาชนคุณภาพอนาคตราชบุรี	๑) พัฒนาทักษะชีวิตเยาวชนยกระดับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ Thailand ๔.๐ ๒) พัฒนาทักษะชีวิตเด็กราชบุรี ๔.๐	๑) การยกระดับมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กให้เป็นศูนย์มาตรฐานและทันสมัย ๒) จัดสร้างศูนย์วิวัฒปัญญาประจำอำเภอ เพื่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืน	๑) จัดสร้างอุทยานการเรียนรู้จังหวัดราชบุรี (Smart TK Park) ๒) จัดมหกรรมการศึกษาเด็กราชบุรีสร้างชาติ ๓) พัฒนาศักยภาพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้บริหาร และเยาวชนให้มีความรู้คู่คุณธรรม

	<p>๓) ศูนย์แนะแนวและพัฒนาห้องเรียนอัจฉริยะ (Smart Classroom) ในโรงเรียนประจำตำบล</p> <p>๔) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการแม่และเด็กเชิงรุกถึงครอบครัว หยุดปัญหาแม่วัยใสทั่วจังหวัด</p> <p>๕) การรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดราชบุรี ทูปีนัมเบอร์วัน</p> <p>๖) พัฒนาทักษะสากลแก่ประชาชน (ภาษาอังกฤษ/คอมพิวเตอร์)</p> <p>๗) พัฒนาและเสริมสร้างการรับรู้กฎหมายแก่ยุติธรรมชุมชน</p> <p>๘) การเสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัวกลุ่มเสี่ยง (ครอบครัวไม่ผ่านเกณฑ์ดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัว, ครอบครัวตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควร, ครอบครัวครอบครัวที่ได้รับการสงเคราะห์แบบครอบครัวอุปถัมภ์)</p> <p>๙) เน้นแนวการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพสู่สากล</p> <p>๑๐) สร้างฐานความรู้และทักษะอาชีพในโรงเรียนในพระบรมราชานุเคราะห์</p>	<p>๓) จัดสร้างศูนย์พัฒนาและอภิบาลผู้สูงอายุแบบครบวงจร เพื่อดูแลประชาชนและรองรับการท่องเที่ยว</p> <p>๔) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นจังหวัดราชบุรี</p> <p>๕) พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดินแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน</p> <p>๖) ส่งเสริมการสร้างพลังชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการบูรณาการแผนระดับตำบล</p> <p>๗) ปฏิบัติธรรมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด และอบายมุข</p> <p>๘) ริโพรไฟล์การเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง</p> <p>๙) ก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลคูบัว</p>	<p>๔) จัดมหกรรมเปิดโลกอาชีพ ๔.๐ อาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี</p> <p>๕) จัดสร้างอาคารเอนกประสงค์โรงเรียนวัดสันติการามวิทยาในพระบรมราชานุเคราะห์ เพื่อใช้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความคิด คุณธรรม</p>
<p>๓. โครงการลดความเหลื่อมล้ำ ไม่ทิ้งใครไว้ด้านหลัง</p>	<p>๑) การพัฒนาโรงเรียนและการจัดการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล</p> <p>๒) การพัฒนาโรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>๓) การสร้างจิตอาสาเพื่อการดูแลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม</p> <p>๔) พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครใหม่ที่ปฏิบัติงานในระบบการแพทย์ฉุกเฉิน</p> <p>๕) การพัฒนาทักษะแรงงานผู้สูงอายุ เพื่อเข้าสู่อาชีพที่พึ่งตนเองได้</p>	<p>๑) การพัฒนาการบริการทางการแพทย์ที่เป็นเลิศ (Service Excellence)</p> <p>๒) สร้างสุขสังคมสูงอายุโพธาราม</p> <p>๓) การสร้างบ้านให้ผู้ด้อยโอกาสคนจน และคนพิการ</p> <p>๔) การสร้างรูปแบบการดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงดิจิทัลโฮมวอร์ด</p> <p>๕) พัฒนาระบบการช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยฉุกเฉิน</p> <p>๖) การส่งเสริมการพัฒนาจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ</p>	<p>๑) ศูนย์แพทย์เชี่ยวชาญโรงพยาบาลบ้านโป่ง</p> <p>๒) การจัดสร้างศูนย์ฟื้นฟูผู้สูงอายุ, ผู้ป่วยเรื้อรัง, ผู้พิการ</p> <p>๓) การพัฒนาจัดการร้องเรียนของประชาชนผ่านศูนย์ดำรงธรรมในระบบดิจิทัล</p> <p>๔) สื่อบล็อกปัญญา สร้างสรรค์การเรียนรู้สู่ Student Centric</p> <p>๕) สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม เมืองแห่งพระราชา</p>

	๒) ระดมพลังทุกภาคส่วนร่วมแก้ปัญหาในพื้นที่		
๔. โครงการราชบุรีเมืองปลอดภัย ๒๔ ชั่วโมง (Safety City)	<ul style="list-style-type: none"> ๑) การพัฒนาชุมชนปลอดภัย ๒) การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความสงบเรียบร้อยแก่ผู้นำท้องที่และคณะกรรมการหมู่บ้าน ๓) การพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและระบบการส่งต่อ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑) จัดตั้งกล้อง CCTV ทั่วทั้งจังหวัด ๒) การจัดการความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ชายแดน ๓) การสร้างค่านิยมในความรักสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๔) การเฝ้าระวังความไม่ปลอดภัยทางถนน (จัดหาชุดตรวจแอลกอฮอล์และระบบตรวจสอบความเร็ว 	<ul style="list-style-type: none"> ๑) ท่องเที่ยวปลอดภัยด้วยระบบดิจิทัล (Safety Rich bard) ๒) การพัฒนาระบบเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลอุบัติเหตุทางถนน
๕. โครงการเสริมสร้างความทันสมัยและธรรมาภิบาลรัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ๑) พัฒนาทักษะสากลแก่กำลังคนภาครัฐ ๒) จัดทำแผนแม่บทพัฒนาจังหวัดราชบุรี ๒๐ ปี ๓) การพัฒนารูปแบบการบริการประชาชนที่ทันสมัย (Smart Service) 	<ul style="list-style-type: none"> ๑) การส่งเสริมความเป็นเลิศ และธรรมาภิบาลภาครัฐ ๒) การพัฒนาฐานข้อมูล และสารสนเทศกลางของจังหวัดบนระบบดิจิทัล ๓) พัฒนาการจัดบริการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมในท้องถิ่นและชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ๑) การติดตั้ง wifi สาธารณะในพื้นที่เมือง และพื้นที่ท่องเที่ยว (Public wifi) ๒) การพัฒนาระบบประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเกิดเหตุสาธารณภัยและการติดตามผลการดำเนินการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๑. แนวคิดและหลักการ (Strategic Concept)

จังหวัดมีเป้าหมายสำคัญในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ ใช้อย่างสมดุล มุ่งสร้างให้มีพื้นที่ต้นแบบนิเวศที่ยั่งยืน และบูรณาการความร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วนอย่างเข้มแข็ง ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในระบบนิเวศป่าเขาให้มีความอุดมสมบูรณ์ การจัดการนิเวศนํ้าแม่กลอง และใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่า หนุนเสริมการพัฒนาการเกษตร การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมเกษตร และการเกษตรเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร โดยเร่งรัดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับลุ่มน้ำ ของจังหวัดอย่างบูรณาการตามแนวทางการพัฒนาของประเทศโดยมีคณะกรรมการลุ่มน้ำ เป็นกลไกขับเคลื่อนหลักในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่กำหนดกรอบการบริหารจัดการ การพัฒนา การใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำของลุ่มน้ำ และจัดทำแผนงาน/โครงการต่างๆ ด้านน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต และเสริมสร้างเครือข่ายการประสานงานและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างภาคประชาชนในพื้นที่ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคราชการ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำ ต้นทุนและระบบกระจายน้ำให้ดีขึ้นด้วยการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็กในลักษณะรวมกลุ่มพื้นที่ โดยให้ความสำคัญกับพื้นที่ชนบทที่จังหวัดจะมีความเสี่ยงในอนาคตต่อการขาดแคลนน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค บริโภค โดยใช้ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน และการจัดทำฝาย โดยชุมชน ตลอดจนศึกษาทางเลือกที่เหมาะสมและมีความคุ้มค่าในบางพื้นที่ เพื่อการพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ประโยชน์ เพื่อการเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้น้ำและการจัดสรรน้ำต่อหน่วยในภาคการผลิตให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้สูงขึ้นทั้งในและนอกเขตพื้นที่ชลประทาน โดยปรับเปลี่ยนชนิด วิธีการ หรือรูปแบบการปลูกพืชให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำเก็บกักและ ศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งความต้องการของตลาด (Zoning) ส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างจริงจัง ร่วมกับการบำบัดและการนำน้ำกลับมาใช้ซ้ำในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดและพื้นที่เขตเศรษฐกิจของจังหวัด

ในด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาและความท้าทายของจังหวัดราชบุรี คือการจัดการขยะตกค้าง ปัญหา ปริมาณขยะที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๕๙ มีปริมาณขยะถึง ๓๕๗,๒๕๖.๘๗ ตัน/ปี หรือ ๘๗๘.๗๙ ตัน/วัน และมีปริมาณขยะที่กำจัดไม่ถูกต้องถึง ๒๓๐.๖๗ ตัน/วัน หรือ ๘๔,๑๗๔.๕๕ ตัน/ปี มี ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ ๗๖,๗๗๔.๘๐ ตัน/ปี และยังมีขยะมูลฝอยตกค้างถึง ๑๗,๔๓๓ ตัน/ปี นอกจากนี้ยังมีของเสียอันตรายในชุมชนประมาณ ๑,๙๐๙ ตัน/ปี แต่สามารถจัดการได้เพียง ๑,๓๔๐ ตัน/ปี

และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีการจัดการขยะอันตราย ไม่มีบริการเก็บขนจำนวน ๕๖๙ ตัน/ปี แม้ว่าท้องถิ่นจะมีการรณรงค์การคัดแยกของเสียในชุมชนนอกจากขยะมูลฝอยทั่วไป แต่ยังมีข้อจำกัดในการรวบรวมและขนส่งไปรีไซเคิลหรือกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ แนวทางสำคัญของจังหวัดในการปรับแผนจึงเน้นการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะตกค้างสะสมในพื้นที่วิกฤตการสร้างกลไกเพื่อการคัดแยกขยะสนับสนุนการแปรรูปเป็นพลังงานการลดปริมาณขยะรวมทั้งสร้างวินัยคนในจังหวัดเพื่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืน ผลักดันการจัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับจังหวัด อำเภอและระดับท้องถิ่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการร่วมลงทุนของภาคเอกชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะ สนับสนุนการจัดการขยะที่ครบวงจรตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง โดยลดปริมาณการผลิตขยะและส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด ส่งเสริมการแปรรูปขยะมูลฝอยและวัสดุที่เหลือจากกระบวนการผลิตเป็นพลังงาน โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ ผลักดันท้องถิ่นออกมาตรการจัดการของเสียอันตรายชุมชน โดยเฉพาะซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยมาตรการส่งเสริมและมาตรการบังคับตั้งแต่ต้นทางรวมถึงการควบคุมการนำเข้า จัดให้มีแหล่งรวบรวมและแหล่งรับการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน พัฒนาระบบควบคุมการขนส่งของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐาน สร้างวินัยของคนในจังหวัดมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้ปลูกจิตสำนึก และสร้างความตระหนักให้ประชาชน นักเรียน เยาวชน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนในด้านทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาที่ผ่านมา และมีความท้าทายในอนาคต คือการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของป่า การจัดการปัญหารุกป่าที่ทางสาธารณะ พื้นที่ธรรมชาติ และการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ท่องเที่ยว พื้นที่เมือง และการเตรียมการพัฒนาในพื้นที่เศรษฐกิจ ในพื้นที่ยังมีปัญหาความมั่นคงทางพลังงาน และการจัดการทรัพยากรที่ใช้ประโยชน์อย่างสมดุล รองรับการท่องเที่ยว และการพัฒนาของพื้นที่ รวมถึงการจัดการสาธารณสุขเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสมดุลต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ (Strategic Objective)

- ๑) เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ
- ๒) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน
- ๓) เพื่อลดปัญหาสาธารณสุข (ทางธรรมชาติและอุบัติเหตุ) ในทุกพื้นที่ให้ลดลง

๓. เป้าประสงค์ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Goal)

- ๑) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่สีเขียว พื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ๒) จังหวัดมีความมั่นคงทางพลังงาน สามารถพึ่งตนเองทางพลังงานได้มากขึ้น
- ๓) ปัญหาสิ่งแวดล้อม ขยะ น้ำเสีย สาธารณภัย การบุกรุก การทำลายทรัพยากรธรรมชาติลดลง

๔. ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของเป้าประสงค์ (Key Performance Indicator and Target)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
๑. ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่สีเขียว พื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง	๑.๑ จำนวนชุมชนต้นแบบการจัดการระบบนิเวศน์ที่สมบูรณ์	-	-	จำนวน ๒๐ ชุมชน	จำนวน ๓๐ ชุมชน	จำนวน ๔๐ ชุมชน	จำนวน ๕๐ ชุมชน
	๑.๒ อัตราการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น	๑,๐๘๑,๓๘๗ ไร่ (ปี ๒๕๕๗)	ร้อยละ ๐.๐๕	ร้อยละ ๐.๑๐	ร้อยละ ๐.๑๕	ร้อยละ ๐.๒๐	ร้อยละ ๐.๒๕
	๑.๓ จำนวนพื้นที่/โครงการเพื่อการจัดการน้ำทั้งระบบของจังหวัด	-	-	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕
๒. จังหวัดมีความมั่นคงทางพลังงาน สามารถพึ่งตนเองทางพลังงานได้มากขึ้น	๒.๑ จำนวนแหล่งพลังงานทดแทน พลังงานทางเลือกของจังหวัด	-	-	จำนวน ๕ แหล่ง	จำนวน ๑๐ แหล่ง	จำนวน ๑๕ แหล่ง	จำนวน ๒๐ แหล่ง
	๒.๒ สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากรลดลง	N/A	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๖.๕	ร้อยละ ๗	ร้อยละ ๗.๕	ร้อยละ ๘
๓. ปัญหาสิ่งแวดล้อม ชยะ น้ำเสีย สาธารณภัย การบุกรุก การทำลายทรัพยากรธรรมชาติลดลง	๓.๑ คุณภาพน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดที่มีกฎหมายควบคุมอยู่ในระดับมาตรฐาน	ร้อยละ ๗๙ (ปี ๒๕๕๘)	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๑	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๓	ร้อยละ ๘๔
	๓.๒ ร้อยละของปริมาณขยะในพื้นที่จังหวัดลดลง	ร้อยละ ๕๕ (ปี ๒๕๖๐)	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐
	๓.๓ ชยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	๔๖,๐๘๔.๙๐ ตัน (ปี ๒๕๕๙)	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐
	๓.๔ ร้อยละการลดลงของการจ่ายเงินชดเชยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ	N/A	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕
	๓.๕ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของการประกอบกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	มีการอนุรักษ์ พันธุกรรม ประมาณ	-	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
		๒๐๐ ชนิดพันธุ์					

๕. กลยุทธ์และมาตรการและแนวทางปฏิบัติ (Strategic and Guideline to Implement)

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มความมั่นคงทางทรัพยากรทางธรรมชาติ ให้มีความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) ยกกระตือรือร้นการบริหารจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาคความเสื่อมโทรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีธรรมาภิบาล ให้เป็นจังหวัดต้นแบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเมืองที่พัฒนาแล้ว ที่เทียบเคียงได้กับสากล

๒) พัฒนาระบบการจัดการให้มีคลังน้ำดิบเพื่อการพึ่งตนเองและตอบสนองการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำมีความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานยกระดับจังหวัดสู่ต้นแบบการเป็นต้นแบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของเมืองที่พัฒนาแล้วของประเทศไทยที่เทียบเคียงได้กับสากล โดยเน้นการบรรลุเป้าหมายป้องกันพื้นที่ป่าไม้ไม่ให้อุทกภัยเพิ่มและป่าคงความสมบูรณ์

๓) เสริมสร้างชุมชนให้เป็นต้นแบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีระบบนิเวศชุมชนที่ อุดมสมบูรณ์ โดยเน้นการรักษาพื้นที่ป่าชุมชน การส่งเสริมการปลูกป่าในชุมชน การอนุรักษ์ ชุดลอกคลอง การจัดการพื้นที่แอ่งน้ำของชุมชน การอนุรักษ์และเพิ่มประชากรสัตว์น้ำ เพิ่มสัตว์ประจำถิ่น เพิ่มพืชน้ำพืชประจำถิ่น การจัดการการใช้สารเคมีในพื้นที่เกษตร การส่งเสริมป่าสมุนไพรในชุมชน และการสร้างนักอนุรักษ์ที่เข้มแข็งในชุมชนให้กระจายทุกชุมชน สนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติชุมชนอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมกิจการภาคธุรกิจร่วมรักษาธรรมชาติ และการปลูกป่า

๔) สร้างเสริมความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นแหล่งอาหาร และฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวและการเกษตรที่ยั่งยืน เติมความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศภูเขา ลำน้ำป่ล่อยสัตว์น้ำ พืชน้ำในแม่น้ำแม่กลอง เพื่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ การพัฒนาความหลากหลายทางระบบนิเวศในพื้นที่ป่าต้นน้ำ พื้นที่ป่าหลักของจังหวัด พร้อมสนับสนุนกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติและหน่วยอนุรักษ์ทุกแห่งในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการสร้างความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ

๕) สร้างมาตรการเชิงรุกทางด้านการพัฒนาที่เติบโตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงข้อจำกัดของพื้นที่ ข้อจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สามารถรองรับได้กับการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด ให้มีการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจทั้งด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ พลังงานไฟฟ้า พร้อมทั้งจัดระเบียบเมือง ผังเมือง โดยเฉพาะเมืองและพื้นที่ท่องเที่ยว มุ่งเน้นการเติบโตอย่างสมดุลเป็นสำคัญ

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร การจัดการน้ำท่วม น้ำแล้ง เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ชลประทาน โดยการเพิ่มปริมาณน้ำ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำ ตามสภาพของพื้นที่อย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่การเกษตร และสร้างเป็นเครือข่ายชลประทานที่สมบูรณ์ รวมทั้งการศึกษาความเป็นไปได้ในการผันน้ำจากแหล่งน้ำหลักมาใช้เพื่อการชลประทานภายในจังหวัด

๒) พัฒนามาตรการการบริหารจัดการน้ำเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการแหล่งน้ำ เพื่อเชื่อมโยงสู่กระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมที่ไม่กระทบต่อสมดุลของธรรมชาติและความเป็นภัยคุกคามต่อการส่งเสริมการเกษตร

๓) ส่งเสริมการจัดระเบียบโรงงานอุตสาหกรรมตลอดลำน้ำหลักเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการนำน้ำจากกระบวนการผลิตกลับมาใช้ซ้ำและการบำบัดน้ำก่อนปล่อยทิ้ง

๔) ส่งเสริมชุมชนที่อยู่รายรอบโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อร่วมติดตาม เฝ้าระวังการใช้น้ำ การจัดการน้ำเสีย การปล่อยน้ำพร้อมทั้งส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินกิจกรรมที่รับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Business Social Enter prices)

๕) ส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมสร้างแหล่งน้ำต้นทุนภายในโรงงานเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองรองรับอุตสาหกรรมในยามฉุกเฉิน และการพัฒนาระบบแผนงานด้านน้ำของภาคอุตสาหกรรม การจัดการความเสี่ยงและวิกฤตสิ่งแวดล้อม แกไขแบบบูรณาการ รวมทั้งการขยายพื้นที่บำบัดน้ำเสีย และการส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด การส่งเสริมนวัตกรรมโรงงานสีเขียว

๖) ฟื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิมหรือตามแผนที่วางไว้ การปรับปรุงคันกันน้ำ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝาย ระบบระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการปรับปรุงทางระบายน้ำ ขุดคลอง ขจัดสิ่งกีดขวางในคูคลอง เพื่อบริหารจัดการน้ำหลากในพื้นที่เฉพาะ และการเสริมคันกันน้ำ พร้อมทั้งเพิ่มและปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นาและแหล่งน้ำชุมชนโดยการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำในระดับไร่นาของเกษตรกร ให้สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของดินภูมิประเทศขนาดพื้นที่เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำไว้ใช้ตลอดทั้งปี

๗) การจัดการลุ่มน้ำหลักแม่น้ำแม่กลอง เพื่อการลดปัญหาอุทกภัย และแก้ปัญหาภัยแล้ง การจัดสร้างแก้มลิงตลอดลำน้ำหลักการสร้างฝายตลอดลำน้ำหลัก ลำน้ำรอง การสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดกลางขนาดเล็กในพื้นที่การเกษตรของเกษตรกร พร้อมทั้งการเชื่อมโยงแหล่งน้ำหลักเพื่อการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และการท่องเที่ยว ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อการเกษตร เพื่อการจัดการน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำ การติดตามคุณภาพน้ำในแม่น้ำหลัก และนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำของจังหวัด พร้อมส่งเสริมให้ประชาชน เกษตรกร มีส่วนร่วมสำคัญในการพัฒนาการบริหารจัดการในพื้นที่

๘) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข เพื่อรองรับภาวะโลกร้อนและการคุ้มครองประชาชน (เน้นการสร้างพื้นที่สีเขียวตามมาตรฐานสากลทุกชุมชน/หมู่บ้าน มีการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสียที่เกิดขึ้น ร้อยละ ๑๐๐ และมีระบบการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย โดยกลไกพระราชรัฐ ๑๐ แห่ง พร้อมส่งเสริมการมี การใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เกิด Green hotel Green Resort ๑,๐๐๐ แห่ง) พัฒนาจังหวัดให้เป็นต้นแบบการจัดการรองรับการปรับตัว รองรับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพัฒนาขีดความสามารถของสังคม ชุมชนในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการสาธารณสุข ส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Total GreenCity)

๙) การพัฒนานวัตกรรมในระบบดิจิทัล เพื่อการสื่อสารสาธารณสุขสู่ประชาชน ชุมชน นักท่องเที่ยว ในการฉลาดรู้อย่างเท่าทันการเกิดภัย และการช่วยเหลือตนเอง เน้นการพัฒนากระบวนการสื่อสารสาธารณสุขในจุดเสี่ยงผ่านรูปแบบ คิวอาร์โค้ด โดยเฉพาะในพื้นที่ท่องเที่ยวหลักและพื้นที่เสี่ยงของจังหวัด

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน เพื่อการพึ่งตนเองของชุมชน เกษตรกร และพลังงาน เพื่อการส่งเสริมการผลิตของอุตสาหกรรมสีเขียว

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียภายในฟาร์ม เพื่อลดความสกปรกในน้ำเสียจากฟาร์มสุกร โค และสามารถตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การช่วยลดมลภาวะเรื่องกลิ่น แผลงวัน น้ำเสีย และตอบสนองด้านการผลิตพลังงานทดแทน เช่น ผลิตพลังงานจากก๊าซชีวภาพ (มูลโค สุกร) เสริมสร้างความพร้อมในการพัฒนาความมั่นคงทางพลังงาน มุ่งเน้นการพัฒนาและผลิตพลังงานทดแทน และการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และใช้พลังงานในชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อลดปัญหาโลกร้อน และการสร้างศูนย์การเรียนรู้พลังงานทดแทนการสร้างระบบก๊าซชีวภาพจากมูลโค สุกร สำหรับใช้ในครัวเรือน เพื่อทดแทนการใช้ก๊าซแอลพีจี (LPG)

๒) ส่งเสริมการสร้างระบบสูบน้ำจากพลังงานแสงอาทิตย์ สำหรับใช้เพื่อการเกษตร และชุมชน แทนการใช้พลังงานจากไฟฟ้าและน้ำมัน และปรับเปลี่ยนระบบสูบน้ำทางท่อของสถานีสูบน้ำเพื่อการเกษตรให้สามารถใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ได้ เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้า

๓) จัดหาเทคโนโลยีเตาชีวมวลสำหรับใช้ในครัวเรือน เพื่อทดแทนการใช้ก๊าซแอลพีจี(LPG) และลดปริมาณขยะ

๔) สนับสนุนส่วนราชการ เอกชน เปลี่ยนหลอดไฟเป็นหลอดไฟประหยัดพลังงาน พร้อมส่งเสริมปรับเปลี่ยนเสาไฟประติมากรรมในสถานที่ท่องเที่ยวเป็นระบบพลังงานแสงอาทิตย์ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ส่วนราชการพัฒนาระบบประหยัดพลังงานโดยเฉพาะในถนนสาธารณะทั้งเส้นทางหลักและเส้นทางรอง (หลอดประหยัดไฟ พลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์)

๕) เสริมสร้างความสมดุลของความต้องการการใช้ไฟฟ้าในจังหวัด เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและการเติบโตของเมือง

๖) ส่งเสริมให้ชุมชนนำมาตรการการสร้างจิตสำนึกในการเป็นหมู่บ้านอนุรักษ์พลังงานโดยร่วมมือกับ อปท.และภาคีเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนานิเวศน์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดขยะ ลดน้ำเสีย ลดมลพิษ ด้วยกลไกชุมชน และการจัดการแบบมีส่วนร่วม

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑) เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองให้เป็นเมืองในสวนและเป็นสวนในเมือง (City in the garden & Garden in the city) เป็นเมืองสะอาดของประเทศ (Clean & Green City) ให้มีพื้นที่สีเขียวตามมาตรฐานสากลทุกชุมชน/หมู่บ้าน พัฒนาให้มีการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย โดยกลไกประชารัฐ ๑๐ แห่ง ส่งเสริมให้มีการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เกิด Green hotel Green Resort จำนวน ๑๐๐ แห่ง

๒) การลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนด้วยกระบวนการต่างๆ โดยเน้นการพัฒนาในพื้นที่ที่มีปัญหา พื้นที่เมือง พื้นที่ท่องเที่ยว โดยการลดปริมาณขยะมูลฝอยประกอบด้วยกระบวนการต่างๆ ได้แก่ การคัดแยกขยะมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้ได้มากที่สุด เป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะส่งเข้าสู่สถานที่กำจัด ซึ่งจะทำให้องค์กรท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนนั้นๆ ลดภาระในการกำจัดขยะมูลฝอย นอกจากนี้การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ยังเป็นการเพิ่มมูลค่าของขยะมูลฝอย และเป็นการสร้างจิตสำนึกเบื้องต้นในการรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนอีกด้วย โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

- การคัดแยกนำขยะมูลฝอยที่สามารถใช้ประโยชน์ได้กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุดมีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ ได้แก่ ส่งเสริมท้องถิ่น การกำหนดกฎระเบียบให้ประชาชนและผู้ประกอบการมีคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนคัดแยกขยะมูลฝอย หรือส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนคัดแยกขยะมูลฝอย หรือส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนจัดตั้งศูนย์ เพื่อรองรับขยะมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ รวมทั้งการสนับสนุนผู้คัดแยกรายย่อยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกจากแหล่งกำเนิด
- การส่งเสริมการใช้สินค้าจากวัสดุที่ใช้แล้วมีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ การควบคุมการนำวัสดุและสินค้าใช้แล้วจากต่างประเทศ เพื่อเป็นวัตถุดิบ ในกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัด
- การส่งเสริมและสนับสนุนทุกภาคส่วนในจังหวัดร่วมดำเนินการลดปริมาณขยะมูลฝอยประเภทบรรจุภัณฑ์ที่กำจัดยากตามแนวทางการพัฒนาของประเทศ
- การนำเทคโนโลยีสะอาดมาประยุกต์ใช้ในการลดการเกิดของเสีย มีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ ได้แก่ การสร้างกลไกจูงใจจากจังหวัดในการกระตุ้น และการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย หรือของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมของจังหวัด
- สนับสนุนให้เกิดกลไกของจังหวัด เพื่อการแลกเปลี่ยนของเสียจากกระบวนการผลิตที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกระหว่างโรงงาน ก็เป็นมาตรการที่เสนอสำหรับแนวทางการนำเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ในการลดการเกิดของเสีย สนับสนุนการศึกษาวิจัย และพัฒนานวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสะอาด เพื่อลดการเกิดของเสียและลดปริมาณขยะมูลฝอย เช่น การนำวัสดุเหลือใช้จากอุตสาหกรรมเกษตรในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล อุตสาหกรรมแปรรูปสับปะรด อุตสาหกรรมแปรรูปทุเรียน เพื่อพัฒนาเป็นปุ๋ยเพื่อการเกษตร เป็นต้น
- เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยขนาดใหญ่ โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือแหล่งกำเนิด ขยะมูลฝอยเฉพาะจุด เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมจังหวัดมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตามแนวทาง ดังนี้
- การส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอยมีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ ได้แก่ การพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดระบบการเก็บรวบรวม และขนส่งขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดให้มีประสิทธิภาพ กำหนดเกณฑ์ปฏิบัติหรือมาตรฐานในการจัดการขยะมูลฝอย รวมทั้งการลดของเสียและการใช้ประโยชน์ของเสียชุมชน
- ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นผู้รับจ้างบริการดำเนินงานและดูแลรักษาระบบจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำกับดูแล และกำหนดกฎระเบียบการควบคุมดูแล

ภาคเอกชน เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การกำหนดอัตราการจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับต้นทุนในการจัดการ การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลรักษาระบบบำบัดและกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรรับผิดชอบโครงการกำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งอบรมให้ความรู้ด้านวิชาการและการบริหารจัดการแก่หน่วยงานระดับท้องถิ่น

- การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยบริเวณแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยขนาดใหญ่ ซึ่งมีประชาชนใช้บริการเป็นจำนวนมาก มีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ ได้แก่ มาตรการกำหนดกฎระเบียบในการจัดการมูลฝอยของสถานที่ท่องเที่ยวทุกประเภทและสถานียขนส่ง ส่วนขยะมูลฝอยจากการก่อสร้างจะต้องผนวกให้เป็นเงื่อนไขการจัดการในสัญญาของโครงการสร้างต่างๆ ตั้งแต่ขั้นตอนการขออนุญาต เพื่อให้เจ้าของรับผิดชอบในการขนและกำจัด ตามอำนาจของท้องถิ่นนั้นๆ
- เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายชุมชนและขยะมูลฝอยติด เชื้อจาก สถานบริการสาธารณสุขต่างๆ ตามแนวปฏิบัติดังนี้
- การส่งเสริมให้มีการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายชุมชนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการมีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ ได้แก่ ส่งเสริมท้องถิ่นดำเนินการกำหนดกฎระเบียบให้ประชาชนมีการคัดแยกของเสียอันตรายจากขยะมูลฝอยทั่วไป และส่งเสริมให้มีการแข่งขันในระบบการจัดการบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย พร้อมให้การสนับสนุน ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้มีระบบการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยอันตรายชุมชนที่ถูกต้องและปลอดภัย
- การส่งเสริมให้มีการจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ ได้แก่ การเพิ่มสมรรถนะหรือศักยภาพให้กับโรงพยาบาลท้องถิ่นให้สามารถจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การผลักดันและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้ออยู่แล้วสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ สนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม นอกจากนั้นต้องมีการเพิ่มศักยภาพของโรงพยาบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะติดเชื้อ และมีการกำหนด อัตราค่าบริการที่เหมาะสมและคุ้มทุน
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนนับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการจัดการขยะมูลฝอย เริ่มตั้งแต่เป็นผู้บริโภคสินค้าและผู้ผลิตขยะมูลฝอย ดังนั้นมาตรการต่างๆ ที่นำเสนอขึ้นมาจะประสบความสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและการมีจิตสำนึกที่ดีของประชาชน โดยเน้น
- การสร้างจิตสำนึกด้านการจัดการขยะมูลฝอยให้กับประชาชนมีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ ได้แก่ เร่งประชาสัมพันธ์การใช้สินค้าจากวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่ ให้เป็นที่ยอมรับแก่กลุ่มแม่บ้าน ประชาชน และองค์กรของรัฐ การส่งเสริมให้ลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกในกลุ่มผู้จำหน่ายสินค้า รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการให้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยอันตรายต่อชุมชน เพื่อให้ประชาชนตระหนักในอันตรายของขยะมูลฝอย
- ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและตรวจสอบการทำผิดกฎหมายด้านการจัดการขยะมูลฝอย มีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ ได้แก่ มาตรการการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ตลอดจนสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนร่วมกันสอดส่องดูแลและเฝ้าระวังผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งสร้างกฎเกณฑ์ร่วมกันในสังคมที่เกี่ยวข้องในการควบคุมพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

- การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการจัดการขยะมูลฝอยของท้องถิ่น มีมาตรการสนับสนุนสู่ความสำเร็จ กำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้โรงเรียน วัด และชุมชนอื่นๆ เป็นศูนย์กลางให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย หรือรณรงค์ให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะมูลฝอยแล้วนำไปยังจุดรองรับของชุมชนหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดเก็บขยะมูลฝอย

๖. แผนงานโครงการและผู้รับผิดชอบ

๑) โครงการเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ระบบนิเวศของจังหวัดราชบุรี

(ทรัพยากรน้ำภาค ๗,ป่าไม้จังหวัด,สวนรุกชาติถ้าจอมพล,ประมงจังหวัด,ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดราชบุรี,ปกครองท้องถิ่นจังหวัด,เกษตรจังหวัด)

๒) โครงการการบริหารจัดการน้ำที่สมดุลและยั่งยืน

(ปกครองท้องถิ่น,อำเภอ,เกษตรจังหวัด,ชลประทานจังหวัด,โครงการชลประทานราชบุรี,อุตสาหกรรมจังหวัด)

๓) โครงการเมืองมั่นคงทางพลังงาน

(พลังงานจังหวัด,แขวงทางจังหวัด)

๔) โครงการพัฒนานิเวศเมืองที่ยั่งยืน

(อบจ.,สวนรุกชาติถ้าจอมพล,สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ (บ้านโป่ง),ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด,ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาค ๘,ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด,อปท.,พลังงานจังหวัด,เทศบาลเมือง,อบต.)

ดังแสดงความสัมพันธ์ของโครงการ และกิจกรรมตามหลักของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่มีกิจกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในตารางดังนี้

ตารางแสดงรายละเอียดโครงการ กิจกรรม เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ด้วยห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

โครงการ	กิจกรรม (ผู้รับผิดชอบ)		
	กิจกรรมต้นน้ำ (Up Stream)	กิจกรรมกลางน้ำ (Main Stream)	กิจกรรมปลายน้ำ (Down Stream)
๑. โครงการเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ระบบนิเวศของจังหวัดราชบุรี	๑) ส่งเสริมบริหารจัดการป่าชุมชน ๒) การผลิตและส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็ว (ยูคาลิปตัส,กระถิน, เทพา, ชี้เหล็ก) เพื่อพลังงานทดแทนในจังหวัดราชบุรี ๓) อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ภายในสวนรุกชาติถ้าจอมพล ๔) พัฒนาพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำให้เป็นแหล่งพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำธรรมชาติเพื่อพัฒนาเป็นปลาหน้าวัด	๑) การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ในแม่น้ำแม่กลอง ๒) การจัดการระบบนิเวศน์ในชุมชน	๑) การส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานและนิเวศน์ป่าเขาคרבวงจร ๒) ส่งเสริมและคุ้มครองป้องกันความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ป่าเขาและสัตว์ป่า
๒. โครงการการบริหารจัดการน้ำที่สมดุลและยั่งยืน	๑) การเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการน้ำ เพื่อคุณภาพชีวิตของชุมชน	๑) การขยายพื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตร	๑) การฟื้นฟูป่าต้นน้ำลุ่มแม่น้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำสาขาภาษี

	<p>๒) การพัฒนากลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อการเกษตรที่เข้มแข็ง</p> <p>๓) การพัฒนาแหล่งเก็บน้ำในจังหวัดราชบุรี</p> <p>๔) การจัดระเบียบการใช้น้ำและปล่อยน้ำทิ้งในโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>๕) การจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่การเกษตร (Product Champion)</p>	<p>๒) การปรับปรุงคั่นกั้นน้ำ อ่างเก็บน้ำ ระบบระบายน้ำเพื่อการเกษตร</p>	
๓. โครงการเมืองมั่นคงทางพลังงาน	<p>๑) การจัดสร้างศูนย์เรียนรู้พลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือก</p> <p>๒) การส่งเสริมความเข้มแข็งหมู่บ้านอนุรักษ์พลังงาน</p> <p>๓) จัดทำบ่อบำบัดน้ำเสียในฟาร์ม (สุกร, โค)</p>	<p>๑) การส่งเสริมผลิตพลังงานจากก๊าซชีวภาพ</p> <p>๒) ส่งเสริมการใช้โซลาร์เซลล์ในแปลงเกษตร</p> <p>๓) การสนับสนุนส่วนราชการและสถานศึกษาให้เป็นหน่วยงานประหยัดพลังงาน</p>	<p>๑) การสร้างระบบสูบน้ำจากพลังงานแสงอาทิตย์ในพื้นที่เกษตร</p>
๔. โครงการพัฒนานิเวศน์เมืองที่ยั่งยืน	<p>๑) การจัดสร้างสวนในเมืองและภูมิทัศน์ในตัวเมือง</p> <p>๒) การจัดสร้างป่าในเมือง (สวนรุกขชาติถ้ำจอมพล)</p> <p>๓) จัดทำถังขยะรองรับการเติบโตของเมืองและพื้นที่ท่องเที่ยว</p> <p>๔) การปรับปรุงภูมิทัศน์ส่วนราชการรองรับการท่องเที่ยว และการเป็นเมืองที่น่าอยู่</p> <p>๕) การจัดการระบบกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียจากการท่องเที่ยว</p>	<p>๑) การพัฒนาระบบการจัดการขยะด้วยเทคโนโลยีสะอาด</p> <p>๒) การเพิ่มประสิทธิภาพมูลฝอยในท้องถิ่น</p> <p>๓) การพัฒนาขยะและเศษวัสดุเหลือใช้และวัสดุทางธรรมชาติให้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ (โรงปุ๋ยอินทรีย์)</p> <p>๔) การติดตาม และเฝ้าระวังคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง</p> <p>๕) การส่งเสริมโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Resort)</p> <p>๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ และน้ำเสียในพื้นที่อำเภอปากท่อ</p> <p>๗) ซ่อมแซมปรับปรุงเส้นทางตรวจการณ์</p>	<p>๑) การจัดสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานขยะ</p>